

Riksdagens protokoll

2006/07:39

Onsdagen den 13 december

Kl. 09.00 – 18.50

Protokoll
2006/07:39

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 7 december.

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2006/07:114

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:114 Introduktion av nyanlända invandrare
av Elisabeth Svantesson (m)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 januari 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 6 december 2006

Justitiedepartementet

Nyamko Sabuni (fp)

Enligt uppdrag

Cecilia Bergman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2006/07:130

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:130 Uranbrytning i Sverige
av Karin Åström (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 januari 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 11 december 2006

Näringsdepartementet

Maud Olofsson (c)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Departementsråd

Interpellation 2006/07:132

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:132 Europeiska året 2007 för lika möjligheter för alla

av Barbro Westerholm (fp)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 januari 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 6 december 2006

Justitiedepartementet

Nyamko Sabuni (fp)

Enligt uppdrag

Cecilia Bergman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2006/07:133

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:133 Medelhavsmuseet

av Anneli Särnblad (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 januari 2007.

Skälet till dröjsmålet är resa.

Stockholm den 8 december 2006

Utbildnings- och kulturdepartementet

Lena Adelsohn Liljeroth

Interpellation 2006/07:134

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:134 Kungl. myntkabinettet

av Anneli Särnblad (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 januari 2007.

Skälet till dröjsmålet är resa.

Stockholm den 8 december 2006

Utbildnings- och kulturdepartementet

Lena Adelsohn Liljeroth

Interpellation 2006/07:139

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:139 Förbud mot klusterbomber

av Birgitta Ohlsson (fp)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 22 december 2006.

Skälet till dröjsmålet är att statsrådet befinner sig på tjänsteresor under de svarstillfällen som finns före den 22 december 2006.

Stockholm den 8 december 2006

Försvarsdepartementet

Mikael Odenberg (m)

Enligt uppdrag

Helena Lindberg

Expeditions- och rättschef

Prot. 2006/07:39

13 december

3 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2006/07:FPM20 Ett konkurrenskraftigt Europa i världen KOM(2006)567 till näringsutskottet

2006/07:FPM21 Förordning om växtskyddsmedel KOM(2006)338 till miljö- och jordbruksutskottet

4 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan

Andre vice talmannen meddelade att *torsdagen den 21 december* skulle interpellationssvar lämnas med början 30 minuter efter avslutningen, dock tidigast kl. 13.00.

Meddelandet hade delats ut till kammarens ledamöter.

5 § Förnyad bordläggning

Föredrogs och bordlades åter

Konstitutionsutskottets betänkande 2006/07:KU1

Utbildningsutskottets betänkanden 2006/07:UbU2 och UbU1

Utrikesutskottets betänkanden 2006/07:UU1 och UU2

6 § Rättsväsendet

Rättsväsendet

Föredrogs

justitieutskottets betänkande 2006/07:JuU1

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet (prop. 2006/07:1 delvis).

Anf. 1 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Fru talman! Kammaren ska nu behandla justitieutskottets första betänkande för detta riksmöte och denna mandatperiod. Det gäller regeringens budgetproposition, utgiftsområde 4 Rättsväsendet, och omfattar polismyndigheterna, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, domstolsväsendet, Kriminalvården, Brottsförebyggande

rådet, rättsmedicinsk verksamhet, Gentekniknämnden och många andra områden. Det är alltså ett mycket omfattande utgiftsområde, och det har också en mycket stor budget.

Utskottsmajoriteten har tillstyrkt regeringens proposition och förslag om budgetförstärkningar. Utskottet kommer i dag att även debattera oppositionens förslag, dels de kompletta budgetmotionerna från Vänstern och Miljöpartiet, dels Socialdemokraternas förslag.

I betänkandet behandlas också 86 motioner med synpunkter på allt från polisens prioritering av sin verksamhet, vilken kompetens och vilket bemötande som ska finnas inom de olika rättsvårdande myndigheterna, var häkten ska kunna placeras till övrigt som rör rättsväsendet.

Fru talman! Detta var en kort inledning. Debatten kan börja.

Anf. 2 THOMAS BODSTRÖM (s):

Fru talman! När vi för ett år sedan hade budgetdebatt i kammaren sade Beatrice Ask att Moderaterna ville lägga 1,2 miljarder mer än den socialdemokratiska regeringen på rättsväsendet. 1,2 miljarder! Det står att läsa i protokollet. Var och en kan se hur det blev. Höll de löftet? Nej, det gjorde de inte. Det blev 253 miljoner mer. Det handlar om en större satsning på polisen, som dock inte kommer att ge flera poliser. Jag återkommer strax till det.

Resterande 947 miljoner har man ännu inte förklarat. Jag hoppas få svar på en rak fråga: Vart tog de vägen, Beatrice Ask? Vad har gjort att du inte uppfyllt ditt löfte? Jag vet att det inte är något som du önskar – kanske är det Fredrik Reinfeldt och Anders Borg som ligger bakom detta – men hur kommer det sig att du misslyckats så kapitalt så att 947 miljoner försvunnit från ditt löfte?

Oavsett vad man säger, oavsett vilka prioriteringar man har, handlar det om att väljarna måste kunna lita på det som politikerna säger. Om man gör en sådan avvikelse måste man också ha en mycket bra förklaring till det. Man kan inte låtsas som om det inte hänt och i stället börja prata om andra satsningar som man gjort. Det vi vill höra är varför det blev så mycket mindre än det som sades. Vart tog de 947 miljonerna vägen under det gångna året?

Det löftesbrottet innebär att högerregeringen nu satsar mindre än Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern på Åklagarmyndigheten, på domstolsväsendet, på Kriminalvården. Är det någon som någon gång hört Beatrice Ask i opposition säga att om de kommer till makten så kommer åklagare, domstolar och kriminalvård att få mindre pengar än om den socialdemokratiska regeringen fortsätter att styra landet? Har det någonsin hänt? Nej, det har det inte.

Däremot har vi många gånger hört att om de kommer till makten ska de satsa på domstolarna, ska åklagarna få resurser, ska vi ha en riktig kriminalvård. Verkligheten blev det motsatta – mindre pengar till åklagarna, mindre pengar till domstolarna, mindre pengar till kriminalvården än vad Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern föreslagit. Då kan man inte säga att man gjort satsningar. Nu är det inte fråga om det, utan det skulle ju bli 1,2 miljarder mer än Socialdemokraternas satsning.

Det görs en större satsning på polisen. Samtidigt flaggar Moderaterna för att korta ned utbildningen, och vidareutbildningen ska ske under den tid man arbetar som polis. I stället för att utreda brott, i stället för att vara

ute och arbeta bland ungdomar ska poliserna gå i något slags vidareutbildning. Detta har polisfacket, som organiserar och företräder 99,8 % av Sveriges poliser, gjort till en stridsfråga. Beatrice Ask har alltså på ett par månader lyckats hamna i total konflikt med polisfacket och är faktiskt just nu polisens fiende nummer ett.

Frågan har diskuterats, och den kommer att ha direkt beröring på budgeten. Om man gör på det här sättet behövs det ytterligare flera hundra miljoner och många flera poliser för att vi verkligen ska uppnå målet att poliser kommer ut i större utsträckning.

Sedan måste jag fråga: Vart tog Folkpartiets åsikter vägen? Jag tror att det även gäller Centern, men i varje fall gäller det Folkpartiet och Kristdemokraterna, som var så positiva till detta. Hur kan ni, som drivit denna fråga, låta er bli överkörda av Regeringskansliets moderater? De styr ju detta helt och hållet – kanske inte Beatrice Ask, men andra. Hur kan ni som drivit dessa frågor acceptera detta när ni ser hur polisen och Polisförbundet reagerar och skriver artiklar som de inte ens får svar på från Beatrice Ask?

Jag kan efter dessa månader konstatera att det finns en stor kompetens bland borgerliga ledamöter i justitieutskottet och i riksdagen. Därför undrar jag hur länge ni ska finna er i förnedringen att från Regeringskansliets moderatstyrda positioner bli överkörda i era hjärtefrågor. Jag vet inte hur många diskussioner jag haft med bland annat Folkpartiet, som drivit frågan att vi ska ha en akademisk utbildning för poliser. Det har varit en av deras viktigaste frågor. Förklara hur ni står ut med förnedringen. Jag tror inte att ni ens blivit tillfrågade, och nu förbereds direktiven om en kortare utbildning.

Jag tycker att detta är viktigt, för det handlar om riksdagens och ledamöternas integritet att man inte låter sig behandlas på detta sätt. Vi har sett kompetensen. Det är här den finns. Den tycker jag att man ska ta vara på.

Vi socialdemokrater vill fortsätta att bekämpa grov organiserad brottslighet. Det tror jag inte att det råder något tvivel om. Det finns ingen splittring bland oss i den frågan. Vi vill se till att det blir flera poliser. Vi har sett till att det blivit så sex år i rad tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Det ska bli flera poliser, men de får inte bli något slags Kling och Klang som bara struttar runt hursomhelst. Det ska vara poliser som verkligen gör ett bra arbete – förebyggande genom att vara ute på gator och torg – och de ska arbeta de tider då de bäst behövs och alltså inte sitta i skolbänken som utbildade poliser.

Vi ska fortsätta med samverkan. Det handlar om barnahus och om stöd för brottsoffer. Vi ska se till att polis och åklagare samarbetar ännu bättre än i dag. Vi ska se till att kompetensen och forskningen ökar så att vi får just den kunskap som behövs för att kunna bekämpa brott. Vi ska också fortsätta driva en linje som går ut på att vi ska bekämpa den internationella brottsligheten.

Allt detta har vi nått stora framgångar med, men det är klart att det är mycket som återstår. Vi kan aldrig vara helt nöjda.

Vi måste se till att kvinnor och barn får ett ännu bättre skydd. Enligt forskarna har vi i dag världens bästa lagstiftning när det gäller brottsoffer – och det är Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet som har drivit igenom den. Ändå kan vi inte vara nöjda. Vi

måste gå vidare. Redskapen för polis och åklagare och de möjligheter som finns är också viktiga i budgethänseende, för de sparar resurser. Man kan alltså spara stora pengar om man fortsätter arbetet med att utveckla besöksförbud med kombinerad fotboja. Jag hoppas att regeringen kan sätta ytterligare lite fart på det arbetet och att vi ska bli först i världen med ett sådant skydd.

Vi får aldrig glömma, hur mycket vi än vill bekämpa brottsligheten, att vi också måste bekämpa de sociala orsakerna bakom brott. Dessa företeelser går hand i hand och är minst lika viktiga. Vi vet sedan gammalt att det är sociala orsaker och sociala skillnader som är grogrunden för brottslighet. Det behöver man inte ägna en enda sekund i forskningen, för detta vet vi. Ju större sociala och ekonomiska skillnader, desto större är risken för brottslighet, och den ökar. Vi har sett det i Sverige och i andra länder, och det behövs ingen forskning om det.

Därför är det ytterst allvarligt att den moderatledda regeringen driver en högerpolitik som man aldrig någonsin tidigare har sett i Sverige. Det gör man med förevändningen att man ska minska utanförskapet och minska arbetslösheten. Visst, det är klart att man ska göra det, men vi ska komma ihåg att vi nu har nästan störst andel personer i arbete i hela Europa. Det är alltså inte detta regeringens politik handlar om. I stället är det vanlig högerpolitik.

Vilka får mer jobb för att jag, Thomas Bodström, får 10 000 eller 15 000 mer i plånboken? Varför ska jag få det på bekostnad av dem som har det allra sämst? Detta har också stor betydelse för brottsbekämpandet. Vi skulle kunna spara stora resurser om vi i stället bekämpade de sociala orsakerna.

Jag är förvånad över att Folkpartiet, med de socialliberala värderingar som man tidigare har haft, och Kristdemokraterna, som har haft ett socialt engagemang, och även Centern kan acceptera att det i praktiken nu förs en högerpolitik som bokstavligen innebär att människor i Rinkeby och Tensta ska ge pengar till dem som bor i villorna i Täby. Det är så det blir. Moderaterna skrattar, men det är så här det blir.

Man blir fattigare i Rinkeby och Tensta. De i Täby och Djursholm blir rikare. Också i Nacka, där jag bor, blir man rikare. Det är politiken. I Göteborg är det familjerna i Hammarkullen och Bergsjön som blir fattigare medan familjerna i Örgryte blir rikare. Det är en medveten högerpolitik där man har tagit Kristdemokraterna, Folkpartiet och Centern som gisslan. Man skapar spänningar och ökar grogrunden för brottslighet.

I Malmö är det i Rosengård man blir fattigare, för man ger pengar till Vellinge och andra rika kommuner. Detta är en politik som kommer att innebära att vi får just de spänningar vi inte vill ha.

Allt har inte varit bra. Det finns problem, och det är jag den förste att säga. Det är klart att det skulle kunna bli mycket bättre. Men inget kan väl bli bättre av att man tar från dem som har det allra sämst och ge till dem som har allra mest. Detta är den moderata, högerledda politiken.

Om vi ska lyckas bekämpa brottsligheten måste vi fortsätta att göra satsningar för att bekämpa brottsligheten. Vi ska se till att det blir flera poliser. Det är alla sju partier överens om. Där kan vi ha något slags auktionsmarknad och försöka bjuda över varandra. Att de borgerliga partierna ville detta också när de var i opposition råder det ingen tvekan om. Det är inget snack om den saken. Det har alla partier vetat.

Det handlar inte bara om flera poliser. Det handlar också om att polisen ska ha redskap, så att de klarar sitt arbete. Vi har gett detta genom DNA och mycket annat. Vi har hunnit långt med detta, och vi är nästan klara. Nu får den borgerliga regeringen ta över och slutföra de arbeten som vi har gjort när det gäller buggning och preventiva tvångsmedel.

Men vi får aldrig glömma bort att bekämpa de sociala orättvisorna. Det är en sak att man inte lyckas fullt ut. Vi kan inte vara nöjda med hur det ser ut. Men det är en helt annan sak att aktivt driva en politik som innebär att man medvetet bidrar till att öka klyftorna och utanförskapet i samhället. Det är det som den moderatledda regeringen nu gör. Detta kommer att få konsekvenser när det gäller brottsligheten. Varför skulle Sverige vara det första landet i världen där sådana konsekvenser inte märks? Nej, vi kommer att få se dem.

Beatrice Ask! Du ska ju ta till orda sedan, och då får du gärna förklara vart de 947 miljonerna tog vägen på ett år. Det har försvunnit 3 miljoner om dagen sedan du senast stod här i en budgetdebatt.

Jag yrkar bifall till reservationerna 1, 4 och 6.

I detta anförande instämde Christer Adelsbo, Kerstin Andersson, Elisabete Markström, Margareta Persson och Maryam Yazdanfar (alla s).

Anf. 3 LENA OLSSON (v):

Fru talman! Jag vill börja med att säga att jag naturligtvis står bakom Vänsterpartiets reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall endast till reservationerna 1 och 7.

Vänsterpartiet vill se en offensiv ekonomisk-politisk satsning på jobb, utbildning och välfärdspolitik. Att vi ska minska klyftorna mellan dem som har och dem som inte har varit grundläggande i vårt budgetalternativ.

I motionen om riktlinjer för den ekonomiska politiken, som antogs av riksdagen, har vi förslag till en helhet när det gäller hur rikets budget ska se ut, hur den ska fördelas och hur den ska prioriteras. Därför har Vänsterpartiet valt att i ett särskilt yttrande utveckla vad vi vill ha för fördelning, ram och prioriteringar på justitieområdet.

Fru talman! Ett väl fungerande rättsväsende är grundläggande för en väl fungerande demokrati. Människor ska uppleva att de blir rättvist behandlade och bemötta oavsett ursprung, kön, sexuell läggning eller tjockleken på deras plånbok.

Vänsterpartiet lägger en ram på justitieområdet som bara är 34 miljoner lägre än regeringens. Vi säger "bara" eftersom högeralliansen var ute så sent som i våras och lovade att rättsväsendet skulle få mycket större resurser än vad den dåvarande majoriteten lovade. Det var också det vi kom överens om våren 2006 tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Vi var då uppe i en historiskt stor budget för rättsväsendet. Vi kan nu notera att i den budget som regeringen nu lägger fram saknas det mycket pengar. Det har Socialdemokraterna redan varit uppe i debatten och aviserat. Frågan har i den allmänpolitiska debatten ställts till utskottets majoritet: Vart tog pengarna vägen?

Svaret blev då att man prioriterat annat för att helheten skulle gå ihop. Detta borde man väl tänkt på när man i valrörelsen gick ut och lovade

väldigt stort. Man kan också ställa sig frågan om regeringspartierna fus-kade när de skrev motioner tidigare.

När det kommer till kritan med högeralliansens partier är stora skatte-sänkningar för redan välbeställda viktigare, liksom att dessa välbeställda ska få subventionerad städhjälp i sina hem på skattebetalarnas bekostnad.

Fru talman! Vi i Vänsterpartiet vill att polisens anslag ska ligga på den höjda nivån på 700 miljoner kronor som vi i vårpropositionen kom överens om med Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Vi säger att man inom polisen bör prioritera resurserna så att polisen blir mer synlig för samhället och allmänheten.

Vi i Vänsterpartiet lägger fokus på att det ska synas på landsbygden. Regeringen säger att det ska bli 20 000 poliser. Men man nämner inte med ett ord hur det ska gå till för att man ska få poliser att söka sig ex-empelvis till landsbygden.

Vi i Vänsterpartiet vill också öronmärka 7 miljoner kronor av tillskot-tet till polisens budget för att förstärka det viktiga arbetet mot miljöbrott också i förebyggande syfte.

Vänsterpartiet har länge drivit att man ska förbättra, bredda och aka-demisera polisutbildningen. Denna fråga utreds nu, och det ska vara klart i januari. Det är glädjande. Ett särskilt yttrande som Vänsterpartiet stöder om polisutbildningen finns i betänkandet. Jag är också orolig för polisut-bildningen. Hur blir den? När kommer tilläggsdirektiven? Det är lite bråttom nu.

Fru talman! När det gäller Säkerhetspolisens anslag stannar vi på den föreslagna summa vi kom överens om med Socialdemokraterna och Miljöpartiet om 25 miljoner, detta med tanke på en ökad omfattning av personskyddet. Det är en minskning med 75 miljoner jämfört med rege-riingens förslag.

Vi vill samtidigt utdela kritik mot att riksdagen inte har rimlig insyn i Säkerhetspolisens användning av anslagen. Eftersom riksdagen ska be-sluta om Säkerhetspolisens anslag borde riksdagen när man år efter år vill ha ett högre anslag inom Säkerhetspolisen få en rimlig förklaring till varför man vill ha den ökningen. Ingen förtroendevald kommunalpoliti-ker – som jag har varit – skulle godta ständigt ökade anslagsäskanden utan att få något hum om vad anslagen ska användas till.

Fru talman! Det är mycket tydligt att den ekonomiska brottsligheten måste bekämpas hårdare. Vi kan inte stillatigande se och höra att den omfattar 150 miljarder kronor om året och att man där undanhåller skat-ter och avgifter på ca 100 miljarder kronor. Detta ska och måste bekäm-pas.

Vi kan inte acceptera att ministrar i Sveriges regering fuskar. Vi kan heller inte acceptera att de rika männen inom näringslivet begår grova brott eller att den svarta sektorn tillåts breda ut sig. Vad ska den vanliga Svensson tänka? Kan de så kan jag.

Kampen mot den ekonomiska brottsligheten är viktig för tilltron till hela skattesystemet och rättsväsendet i den meningen att alla typer av brott måste bekämpas effektivt. Vänsterpartiet föreslår därför att man ska anslå 13 miljoner extra till Ekobrottsmyndigheten.

Fru talman! I vårt förslag förstärker vi Kriminalvården med 67 miljo-ner kronor. Vi föreslår också ett nytt anslag på 5 miljoner kronor till en fångombudsman. Inom kriminalvården föreslår vi också en halvtidsfri-

givning. Jag kommer inte att närmare gå in på det. Det kommer Alice Åström att utveckla i sitt anförande längre fram i debatten.

Fru talman! När det gäller rättsliga biträden finns det anledning att vara bekymrad i och med att staten fränsade sig huvudansvaret för rätts-hjälpen och överlät den åt försäkringsbolagen, en förändring som vi i Vänsterpartiet gick emot.

Vi skriver i vår reservation 7 att rättshjälpen måste utvärderas. Vi kan inte ha det som i dag där det för att föra en process vidare krävs en fet plånbok. Den som har små inkomster ställs åt sidan. Vi anser inte att det är förenat med rättvisa att man som medborgare med väldigt små resurser inte ska ha möjlighet till att rättvisa skipas.

Därför anser vi att en förändring av rättshjälpen snarast ska utredas. I väntan på detta föreslår vi att anslaget höjs med ytterligare 100 miljoner jämfört med regeringens förslag, eftersom även det nuvarande systemet är underfinansierat.

Fru talman! Sist men inte minst föreslår vi en stor utbildningssatsning när det gäller det sexualiserade våldet för personal inom rättsväsendet och de sociala myndigheterna. För rättsväsendets del öronmärker vi 15 miljoner inom polisen, 2 miljoner inom Åklagarmyndigheten och 3 miljoner inom domstolsväsendet.

Vi föreslår dessutom att en nationell haverikommission inrättas för att utreda brister i myndigheters åtgärder vid mord på kvinnor som utförs av närstående män. Om detta kan vi också i dag läsa i Dagens Nyheter. Det gäller alltså 75 000 kvinnor om året. Grovt räknat kostar det samhället 3 miljarder kronor. Det är väldigt viktigt. Polisen får det ekonomiska ansvaret för detta. Vi beräknar att det kommer att kosta 5 miljoner per år. Samtidigt är det glädjande att det bildas alltfler familjevårdsenheter i landet.

Fru talman! Rättsväsendet är för oss i Vänsterpartiet viktigt. När man läst regeringens förslag till budget har det varit lite svårt att hänga med i svängarna där de ökar och minskar till och från i olika anslag. Men summerar man anslagen blir ni oss svaret skyldiga. Ni lovade så stort att höja ganska kraftigt på anslaget till rättsväsendet. Det lovade ni väljarna. Vi tycker att ni ska ha vänligheten att tala om för dem varför det inte blev så.

Vänsterpartiet anser att det är väldigt viktigt att bekämpa brottsligheten. Det grundläggande, som också har sagts här, är att det är väldigt viktigt att vi bekämpar de sociala orättvisorna. Det är grogrunden för den brottslighet som finns i dag.

Anf. 4 MEHMET KAPLAN (mp):

Fru talman! Jag börjar med att yrka bifall till reservation 2 under punkt 8 och naturligtvis också de särskilda yttrandena från Miljöpartiet under punkterna 3 och 6.

Mäns våld mot kvinnor är ett stort samhällsproblem. Det gäller oavsett vilket samhälle vi lever i och oavsett vilken del av världen vi kommer ifrån. Våldet sker ofta inom familjen, och brottsoffret är i regel mer eller mindre värlöst mot gärningsmannens angrepp.

Att utreda och beivra denna typ av brottslighet kräver ofta stora utredningsinsatser och mycket stöd till brottsoffret och de närstående, till exempel barnen.

Insatserna från samhällets sida är inte tillräckliga i dag. Bekämpandet av mäns våld mot kvinnor måste därför intensifieras och prioriteras mer inom polisväsendet. Det är Miljöpartiets övertygelse.

I Sverige utsätts i dag 75 000 kvinnor för detta våld från sin nuvarande eller före detta partner – detta enligt Socialstyrelsens uppskattning. Förutom det lidande och den smärta där depressioner, ångest, självmordsbenägenhet och posttraumatiskt stress-syndrom snarare är regel än undantag kostar detta pengar. Enligt Socialstyrelsen kostar det 3 miljarder kronor lågt räknat. 1 miljard av dessa 3 miljarder härrör till rättsväsendet – det område som vi i dag diskuterar. Det är alltså mer än anslaget till Säpo eller till Åklagarmyndigheten. Betänk då att detta område ändå är prioriterat, relativt sett, här i Sverige jämfört med i många andra länder!

Rättsväsendet är ett stort och viktigt politikområde. Kriminalpolitiken måste vara oupplösligt kopplad till demokrati, rättssäkerhet och trygghet. Kriminalpolitiken måste också vara kopplad till en allmän välfärdspolitik som främjar rättvis fördelning och solidaritet människor emellan.

Det är för oss i Miljöpartiet nödvändigt att ha med det större helhetsperspektivet när vi diskuterar innehållet och delarna i kriminalpolitiken. Ibland får jag intrycket att en del debattörer vill bryta loss kriminalpolitiken från detta större sammanhang och inte vill se vidare orsakssamband med problemområden inom rättsväsendet. Om man angriper problemen med ett alltför snävt perspektiv riskerar man att inte komma åt dessa problem i grunden eller så riskerar man oförutsedda effekter på andra områden.

Kriminalvården måste alltså ses i ett större sammanhang och hänga ihop med andra politikområden. Det är mot bakgrund av detta perspektiv naturligt att se det brottsförebyggande arbetet som en utgångspunkt för debatten. Det är mot bakgrund av detta som jag är besviken på Miljöpartiets vägnar över att Brottsförebyggande rådet inte har fått de pengar som skulle vara nödvändiga för att man ska kunna utföra ett arbete av kvalitet.

Detta är ett arbete som har många aktörer, allt från medborgare och föreningsliv över kommunala myndigheter och beslutsfattare till rättsväsendets myndigheter. Inom rättsväsendet handlar det bland annat om polisens medverkan och synlighet, om kriminalvårdens arbete för att förhindra återfall och om Brå.

Inledningsvis nämnde jag den generella välfärdens betydelse också i det brottsförebyggande arbetet, inte minst bland ungdomar. Jag hörde ledande företrädare för polisen här i Stockholm när jag själv bodde i Rinkeby, där jag har växt upp, i början av 90-talet. Det var ett stort bekymmer med utvecklingen när det skedde kraftiga neddragningar av resurser till fritidsgårdar och fältassistenter. Det var en befogad oro, och det är Miljöpartiets absoluta övertygelse att en konsekvent strävan efter att minska de ekonomiska och sociala klyftorna och att värna den generella välfärden är en mycket viktig brottsförebyggande grund.

De här områdena benämns lite olika beroende på betraktarens glasögon. Ibland säger man invandrartäta områden. Man kan också kalla dem parabolitäta områden och socialt utsatta områden och stigmatisera dem ännu mer. Just här handlar det mycket om vart ungdomar ska ta vägen efter skoltidens slut. Ungdomar har normalt så mycket kreativitet att de

ska kunna lägga den tiden på många andra, intressanta och utvecklande saker.

Jag menar inte att det handlar om ett förutbestämt handlingsmönster och att man bara för att man är uppvuxen i Rinkeby kommer att hamna i finkan, utan jag menar att det beror mycket på hur samhället ser på alla sina medborgare. Därav denna betoning på den generella välfärden. Det ska inte spela någon roll om man är uppvuxen i Rinkeby eller i Täby, när avståndet bara handlar om några få mil.

Många länder i världen med stora klyftor och starka sociala spänningar uppvisar också en mycket omfattande och våldsamt brottslighet. Det drabbar inte minst människor som redan tidigare är utsatta socialt och ekonomiskt. Det är också fallet här i Sverige. Därför måste kriminalpolitiken utvecklas och ges resurser.

Men om man tittar på hur dessa resurser fördelas måste man också se hur prioriteringar kan göras. För några år sedan visade ett delbetänkande i en utredning att polisen kan hantera frågorna mycket bättre om man koncentrerar sig på de kärnområden man har. Man tog upp ett antal områden och menade att polisen inte ska behöva jobba med hantering av till exempel djur, vapentillstånd, jakttillstånd och många andra områden där det inte behövs polisiär kunskap eller vetskap. Där pekade man på att man skulle kunna frigöra ett antal hundra tjänster. Det här är något som vi i Miljöpartiet tycker att man borde ha tittat närmare på.

En viktig del av det brottsförebyggande arbetet är att bekämpa drogmissbruket och att arbeta konsekvent för en restriktiv alkoholpolitik. Det är glädjande för mig att se att den nya regeringen faktiskt har tagit fasta på detta, även om det finns en del övrigt att önska.

Våldsbrotten tycks tyvärr öka i vårt samhälle, och det finns ett mycket väl dokumenterat samband mellan missbruk och våldsbrott. De flesta våldsbrott har koppling till drog- eller alkoholintag. Nu sker också en snabb ökning av totalkonsumtionen av alkohol, där vi på några få år har kommit över den magiska gränsen på tio liter sprit per person och år. En restriktiv alkoholpolitik är brottsförebyggande verksamhet, anser Miljöpartiet. Jag undrar om alla partier är överens om detta.

När vi pratar om brottsförebyggande verksamhet och Brås verksamhet vill jag understryka att vi tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet under föregående mandatperiod lyfte fram frågan och menade att det behövdes mer pengar inom detta område.

Ett särskilt skäl framfördes. Det var att Brå skulle ha ansvar för statistiken över hatbrott. Det har nämligen länge varit så att enbart vissa typer av hatbrott har statistikförts, medan andra helt har lyst med sin frånvaro i statistiken. Bland människor har det varit annorlunda. Det är väldigt tydligt att just den typ av hatbrott som riktar sig mot en viss grupp i samhället, som är stor men har få röster – det är muslimer jag pratar om – har lyst med sin frånvaro i siffrorna. Det var bland annat just den islamofobiska typen av hatbrott, tillsammans med antisemitiska och homofobiska hatbrott, som Brå skulle jobba extra med. Nu finns inte pengarna, och den kvalitativa verksamheten kommer inte att kunna utvecklas inom just detta område.

Fru talman! Jag vill avsluta med att ta upp Integritetsskyddskommittén, som tillsatts och som jobbar på. Det är allvarligt och högst anmärkningsvärt att de under den tidigare mandatperioden bordlagda lagförsla-

gen om buggning och preventiva tvångsmedel kommer att genomföras utan hänsyn till resultatet i kommitténs betänkande.

Det här rör vårt område, och därför vill jag ta upp det. Det skickar nämligen ett tydligt budskap till svenska folket: att regeringens avvägningar för att säkerställa medborgarnas rättssäkerhet inte är något annat än tomma ord. Integritetsskyddskommitténs slutsatser kommer alltså inte att bli föremål för avvägningar, detta på grund av regeringens iver att införa så kallade antiterrorlagar.

Vi ser det således som ofrånkomligt att regeringen inväntar Integritetskommitténs betänkande för att därefter föreslå lämpliga åtgärder för att tillförsäkra medborgarna reella rättssäkerhetsgarantier.

Med dessa ord tackar jag för mig och önskar er en trevlig lucia.

Anf. 5 INGER DAVIDSON (kd):

Fru talman! Låt mig börja med att önska detsamma till Mehmet.

Inför den här debatten, som är den första för min del i justitiekommittén, har jag ägnat mig lite grann åt att läsa tidigare inlägg som har gjorts i debatter om rättsväsendet. Det var intressant. Då var det sällan Thomas Bodström som deltog, har jag förstått när jag har läst. Det var andra företrädare för Socialdemokraterna, och förra året var det Britta Lejon. Hon sade så här i debatten: ”Utanförskap, marginalisering och arbetslöshet ger ett otryggare Sverige.” Hennes inlägg var tänkt att varna för vad en kommande alliansregering eventuellt skulle ställa till med. Men ironiskt nog slår det i stället tillbaka på henne själv, på Socialdemokraterna och på den regering som har suttit vid makten så länge.

Utanförskap, marginalisering och arbetslöshet har lett till att vårt land har blivit otryggare att leva i.

Thomas Bodström fortsätter att visa på den bild som Britta Lejon försökte måla upp inför en eventuell alliansregering. De sociala klyftor vi har i Sverige i dag finns verkligen, men de beror inte på en alliansregering som har suttit i tre månader.

För att förändra den här situationen krävs det självfallet åtgärder inom många olika politikområden. Därför har allianspartierna bland annat gjort en mycket kraftfull satsning på jobben för att förbättra för de hundratusentals människor som på grund av arbetslöshet hamnat i en social situation som har lett till just utanförskap och en känsla av de inte är behövda i vårt samhälle. Det är en väldigt farlig grogrund – det håller jag med Thomas Bodström om – för kriminalitet och extremism, inte minst när det är ungdomar som drabbas.

Barn och unga har rätt till en trygg uppväxt i en familjemiljö i en omgivning av lycka, kärlek och förståelse. Det är inte jag som säger det, utan det är FN:s barnkonvention.

Forskning och erfarenhet visar också att föräldrarna är samhällets viktigaste brottsförebyggande resurs. Om den här naturliga överföringen av normer och värden, som de allra flesta föräldrar står för om de får tillräckligt mycket tid tillsammans med sina barn, inte fungerar fördras det enorma resurser i form av tid och pengar för att kompensera det senare i livet, om det över huvud taget är möjligt. Därför är också de familjepolitiska satsningar som allianspartierna kommer att genomföra direkt relaterade till samhällets brottsförebyggande arbete. Det är också satsningarna på trygghet, arbetsro och mobbningsförebyggande arbete i sko-

lan. Tyvärr fortsätter våldet i skolan att öka. Senast i går eller förrgår kunde vi läsa om detta i en undersökning. Det drogforebyggande arbetet, som Mehmet var inne på, är också en viktig brottsforebyggande del av vårt arbete.

Om barn och unga hamnar på villovägar, som man brukar säga, är det viktigt med snabba och resoluta reaktioner från föräldrarna, skolan, socialtjänsten och polisen. Det är den viktigaste åtgärden för att bryta den olyckliga spiral som leder till allt grövre brottslighet ju längre tiden går. Därför markerar vi i alliansen nu så tydligt att vi vill prioritera kampen mot ungdomsbrottslighet.

Förr sade ordspråket att det börjar med en knappnål och slutar med en silverskål. I dag skulle vi nog behöva säga att det börjar med en mobiltelefon och slutar med ett värdetransportån.

Jag har aldrig gillat uttrycket vardagsbrott. Det ger intryck av detta är någonting som vi får acceptera och att det är mer eller mindre naturligt att snatta och göra inbrott, bara det är i mindre skala. Den attityden måste vi förändra. Ingen enda blir hjälpt av att det ses genom fingrarna när de första brotten begås, men många har blivit stjälpna av just det. Ett brott är ett brott, och det ska beivras. Att hitta nya möjligheter för att snabba på processen så att tiden från gripande till dom blir kortare är en angelägen uppgift för hela rättsväsendet. Jag skulle personligen kunna tänka mig någon form av jourdomstolar som finns i många andra länder. Det skulle kunna vara ett sätt. Jag vet att polisen i Stockholms län till exempel just nu jobbar med att öppna flera närpolisstationer. Det är ett annat mycket bra sätt för att komma närmare ungdomarna och arbeta forebyggande.

För dem som trots allt hamnar i fängelse måste en individuell plan för behandling och rehabilitering inte bara upprättas utan också följas. Det kan inte vara rimligt att 40 % återfaller i kriminalitet inom tre år, trots att de befunnit sig inom kriminalvården under lång tid och det har funnits stora möjligheter att påverka attityder, beteendemönster och missbruk av alkohol och narkotika om det hade funnits fungerande behandlingsplaner.

Behandling handlar inte om daltande med fångar, som en del verkar tro, utan det handlar om att varje individs inneboende möjligheter till förändring måste tas till vara. Alla har rätt att få en ny chans. Det handlar om att antalet brottsoffer minskar för varje person som inte återfaller i brott. Det handlar självfallet också om att samhället sparar stora resurser för varje person som lyckas återvända till ett liv utan kriminalitet.

Fru talman! Den nyss tillträdde alliansregeringen gör i sin första budget den största satsningen hittills på rättsväsendet. Det är en stark markering av hur viktigt vi anser att det är att vända brottsutvecklingen. Vi varken kan eller vill acceptera att antalet brottsoffer växer för varje år, att antalet ouppklarade våldtäkter ökar i nästan lavinartad fart och att misshandlade kvinnor och barn inte får det stöd och den hjälp de behöver och har rätt till. Vi kan självfallet inte heller stillatigande se på att den grövre brottsligheten och det oprovocerade våldet ökar. Människors verkliga eller upplevda otrygghet måste minska genom att flera poliser finns tillgängliga när de behövs, att flera poliser också syns ute i gatubilden och att flera brott klaras upp.

Att den socialdemokratiska regeringen stängde polishögskolan 1996 var ett misstag som vi fortfarande lever med sviterna av. Vi kristdemokrater har länge krävt flera poliser, och det har flera av de andra partierna

också gjort. Nu kommer antalet att öka till 20 000 fram till år 2010. Men det räcker förstås inte att antalet ökar. Polisen måste ägna sig åt rätt saker. Därför behöver ledarskapet och kompetensen höjas. Poliser vill självfallet, som alla andra yrkeskategorier, göra ett bra jobb, men om strukturerna förhindrar det blir även den mest entusiastiska efter en tid avtrubbad och väljer den verksamhet som är enklast och lättast att mäta.

Det finns ett behov av ökad specialisering, både under utbildningen och i kompetensutvecklingen. Den nya polisutbildningen, som är under utredning och kommer att fortsätta att vara det, blir ett viktigt redskap för en sådan förändring. En utbildning som är anpassad till den verklighet som poliserna möter när de kommer ut är avgörande för om den stora satsning på polisen som görs ska lyckas.

De alltför tidiga avgångar som pågår inom polisen väcker också viss oro, inte bara för att nettoantalet poliser blir mindre utan också för att den kompetens och erfarenhet som finns inte tas till vara tillräckligt. Att poliser utför arbete som civilanställda kan utföra lika bra eller bättre är ännu ett systemfel som behöver åtgärdas.

De stora satsningar som regeringen nu gör på polisen de närmaste åren är ett sätt att komma till rätta med de skevheter som finns och underlätta för professionen att ta sitt ansvar för att skapa en struktur på arbetet som leder till att polisen kan återfå det förtroende hos allmänheten som tyvärr har minskat oroväckande de senaste åren.

Fru talman! De 1,5 miljarder som alliansregeringen utökar budgeten för rättsväsendet med satsas på alla delar av rättsväsendet, även om polisen är den organisation som får mest. Om jag vore Thomas Bodström skulle jag akta mig för att dribbla med siffror, för de stämmer inte och de är olika från gång till gång.

Att vi gör satsningen i hela rättskedjan är viktigt, därför att om den inte fungerar smidigt uppstår flaskhalsar. Därför tillförs Åklagarmyndigheten 25 miljoner, bland annat för att kunna inrätta specialtjänster så att lagföringen av familjevåld och övergrepp mot barn ska bli effektivare. Kriminalvården tillförs 370 miljoner bland annat för att kunna fortsätta utbyggnaden av platser. Sveriges domstolar tillförs 125 miljoner bland annat för att häva den balansökning som uppstått i samband med de stora organisationsförändringar som domstolsväsendet har genomgått. Den förändringen, som har gått snabbt, kommer nu för övrigt också att följas upp och utvärderas av alliansregeringen.

Sammanfattningsvis: Den största satsningen som har genomförts på rättsväsendet hittills innebär, Thomas Bodström, att varje enskild anslagspost, utom en som står kvar på samma nivå, ökar i förhållande till den budget Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet presenterade förra hösten. Vem som helst kan gå in och titta i papperen, jämföra och se att detta stämmer.

Den här massiva ekonomiska satsningen, tillsammans med en rad lagändringar som förbereds inom olika områden, är ett viktigt led i att vända brottsutvecklingen. Men inte heller det räcker. Hela samhället måste mobiliseras. Därför räknar vi med att föräldrar, lärare, ideella organisationer och, naturligtvis, företrädare för hela rättsväsendet deltar i arbetet, som förhoppningsvis ska leda till att Sverige blir ett tryggare och varmare land att leva i.

Fru talman! Jag yrkar bifall till förslagen i betänkandet i dess helhet och avslag på reservationerna.
(Applåder)

Prot. 2006/07:39
13 december

Rättsväsendet

Anf. 6 LENA OLSSON (v) replik:

Fru talman! Vi får ofta höra i den här kammaren att det skylls ganska mycket på den gamla majoriteten. Då kan vi gå ännu längre tillbaka, Inger Davidson – det kostade väldigt mycket att städa efter er sist också, och det tog tid.

Man talar om ökade klyftor, och då skulle jag vilja ställa en fråga: Hur minskar man klyftorna när man sänker skatterna för de redan välbeställda? Vad ska du säga till de barn som växer upp med föräldrar som blir arbetslösa, sjukpensionärer eller sjuka? Vad ska du säga till barn med föräldrar som finns i olika arbetsmarknadsåtgärder eller som hade hoppats få en ny utbildning som ni drar in? Ska du säga till dem att ni minskar de ekonomiska klyftorna i de här familjerna?

Anf. 7 INGER DAVIDSON (kd) replik:

Fru talman! Jag tar gärna en finanspolitisk debatt där vi går igenom alla de olika förslag som alliansregeringen har lagt. Jag kan bemöta dem på varje punkt. Men jag tycker nog att vi ska hålla oss till den debatt som vi har här, nämligen den som handlar om rättsväsendet. Den nämnde inte Lena Olsson över huvud taget.

Jag tycker att det är lite märkligt att budgetprocessen har gått till så som den har gjort. Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna, som tidigare har sagt sig vilja samarbeta, har nu lagt fram helt olika förslag. Vi har fått olika uppgifter från gång till gång om vad som skulle gälla och om det är utökningar eller neddragningar. Men sanningen är att ni i alla tre partierna gör en mindre satsning. Det står minus på de satsningar som ni gör. Sedan har ni gjort enskilda insatser.

Alla de satsningar som vi nu gör på rättsväsendet som kan leda till – jag säger *kan* leda till, för jag kan inte garantera det, men jag tror det – att de sociala klyftorna kommer att minska är så viktiga, inte minst de familjepolitiska och de drogförebyggande satsningarna och satsningarna på skolan, om vi nu ska dra in alla de andra områdena.

Sedan satsar vi mycket på skattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare, och det kommer bland annat ensamstående föräldrar och många andra med lite pengar i plånboken att bli glada för redan i januari.

Anf. 8 LENA OLSSON (v) replik:

Fru talman! Att man ska hålla sig till ämnet – jag tyckte att Inger Davidson svävade ut ganska mycket i sitt anförande. I en budgetdebatt är det väl ändå helheten som berörs, och däri ligger rättsväsendet.

Inger Davidson säger ena minuten att hon är ganska säker på att man minskar klyftorna, men nu tror hon att man gör det. Som jag sade i mitt anförande är de sociala och ekonomiska klyftorna en grogrund för den brottslighet vi har i dag, och den måste vi göra någonting åt. Det hänger ihop med familjers trygghet, att barn ska kunna växa upp tryggt och anständigt.

Därför frågar jag dig: Minskar du klyftorna i de familjer där det finns arbetslösa, sjukpensionärer, sjuka eller personer som ni nu drar in åtgärder för?

Anf. 9 INGER DAVIDSON (kd) replik:

Fru talman! Om det är någonting jag kan vara säker på är det att vänsterkartellens politik har lett till ökade sociala klyftor. Det kan man gå in och läsa i vilka genomgångar som helst, där det står väldigt tydligt att de sociala klyftorna har ökat under den tid som bland andra Vänsterpartiet har varit med och fört politiken genom att vara ett stödparti till Socialdemokraterna.

Jag är säker på att när vi har gått igenom den här perioden kommer vi att visa på att det har blivit en förändring, inte minst när det gäller det brottsförebyggande arbetet. Det var där jag gick in på några andra områden, eftersom de är så tydligt brottsförebyggande, till exempel familjepolitiken, skolpolitiken och det drogförebyggande arbetet. Om man arbetar brottsförebyggande motverkar man också de sociala klyftorna i samhället.

Vi gör det också på många andra sätt, bland annat det jag var inne på, genom att sänka skatter för dem som i dag betalar de högsta skatterna i världen. Nu talar jag inte om höginkomsttagarna utan om de låg- och medelinkomsttagare som får sänkta skatter från och med januari. De får behålla mer av sin lön. Det är samma sak som om de hade fått en rejäl löneförändring, höjt barnbidrag eller någonting annat.

Anf. 10 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Fru talman! Nej, Inger Davidson, det dribblas inte med siffrorna från vårt håll. Jag har en liten folder som du ska få av mig där det står exakt på kronan hur mycket mer vi satsar på åklagarna, domstolarna och kriminalvården. Men eftersom vi nu har en debatt ska jag också läsa upp det.

Socialdemokraterna satsar alltså 7 950 000 kr mer än högerregeringen när det gäller åklagarna. När det gäller Sveriges domstolar är satsningen 39 792 000 kr större. När det gäller Kriminalvården är satsningen 86 546 000 kr större. Så mycket mer än moderatregeringen vill vi satsa.

Det är just detta som jag tror är en fullständig överraskning för många människor. Så här lät det inte från den borgerliga oppositionen, utan man skulle vara bättre på andra områden. Jag har aldrig hört Beatrice Ask eller någon annan borgerlig politiker säga att när de kommer till makten ska de ha mindre pengar till åklagarna, domstolarna och kriminalpolitiken. Men detta är dagens sanning, Inger Davidson, och det är detta som jag tycker är fel.

Det som kanske är det ännu större sveket är just att man lovar saker och sedan inte håller dem. Jag talade om 1,2 miljarder, men det gällde Moderaterna och det ska inte ni lastas för. Men om man tar det ni sade i våras, om 770 miljoner mer, fattas det alltså 569 miljoner.

Om jag skulle köpa ett hus för 1,2 miljoner och senare kom och sade att vi har gjort så stora satsningar att vi ger några hundra tusen och struntar i 700 000–800 000 skulle det vara fullständigt galet. Men detta är exakt vad ni har gjort. Ni tycker att ni har gjort en satsning, vilket ni har

gjort, men ni har inte hållit vad ni har lovat. Det är där problemet ligger, att man inte kan lita på vad ni har sagt.

Du ska inte lastas för det personligen, Inger Davidson, för du var inte med och skrev det här i våras. Men när man läser exakt vad som sades i våras från dina partikamrater och andra partier ser man att resultatet är någonting helt annat nu.

Anf. 11 INGER DAVIDSON (kd) replik:

Fru talman! Jag behöver ingen folder. Jag vet att Socialdemokraterna i den här budgeten satsar något mer på de här tre områdena. Men det jag också vet är att om man tar fram budgeten från förra året, motsvarande den här debatten, och går igenom punkt för punkt ser man att vi ökar anslagen på varje punkt, utom på en där vi ligger på samma nivå som Socialdemokraterna vid den tidpunkten. Alltså kan vi med gott samvete säga att vi har utökat hela ramen för rättsväsendet, och vi har gjort den största satsningen hittills.

Sedan är jag förvånad, Thomas Bodström. Om en person som inte suttit i regeringen hade pratat om de 569 miljoner som har farit i luften här hade jag haft en viss förståelse, för då förstår man kanske inte riktigt hur det fungerar. Men dessa 569 miljoner har ju bland annat använts till att finansiera de propositioner som har lagts fram efter vårpropositionen. Pengarna behövs i kommunerna för att de ska kunna genomföras. Så har regeringar alltid gjort, år efter år.

Man har alltså inte tagit bort någonting. Pengarna finns, men de förs till det område som har gått igenom via hanteringen av propositioner som kommit efter vårpropositionen. På så sätt skjuts polissatsningen framåt ett år. Jag kan möjligen hålla med om att man kanske skulle ha insett att det tar lite tid att ge ut alla dessa pengar till löner och annat. Det går inte första året, och därför sker en viss förskjutning framåt. Men det är detta som Thomas Bodström nu har hållit på och dribblat med i flera debatter. Det förvånar mig eftersom han själv har suttit i regeringen.

Anf. 12 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Det är inte fråga om det, Davidson. Du var som sagt inte med och skrev detta, så jag ska inte lasta dig personligen.

Det handlar alltså om att Moderaterna i den här budgetdebatten förra året sade att man skulle satsa 1,2 miljarder mer på rättsväsendet. Då handlar det inte om att man ska portionera ut pengar till polisen eller kommunerna, utan det handlar om att man ska satsa 1,2 miljarder mer. Det har man inte gjort. Man har inte förklarat detta på något sätt. Nu väntar vi spánt på att Beatrice Ask ska förklara vart dessa 947 miljoner tog vägen.

Det som hela högeralliansen ska ta ansvar för är dock att man i våras sade att man skulle göra den här stora satsningen som sedan försvann. Det försvann 569 miljoner. Det är det människor upplever som ett svek. Man har hört er säga att det skulle bli stor skillnad i alla delar av rättsväsendet.

Nu satsar den moderatledda regeringen mindre pengar än Socialdemokraterna på åklagarna, domstolarna och kriminalvården, och det gläder mig att vi är överens om detta. Jag tror inte att någon enda människa har hört en borgerlig politiker i opposition säga att när vi kommer till

makten kommer vi att se till att det blir *mindre* pengar till åklagare, domstolar och kriminalvård. Den som hittar den borgerliga politiker som säger det ska jag faktiskt bjuda på en lussebulle så här på Lucia. Jag har i alla fall under mina sex år aldrig någonsin hört det. Motsatsen har jag däremot hört många gånger: Oj, vad det ska satsas pengar! Oj, vad vi ska göra satsningar på åklagarna, domstolarna och kriminalvården!

Nu har vi sett att detta faktiskt inte var något annat än ett rent bedrägeri. Det blev mindre pengar, och det är det jag tycker är så svekfullt.

Anf. 13 INGER DAVIDSON (kd) replik:

Herr talman! Beatrice Ask kan säkert svara för sig själv. Jag kan bara konstatera att alliansregeringen som helhet ökar satsningarna med 1,5 miljarder, alltså inte med de 1,2 miljarder som du är ute efter. Och vi ökar på varje punkt.

Ja, vi har sagt att vi ska satsa mer på åklagare, på polisen och på Sveriges domstolar. I förhållande till den budget som vi då talade om gör vi det också. Men det är detta som Thomas Bodström inte riktigt vill förstå och ta till sig. Det är väldigt knepigt, tycker jag, för det är ju inte så svårt att förstå.

Jag hade inte tänkt ta upp de här siffrorna, för jag tycker att det är lite fäntigt, men i Socialdemokraternas budget står det att ni gör en satsning på Säpo, att ni utökar Säpos verksamhet eftersom ni vill motverka terrorism. Men det ni gör är en neddragning i budgeten i förhållande till regeringen, och det är så man räknar här i riksdagen. Det är en neddragning av anslagen till Säpo.

Om man inte kan hålla reda på det här har jag viss förståelse för att det också blir svårt med andra siffror. Det tycker jag är tråkigt, för vi borde tala mycket mer om vad vi vill göra i stället för att stå och dribbla med dessa siffror. Men vi kan äta en lussebulle och fortsätta en annan gång.

Anf. 14 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet och avslag på reservationerna.

I dag kan de som röstade för en ny regering och en ny politik inom rättsväsendet och för att få en ny, hungrig, kompetent och engagerad justitieminister känna sig både glada och stolta. Ja, det finns faktiskt anledning för alla medborgare att med tillförsikt se fram emot en tid med förhoppningsvis lägre brottslighet och färre brottsoffer. Nu kan det antligen bli rejäla satsningar på polisens brottsbekämpande förmåga. Regeringen har, precis som Inger Davidson tog upp, lagt fram ett budgetförslag som innebär den enskilt största satsningen ett enskilt år på rättsväsendet, ett tillskott om 1 530 000 000 kr, och en ambition att redan år 2010 ha 20 000 poliser.

Tyvärr är det nödvändigt att nu göra insatser för att människor i vårt land ska få en ökad trygghet och slippa bli utsatta för brott. Vi har under den socialdemokratiska regeringen sett en mycket oroande ökning av antalet människor som utsätts för våldsbrott. Bara under första halvåret 2006 har flera än 36 000 människor anmält till polisen att de blivit utsatta för våld, och vi vet att det också finns ett mörkertal.

Det som gör mig mest bekymrad är alla de kvinnor som har utsatts för misshandel av någon som de har eller har haft en nära relation med. Utöver det stora psykiska lidande och de ofta fysiska skador som våldet har förorsakat har Socialstyrelsen också kunnat visa på stora samhälleliga kostnader, i genomsnitt 3 miljarder kronor per år. Man talar om att ca 75 000 kvinnor varje år utsätts för våld i en nära relation.

Det har också, herr talman, skett en ökning av våldet mot kvinnor utomhus. Det har ökat med ungefär 10 % under den socialdemokratiska regeringen, senast det första halvåret 2006. Även övergreppen i form av våldtäkter har ökat. Och då talar jag inte om de våldtäkter som kan vara föremål för en ändrad lagstiftning utan om överfallsvåldtäkterna, som har ökat med 10 % under årets första månader 2006, och kvinnofridskränkningarna.

För oss moderater blir det uppenbart att polisen måste få stärkta resurser för att kunna förebygga brott. Vi kan se i polisens årsredovisning att man tyvärr har tvingats minska det förebyggande planerade arbetet. Man har haft fullt sjå att med sina små resurser och fåtaliga poliser åka på de mest akuta uppdragen.

Jag menar, herr talman, att polisen måste bli mycket bättre på att förebygga brott så att färre riskerar att bli utsatta. Det är det jag hoppas att denna debatt kan handla om i stället för att uteslutande handla om kronor och ören.

För oss moderater och för alliansregeringen har det varit nödvändigt att satsa på polisen. Det är omöjligt att förstå hur Socialdemokraterna resonerar när de i stället drar ned på anslagen till polisen. Hur kan minskade resurser egentligen leda till en minskning av brotten? Hur kan minskade resurser leda till bättre kvalitet, modernare teknik, nya metoder, bättre utbildning, flera civilanställda, flera uppklarade brott eller flera poliser? Hur kan färre poliser med mindre resurser leda till en minskad brottslighet? Det skulle vara intressant att få ett svar på den frågan i den här debatten.

Tyvärr finns det inget motionsförslag från Socialdemokraterna, så det går inte att följa resonemanget och argumenten för hur minskade resurser leder till minskad brottslighet. Det kanske var lika gott att det inte kom någon motion, för jag tror att det är svårt att förklara i text hur den ekvationen går ihop.

Herr talman! Socialdemokraternas och den övriga vänsterkartellens budgetförslag leder inte till en förbättrad brottsbekämpning. Vi vet hur det ser ut i verkligheten i dagens Sverige. Det vet alla. Polisstationer har lagts ned. Man har plockat ned skylten eller minskat öppettiderna radikalt. Det är färre poliser som jobbar förebyggande ute i lokalsamhället. I stället för en polisen närvaro har många tvingats börja med en sorts ideell verksamhet med nattpatruller för att försöka freda sin kommun och sin egendom. Vi vet också att många kommunalpolitiker till och med har gått så långt att de krävt att själva få ta över polisens verksamhet, det vill säga krävt en kommunal polis. Många kommuners utgifter har också ökat genom ökade bevakningskostnader.

Särskilt hårt drabbas människorna med de sämsta förutsättningarna och de minsta ekonomiska marginalerna, de som inte har råd att köpa sig trygghet, köpa larm, åka bil, sätta in gallergrindar eller på annat sätt skydda sig själva och sin egendom.

Då, herr talman, blir det obegripligt att som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslå minskningar i anslagen i förhållande till regeringens budget. Att Socialdemokraterna drar ned med 342 miljoner och samtidigt säger sig vilja satsa går inte ihop. Hur har man resonerat?

Polisen är den första och viktigaste länken i rättskedjan. Det är polisen som kan minska inflödet, antalet brott, totalt sett. Därför är det nödvändigt att göra stora satsningar på polisen. Men polisen har också andra uppgifter – inte minst måste polisen bli bättre på att klara upp brottslighet. Den personupplärade brottsligheten måste förbättras. I dag klaras färre än vart tionde brott upp. Ett led i detta är förstås att ha en välutbildad polis.

Vi behöver rusta polisen så att man på ett bättre sätt kan möta den brottslighet som finns i dag och den som vi kan se i framtiden. Det är skillnad på olika sorters polisarbete, och därför är det nödvändigt att göra en ordentlig översyn av vad en ny polisutbildning ska innehålla. Olika polisarbetsuppgifter ställer olika krav på kunskap. Att vara närpolis och arbeta med den viktiga uppgiften att förebygga brott i lokalsamhället ställer andra krav än att utreda ekobrott, att förhöra barn som har utsatts för sexuella övergrepp, att bekämpa internationell grov brottslighet, människohandel eller narkotika, eller att vara verksam i den minutoperativa akuta verksamheten i en radiobil. Kraven är alltså olika.

Utan att lägga någon direkt synpunkt på vad som kan anses vara svårast måste man helt enkelt utreda hur polisens utbildning bättre ska matcha behoven och en ökad specialisering. Det är inte rimligt att den kanske allra svåraste polisuppgiften oftast ska hanteras av den minst erfarna personalen med den kortaste utbildningen. Därför är det nödvändigt att göra en ordentlig genomlysning av den framtida polisutbildningen. Den har i sig ingenting att göra med regeringens satsning på 20 000 poliser år 2010.

Socialdemokraterna har också avvisat regeringens förslag om en särskild brottsofferfunktion på länens 21 polismyndigheter. Devisen ”allas ansvar, ingens ansvar” är en modell som prövats tidigare. Vi har den i dag, och tyvärr upplever många brottsoffer att de inte får ett bra stöd i sin kontakt med polisen och andra inom rättskedjan. Vi anser att det inte ska behöva vara någon skillnad på var man bor i landet i förhållande till vilket stöd man har rätt att påräkna. Det ska vara likartat över hela landet och hålla en hög kvalitet.

Vi menar att brottsoffrens ställning behöver stärkas genom hela rättskedjan. Det främsta målet är förstås att minska antalet människor som över huvud taget utsätts för brott. Därefter ska de som faktiskt blivit utsatta för brott få ett reellt stöd och en upprättelse. Upprättelsen kan ske till exempel – och det är väl det allra bästa – genom att brottet klaras upp. Men när färre än vart tionde brott klaras upp är det inte mycket att hoppas på i dag för många brottsoffer. Det är också viktigt med professionellt bemötande för att kunna gå vidare i livet.

Herr talman! När människors fred, frihet och hälsa kränks på grund av ökat våld i samhället är det nödvändigt att agera kraftfullt. Det allra viktigaste är att aktivt med alla de medel som står till buds försöka förebygga och förhindra att ännu flera i värsta fall får hela framtiden spolie-rad och blir utsatta för brott. Det är för oss moderater viktigare att minska

antalet brottsoffer än att tänka på hur jobbigt det kan bli för alla andra myndigheter i rättskedjan.

Socialdemokraterna resonerar i sitt särskilda yttrande om att man måste balansera upp övriga myndigheter som har en pressad situation. Det blir för oss moderater faktiskt underordnat. Det viktiga är att människor inte blir utsatta för brott. Det är det jag hoppas att den här debatten kan leda fram till snarare än att peka på siffror som är obegripliga för inte minst den förra justitieministern. Det går inte att följa den röda tråden.

I årets budget ligger fokus på färre brott och färre brottsoffer. Men det är också viktigt att poängtera – vilket också Inger Davidson gjorde – att alla myndigheter får mer i regeringens budget.

(Applåder)

Anf. 15 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Vi har problem med Hillevi Engströms sätt att argumentera. Om du säger att vi vill dra ned på polisen tror vi att nästan alla människor tror att vi vill att polisen ska få mindre pengar än tidigare. Är det av ohederlighet eller okunnighet, eller vad är det som gör att du säger så? Hillevi Engström borde veta att vi vill satsa 700 miljoner *mer* på polisen – inte göra neddragningar. Då går det inte att i riksdagens talarstol säga att det är obegripligt att Socialdemokraterna vill dra ned. Vi vill höja med 700 miljoner.

Däremot anser vi inte att det är nödvändigt att höja med 950 miljoner. Det är skillnaden. Det finns två skäl. Först och främst kommer det säkert att bli ett överskott i år. Kommer polisen att få behålla överskottet eller kommer det att tas tillbaka till staten? Då är vi ungefär på samma nivå redan där. Det är en direkt fråga.

Mitt andra påstående är att polisfacket säger att en förkortad utbildning kommer att innebära att det trots allt blir färre poliser. Våra satsningar på 700 miljoner, utan den av moderaterna aviserade förkortade utbildningen, skulle innebära flera poliser.

Det allvarigaste är när Hillevi säger att det dras ned när det faktiskt sker en ökning med 700 miljoner. Det är så ohyggligt viktigt att vi håller oss till sanningen och att medborgarna ska uppfatta vad vi säger. Vi kan ha olika uppfattningar, men det går inte att uttrycka sig på det sättet om man vill ha den respekt som en riksdagsledamot förtjänar. Då ska man inte tala om neddragningar när det sker en höjning. Vi kan ha diskussioner om mer höjningar, men stå inte och säg sådana saker. Du förlorar på det själv. Jag kan försäkra dig det.

Anf. 16 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Det intressanta är att Thomas Bodström gör sig till ombud för alla, för regeringen, enskilda riksdagsledamöter och mig själv.

Jag läser faktiskt i budgetbetänkandet på s. 107. Där finns en fin tabell där det står vad regeringen föreslår för budget. Där går det att se förslagen för polisen, det vill säga regeringens förslag, Socialdemokraternas förslag och en jämförelse mellan regeringen och Socialdemokraterna. Det är det som är intressant för dem som lyssnar på debatten. Det framgår att Socialdemokraterna ger mindre pengar till polisen, det vill säga 342 635 000 kr. När det gäller Säkerhetspolisen rör det sig om 35 623 000 kr.

Jag tycker att vi har diskuterat dessa siffror mycket fram och tillbaka, men det jag saknar är hur brottsligheten ska bekämpas. Varför har våldsbrotten ökat så mycket under den socialdemokratiska regeringen? 75 000 kvinnor blir varje år misshandlade i en nära relation. Är det inte justitiekammarens uppdrag att göra förbättringar så att vi kommer till rätta med de problemen snarare än att stå i talarstolen och diskutera olika siffror i budgeten? Det räcker med att läsa s. 107 i betänkandet.

När det gäller polisutbildningen är jag medveten om att Polisförbundet har drivit frågan länge om en kontinuerlig vidareutbildning och ökad kompetens för poliserna i Sverige. I dag finns uppenbara problem med polisutbildningen. Jag tror inte att mer av samma löser de problem som vi står inför. Det är inte fråga om att minska utbildningen för poliser. Där har justitieministern varit tydlig. Det är fråga om att förbättra utbildningen för poliser så att den blir mer adekvat i förhållande till vad uppdraget är, nämligen att minska brotten. Där har polisen mycket att göra framöver. Jag hoppas att vi kan vara överens om att polisen behöver en bättre utbildning och inte en förkortad utbildning.

Anf. 17 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Vi är överens i Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet om att satsa mer på åklagare, domstolar och kriminalvård. Jag skulle aldrig drömma om att säga att borgarna vill dra ned på detta, men de satsar inte lika mycket. Precis så är det med polisen. Hillevi Engström får kanske finna sig i att man diskuterar de ekonomiska förutsättningarna i en budgetdebatt. Jag förstår att ni inte vill prata om detta med tanke på de enorma svek ni har kommit med här jämfört med vad ni lovade förra året och i våras.

Säg inte att det är fråga om neddragningar när det faktiskt är fråga om ökningarna med 700 miljoner. Jag skulle aldrig drömma om att säga det samma på de andra områdena. Detta vilseleder och är inte till gagn för någon – allra minst för er.

När det gäller utbildningen har Polisförbundet varit tydligt med att resultatet av den utredning vi satte i gång är det som förbundet vill ha.

Det som nu flaggas för från Moderaterna i Regeringskansliet är någonting som man absolut inte vill ha och som kommer att innebära att även om man satsar på flera poliser kommer färre poliser att arbeta, därför att de ska ägna sig åt något slags vidareutbildning. Detta skrev också Polisförbundet, som alltså representerar 98 % av poliserna, den 5 december på DN debatt. Vi har inte sett något svar än. Där skriver de just hur viktigt det är att man inte nu gör några förändringar i direktiven till den här utredningen. Det är det jag menar att man bör lyssna på. Bryr man sig om vad poliserna säger – det är bara att lyssna på Jan Karlsen, som representerar de här poliserna – så ska man inte göra de saker som man nu flaggar för, utan då ska man i stället låta den utredning som arbetar komma med sina förslag i februari och låta poliserna få sin akademiska utbildning, precis det som Polisförbundet har drivit som sin allra viktigaste fråga.

Anf. 18 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Det kanske är svårt att inse att rollen som riksdagsledamot är annorlunda än rollen som ombud. Vi som är valda riksdagsledamöter är inte ombud för Polisförbundet eller för enskilda poliser. Vi är faktiskt ombud för allmänheten, och vårt uppdrag är att minska brottsligheten i Sverige. Det har den förra regeringen misslyckats med. Våldsbrotten har ökat, Thomas Bodström. Det är tyvärr så. Och det är väldigt tråkigt att det inte är det som diskussionen handlar om, även om detta visserligen är en budgetdebatt.

Vi gör oss till ombud för de kvinnor, barn och män – vuxna, barn och gamla – som är utsatta för brottslighet i Sverige. Hur ska de få en tryggare tillvaro? Det är det hela uppdraget går ut på. Då måste det finnas poliser, Thomas Bodström, i hela Sverige dygnet runt, året runt, poliser med rätt kompetens. Och den behöver säkert, tror jag, ändras en hel del. Jag tror att man måste satsa mer på att de som är ute i den operativa verksamheten ska få en betydligt bättre utbildning för att klara sitt uppdrag, samtidigt som barnutredare måste få en bättre utbildning liksom ekobrottsutredare och de som utreder skattebrott. Det är det vi ska satsa på, och inte att gå en facklig organisations ärenden. De har mycket goda förslag många gånger, men uppdraget är vidare än så. Det handlar om att bekämpa brottsligheten totalt sett.

När det gäller polisverksamheten är jag övertygad om att den nya regeringen, med en så engagerad justitieminister som verkligen tar det här på fullt allvar, kommer att försöka lösa den här uppgiften genom att ge polisen en bättre utbildning.

Men glöm inte bort, Thomas Bodström, vad uppdraget är. Det är inte att vara ombud, varken för oss i alliansen eller för Polisförbundet, här i talarstolen i riksdagen.

Anf. 19 LENA OLSSON (v) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja fråga dig, Hillevi Engström, om det du också antydde i ditt anförande, och det är att vi anslår mindre – precis det som Thomas tog upp. Det var så att vi i våras kom överens med socialdemokratin och med Miljöpartiet om att anslå ytterligare 700 miljoner till polisen. I budgeten gör ni en liten, liten höjning till, och den ställer vi inte upp på. Så är det.

Däremot lovade ni ganska stort i våras. Ni lovade en kraftig höjning när det gäller satsningarna på rättsväsendet. Och jag undrar också vart de här pengarna tog vägen. Det var allmänpolitisk debatt här i höstas, herr talman, och frågan om de här så att säga tappade pengarna ställdes till Hillevi Engström. Det är ju inte heller konstigt att vi pratar om pengar, herr talman, därför att det här är ju en budgetdebatt. Det har ordats om det lite. Då svarade du så här: ”Jag kan tillstå att jag gärna skulle se betydligt större satsningar på rättsområdet. Där finns oerhört många hål att fylla. Men en budget ska ju också gå ihop.” Så svarade alltså Hillevi Engström då. Det är ju beviset på att ni gick ut och lovade för stort och höll väldigt lite. Det tycker jag att väljarna ska ha en rimlig förklaring till.

Hillevi Engström talar om poliserna. Vi vill ju se fler poliser allihop, men varför talar majoriteten inte om att man på landsbygden har en polisbrist? Jag återkommer till det.

Anf. 20 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Det här är en budgetdebatt, och jag tycker att det har getts väldigt många besked om det som står i betänkandet. Det kommer också att ges flera besked. Tittar man i betänkandetexten ser man att skillnaden mellan regeringens anslag till rättsväsendet och Vänsterpartiets är 155 miljoner kronor när det gäller polisen.

För oss moderater är det viktigt att satsa på den förebyggande verksamheten. Det är därför vi lägger mer pengar på just polisen. Det är den viktigaste länken för att vi ska kunna få ett minskat tillflöde i brottskedjan. Det är skälet till att vi gör den här satsningen på polisen.

När det gäller poliserna på landsbygden, som Lena Olsson började prata om, kan jag ju säga att vi gör den här satsningen precis därför att vi ska få ut flera poliser, dygnet runt och året runt. På senare år har det stängts mer än hundra polisstationer. Då kan någon vän av ordning säga att man inte löser några brott på polisstationen. Nej, det gör man inte, men om poliser börjar och slutar sin tjänst ute på landsbygden, på de här småorterna, så finns det poliser på plats. Om man inte ens har en polisstation så kommer polisen bara när man ringer – när ett brott redan har inträffat. Därför är de här satsningarna på polisen så oerhört viktiga för att förebygga brott.

Anf. 21 LENA OLSSON (v) replik:

Herr talman! Visst är det viktigt att vi satsar på poliserna och att vi ska kunna förebygga brott, men det gäller 20 000 poliser. Jag ställde frågan: Hur ska vi få dessa att söka tjänsterna på landsbygden? Det är ett väldigt stort problem. Man söker helt enkelt inte.

Hillevi Engström, du undviker i väldigt hög grad att svara på den här frågan. Man gick på ordentligt i våras och trummade ut kraftiga höjningar inom rättsväsendet. Vart tog de vägen? Socialdemokraterna har också frågat efter de här pengarna.

Vi satsade 700 miljoner till på polisen. Ni lovade ännu mer, och jag tycker att ni är skyldiga väljarna svaret här. Vart tog de här pengarna vägen? Du tillstod ju det också i den allmänpolitiska debatten i höstas.

När det gäller brottsförebyggande, Hillevi Engström, tycker jag faktiskt att det man ska titta mer på är de sociala ekonomiska klyftor som finns i samhället. Jag kan inte se i alliansens budgetalternativ att det finns några speciella satsningar på just arbetslösa, sjuka och förtidspensionerade eller satta i åtgärder. Där skulle man kunna göra en insats och se till att även de här familjerna har barn som växer upp tryggt, men där rycker man loss mycket pengar. Då blir det ju en väldig klyfta socialt och ekonomiskt, och det gör man ju ingenting åt. Inger Davidson svarade inte heller på frågorna om hur man skulle minska klyftorna hos just de här familjerna. Du har ju möjlighet att svara nu.

Anf. 22 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Lena Olsson tar upp en viktig fråga som gäller just rekryteringen av poliser till landsbygden. Jag håller med Lena Olsson om

att det är ett bekymmer. Det finns skäl att se över rekryteringskraven till polisyrket. Det kanske behöver vara lite olika sorters människor. Man kanske behöver vara uppväxt och bosatt på vissa orter i Sverige för att kunna trivas där.

Sedan tror jag att distansutbildning är ett bra exempel. Det är också en viktig koppling till akademiseringen av polisutbildningen. Det tar vi inte ställning till förrän vi ser förslaget från utredaren. Jag tror dock att det är viktigt att det inte blir för stort avstånd mellan poliserna och dem de har att ingripa mot.

Det finns alltså många frågor i det här. Vi måste också få flera poliser med invandrarbakgrund. Det är också en viktig fråga för att minska brottsligheten framöver. Det är angeläget att se över hur utbildningen ska se ut och inte bara säga att det ska bli mer av samma eller att det bara blir bättre om det blir en högskoleutbildning. Vi ska titta på vilka vi vill ha som framtidens poliser: kloka, stabila och trygga människor som kan förebygga brott i hela Sverige.

När det gäller budgeten tycker jag att det har getts bra svar på den frågan, inte minst av Inger Davidson, och det kommer säkert att ställas frågor även till justitieministern om den. Därför avstår jag från att gå in ytterligare i pengatricksandet just nu.

Anf. 23 KARIN NILSSON (c):

Herr talman! Mycket har redan sagts av Inger Davidson och Hillevi Engström. Det jag kommer att säga blir förmodligen en del upprepningar. Men det blir i så fall också ett intyg på att vi är överens i alliansen, vilket det finns de som påstår att vi kanske inte är.

Alliansregeringen lägger nu den största summa pengar någonsin på rättsväsendets utgiftsområde. Det innebär då att vi kommer att kunna ta stora kliv framåt för att öka tryggheten på gator och torg. Vi kommer att kunna göra stora satsningar på polisorganisationen, precis som det var lovat. Vi kommer att få en synligare polis, så att vi får flera brott utredda och uppklarade. Vi kommer också att kunna styra undan vilsekomna ungdomar från en kriminell karriär genom tidigare och tydliga insatser. Vi tar ungdomsbrottsligheten på allvar.

En annan ökning av anslagen i budgeten går till Kriminalvården. Och i det anslaget finns en särskild satsning för att förstärka behandlingen av sexualbrottsdömda män som dömts för våld i nära relationer. Det är ett område som jag finner väldigt viktigt. En förstärkt behandling under strafftiden kommer ju att begränsa upprepade brott och bör kunna leda till en ökad trygghet för berörda brottsoffer. Det är ett exempel i den här budgeten.

Herr talman! Vi hör att Thomas Bodström har svårt att acceptera att den nya regeringen tänker satsa mer pengar på flera poliser och på kriminalvården än den socialdemokratiska regeringen gjorde i budgeten för 2006 och nu för 2007. Man har från s-sidan en kvarts miljard mindre än regeringens förslag.

Kan denna frustration bero på att Socialdemokraterna inom rättsväsendets budgetområde lägger fram ett lägre budgetförslag än vad regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet gör? Där Vänsterpartiet vill öka med 100 miljoner för rättsliga biträden vill Socialdemokraterna ta bort 17 miljoner. Var fanns alternativet där, för att vara överens?

Visst, Thomas har rätt när han påstår att det i valrörelsen har talats om en ännu större budgetförstärkning, på hundratals miljoner kronor, för att klara av att öka polisens närvaro i samhället och skapa ett tryggare Sverige för alla. Och yrkandet i alliansmotionen, som väcktes före valet, innehöll en målsättning om 20 000 poliser före 2010. Vi är inte vid 2010 än.

Hur kan vi då lugna Thomas Bodströms upprördhet, herr talman? Skulle det hjälpa att berätta att de pengarna kommer i takt med att det finns poliser att anställa? Den tidigare regeringen har inte skapat den framförhållning i polisutbildningen som hade behövts 2007 för att motsvara alliansregeringens motionsyrkande.

Under s-regeringens tid examinerades det 1 200 poliser samtidigt som det pensionerades 500 poliser – många av de äldre hade kunnat vara kvar några år till. Den matematiken gav inte så stor förstärkning. Dessutom skedde nästan en halvering av utbildningsplatserna.

För att komma upp till nivån 20 000 poliser, som är vår målsättning, gäller det att klara av att rekrytera och också rekrytera i samma takt som pensionsavgångarna och bromsa de förtida pensioneringarna, för att ta vara på de äldres erfarenhet och kompetens. Därför aviserar regeringen redan nu, inför budgeten 2008, att man vill plocka in ytterligare pengar, hundratals miljoner ytterligare, för att klara det vallöfte som har givits.

Herr talman! Det här innebär att jag vid nästa budgetdebatt, nästa år, kommer att kunna stå här i talarstolen och upprepa samma budskap som jag inledde med, att alliansregeringen kommer att lägga den största summa pengar någonsin på rättsväsendets område, för att göra Sverige tryggt att bo i och för att också fortsätta att uppfylla givna vallöften.

Med de här orden vill jag därför yrka bifall till förslaget i sin helhet i justitieutskottets betänkande och yrka avslag på reservationerna.

Har jag några minuter kvar skulle jag vilja använda dem också.

Jag tycker att Thomas sätt att räkna pengar är att blanda ihop äpplen och päron – och sedan kastar han in några bananer på slutet. Fruktkompott är ju en mängd – det kan jag hålla med om. Men vad består mängden av? Ibland utgår han från vårpropositionen 2006 och från motioner från alliansen före valet. Och ibland utgår siffrorna från den budget som regeringen nu har lagt för 2007, och ibland utgår han från föregående budget för 2006.

Om man hade varit överens om att jämföra den budget som lades för 2006 med den som läggs nu för 2007 skulle man tydligt se att det är en budgetförstärkning på 1 ½ miljard. Det är betydligt mer än vad som fanns 2006 när s satt i regeringen.

Socialdemokraternas skuggbudget för 2007, som i övrigt presenterades långt efter motionstidens utgång, innehåller vissa förstärkningar på vissa områden inom rättsväsendets ansvarsområde. Det är sammantaget en lägre siffra än den som regeringen nu lägger fram. Den siffran är alltså en kvarts miljard lägre.

Om vi kan vara överens om att vi försöker räkna samma siffror skulle vi komma långt i den här debatten. Eller så utesluter vi siffrorna och pratar om vad vi faktiskt tänker göra.

(Applåder)

Anf. 24 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Jag ska först ge Cecilia Wigström en elege. Du är faktiskt den första som medger att det inte blev så mycket som man har sagt – det tycker jag var väldigt hederligt – och att det kanske kommer sedan. Det tycker jag faktiskt att man ska ha en viss respekt för. Då har man i alla fall tagit till sig det, och man erkänner att man har sagt saker i våras och i höstas och så vidare. Så det tycker jag faktiskt var hederligt.

Sedan gällde det att jämföra siffror med varandra. Det är klart att hur man än jämför – 2006 med 2006, 2007 med 2007 – är det inte vad man sade tidigare. Man sade nämligen inte att man skulle öka 2007 jämfört med 2006, utan man sade att det alltid skulle bli mer pengar. Det tror jag att alla har hört. Jag sade tidigare att jag aldrig någonsin hade hört någon säga att det skulle bli mindre pengar till åklagare, domstolar och kriminalvård. Hur du än räknar, hur du än ser på vad ni har sagt tidigare, ser man att det inte stämmer överens. Men, som sagt, du ska ha en elege för att du faktiskt sade att det kommer att komma mer senare.

Sedan sade du att det har varit en halvering av utbildningen. Nej, under de här åren har vi gått från en till tre utbildningar. Och här måste jag ställa en fråga. Folkpartiet har under många år drivit hur viktigt det är med en akademisk polisutbildning. Jag har ju stått sida vid sida med er och slagits för den här saken. Det är också någonting som Polisförbundet har tyckt varit väldigt viktigt, som sagt. Polisförbundet säger, utöver att man annars inte får ut flera poliser, att det om man ska ha en poliskår – och nu läser jag ut Polisförbundet säger – som speglar samhället är viktigt att rekrytera både män och kvinnor och personer med annan etnisk bakgrund. Risken med en kortare utbildning är att den i första hand attraherar unga män som dras till farliga utmaningar. Med högskoleutbildning är det tvärtom. Andelen kvinnor och personer med annan etnisk bakgrund som söker dessa utbildningar är högre. Allt detta har ni slagits för. Då är min fråga till dig: Tycker ni inte så här längre? Har ni ändrat uppfattning plötsligt, och i så fall varför? Det är en konkret fråga som jag vill ha svar på.

Anf. 25 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! Jag sitter inte inne med de enskilda siffrorna för 2006 års budget, men med 1 ½ miljard i ökning har du en generell ökning som är oerhört stor. Sedan kan jag inte jämföra, som sagt, eftersom jag inte har siffrorna för 2006 för de enskilda områdena. De siffrorna kanske du har. Men du jämför den nu framlagda propositionen med vad ni lägger, och där finns det några kronors ökning från er sida. Men jag kan inte utesluta att det redan finns en ökning från 2006 års budget i de siffror som faktiskt är framlagda av den nuvarande regeringen.

När det gäller Folkpartiets löfte före valet och vad man kommer fram till där tycker jag att nästa talare som just representerar Folkpartiet mycket väl ska kunna fylla i och svara.

Anf. 26 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Ja, men nu frågar jag återigen om utbildningen. Och nu vill jag ha ett direkt svar – nu kommer Inger Davidson fram här.

Nu ställer jag frågan igen. Ni har drivit frågan så hårt om att det ska vara en akademisk utbildning. Det här gjordes just för att, precis som poliserna själva säger, se till att det blir flera kvinnor och personer med annan etnisk bakgrund och att vi verkligen också får ut poliserna på gator och torg, så att de inte stannar kvar för vidareutbildning. Vad tycker du i dag? Vad tycker ni i dag? Har ni lagt er platt och fullständigt bytt åsikt och bara blivit ett alibi för Regeringskansliets moderatledda politik?

Vad är det i så fall som har gjort att ni har ändrat uppfattning när det gäller polisutbildningen? Jag har hört er så många gånger stå och tala er varma för det. Ni har haft möte med Polisförbundet. Johan Pehrson har talat om hur viktigt det är med en akademisk polisutbildning. Vad har hänt med det löftet? Har ni lagt er platt? Eller kommer ni att driva den här frågan med den hederlighet som det kräver förstås att tycka likadant före valet som efter?

Anf. 27 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! Jag vill att Thomas lyssnar på det jag sade alldeles nyss och funderar lite över vilket parti jag företräder. Nästa talare är Cecilia Wigström som är Folkpartiets företrädare. Du får säkert svaret från henne när hon kommer upp här. Jag företräder Centerpartiet.

Anf. 28 LENA OLSSON (v) replik:

Herr talman! Jag vill säga till Karin Nilsson, Centerpartiet, att budget innefattar massor med siffror. Det är faktiskt en budgetdebatt vi har. Vi måste ha rätten från oppositionens sida att ta upp just det som gäller budgeten.

När det gäller satsningen inom rättsväsendet sade vi i våras, Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, att vi var överens om att göra en ytterligare satsning på resurser till poliser med 700 miljoner kronor. För att gå vidare satsar vi 2 miljoner på Åklagarmyndigheten, 13 miljoner på Ekobrottsmyndigheten, 3 miljoner på Sveriges domstolar, 67 miljoner på Kriminalvården, Brottsförebyggande rådet får 6 miljoner, och rättsliga biträden, som det nu heter, får 100 miljoner. Vi har ytterligare ett anslag på 5 miljoner för en fängombudsman.

Jag vill ta upp att alla partier har sagt, och vi är överens om det, att det behövs ytterligare satsningar på polisen. Karin, herr talman, företräder Centerpartiet – jag har mött centerpartister i åtskilliga debatter – som har gjort sig till företrädare för landsbygden. Vi kan säga 20 000 poliser, men vilket recept har Centerpartiet för att vi just ska få ut dem på landsbygden?

När det gäller de stora satsningarna inom rättsväsendet, vart tog den stora satsningen vägen? Det blev ju inte så stor skillnad. Vänsterpartiet lägger bara 34 miljoner mindre på hela området.

Anf. 29 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! Om vi går upp till en målsättning på 20 000 poliser tror jag att väldigt många poliser på landsbygden skulle känna sig mindre ensamma. Det gagnar verksamheten, och det gagnar möjligheten att rekrytera poliser när man vet att det finns flera än de enstaka poliser som finns i dag. Jag ser ett hopp i detta, att det ska finnas en möjlighet att

rekrytera, också ute på den riktigt glesa landsbygden, med hjälp av att vi får flera poliser totalt att rekrytera.

Jag hade säkert, precis som du, kunnat stå och räkna upp hur vi fördelar de 1,5 miljarderna om jag hade haft siffrorna framför mig hur vi fördelar dem i förhållande till 2006 års budget. 1,5 miljarder är mycket pengar, och de är utspridda på en hel lång rad av de konton som ni också har lagt pengar till i ert förslag. Det skiljer dock en del. Det regeringsförslag som ligger är större än alla övriga förslag som oppositionen har lagt.

Anf. 30 LENA OLSSON (v) replik:

Herr talman! När det gäller poliser på landsbygd är det faktiskt så att man inte vidtar några speciella åtgärder för att poliser ska söka sig till landsbygd. Detta borde ju Centerpartiet om något parti veta om.

När det gäller kriminalvården – jag har läst budgetpropositionen sedan förra året – ligger man på om hur viktigt det är att man ska satsa på kriminalvården. Med tanke på det som komma skall med skärpta straff och så vidare beräknar Kriminalvården själv, utöver de platser som hittills är tagna, att man behöver drygt 2 000 platser till. Då borde man se till att det finns mycket pengar att ta och bygga för, för platserna behöver byggas ut när straffen ska skärpas.

Du kan ju börja med att svara på hur man ska åstadkomma att poliser söker sig ut på landsbygden. Det kanske behövs lite morötter. Men ni har inget recept på det.

Anf. 31 KARIN NILSSON (c) replik:

Herr talman! Du anser att det saknas ett recept för att få ut de 20 000 poliserna så att några hamnar på landsbygden. Vi har lovat att fram till 2010 ha försett Sverige med 20 000 poliser. Det är det som är vallöftet. Har vi lovat detta finns det en möjlighet att under den närmaste tiden komma med det receptet. Jag tycker inte att allt måste ha skett under det antal veckor som var innan budgetpropositionen lades och de få månaderna innan vi står här i dag. Vallöftet är inte sviket på något vis för att receptet inte fanns med i första omgångens text.

Anf. 32 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Herr talman! Den nya riksdagen, den nya regeringen och vår nya justitieminister Beatrice Ask tar tryggheten för medborgare på största allvar och gör därför den största satsningen någonsin med en förstärkning av polis, åklagare, domstolar och andra myndigheter inom rättsväsendet med 1,5 miljarder nästa år. Detta har vi i Folkpartiet länge väntat på, och vi har fått ett tydligt mandat från alliansens väljare för att nu genomföra detta.

Det behövs. Den organiserade brottsligheten breder ut sig i Sverige. För tio år sedan fanns en handfull mc-gäng, och nu räknar polisen med att det finns ett fyrtiotal brottsyndikat som härjar i vårt land. I min hemstad Göteborg har det sedan i somras skjutits och använts både bil- och brandbomber i gänguppställningar mitt inne i centrala Göteborg där vanliga medborgare kan komma till skada. I fredags upptäckte polisen en bombverkstad inne i ett industriområde i Göteborg.

Polisen räknar med att nästan varenda restaurang i min hemstad har fått besök av maffiagäng för att utpressas på pengar. Få vågar ta kontakt

med polisen för att man är rädd för repressalier. Krögarparet Garakoei har fått utstå mycket sedan de vågade anmäla den utpressning på flera hundra tusen som de utsattes för. Samhället har ett ansvar att se till att skydda människor.

Det allvarliga med den organiserade brottsligheten är att den är så kallat systemhotande. Genom att man försöker hota vittnen till tystnad och genom att man försöker hota polisen till att se bort undergrävs tilltron till rättsstaten. Det är mycket allvarligt för vår demokrati. Gängen måste stoppas innan de får större utbredning.

Stödet från allmänheten till krögarparet Garakoei visar på en vilja att stå upp mot gängen. Det kommer den nya regeringen också att göra.

Herr talman! En annan typ av brottslighet som berör mig och Folkpartiet särskilt illa är mäns våld mot kvinnor. Brottsförebyggande rådets statistik har flera talare här varit inne på tidigare, men jag tycker att det tål att upprepas. Förra året mördades 75 kvinnor i Sverige av sina män. 170 kvinnor utsattes för mordförsök. 42 000 kvinnor misshandlades. 3 800 kvinnor utsattes för våldtäkt. Det är stora siffror, men det är inte bara siffror. Bakom varje siffra döljer det sig en personlig tragedi. Dessutom beräknar Socialstyrelsen i en ny rapport som kom häromdagen de samhällsekonomiska kostnaderna till 3 miljarder kronor.

Vi ska ta fram en bred handlingsplan för att bekämpa dessa övergrepp som inte borde förekomma på 2000-talet. Folkpartiet har sedan länge drivit konkreta förslag om bland annat elektronisk fotboja vid överträdelser av besöksförbud och haverikommission då en kvinna mördas av en närstående. Detta kan vi nu förverkliga i och med att vi har fått en ny regering.

Polisens omhändertagande av brottsoffer förbättras när regeringen nu ger varje polismyndighet i uppdrag att utse en person med ansvar för brottsofferfrågor.

När alliansen regerade på 90-talet inrättades Brottsoffermyndigheten uppe i Umeå. Därför har jag stor tilltro till att både polisens och domstolsväsendets möjligheter att bemöta brottsoffer på ett professionellt sätt kommer att förbättras under de kommande åren.

Regeringen gör nu den största satsningen någonsin genom att stärka rättsväsendet med 1,5 miljarder kronor nästa år. Vi i Folkpartiet har tillsammans med våra allianssysstrar och alliansbröder länge kämpat för att öka antalet poliser i Sverige från 17 000 till 20 000.

Socialdemokraterna säger i den här debatten att de också vill öka antalet poliser i Sverige. Men det är skillnad på att vilja och att också ha handlingskraft.

Under den förra, socialdemokratiska regeringens tid lades flera än 100 närpolisstationer ned i landet, och polisens närvaro minskade. Under senare år insåg regeringen sitt misstag och man såg till att flera poliser utbildades. Men eftersom det också var många pensionsavgångar blev nettotillskottet av poliser inte mer än ungefär 200 förra året.

Vi i alliansregeringen vill se till att flera poliser utbildas så att vi om fyra år har 3 000 flera poliser.

Det blir väldigt tomma ord när Thomas Bodström står här och säger att han också vill öka antalet poliser när Socialdemokraterna föreslår totalt 380 miljoner kronor mindre än vi på polisen nästa år.

Med flera poliser kan polisen klara av sin uppgift att vara närvarande, förebygga och utreda brott. Polisen kommer att få i uppgift att utreda alla brott som begås även när förövaren är under 15 år. Det är en oerhört viktig signal från samhällets sida gentemot unga tonåringar att vi på det sättet visar att brottsliga handlingar inte är acceptabla. Om vi kan få stopp på ungdomsbrottsligheten kan vi också stoppa rekryteringen till den grövre brottsligheten.

Folkpartiet liberalerna anser det vara högprioriterat att polisen jobbar förebyggande genom att arbeta preventivt med ungdomar. Det ska inte vara som det är i Göteborg i dag där ungdomspolisen på grund av polisbristen tvingas skydda valstugor från anarkister och tvingas åka till Skövde för att spana på dagisbrännare i stället för att vara ute och möta ungdomar i Göteborg.

Polisen behöver samarbeta med andra. Familjen och skolan spelar en viktig roll. Men den socialdemokratiska skolpolitiken har lämnat ungdomar i sticket. Var femte elev går ur grundskolan utan godkänt i svenska, engelska och matte med de svårigheter som det innebär för deras framtid. Som tur är har skolminister Jan Björklund redan kavlat upp ärmarna för att ge alla barn en bra start i livet.

Det är inte bara socialdemokratisk skolpolitik som har misslyckats och därmed givit en grogrund för brott. Socialdemokraternas bidragspolitik har också lett till att mer än en miljon människor i Sverige befinner sig utanför arbetsmarknaden. Klyftorna har ökat, och det är Socialdemokraternas politik som bara går ut på bidrag, bidrag och bidrag som har lett till den här sociala katastrofen.

Vi i alliansen står inte för bidrag, bidrag och bidrag, utan vi har gått till val och fått väljarnas mandat för en politik för jobb, jobb och jobb. Det ska löna sig att arbeta, och vi vill att alla människor ska ha ett jobb att gå till och få hundra procentig lön att leva på.

Herr talman! Det behöver inte bara bli flera poliser. Polisen behöver också få nya verktyg för att bekämpa den organiserade brottsligheten. Regeringen kommer därför att se till att en rättssäker lagstiftning med tillstånd att använda hemlig rumsavlyssning, så kallad buggning, kommer på plats. Det är oerhört viktigt att integritetsaspekterna beaktas.

Nyligen presenterades en utredning med förslag på att buggade människor i efterhand ska underrättas om att de buggats och kunna få skadestånd om fel har begåtts. Dessutom ska ett kontrollorgan inrättas för att övervaka polisens användning av buggning. Utredningen var ett direkt resultat av Folkpartiets krav på ökad rättssäkerhet när det gäller buggning.

Att öka tryggheten och minska brottsligheten i Sverige tar tid. Det är långsamma processer. Varje ny polis måste utbildas. Med en satsning på 1,5 extra miljarder i år börjar regeringen starkt. Och jag är övertygad om att väljarna om fyra år kommer att vara nöjda med det som vi har åstadkommit och kommer att ge oss förnyat mandat att leda landet och se till att polis, åklagare och domare har de bästa möjligheterna för att bekämpa de kriminella gängerna, mäns våld mot kvinnor och ungdomsbrottsligheten – allt med det överordnade syftet att skapa ett tryggare Sverige för alla oss som bor här.

(Applåder)

Anf. 33 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Jag ska först be om ursäkt för att jag förväxlade dig, Cecilia Wigström, och Karin Nilsson. Men allvarligt talat, Cecilia Wigström, när man hör dig tala om bidrag, bidrag, bidrag och jobb, jobb, jobb, så är det ju taget direkt från Carl Bildt. Du tar det rakt av. Och det är inte alldeles lätt att känna igen socialliberaler längre när ni så direkt har lagt er platt för Moderaterna. Och jag undrar när er integritet ska börja göra sig gällande hos lite flera riksdagsledamöter än bara hos Birgitta Ohlsson, när man till och med använder samma uttryck som Carl Bildt.

Ja, vi är helt överens, och vi har haft ett bra samarbete med Folkpartiet när det gäller bekämpning av organiserad brottslighet. Och det är klart att det ska genomföras buggning. Men då är min första fråga till dig: Kommer preventiva tvångsmedel, det vill säga möjligheten att förhindra brott, förslag som vi drev igenom och som nu finns i riksdagen, också att bli en realitet i vår? Om du kan garantera det här vore det bra. Det är nämligen någonting som polisen verkligen behöver för att kunna bekämpa och förhindra terrorism men också grov organiserad brottslighet.

Det andra som jag vill ta upp handlar om just det som jag har sagt tidigare, nämligen Folkpartiets oerhörda kamp för att vi skulle få en akademisering av polisutbildningen. Och från Polisförbundet, och även från Folkpartiet, har man sagt att det behövs därför att man ska få in flera kvinnor, flera med annan etnisk bakgrund och framför allt för att få ut de poliser som du talar om och för att man ska få ut dem direkt så att de kan arbeta bland ungdomar. Och det som man varnar för i artikeln från den 5 december är just att dessa poliser annars inte kommer att komma ut.

Jag har en annan fråga, utöver frågan om huruvida vi får preventiva tvångsmedel. Var står Folkpartiet i denna fråga i dag? Jag har hört det så många gånger i debatter, och jag vet att ni har haft samtal med polisen och med Polisförbundet om detta, och ni har lovat att stå för dessa saker. Kan man lita på att ni i Folkpartiet fortfarande står upp för att polisutbildningen ska akademiseras?

Anf. 34 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp) replik:

Herr talman! Jag godtar Thomas Bodströms ursäkt, alltså att ordföranden i justitieutskottet inte känner igen mig och Karin Nilsson som är ledamöter i samma utskott. Jag kan väl tipsa den förre justitieministern om att det finns en talarlista som man kan titta på. Och om man inte känner igen en person kan man där hålla koll på vem det är som talar. Det kan vara bra att veta hur det går till här i riksdagen.

När jag talade om jobb, jobb, jobb så visste jag faktiskt inte att jag travesterade Carl Bildt. Men det visar väl bara helt enkelt att vi i alliansen faktiskt är väldigt överens om att det är jobben som gäller. Så på den punkten är jag helt överens med Carl Bildt och helt oense med dig Thomas Bodström. Jag tror att det är jobb som leder Sverige framåt – inte höga bidrag. Och det är jobb tillsammans med en bra och vettig skolpolitik som lägger en bra grund för det brottsförebyggande arbetet, alltså att man minskar de sociala klyftorna i Sverige.

Jag ska svara på dina frågor. Preventiva tvångsmedel är någonting som vi i Folkpartiet har varit för, och vi kommer att ta upp denna dis-

kussion med våra alliansvänner för att se vad regeringen kommer att göra framöver. Jag kan inte ge några andra besked här i dag.

Jag får säga samma sak när det gäller akademiseringen av polisutbildningen. Där har vi från Folkpartiet och de övriga allianspartierna helt enkelt sagt att vi ska vänta på utredningen. Vi kan inte föregripa en utredning. Vi får se vad utredningen föreslår. Och jag tror att det är precis som Hillevi Engström sade här i debatten, att det är väldigt viktigt att vi också går vidare och tittar lite mer professionellt på vad polisen ska göra.

Men jag skulle också vilja ha besked från Thomas Bodström. Du står här i debatten och säger att ni vill ha flera poliser i landet. Men jämfört med regeringens budget för nästa år så föreslår ni 380 miljoner kronor mindre till polisen och Säpo. Hur ska ni då se till att få flera poliser ute i landet? Det är de poliser som behövs för att människor inte ska mista tilltron till vårt rättsväsende.

Anf. 35 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Jag tror att det kan bli viss upprepning när man har sådana här debatter. Men återigen: Vi satsar 700 miljoner mer på polisen. Det kommer gott och väl att räcka till, särskilt som vi *inte* vill ha den förkortade utbildning som Moderaterna föreslår. Därutöver kommer det sannolikt att bli ett överskott för polisen i år. Därför vill jag nu ha svar på frågan om polisen kommer att få behålla de pengarna eller om de kommer att dras in till staten – då är vi på samma nivå. Men tala inte om en minskning!

Vi vill alltså satsa 700 miljoner mer än tidigare. Sedan vill ni satsa 950 miljoner. Det är samma sak när det gäller åklagare, domstolar och kriminalvård. Vi vill satsa mer. Men jag skulle aldrig påstå att ni skulle vilja minska här. Det är inte hederligt att uttrycka sig så.

När det gäller polisutbildningen frågar jag efter *er* åsikt. Ni säger att ni ska vänta på den utredning som nu ska komma i februari. Men det är ju det man säger från Moderaterna – de har fullständigt kört över er – att man inte vill. De vill komma med nya tilläggsdirektiv, till och med nu före jul – tilläggsdirektiv där de fullständigt kör över er. Man flaggar till och med för att det ska bli en kortare utbildning. Man gör detta därför att man inte vill akademisera utbildningen – just detta som är så viktigt för polisen.

Kommer ni att ta strid för detta och driva era frågor – det ni sade före valet? Ni stod ju upp och sade att detta är en oerhört viktig fråga för polisen. Kommer ni att kunna stå upp för det löfte som ni gav, eller kommer ni bara att säga att vi får se hur det blir med tilläggsdirektiven.

Men utredningen är klar i februari. Det behövs ingenting mer. Där kommer förslagen, och då kan man ta ställning till utredningens förslag.

Du måste ju i dag ha en åsikt. Vill du ha en akademiserad utbildning eller inte? Skyll inte på detta med utredningen, utan svara bara ja eller nej på följande fråga: Vill du att det ska bli en akademisk utbildning? Det är min andra fråga.

Anf. 36 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp) replik:

Herr talman! Det stämmer inte att regeringen har sagt att polisutbildningen ska kortas. Regeringen har pratat om att eventuellt använda olika

vidareutbildningsmoduler, men utbildningen blir antagligen lika lång som den i dag.

Vi har, som sagt, en utredning som är på gång. Vi får vänta på resultatet av den. Det är mycket troligt att vi behöver titta närmare på eller ytterligare utreda också polisutbildningens innehåll. I den utredning som hittills varit har man inte gjort det utan bara fått ett enkelt snabbspår när det gäller att titta på akademiseringen. Jag tycker att det är ganska oseriöst att inte också titta på vilka uppgifter polisen ska ha framöver, om 10–20 år. Vilka utmaningar står polisen då inför? Vi behöver ha en utbildning som är anpassad inför det.

Det är som Karin Nilsson – nästan min namne; du blandade ju ihop mig med henne – så väl uttryckte det här i debatten. Jag tänker på detta med bananer, äpplen och päron. Du står här och säger mindre, mindre, mindre. Mindre än vad? Man måste ju ha referenspunkter att utgå från.

I rättsväsendebetänkandet på s. 108 framgår det mycket tydligt att vi från regeringens sida bedömer att vi behöver göra satsningen på 1,5 miljarder, varav det mesta går till polisen, för att ha 20 000 poliser ute senast år 2010.

Ni lägger 380 miljoner kronor mindre än vad vi satsar. Det är precis vad jag sade i en replik. Ni lägger alltså 380 miljoner kronor mindre. Hur ska ni då kunna få flera poliser ute på gatan? Det skulle det vara intressant att veta. Jag ser det som helt omöjligt, men det är ju vad vi i dag behöver.

I mitt anförande tog jag upp frågan om ungdomspoliserna i Göteborg som inte kan ägna sig åt ungdomar utan som får åka ut och speja efter dagisbrännare i Skövde därför att vi har en sådan brist på poliser. Det är bristen på poliser, bland annat ute i våra förorter, som gör att många medborgare i dag inte längre har tilltro till rättsväsendet. Det vill vi åtgärda.

Anf. 37 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Jag har sett fram emot den här debatten. Mina erfarenheter från riksdagsarbetet gör att jag vet att det i kammaren finns mycket kunskap och många erfarenheter som är värdefulla när det gäller brottsbekämpning.

Jag vet inte om vi har fått ut så mycket matnyttigt av detta. Men lite underhållande är det att konstatera att justitieutskottets ordförande inte har riktig koll vare sig på detta med att yrka i samband med betänkanden eller på vilka ledamöter och partier som finns representerade i justitieutskottet – för att nu inte tala om hur han räknar! Men det är svårt. Ta gärna råd av Margareta Persson eller kanske Kerstin Andersson som har lång politisk erfarenhet och erfarenhet av kammaren, så ska vi nog kunna reda ut detta. Jag tror nämligen att Sveriges riksdag och regering tillsammans har uppdraget att faktiskt försöka säkerställa ett rättsväsende värt namnet.

Utgångspunkten för den regering i vilken jag har ansvaret för justitiefrågorna är att alla människor ska känna sig trygga i sina hem och i sin vardag. Sverige ska vara ett tryggt land att leva i för alla, vare sig man bor i Malmö eller Stockholm eller man bor i Sveg. Så är det inte i dag.

Många människor lever i områden med stora sociala problem, inklusive hög brottslighet. Såväl i staden som på landet drabbas oskyldiga

människor av stölder, våld och annan kriminalitet. På Internet utsätts människor för övergrepp och bedrägerier. Tusentals unga testar droger, fastnar och hamnar i missbrukarträsket. Vi har också ett växande antal extremister och ett gränsöverskridande nätverk av kriminella som ständigt gör oss påmind om detta.

I och med budgetpropositionen har vi sjösatt den mest ambitiösa satsningen någonsin på polisen. Det ska möjliggöra en kraftig ökning av antalet poliser med målet att vi ska ha 20 000 poliser senast år 2010. Sammantaget har anslaget till rättsväsendet för år 2007 ökat med 1,5 miljarder kronor jämfört med den förra regeringens anslag för år 2006. För polisens del innebär det en ökning med 875 miljoner kronor.

Under vänsterkartellens regering såg vi en skrämmande utveckling. Brotten blev flera på många områden. Människors tilltro till polisen sviktade. I dess ställe tog bevakningsföretagen över, och ropen på kommunala poliser från desperata kommunalråd blev allt fler. Den utvecklingen är den här regeringen fast besluten om att bryta.

En av de absolut viktigaste frågorna för den borgerliga alliansregeringen är att polisen ska bli mer synlig. Vi skapar förutsättningar för det genom att öka antalet poliser med ungefär 2 500 på fyra år.

Men tilltron till rättsväsendet är också beroende av annat, till exempel av att antalet uppklarade brott ökar. Därför kommer mängdbrotten att stå i centrum för regeringens satsning på rättsväsendet. Inbrott, skadegörelse och misshandel är inte alla gånger de mest spektakulära brotten men många gånger de brott som har mest påverkan på människors livskvalitet och som kanske allra mest bidrar till otryggheten.

Den som drabbas av brott ska veta att han kan få hjälp, stöd och skydd av samhället. Brottsoffer måste känna förtroende för rättsväsendet. Vi måste motarbeta tendenser till att människor inte tycker att det är lönt att anmäla brott därför att det ofelbart leder till en risk för att medborgare förr eller senare själva ordnar rättskipningen. Den nya regeringen kommer därför att lyfta brottsofferfrågorna högre upp på dagordningen.

Att bekämpa mäns våld mot kvinnor kommer att vara en prioriterad fråga för alliansregeringen. Utöver det oändliga lidande som tusentals kvinnor och barn drabbas av fick vi i morse, vilket har varit uppe här i debatten, siffror på vad detta kostar samhället.

Tillsammans med jämställdhetsministern och socialministern kommer jag att se till att vi tar fram en nationell handlingsplan – en handlingsplan som ska fyllas med konkreta åtgärder för att både förebygga och öka skyddet för kvinnor som utsätts för mäns våld.

Regeringen kommer bland annat att se till att det hos polisen i hela landet finns specialiserad kompetens för att utreda mäns våld mot kvinnor och barn. Relationsrelaterad brottslighet är svårutredd. Men det finns kunskaper och framgångsrika arbetsformer. De måste spridas. Vi ska också förbättra användningen av besöksförbud så att det i framtiden utgör ett bättre skydd än i dag. Här är vi beredda att pröva nya grepp, till exempel elektronisk övervakning när det gäller vissa besöksförbud. Det gläder mig att i debatten höra att det till och med över blockgränsen finns ett slags stöd där.

I det internationella perspektiv som blir allt viktigare är arbetet mot den grova internationella brottsligheten ständigt närvarande. Arbetet med att förebygga och bekämpa den internationella terrorismen är komplice-

rat och tar tid. Den nya regeringen har därför tillfört säkerhetspolisen ytterligare 75 miljoner kronor för att säkerställa att de kan rekrytera den kompetens de behöver och för att de ska klara sitt svåra och viktiga uppdrag. Inte minst samordningen inom landet och internationellt behöver mer kraft för att fungera väl.

Herr talman! Alliansregeringen fick ett mycket tydligt uppdrag av väljarna i höstens val. Väljarna underkände också det alternativ som andra stod för. Svenska folket var innerligt trötta på en regering och en vänsterkartell som inte såg människorna utan tjugades av den egna tillrätalagda statistiken. Det är slut på det nu.

Vi har lyssnat och kommer att lyssna på de människor som upplever otrygghet i sin vardag, som tycker att rättsväsendet många gånger abdikerar och att bus och kriminalitet får breda ut sig. Den här regeringen har hört det och förstått det. Jag är stolt över att kunna säga att vi nu har lagt fram förslag till den största satsningen någonsin på en upprustning och en förstärkning av rättsväsendet.

Herr talman! Det är dags att ta tillbaka våra gator och torg så att människor känner sig trygga. Jag vill att min mamma ska våga gå ut med hunden på kvällarna. Vi tycker att det är rimligt att folk ska våga sova över i sina sommarstugor utan speciellarm. Jag vill inte att föräldrar ska ligga sömlösa på nätterna därför att deras barn är ute och de vet vad som händer. Det är dags att sätta stopp för den tolerans mot brottsligheten som har fått breda ut sig alldeles för mycket. Det arbetet har vi nu inlett, och det finns mycket att göra.

I den här debatten har jag lyssnat på många intressanta replikskiften, och jag kanske återkommer till det, men det allra mest intressanta är ändå den nya inriktning som Socialdemokraterna har tagit. Det är ett tema som också medierna är så intresserade av. Varken Miljöpartiet eller Vänsterpartiet har utmärkt sig här i riksdagen för att vara de som kommer med störst satsningar på polisen. Tvärtom brukar det ingå i Vänsterpartiets och Miljöpartiets profil att sätta sig till motvärn när det här i kammaren blir tal om extra poliser och mer satsningar på det området. Både Miljöpartiet och Vänsterpartiet föreslår i sina budgetalternativ något lägre, kraftigt lägre kan man säga, polisanslag jämfört med regeringens budget. Av de tre partierna i vänsterkartellen är Vänstern och Miljöpartiet ändå de som vill skära minst i förhållande till regeringen på polisanslaget. Socialdemokraterna utmärker sig nu för första gången genom att föreslå allra minst resurser till polisen. Till och med om man lägger ihop Miljöpartiets och Vänsterns besparingsförslag vill Socialdemokraterna dra ned mer – ytterligare 140 miljoner kronor – på regeringens anslag till polisen.

Min fråga till Thomas Bodström, som ju representerar Socialdemokraterna i den här debatten, är: Är det en del i Socialdemokraternas nya profil på kriminalpolitikens område att vara det mest polisfientliga partiet i Sveriges riksdag? Vilken analys är det som ligger bakom den här tanken? Har ni rest land och rike runt och upptäckt att det finns för många poliser i Sverige och att människor känner sig tillräckligt trygga? Är det er bild att polisen har för mycket resurser och för modern utrustning och att vi har tagit i för mycket? Tycker ni att brottsligheten är på en lagom nivå i dag? Eftersom ni inte har skrivit någon budgetmotion är det svårt att veta hur ni har resonerat när ni har bestämt er för den nya inriktning-

en, som så kraftfullt håller igen på polisen och lägger något på en del andra anslag?

Det vore därför klargörande om Thomas Bodström i den här debatten kunde redovisa för svenska folket hur ni tänkte när ni bestämde er för den här nya polisfientliga politiken, som ni har lagt fram förslag inför riksdagen om. Det vore naturligtvis också intressant att få en redovisning av om det finns andra så här spännande nyheter i den socialdemokratiska politiken. Det finns inga resonemang ens i den reservation som redovisas i betänkandet. Vi får inte veta någonting om hur ni tänker, mer än att ni tycker att alliansen naturligtvis har fel. Men det räcker inte så långt, för det är ingen överraskning direkt.

Jag har respekt för att oppositionen på flera punkter vill lägga mer pengar på åklagare, domstolar och annat. Jag skulle jättegärna lägga ännu mer pengar, men min bedömning är att de resurser som tillförts de andra myndigheterna är tillräckliga. Vi har tagit itu med det som känns allra mest akut, nämligen problemet att vi har städer i Sverige – Sandviken brukar jag ta som ett bra exempel – och orter och kommuner, till exempel Bollebygd, där det inte finns någon polis i dag. Bollebygd är en liten kommun mellan Borås och Göteborg där Göteborgs förorter snabbt växer ihop med kommunen, med ganska så mycket som händer. De har ingen polis utan måste lita på en annan.

Det här är akut om man vill förebygga brott. Vi har Riksrevisionens rapport som pekar på att det mest allvarliga problemet hos polisen i dag är att man inte gör tillräckligt mycket när det gäller brottsförebyggande insatser. Vi svarar upp mot det genom att tillföra kraftfulla resurser, genom att tydligt markera att poliser ska vara ute bland människorna, möta människor, ta del av deras erfarenheter och synpunkter och på olika sätt arbeta brottsförebyggande. Det måste gå först. Utan tilltro till rättsväsendets förmåga hos människorna spelar det nästan ingen roll om vi lyckas få ett eller annat ärende till löst eller om vi lyckas förstärka domstolarna lite mer. Jag tror att de sakerna kommer så småningom, men vi måste faktiskt öka tryggheten för människor på gator och torg och ute i landsbygden.

Jag är bedrövad över att vi har så många helt vita fläckar i Sverige, och jag ser hur brottsligheten agerar utifrån det. Där vi inte har ett fungerande rättsväsende börjar man planera sin verksamhet. Det utgår man ifrån och ställer till med väldigt mycket elände för medborgarna i det här landet. Det är det vi ska ändra på, och det är därför prioriteringen ligger på polisen. Detta är den mest kraftfulla satsning som någonsin har gjorts på polisen, oavsett vilka matematiska övningar ni försöker ägna er åt. (Applåder)

Anf. 38 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Om man satsar 700 miljoner på polisen, som vi vill göra, är det precis det som behövs för att kunna fortsätta satsningen på flera poliser, vilket jag och de övriga partierna gjort under de här sex åren. Jag tror inte att 20 000 räcker 2010, jag tror att det behövs mer.

Men det är du, Beatrice Ask, som får kritik av polisen. Här står det i den artikel som jag har med mig vad som händer om man gör det du vill. Här står det att poliserna uttryckligen säger att om man gör som du vill

och förkortar utbildningen finns det skäl att anta att poliser efter avslutad utbildning måste arbeta i inre tjänst under en längre tid.

Det är inte vad din mamma behöver. Det är inte vad som behövs enligt de exempel som du nämnde. Du ska få den här artikeln sedan som jag tycker att du ska svara på, därför att du har hamnat i direkt konflikt med polisen. Du är polisens fiende nr 1, Beatrice Ask, efter ett par månader som justitieminister. Det har aldrig någonsin hänt i Sveriges historia.

Jag kunde konstatera att du i ditt anförande inte nämnde ett enda ord om vårt kanske absolut största problem, nämligen människohandel. Det var en sak som det speciellt inom polisen fanns en diskussion om under lång tid. År 2004 påbörjades en öronmärkning av pengar för bekämpning av människohandeln. Poliser som arbetar mot trafficking och människohandel säger att den absolut viktigaste saken för dem är inte mer resurser utan en fortsatt öronmärkning av pengarna. Jag träffade polisen senast 2004. Men jag har inte sett någonting av det i budgeterna för 2007, 2008 och 2009. Därför kräver jag och begär att du ska fortsätta satsningen för att kunna bekämpa människohandel också 2007. Polisen i Göteborg väntar på besked, och jag anser att du ska ge det så fort som möjligt.

Anf. 39 Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik:

Herr talman! Jag fick fortfarande inget besked om de tankegångar som Socialdemokraterna har när det gäller neddragningen på polisen som man föreslår och som är mycket kraftfullare än vad till och med Vänstern och Miljöpartiet har förordat.

Jag behöver inga urklipp, jag läser tidningarna varje dag. Jag träffar dessutom poliser varje dag och varje vecka och diskuterar med dem både utbildningen och resurserna. Det jag kan säga är att den samstämmiga bild som ges är att det finns många hål där det behövs resurser. Man behöver framför allt mer folk och mer stöd för att kunna arbeta ute bland människorna. Det är precis det vi gör.

När det gäller frågan om människohandel tog jag upp i mitt anförande – det finns tidsbegränsning i riksdagsdebatter så att man inte hinner med alla detaljer – den grova internationella organiserade brottsligheten och kampen mot den. Människohandel är en del av det. Jag kan försäkra Thomas Bodström att den här regeringen inte kommer att sitta stilla när det gäller människohandel eller grova sexualbrott mot barn, vilket är en del av människohandeln. Det är många barn som säljs. Vi agerar mot det. Vi har redan gjort det, inte minst i EU-sammanhang, och vi kommer att fortsätta göra det.

Det är också viktigt att vi har poliser med den specialkompetens och den inriktning som behövs för att arbeta med de frågorna. Jag kan försäkra att riksdagen inte behöver vara nervös över att detta inte ska fortsätta. Det är en viktig del av polisens uppgifter.

Men om man som Socialdemokraterna inte vill öka lika mycket som regeringen blir det naturligtvis mindre folk som kan jobba med detta. Den neddragning som Thomas Bodström förordar i budgetförslaget motsvarar 700 poliser – 700 poliser färre. Det är klart att det då blir färre kommissarier och andra som kan ägna sig åt människohandelsfrågor eller åt att reda ut pedofilbrott eller vad vi nu ska ta för exempel. Detta hänger ju ihop med hur man satsar pengarna.

Anf. 40 THOMAS BODSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Tänk att det ska vara så svårt att svara på frågor. Jag frågade: Kommer det att öronmärkas pengar? Det är precis det som poliserna så oerhört gärna vill när det gäller trafficking. Det handlar inte om något annat utan frågan är väldigt enkel: Kommer det att öronmärkas pengar? Det är den första frågan.

Den andra frågan gäller det överskott som nu blir inom polisen i december, bland annat tack vare de stora satsningar som vi har gjort. Kommer det att tillfalla polisen eller kommer det att gå tillbaka till staten?

Det är inte jag som kräver svar, utan det är Polisförbundet och poliserna, Beatrice Ask. Artikel publicerades den 5 december, men jag har inte sett något svar på den. Jag vet att det är många som väntar på din reaktion, inte på det som du har flaggat för, nämligen en förkortad utbildning, därför att då tas poliser från gator och torg in till vidareutbildning. De får då en sämre utbildning, vi får färre kvinnor och vi får färre poliser med annan etnisk bakgrund. Du skrattar åt Polisförbundet nu, Beatrice Ask, för det jag läser är ur deras artikel. Om du inte vill ha den får du i alla fall kommentera den och förklara varför du driver en politik som innebär att vi får färre kvinnliga poliser, färre poliser med annan etnisk bakgrund, färre poliser på gator och torg. Det är inte jag som säger detta utan det är poliserna själva. Det är de som du ska ge ett svar i stället för att stå här och tala om helt andra saker.

Nu har jag ställt två konkreta frågor, om pengarna kommer att tillfalla staten eller polisen och om det blir en öronmärkning av pengar för bekämpande av människohandel. Det är de frågorna som vi behöver få svar på.

Det är faktiskt så, Beatrice Ask, att jag fortfarande har bra kontakter med myndigheter och kommer att fortsätta att ha det. Det är nämligen så att här har de lurat dig. Det är i många frågor som de har kört över dig. Du måste bli mer uppmärksam. Det finns frågor där man måste visa politisk handlingskraft, som när det gäller kampen mot människohandel.

Det har varit ett stort problem med bland annat människohandeln i Norrbotten. Det finns krafter som inte vill se någon handlingskraft här därför att de vill bestämma helt själva. Det är därför som det är så viktigt att man får svar på dessa frågor.

Anf. 41 Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik:

Herr talman! Jag är glad över att justitieutskottets ordförande har kontakt med myndigheterna. Man kan få mycket information och kan föra många diskussioner genom att ha de kontakterna, precis som man gör det när man är statsråd. Jag vet att utskottet tidigare har ägnat mycket arbete åt att ta till sig myndigheternas synpunkter och funderingar och att man har fört en diskussion med dem.

Förra veckan träffade jag länspolismästarna, vilka är en del av polisen, och jag träffar regelbundet Rikspolisstyrelsens chef. Det är klart att de får väldigt tydliga riktlinjer för vad regeringen vill med sin budget och sina satsningar. Detta behöver inte Thomas Bodström fundera över. Vi har inte tänkt sitta i fyra år med armarna i kors och låta saker och ting bero.

Människohandel är bland det grävsta man kan ägna sig åt. Vi fick många motioner avslagna, också på detta tema, av den socialdemokratiska majoriteten under föregående period. Man avslog motion efter motion och hänvisade till någon utredning på departementet. Vi tar den här frågan på allvar och det är jag mycket tydlig med.

Att man får överskott i budgeten händer ibland. Jag är inte så säker på att polisen kommer att få det. Man har nämligen glömt att räkna på sådana saker som att nya poliser behöver lokaler och utrustning. Man har inte heller tänkt på de omkostnader som det blir om man behöver bredda polisverksamheten till att också omfatta en del vita fläckar. Jag tror alltså att det blir ett mindre problem. Men min grundinställning är att en myndighet som håller hårt i pengarna och använder resurserna väl ska, så långt som det över huvud taget är möjligt i kampen mot Finansdepartementet, få använda pengarna året därpå. Det finns regler för detta. Men min grundinställning är att om vi har anslagit pengar till en verksamhet så är det dit de ska gå.

Frågan om polisutbildningen har vi diskuterat tusen gånger. Vi föreslår ingen kortare utbildning. Det behöver man inte skriva debattartiklar om. Det har vi pratat om i kammaren.

Men jag noterade en nyhet i reservationen från Socialdemokraterna som jag ska återkomma till. Där har ni gjort en svängning som är mycket spännande.

Anf. 42 MEHMET KAPLAN (mp) replik:

Herr talman! Det var glädjande att höra justitieministern prata om extra insatser mot mäns våld mot kvinnor. De måste genomföras å det snaraste. Jag hoppas verkligen att vi inom de närmaste åren ska kunna se denna ökning av insatser som kommer att innebära att vi får ett bättre samhälle att leva i, framför allt för barn och kvinnor.

Justitieministern tog upp frågan om extra satsningar och vad de olika partierna vill och inte vill. Miljöpartiet vill satsa 700 miljoner extra, och det står vi fast vid. Men vi tycker inte att extra tillskott behövs enligt vårt sätt att resonera.

Det jag vill veta av justitieministern är varför ni inte tittar på metoden att från polisen överföra uppgifter som inte är kärnverksamhet men med bibehållna resurser. I dag har polisen hand om ett antal olika områden, bland annat förlustanmälningar, hittegodshantering och tillståndsärenden. Alla dessa ärenden behöver inte handhas av polisen. De kan i stället koncentrera sig på sina kärnområden. Det märkligaste är kanske felparkeringsavgiftshantering. Det är också ett intressant område som polisen kanske inte riktigt behöver lägga ned sin polisiära del av verksamheten i. Det är ungefär 500 årsarbetskrafter som skulle kunna frigöras.

Min fråga är vad justitieministern avser att göra i frågan.

Anf. 43 Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik:

Herr talman! Jag har noterat att Miljöpartiet vill satsa 700 miljoner mer på polisen i år, men det är inte lika mycket som regeringen avser att satsa. Problemet, som jag var inne på tidigare, är att Socialdemokraterna har gått ifrån det som ni tidigare tyckte och drar ned på det som ni tidigare var överens om. Man undrar om ni har pratat om det. Det var det som jag diskuterade förut.

Polisens arbetsuppgifter är en viktig fråga. Det finns mycket som polisen gör som någon annan skulle kunna utföra. Där måste vi hjälpas åt att överföra uppgifter. Det är dock inte alltid så att det blir billigare. Till exempel kan man fundera över om polisen ska övervaka missbrukare som har tagits in i arresten. Polisen har inte alltid den medicinska kompetens som krävs för det. Det är klart att omhändertagandet kostar, men man kan använda polisen bättre genom att tydliggöra detta.

Problemet är att med tolv års erfarenhet av socialdemokratiskt styre och vänsterstyre är det den normala polisverksamheten, att förebygga och ingripa mot brott på gator och torg, som har privatiserats. Bevakningsbranschen har fått otroligt stort utrymme och har fått svara för medborgarnas trygghetsbehov. Här har polisen dragit sig tillbaka. Det måste vi ändra på.

Men jag är helt med Miljöpartiet om ni vill hjälpa oss att se till att vi får aktörer som gör sådant som andra gör bättre än polisen. I dag är det så att polisen oftast får göra sådant som ingen annan gitter att göra.

Det gäller också ungdomar på glid. Många gånger ser vi brister i hur kommunerna tar hand om unga som har begått brott och de enda som alltid finns där är polisen. Det räcker inte.

Låt oss hjälpas åt att hitta bra förslag. Jag kommer att studera Miljöpartiets förslag noga i denna del, för detta är jätteviktigt.

Anf. 44 LENA OLSSON (v) replik:

Herr talman! Jag vill ställa några frågor till ministern när det gäller våra satsningar på budgeten. Man säger att Vänsterpartiet *faktiskt* anslår mer än Socialdemokraterna.

Jag blir lite illa berörd av det. Det låter som om det skulle vara något väldigt oväntat från vårt håll. Vi har under flera år ställt upp på de satsningar som vi gjort tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet när det gäller polisen framför allt.

Jag blir illa berörd av att det skulle vara väldigt konstigt att vi vill satsa på polisen. Det vill jag ha ett rakt svar på.

Hur ska man bete sig för att få ut de här 20 000 poliserna på landsbygden, till Älvros och Yttermalung? Det finns ingen teknik för att få ut dem på landsbygden.

Anf. 45 Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik:

Herr talman! Jag vet att Vänsterpartiet i flera år har ställt upp på den socialdemokratiska politiken, som du uttryckte det själv. Det är alldeles riktigt. Det var då jag kände att ni väl inte alltid har varit pådrivande när det gäller polissatsningen. Nu visar det sig att ni är pådrivande, och jag blev något förvånad. Jag är jätteglad. Vänsterpartiet har av och till sett ljuset när det gäller kriminalpolitiken. Det är ju jättebra om vi kan arbeta över gränserna. Det jag har varit förvånad över i den här debatten är att Socialdemokraterna så radikalt har ändrat inriktning. Det är möjligt att jag har haft fördomar om Vänsterpartiets politik. Jag är jätteglad över att ni ligger på här.

Jag tror att det är viktigt, inte minst för de människor som bor i utsatta områden. Där finns inte polisen. Nu tvingas vi att försöka öppna nya stationer i förortsområden där det har varit helt tomt. Jag tror att det

har oerhört stor betydelse för unga människor, och även för vuxna. Vi måste fortsätta på den vägen.

Hur ska vi få några till Ljusdal och Älvros? Ja, det kan man undra.

En positiv sak som jag tror en del på är faktiskt distansutbildningen. Förra veckan var jag med när vi examinerade 45 nya poliser som har gått den här distansutbildningen. Den har väldigt hög kvalitet. Det är ingen som har varit emot den.

Det var roligt att se att det var poliser som nu skulle till Ljusdal, till Norrbotten och ned till olika ställen i södra Sverige. De här poliserna sade att de nog aldrig hade kunnat gå den här utbildningen om inte distansutbildningen hade funnits. Det hade betydelse för dem att de kunde läsa i annan form. De var något äldre och hade kanske annan yrkeserfarenhet tidigare.

Hur formen på utbildningen ser ut tror jag är en sak som vi måste fundera över. Jag tror att distansutbildningen har en hel del att ge.

Problemet är rekryteringen som ibland gör att det inte bara är sådana som vill bo på landsbygden som kommer in.

Anf. 46 LENA OLSSON (v) replik:

Herr talman! Det är ju jättetrevligt att höra att ministern tillstår att distansutbildningarna är bra. Det vet jag. Jag har också träffat dem som har gått dem. Vi ska passa på att ta åt oss äran, Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet. Det var vi som gjorde satsningarna.

Man ska passa sig för att ha förutfattade meningar. Det har varit vår vilja och vi har sett problemen. Det ser man om man sätter sig in i Vänsterpartiets politik. Det är klart att vi behöver flera poliser.

När man tittar på regeringsförklaringen ser man att vi i framtiden kommer att behöva flera platser för interner. Man aviserar att man vill skärpa straffen. Kriminalvården har gjort en grov beräkning om ca 2 000 platser mer än vad som är beräknat. Det kommer ju att kosta. Då kanske det inte bara är polisen som får de framtida ökningarna som man aviserar nu.

Jag vill väldigt gärna nu när jag ändå står här passa på att säga: Vi får se. Vi får se hur det blir med den ekonomiska politik som regeringen för. Det kanske blir inskränkningar.

Som jag sade förut lovades det mer i valrörelsen, men det blev inte så mycket. Med den framtida politiken är jag inte alls säker på att man kan göra de här stora satsningarna.

Anf. 47 Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik:

Herr talman! Det är en förmån som oppositionen har att påstå att den största satsning som någonsin har genomförts på polisen och en enorm satsning på rättsväsendet inte blev så mycket. Det är ett privilegium. Jag gratulerar er till det. Det är en förmån man har.

Jag är ändå rätt nöjd med att vi kan lägga fram de förslagen. Vi har en målmedvetenhet när det gäller vad vi ska göra.

Jag är också glad att Lena Olsson tar upp frågan om kriminalvården. Det är viktigt att man ser hela kedjan. Det finns en utbyggnadsplan för kriminalvården. På grund av de krångliga regler vi har i det här landet går det inte så fort som man hade tänkt sig att få fram de nya lokalerna. Vi har bedömt resurstilldelningen när det gäller kriminalvården delvis

utifrån den planen. Vi begär också en uppdatering av den för att kunna kolla av det hela.

När det gäller behandling och verksamhet på anstalterna gör vi en del. Jag tror att det finns oerhört mycket mer att göra. Man måste erkänna att med de trängselproblem i kriminalvården som vi har ärvt måste man nog börja i rätt ända och se till att det finns rum för de intagna innan man tror att man ska kunna åstadkomma hur mycket som helst när det gäller behandling.

Vi har inte respekt för den lösning som jag tror att Vänsterpartiet vill ha, nämligen att skicka ut folk efter halva tiden. Vi tycker att om man har dömts till fängelse får man nog avtjäna huvuddelen av straffet. Ni har lösningen att man släpper ut folk. Då lättar ju trycket. Vi accepterar inte den lösningen. Då får man nog göra som jag säger och börja med att se till att vi får plats för folk innan vi bygger ut innehållsverksamheten. Men vi gör inga neddragningar utan förstärker också behandlingen, bland annat för sexualbrottsdömda och givetvis när det gäller narkotikasatsningen. Den måste fortsätta på anstalter och inom frivården.

Anf. 48 ALICE ÅSTRÖM (v):

Herr talman! Det har varit ganska intressant att lyssna på debatten i dag. Jag hade kunnat inleda mitt anförande med att läsa från tidigare debatter på justitieutskottets områden.

Jag hade kunnat citera företrädare för de olika partierna där man tidigare har lagt stora anslagsäskanden och beskrivit varför man behöver göra de här stora ekonomiska satsningarna på varje område för att få en fungerande verksamhet.

Jag hade kunnat läsa upp inlägg från tidigare debatter om kriminalvården, innehåll i kriminalvården, vård och behandling, rätten att få en utbildning och ha en verksamhet under den tid man sitter av straffet och den överbeläggning som finns inom kriminalvården. Där har man lagt stora äskanden från de tidigare oppositionspartierna och argumenterat stenhårt för varför just de här resurserna behövs.

I dag, herr talman, ser vi resultatet. I dag har vi kommit till sanningens minut.

Den budgetdebatt vi hade förra gången och de förslag som den dåvarande majoriteten hade för nästa år och som då var fullständigt otillräckliga har i dag egentligen inte renderat några större förändringar.

Jag tycker att det är anmärkningsvärt när jag tänker på hur debatterna har förts tidigare. Det är politikens villkor och det får man väl lära sig att leva med.

Desto större förvåning känner jag när jag hör debatten i dag om den oerhört stora satsning på 1 ½ miljard som är den största genom tiderna. Det stämmer inte om man tittar på den budgetdebatt vi hade förra gången. Det som låg i budgeten för 2007, som då var helt otillräckligt, var faktiskt den större delen av de anslagsökningar som görs i dag.

Det är intressant att höra hur de stora satsningarna kommer att förändra Sverige. De kommer att förändra polisväsendet. De kommer att förändra det förebyggande arbetet. Det är nu det händer. Det har inte hänt någonting på tolv år, utan vi har sett ett fullständigt förfall. Man har suttit med armarna i kors och låtit kriminaliteten breda ut sig – trots de stora satsningar som gjorts under de senaste åren.

Om vi, herr talman, tittar på hur den enorma skillnad som nu ska inträffa i Sverige ser ut, liksom den stora satsningen som så avsevärt skiljer sig från den politik som tidigare förts, ser vi att satsningen är på 30 753 868 000. Det är vad majoriteten lägger fram i dag. Vänsterpartiet satsar 34 miljoner mindre. På 30,7 miljarder skiljer det alltså 34 miljoner, och det ska då utgöra den avsevärda skillnaden för ett fungerande rättsväsende. Nu kan vi bekämpa all brottslighet. Nu kommer det brottsförebyggande arbetet att genomgå stora förändringar. Nu ska Sverige kunna känna trygghet. 34 miljoner på 30,7 miljarder! Det gäller Vänsterpartiet.

Jag kanske inte ska svara för Socialdemokraternas del, men vi har fått höra att Socialdemokraterna blivit både rättsväsendets och polisens fiende nr 1 och ska göra stora, drastiska nedskärningar. Men, gott folk, hur ser det egentligen ut? På 30 753 000 000 vill Socialdemokraterna sammanlagt satsa 254 miljoner mindre. Miljöpartiet vill satsa 213 miljoner mindre.

Herr talman! Hade jag någon gång som politiker vetat att 34 miljoner eller 254 miljoner skulle vara avgörande för om vi verkligen kan skapa ett tryggt samhälle eller inte – med poliser överallt, ett väl fungerande brottsförebyggande arbete, en kriminalvård som kommer att fungera – ja, då hade jag nog skakat fram de där 34 miljonerna i vårt budgetalternativ.

Det stora problemet är att vi nu kommer att få en politik som ökar skillnaderna i samhället. Vi kommer att få se att det är människorna i de mest utsatta områdena – flera har redan varit inne på det – som får sänkt a-kassa och en minskning av aktivitetsstödet, som får avsluta sin arbetsmarknadsutbildning och där förtidspensionärerna får sämre ekonomiska villkor. Det är också i de mest utsatta områdena vi har den största barnfattigdomen, och den kommer att öka. Det handlar om de områden där vi redan har problem med kriminalitet, utanförskap och missbruk. Och det kommer att öka. Med en politik som ökar klyftorna kommer ni att behöva åtskilligt mer pengar att satsa på rättsväsendet.

Jag håller faktiskt helt med justitieministern när hon talar om vikten av ett väl fungerande polisväsende och ett väl fungerande rättsväsende. Jag håller också med om att vi behöver flera poliser i de mest utsatta områdena, att de är närvarande och kan bedriva ett brottsförebyggande arbete. Det är ett arbete som jag gärna deltar i och fortsätter att se till att det utvecklas.

Men, herr talman, då måste vi kunna föra en debatt i kammaren där en minskning med 34 miljoner eller 254 miljoner av totalt 30,7 miljarder inte utmålats så att den ena sidan är den handlingskraftiga, den som står för rättsväsendet, medan den andra bara sitter med armarna i kors och låter brottsligheten breda ut sig. Det är ett gemensamt ansvar som vi alla, i alla partier, har.

Vi kanske inte alltid kommer att välja samma metoder och vi kanske inte alltid kommer att hamna på exakt samma budgetäskande, men vi måste väl trots det visa varandra respekt och tro att varje riksdagsledamot och varje parti som sitter i riksdagen vill ha ett tryggare samhälle, ett samhälle där vi bekämpar brottsligheten och ser till att människorna får en bra plats. Då ska vi inte heller utmåla varandra som de värsta fienderna, för det kommer inte att leda till ett bättre samhälle och ett bättre fungerande rättsväsende.

(Applåder)

Anf. 49 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik:

Herr talman! Det är intressant och roligt att lyssna på Alice Åström, som är både kunnig och engagerad i dessa frågor.

Jag har några frågor utifrån Vänsterpartiets motion. Om vi säger 11 september och bombningarna i London, Madrid och på andra platser i världen vet alla att terrorismen är ett hot även mot oss i Sverige. Läser man Vänsterpartiets motivering till att inte ge Säkerhetspolisen ett ytterligare anslag på 75 miljoner kronor just för att bekämpa terrorism motiveras det med att man inte har någon insyn i Säkerhetspolisens verksamhet. Jag skulle därför vilja veta hur Vänsterpartiet resonerar och hur de ser på terroristbekämpningen.

Jag tycker att Vänsterpartiet har ett bra förslag som tål att granskas när det gäller en nationell haverikommission för mord på kvinnor. I Sverige faller varje år ungefär 16 kvinnor offer för våld och avlider. Nu kommer regeringen att göra en översyn av den nationella handlingsplanen, och jag förutsätter att detta kommer att prövas där. Det är viktigt att arbeta förebyggande för att minska antalet våldsdödade kvinnor.

Sedan tror jag att det också är viktigt att se på haverikommissioner generellt. Vi har i färskt minne pojken Bobby, som föll offer fastän han delvis stod under myndigheternas beskydd. Även barnen måste därför värnas. Samtidigt som det inte får gå inflation i detta med haverikommissioner ligger det mycket i det som Vänsterpartiet tar upp.

Avslutningsvis vill jag fråga: Varför vill Vänsterpartiet införa halvtidsfrigivning? Vad är motivet till det? Vi vet att straffskalan för till exempel grov kvinnofridskränkning i dag ligger på mellan sex månader och sex år. Snittet ligger på mindre än ett års fängelse för den som är dömd för grov kvinnofridskränkning. Varför ska man släppa ut gärningsmännen efter halva tiden?

Anf. 50 ALICE ÅSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag ska börja med frågan om halvtidsfrigivning. Vi hade tidigare halvtidsfrigivning i Sverige, och det har man i de flesta europeiska länder – med olika variationer.

All kriminologisk forskning visar att längre eller hårdare straff inte minskar brottsligheten. Snarare finns det – när vi ser på forskningen och inte bara tycker – en tendens till att längre tid i fängelse medför svårare återanpassning. Vi ser en ökad återfallsfrekvens ju längre straffet är.

Halvtidsfrigivning innebär inte att man släpps helt fri. Man befinner sig fortfarande i frivården. Det kan fortfarande vidtas olika typer av åtgärder, till exempel att man genomgår ett behandlingsprogram. Det innebär bara att man inte ska sitta inne på anstalt.

Vi tror inte att anstaltstid är det som löser problemet, och forskningen visar att vi har rätt. Men då måste vi ha det politiska modet och säga att lösningen inte är att låsa in människor i fängelserna. Den åsikten har vi vidhållit under alla år.

Vad gäller haverikommissioner håller jag med om att det inte får gå inflation i dem. Jag tror dock att vi har möjlighet att lära oss mycket om hur vi kan förbättra arbetet för att i framtiden skydda kvinnor. Vi kan lära av de misstag som gjorts. Det är många länkar som ska passa ihop, och det är lätt att falla emellan. Det behöver vi få kunskap om. Jag ser fram emot ett sådant förslag.

Jag får återkomma till frågan om terroristbekämpning och Säpo i min nästa replik.

Anf. 51 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik:

Herr talman! När det gäller halvtidsfrigivning avtjänas i dag relativt kort tid i fängelse. Jag tror att det är viktigt att det under tiden man sitter i fängelse sätts in insatser för att påverka människor att ta itu med till exempel missbruk, att påverka sexualbrottsdömda och män som misshandlat sina kvinnor att faktiskt ändra beteende och komma till insikt. Då är det viktigt att behandlingstiden inom kriminalvården inte är för kort. Det påstås av dem som är aktiva inom kriminalvården att det är den som är avgörande. Inte minst de som jobbar med sexualbrottsförbrytare vill ha förbrytarna inne lite längre tid för att kunna få en ordentlig påverkan, så att återfallen inte ska fortsätta eller vara så många som de är i dag.

Jag tror också att det är viktigt för brottsoffrets upprättelse att till exempel en man som har blivit dömd för grov kvinnofridskränkning faktiskt inte släpps ut efter nio månader, som det i genomsnitt blir med nuvarande regler.

Det är också viktigt att människor sitter i fängelse en rimlig tid så att medborgarna ute i samhället skyddas. För det är faktiskt så att när man sitter inlåst kan man inte begå några brott.

När det gäller terroristbekämpningen väntar jag på svar om hur ni resonerar i Vänsterpartiet.

Anf. 52 ALICE ÅSTRÖM (v) replik:

Herr talman! När det gäller terroristbekämpningen tror vi inte att Säpo är det verktyg som vi behöver använda oss av. Det är principiellt viktigt att om vi ska sitta och fatta beslut om ytterligare resurser till terroristbekämpning där vi vet att det i dag begås många övergrepp när det gäller rättssäkerhet och regleringar, så är det också viktigt att vi här i riksdagen är medvetna om exakt vad det är vi anslår pengar till och hur terroristbekämpningen ser ut. Faktum är att till exempel Storbritannien har en säkerhetstjänst med resurser långt utöver vad vår regerings säkerhetstjänst har, men det har inte varit nyckeln till att förhindra terrordåd.

Vi ser att terroristbekämpning behöver ske på en mängd andra områden. De resurser som finns inom säkerhetstjänsten, där terroristbekämpningen är en av de viktigaste uppgifterna, är i dag fullt tillräckliga.

Anf. 53 Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik:

Herr talman! Det är alltid intressant att lyssna på Alice Åström som har lång erfarenhet och ett stort engagemang när det gäller kriminalpolitiken.

Alice Åström sade i sitt anförande att man hade kunnat läsa tidigare debatter och att vi i dag ser resultatet. Jag tror att det bara är att erkänna att det här är bara början. Det är väldigt svårt att åstadkomma resultat på några få veckor, några få månader. Men vi har lagt en bra grund för den inriktning som vi vill satsa på, nämligen att vi vill ha en bredare och mer folkförankrad polisverksamhet så att vi verkligen förebygger och arbetar med de brott som gör att så många medborgare känner sig otrygga.

Alice sade också att skillnaderna i budgeten är marginella. Det beror på vilket perspektiv man har. Om man ser det ur ett statsbudgetperspek-

tiv kan man tycka att det inte är mycket att hänga i julgranen. Men om man ser det ur ett medborgarperspektiv är de 342 miljonerna som Socialdemokraterna vill ligga lägre när det gäller polisen en *oändlig* summa. Tänk den som fick vinna 342 miljoner på bingo! Det är ju en otrolig summa! Den socialdemokratiska neddragningen motsvarar ungefär 700 poliser.

Det intressanta är att vad som nu har hänt i oppositionen är att Socialdemokraterna ju inte bara lägger sig lägre än alliansregeringens förslag, utan de går också på tvären mot er. Man lägger sig under det ni har varit överens om.

Jag skulle jättegärna vilja ha en kommentar från Vänsterpartiet. Hur ser ni på den här nya socialdemokratin som nu uppenbarligen ska ta rollen som det mest polisfientliga partiet i riksdagen, även om det då ur ett statsbudgetperspektiv är marginella förändringar?

Anf. 54 ALICE ÅSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Vi är helt övertygade om att vi inte kommer att ha några som helst problem att samarbeta med socialdemokratin, även när det gäller utgiftsområde 4, som handlar om rättsväsendet och utvecklingen av polisen framöver. Det är ganska intressant att det var med viss förvåning som justitieministern i sitt anförande sade att Vänsterpartiet låg högre. Jag kan informera justitieministern om att vi har drivit frågan om mer pengar till poliserna i budgetförhandlingar under flera år. Därför blev jag lite upprörd när jag satt och lyssnade och fick höra det påståendet.

Jag ser inte alls socialdemokratin som polisfientlig. Vi ser ändå att satsningen på 700 miljoner som vi har varit överens om faktiskt rullar vidare.

Jag skulle vilja ställa frågan till justitieministern om hur vi ska kunna effektivisera polisen. Jag saknade den både i justitieministerns och i övrigas anföranden. Trots att vi har fått flera poliser i poliskåren, och vi har fått flera civilanställda under de senaste åren, har man inte förmått att få ut flera poliser på gator och torg. Vi har fått en organisation som behåller poliser internt snarare än får ut dem. Det har varit ett svårt arbete, och vi har fört många diskussioner om hur man ska kunna förändra organisationen.

Jag kommer med intresse att följa hur man ska kunna utnyttja de resurser som faktiskt finns inom polisen på ett annat sätt än i dag.

Anf. 55 Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik:

Herr talman! Jag visste faktiskt inte att det var Vänsterpartiet som hade drivit på Socialdemokraterna för att få en anständig polisbudget under den tidigare regeringen. Jag trodde aldrig att jag i kammaren skulle säga att jag är glad över att Vänsterpartiet var med i regeringsunderlaget, men det känns nästan så. Det här var en överraskning för mig.

Nu när ni är i opposition har ni i vart fall en betydligt mer bastant syn på detta och vad som måste göras för att människor runtom i Sverige ska känna sig lite tryggare, även om jag inte tycker att ni satsar tillräckligt mycket.

När det gäller detta med att effektivisera polisen finns det mycket som måste göras. Jag håller med om att det inte håller för ett kort inlägg.

De riktlinjer som jag kommer att ange kommer att handla mycket om att det ska bli flera i yttre tjänst. Det är också viktigt att vi inte gör som min företrädare och i varje fråga hänvisar till polisfacket, utan vi ser varje fråga vidare. Det krävs förändringar i organisationen. Det krävs att man är beredd att betala för dem som ska stå längst ut i ledet.

I dag är det ibland svårt att rekrytera bra poliser till förortskommenderingar därför att regelverken och avtalen är sådana att man inte kan anslå de pengar som behövs för att få de absolut bästa till detta. Där tror jag att det finns en del att göra. Det finns många sådana frågor.

Man måste vända lite på strukturen för att få ut flera i organisationen. Vi ska nog inrikta oss på arbete på det området och när det gäller ledarskapet inom polisen snarare än på organisationsförändringar. Jag tror också att bättre ledarskapsutbildning och rekrytering av chefer har betydelse för detta.

Man måste uppmuntra dem som gör rätt saker i yttre tjänst och jobbar med brottsförebyggande arbete, så att man vänder attityderna så att alla i organisationen uppfattar att det är lika fint att jobba med ungdomar ute i förorterna som att sitta på RPS.

Anf. 56 ALICE ÅSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag tror också att det är viktigt att man ser på kulturen och ledarskapsutbildningen. Det finns en mängd frågor som man behöver göra något åt. Jag hoppas att det även finns en möjlighet att ha ett bra samarbete om detta, för vi är alla betjänta av att vi ser till att vi får en polisorganisation som fungerar i allmänhetens tjänst. Jag är övertygad om att vi alla har det intresset, oavsett om vi är socialdemokrater, miljöpartister, centerpartister eller moderater. Sedan kommer vi kanske inte alltid att vara överens om de åtgärder som ska vidtas och hur saker och ting ska göras, men jag tror att det är viktigt att vi har en dialog och respekterar varandra. Vi har en gemensam målsättning, nämligen att få en väl fungerande poliskår som i första hand är i allmänhetens tjänst.

Anf. 57 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Låt mig önska utskottet och debattörerna en riktigt trevlig jul. Jag hoppas att vi får många trevliga debatter framöver!

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

7 § Kultur, medier, trossamfund och fritid

Föredrogs
kulturutskottets betänkande 2006/07:KrU1
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop.
2006/07:1 delvis och prop. 2006/07:16).

Anf. 58 ANNE MARIE BRODÉN (m):

Herr talman! Vi ska nu debattera och besluta om kulturutskottets betänkande 2006/07:KrU1. Betänkandet behandlar budgeten för utgiftsom-

råde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid och proposition 2006/07:16 om public service-företagens möjligheter att överlåta rättigheter till offentligt framförande.

Betänkandet innehåller även ett 50-tal motionsyrkanden med anknytning till statsbudgeten. Samtliga motioner avstyrks förutom en motion där utskottet gör ett tillkännagivande till regeringen att kravet på 65 % textning av sändningstiden för SVT:s förstagångssändningar med svenskt ursprung ska gälla från år 2009 i stället för som tidigare år 2012.

Herr talman! Utskottet tillstyrker regeringens förslag till budgettram för utgiftsområde 17 till 10 139 000 000 kr för år 2007. Jämfört med innevarande år är det en höjning med drygt 557 miljoner kronor varav 87 miljoner är pris- och löneuppräknings medan 470 miljoner är satsningar på nya reformer.

Bland regeringens större satsningar på kulturpolitikens område under år 2007 kan nämnas betydande tillskott till folkbildningen och kyrkoantikvariska ersättningen. Även stödet till Operan, Dramaten, Riksteatern och Drottningholms slottsteater räknas upp.

Idrottsstödet förelås till 445,6 miljoner kronor via statsbudgeten och 560 miljoner kronor via AB Svenska Spel varav 500 miljoner kronor avser en utvidgad satsning på svensk idrott.

Kulturutskottet biträder även förslagen i proposition 16 om public service-företagens möjligheter att överlåta rättigheter till offentligt framförande.

Herr talman! I betänkandet finns 21 reservationer och 14 särskilda yttranden från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Med detta vill jag lämna över betänkandet för debatt och beslut i kammaren.

Anf. 59 SIV HOLMA (v):

Herr talman! Jag har aldrig tidigare haft ett förtroendeuppdrag där jag mötts av så mycket positivt gensvar som efter att Vänsterpartiet fick ordförandeposten i kulturutskottet. Samtidigt har man också varit förvånad över att en oppositionsföreträdare för det näst minsta partiet innehar denna post. Majoriteten i kulturutskottet är fortfarande densamma som i riksdagen. Vad kan jag då åstadkomma i detta sammanhang?

Jag kommer naturligtvis att bedriva opinion för en bättre kulturpolitik. Jag tycker att den förre socialdemokratiske kulturministern Bengt Göransson uttrycker det så bra i Svenska Dagbladet när han säger: "Ett av kulturpolitikens syften är att skapa en kulturens infrastruktur där ett fritt och frivilligt kulturliv kan odlas." I en avslutande mening säger han: "En ny kulturallians, omfattande både kulturbärande konservativa, frisinade och vad som kan kallas en kulturvänster är vad som behövs i dag när en kulturlös nyliberalism öppet förkunnar att den bästa kulturpolitiken är ingen kulturpolitik alls."

Herr talman! Den nya alliansregeringens start på kulturpolitikens område har ju varit minst sagt kaotisk. Trots sin korta tid för budgetarbetet – någonstans mellan sex och tio dagar – fanns det ett förslag som inget av allianspartierna redovisade före valet. Det handlar om förslaget att halvera tillståndsperioden för public service. I andra sammanhang försvarar alliansregeringen sina förändringar med att det har de klart och tydligt deklarerat före valet.

Prot. 2006/07:39
13 december

*Kultur, medier,
trossamfund och fritid*

Går vi tillbaka till kulturutskottets betänkande i våras, före valet, var samtliga sju partier överens om att förlänga tillståndsperioden till sex år. Det fanns ingen reservation och inte heller något särskilt yttrande som indikerade något annat.

Efter alliansregeringens besked var vi många som länge hoppades på att treårsförslaget skulle kunna ändras i kulturutskottets betänkande. Vi hoppades på att politisk prestige i frågan skulle kunna läggas åt sidan och att vi skulle kunna komma överens om att i stället för en halvering av tillståndsperioden fokusera på kontrollstationen efter halva tiden.

Vi hoppades på att vi skulle kunna komma fram till en blocköverskridande överenskommelse med ett sådant innehåll. Så blev det inte, och den nya majoriteten verkar vara totalt ointresserad av att ta sådana initiativ. Man kan fråga sig om det har partiegoistiska skäl. Kan det vara så att allianspartierna kanske föredrar att prioritera sina egna hjärtefrågor från valrörelsen före och på bekostnad av public services självständighet och oberoende?

En minoritet i riksdagen som består av Moderaterna och Folkpartiet säger nej till tv-licensavgiftsfinansiering. De vill finansiera public service antingen via statsbudgeten eller via fonder, genom att ta ut koncessionsavgifter och auktionera ut radiofrekvenser. S, v, mp, c och kd vill behålla tv-licenssystemet, ett system som ger public service större självständighet än andra finansieringsförslag.

En intressant reflexion är att Moderaterna och Folkpartiet representerar en minoritet i riksdagen men en majoritet i regeringen. Vi är oroliga för att dessa två partier kommer att med sin storlek i regeringen kunna undergräva public service-tankens. Jag vill därför fråga Centerpartiets Anders Åkesson och Kristdemokraternas Dan Kihlström: Är våra farhågor berättigade?

Herr talman! Vänsterpartiets budgetalternativ handlar om att ge kulturlivet bättre ekonomiska förutsättningar. Vi vill satsa lite över 1 miljard mer än alliansregeringen på kulturen, 740 miljoner via statsbudgeten och 300 miljoner från Svenska Spels vinstmedel. Vi vill göra kraftiga förstärkningar av kultursatsningarna. Det gäller barnkultursatsningar, scenkonstnärernas pensioner, den fria scenkonsten och ett förverkligande av det handlingsprogram för dansen som Kulturrådet lagt fram.

Vi vill att det fria inträdet på museerna kvarstår, mångkulturåret följs upp och de nationella minoriteternas kulturanslag ökas kraftigt. Folkbildning, amatörverksamhet och kollektivverkstäder för konstnärer lyfter vi fram liksom att idrotten successivt ska göras oberoende av spelvinster.

Herr talman! Höjd a-kasseavgift, lägre ersättningar och hårdare villkor för de arbetslösa slår särskilt hårt mot konstnärlig verksamhet. Kulturarbetsmarknaden är särpräglad och utgörs av deltidsanställningar vilket medför återkommande perioder av arbetslöshet, undersysselsättning eller perioder utan inkomst. En frilansande kulturarbetare kan ha flera hundra visstidsanställningar på ett år. Teaterverksammas a-kassa har gjort beräkningar som visar att frilansande musiker och skådespelare kommer att förlora 40–50 % av sin ersättning jämfört med dagens villkor.

Finansminister Anders Borg uttalade före valet att när Teaterförbundet driver fram avtal som gör medlemmarna arbetslösa får man ta konse-

kvenserna av det. Vidare sade han att hemtjänsten inom Kommunal söker folk. Det kanske vore en lämplig uppgift.

Statsminister Fredrik Reinfeldt svarade under regeringens frågestund att han tycker att man ska föra en diskussion om kulturstöd och kulturarbeters förutsättningar att klara sig. Vad vill kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth göra? Hon skulle ha varit här, men hon kanske kommer? Kanske någon annan från regeringssidan kan svara på den frågan.

I Vänsterpartiets budgetalternativ finns många förslag som både statsministern och kulturministern skulle kunna ta fasta på. Vi vill göra en ordentlig satsning på scenkonsten med drygt 130 miljoner kronor. Vi vill göra en uppräknig av frigruppsanslaget med 60 miljoner kronor. Vi vill göra det därför att den fria scenkonsten länge fått snålt tilltagna och icke värdesäkrade anslag. Vi vill satsa 5 miljoner kronor för pensioner till den fria scenkonstens utövare.

Vi vill också lösa pensionsfrågan med mer pengar för sångare och dansare med tidig pensionsavgång och det som är kvar av den så kallade Kåpan. Vi satsar drygt 10 miljoner kronor på Teateralliansen och Dansalliansen. Teatercentrum och Danscentrum får 5 miljoner kronor till juridisk och ekonomisk rådgivning samt arbetsförmedlande insatser. Vi vill också satsa 15 miljoner kronor på ett handlingsprogram för dansen.

Frågan går till alliansmajoriteten: Kommer vi att få se några av dessa förslag i en kommande budgetproposition?

Herr talman! Vi var överens med den gamla regeringen om att nuvarande filmavtal skulle vara det sista i sitt slag. Vänsterpartiet anser att filmavtalet är kraftigt underfinansierat och att situationen på filmområdet på sikt är ohållbar. En orsak är att video- och dvd-branschen inte ingår som part i avtalet. Även konstruktionen av intäkterna från biljettförsäljningen är problematisk. Vi menar att det är mycket angeläget att ett nytt system för finansiering av svensk film tas fram i god tid innan det nuvarande filmavtalet löper ut 2010.

För att råda bot på de ekonomiska svårigheterna vill Vänsterpartiet göra en kraftig satsning på filmstödet. Vi vill avsätta 150 miljoner kronor till de stödändamål som finansieras genom avtalet och 50 miljoner kronor till stöd utanför filmavtalet, nämligen för regionala resurscentrum för film och video. Vi vill också tillföra 5 miljoner kronor till en pott för ekonomiskt svaga biografier och föreningar som vill köpa in digital teknik för filmvisning.

Vad anser kulturministern om filmavtalet och dess framtid? Hon är inte här, så det får väl allianspartierna svara på. Filminstitutet har gjort en utredning om digital teknik och vilken statens roll är i att främja utvecklingen för landets biografier. Vad vill majoriteten göra för att underlätta övergången till digital teknik i landets biografier?

Herr talman! Före valet frågade Dagens Nyheter om barnkulturens andel av det statliga anslaget. Kristdemokraterna svarade 170 miljoner kronor och Moderaterna 200 miljoner kronor. Centern angav siffran 25 %. Folkpartiet svarade att det var prioriterat. Vad blev resultatet? Man tog bort ungdokumentåret.

Regeringens förslag innebär också att engångssatsningen på 12 miljoner kronor till den fria scenkonsten tas bort. Därefter höjs anslaget med 10 miljoner kronor. Motivet är att det ska vara en långsiktig satsning på

scenkonst för barn och unga. Minskningen blir 2 miljoner kronor. Om man gör en kostnadsuppräknig – vilket inte har gjorts – blir det mer.

Vänsterpartiet motionerade 2002 om en utredning. I april i år kom betänkandet *Tänka framåt, men göra nu – så stärker vi barnkulturen*. Vi har tagit intryck av utredningsresultatet och ser Aktionsgruppens förslag som konstruktiva och viktiga att ta till vara. Det syns i vårt budgetalternativ, där vi föreslår att 300 miljoner kronor årligen avsätts från Svenska Spels överskott under tre år till projektet *Ett handslag för barnkulturen*.

Kommunerna ska få stöd för att utveckla sitt arbete för barns och ungas eget skapande samt för att utveckla samverkan med det lokala, regionala och nationella kulturlivet. Vi vill använda en del av pengarna till att införa en maxtaxa på 500 kr per termin för att flera barn ska kunna delta i kultur- och musikskolor. Vi vill kombinera förslaget med att kravet på kommunerna att ha kultur- och musikskolor förs in i skollagen. Hur ser alliansen på detta förslag?

Anf. 60 MARGARETA ISRAELSSON (s):

Herr talman! Jag hade tänkt inleda med att säga några vänliga ord till kulturministern och hälsa henne välkommen, men nu får jag hoppa över det stycket.

Tyvärr kan jag inte heller uttala en uppskattning över den budget som vi i dag ska diskutera. Förslagen känns i flera fall dåligt planerade och analyserade. Det presenterades ju aldrig någon riktig kulturpolitisk allians under valrörelsen, men det stod ändå klart att de nyliberala tendenserna skulle döljas eller åtminstone sopas under mattan.

Fredrik Reinfeldt skrev artiklar om kulturens vikt, och den kulturintresserade väljaren kunde lätt få för sig att en borgerlig regering skulle innebära ungefär detsamma för kulturens räkning som en socialdemokratisk.

Efter valet kom så utnämningen av Cecilia Stegö Chiló, vilket gav helt andra signaler. En person med uttalat nyliberala värderingar skulle plötsligt få ansvaret för kulturpolitiken.

Att reformen med fri entré till de statliga museerna skulle rivas upp trots massiva protester från allmänhet och museichefer var trist men väntat. Att ett fyra månader gammalt beslut om avtalstiden för public service som fattats av en helt enig riksdag skulle röna samma öde var däremot chockerande.

Att kulturministern så småningom fick avgå på grund av bland annat obetald tv-licens – ja, av *protest* obetald tv-licens – var en händelse som såg ut som en tanke. Statsministern utsåg en ny kulturminister – en klar förbättring – men behöll politiken. Det är ett faktum som bevisar att inriktningen var mer genomtänkt än vad den först syntes vara.

Herr talman! Ordet kultur kommer av latinets *cultura* som i sin tur kommer av *colere*, som betyder odla. Att syssla med kulturpolitik kan alltså sägas handla om att odla kontakter, åtminstone att vara lyhörd. Det finns ett gott skäl till att vi människor har utrustats med två ögon och två öron men bara en mun. Vi politiker måste vara öppna och ta intryck för att kunna göra intryck eller avtryck.

Som ny ledare för den socialdemokratiska gruppen i kulturutskottet tänker jag göra detta till ett riktmärke för vårt arbete i opposition. Vi kommer att ägna stor kraft och mycket tid åt att träffa och samtala med

några av de människor som besitter stor kunskap om hur kulturpolitiken fungerar i verkligheten.

Vi har bara prövat arbetsmodellen i drygt två månader, men redan nu kan jag säga med eftertryck att det finns en stor oro för den kulturpolitiska utvecklingen under en borgerlig regering. Låt mig ta tre exempel på detta från den budget vi ska diskutera i dag.

För det första vill jag nämna kulturarbetarnas villkor. Vi har vid ett flertal tillfällen under den föregående mandatperioden hört representanter för regeringspartierna tala för behovet av förbättrade villkor. Nu undrar jag bara försynt vart detta engagemang har tagit vägen.

Försämringarna i a-kassan kommer att få förödande konsekvenser för landets kulturarbetare. Ändå väljer regeringen att forcera fram ett beslut utan hänsyn till hur det drabbar mer än 100 000 människor på arbetsmarknaden och hur det drabbar kulturen. Ni kan ju inte vara ovetande om detta – eller?

När arbetsmarknadsutskottet erbjöd kulturutskottet att yttra sig över a-kassepropositionen valde den borgerliga majoriteten att inte ens ta upp frågan. Detta föranleder mig att ställa frågan till de borgerliga företrädare som snart ska tala här: Varför? Bryr ni er inte om konsekvenserna? Eller är det så enkelt att ni inte har förstått dem? I så fall skulle jag föreslå att ni läser på till nästa vecka. Det finns fortfarande möjlighet till omprövning i denna fråga.

Kulturministern däremot har erkänt att hon känner till problemet. Hon har sagt att hon ska återkomma och har i flera medier hänvisat till dagens debatt. Jag väntar med spänning på vad som komma skall, speciellt om hon komma skall. Vi socialdemokrater lovar att lyssna noga.

Så här långt har det emellertid varit uppenbart att andra saker varit viktigare än att genomföra dessa försämringar på ett sådant sätt att de inte dessutom drabbar kulturen. Ett utarmat kulturliv är tydligen ett pris som regeringspartierna är villiga att betala för att få loss pengar till sina jättelika skattesänkningar. Det är både oroväckande och skamligt. Tänk om!

För det andra vill jag lyfta fram regeringens ovilja att tänka om när det gäller den fria entrén till de statliga museerna. Visserligen har de borgerliga partierna hela tiden varit emot reformen, men det är trist att man inte är beredd att lyssna på synpunkter från en samlad museivärld och ta intryck. Det har vi gjort. Vi har träffat ledningen för samtliga statliga museer. De vill ha kvar reformen. 28 383 personer har skrivit på ABF:s upprop för fri entré. Vi kan bara instämma i deras synpunkter.

Jag tänker inte gå in på själva sakfrågan. Det allvarliga i denna sak är nämligen signalen att ni om igen väljer att inte lyssna, att inte ta intryck. Här har vi ett succéprojekt, en reform som är så mycket större än att bara handla om kronor och ören. Vi har fått allmänheten att strömma till museerna, och vi har fått museerna att arbeta för att ta emot allmänheten på bästa sätt. Den här reformen har gjort det möjligt för museerna att frigöra resurser till just pedagogiska insatser.

Då väljer kulturministern, regeringen och den borgerliga majoriteten i kulturutskottet att inte lyssna på kritiken. I stället river man upp reformen och drar in 54,9 miljoner till sina skattesänkningar. Ännu värre är att man tvingar tillbaka museipedagogerna till kassorna. De ska ta betalt i stället för att visa samlingarna. Man byter helt enkelt ut besöksmål mot in-

täktsmål, som en museichef uttryckte saken. Samlingarna ska vårdas i stället för att visas. Vad har vi för nytta av vårdade samlingar om ingen ser på dem? Tänk om!

För det tredje, herr talman, vill jag ta upp den frågan som väcker den största oron. Utan att ha andats ett ord om detta under valrörelsen bryter plötsligt samtliga borgerliga partier upp ett fyra månader gammalt beslut för att halvera avtalsperioden för public service-bolagen. Varför detta sker får vi inga klara besked om. Ministern säger här i talarstolen att det handlar om rena teknikaliteter, att beslutet är närmast odramatiskt.

Samtidigt får vi helt andra signaler om att det egentligen handlar om att regeringen vill göra detta avbrott för att de borgerliga partierna ska kunna sätta sin egen politiska prägel på avtalet. Vilken denna prägel kan tänkas bli får vi däremot inte veta. Regeringspartierna har nämligen inte pratat sig samman om den saken ännu.

Vi vet alltså inte vad som kommer att hända med public service. Vi vet bara att något händer, annars skulle inte regeringen bemöda sig om den korta avtalsperioden. Vi vet att ingen väljare fått chansen att ta ställning till ett samlat borgerligt förslag på detta område. Något sådant förslag har nämligen aldrig funnits. Faktum är att ingen vet om det finns nu heller. Eller kanske får vi veta av kulturministern vad det är som döljer sig bakom tankarna om en ny statstelevision. Kan vi vänta oss en presentation här i dag?

Lena Adelsohn Liljeroth har ju uttalat sig kritiskt om sportsändningar i SVT. Ministern har haft synpunkter på både musikutbud och lyssnande åldersgrupper i radion. Vår moderata kulturminister tillhör ju ett parti med en lång tradition och tydlig ambition på detta område. Det är en ambition som påminner om modellagenturens uppmaning till tonårsflickorna: Minska ned, smalna av!

Jag undrar nu hur smalt det ska bli. Att döma av det visade intresset för att betala sin tv-avgift är jag rädd att vi närmar oss en bantningshysteri utan sjukdomsinsikt som väl närmast är att kalla anorexi. Vad ska egentligen bli kvar av SVT i ett borgerligt Sverige? Vem ska egentligen få bestämma vad som ska få sändas?

Jag är rädd för att vi är på väg mot en statstelevision där regeringen använder sina sammanträden för att gå igenom tv-bilagorna för att på så sätt avgöra vad som egentligen behöver sändas över huvud taget. Vi har kunnat ta del av diverse uttalanden och motioner i detta ämne. Vad jag kunnat förstå handlar det bara om att SVT ska visa sådant som de andra kanalerna inte visar. Det visar i sin tur på en inställning från regeringspartierna sida där public service bara ska vara ett komplement till reklamkanalerna, inte tvärtom.

Jag tror att ni har fel. Vi socialdemokrater tror nämligen att svenska folket, licensbetalarna, ser precis tvärtom på denna fråga. Jag och vi tror att de anser att det är just public service som är basen och att reklamkanalerna är ett komplement. Kanske vore det värt att tänka om även i denna fråga, speciellt för de partier som står för det största sveket när vi så småningom går till beslut i denna fråga, Centern och Kristdemokraterna.

Herr talman! Socialdemokraterna har bifogat ett särskilt yttrande där vi redogör för delar av vår politik. Vi har en utgiftsram för 2007 som är

261 miljoner högre än regeringens. Gunilla Carlsson kommer senare att utveckla några av våra idéer.

Avslutningsvis ber jag att få yrka bifall till reservation nr 2, 3 och 7.

Sedan vill jag naturligtvis hälsa kulturministern varmt välkommen till kammaren. Jag fick hoppa över detta avsnitt förut, men jag uppskattar mycket ditt deltagande här i dag.

I detta anförande instämde Gunilla Carlsson i Hisings Backa, Anne Ludvigsson, Leif Pagrotsky, Nikos Papadopoulos, Göran Persson i Simrishamn och Lars Wegendal (alla s).

Anf. 61 ESABELLE RESHDOUNI (mp):

Herr talman! Kultur ger glädje, kultur ger livskraft och kultur ger tillväxt. Den ger inte bara ekonomisk tillväxt utan mänsklig och andlig. Sverige och världen står inför stora förändringar där kommersialism och ekonomiska intressen går före mänskliga värden. Inom litteraturen, musiken, bildkonsten och teatern formas våra tankar, och därför är det ur ett demokratiskt perspektiv nödvändigt att alla deltar. Kultur måste därför ses som en del av välfärdssamhället. Miljöpartiet anser därför att den offentliga sektorn måste ta ett ansvar för att alla har tillgång till kultur, oavsett ålder, ekonomi och utbildningsnivå.

Många ledamöter här i kammaren instämmer kanske i det jag säger, men tyvärr gör man det bara i retoriken. För visst finns det skillnad mellan en grön kulturpolitik och en konservativ kulturpolitik, som alliansen står för. Jag misstänker att det är en politik som vi får se mer och mer av de närmaste åren. Det är en politik som innebär att det bara är den kultur som bär sig själv som kan överleva och att det bara är den som har råd som kan uppleva den.

Herr talman! Låt mig ta ett exempel på detta, något som vi ser i årets budgetförslag. Det gäller frågan om fri entré till statens museer. Det är en reform som Miljöpartiet genomförde tillsammans med den förra regeringen. Det är en reform som till en början inte upplevdes som positiv av alla men som blev en stor succé. Många nya och ovana besökare har börjat söka sig dit. Vi har fått många nya museivärdar i stället för väktare. Vi har lyckats skapa en mötesplats med låga trösklar och trivsam atmosfär. Denna mycket lyckade satsning vill nu alliansen avbryta.

I debatten lyfts frågan fram som en plånboksfråga, och så är det naturligtvis. Det är mycket pengar för många människor. Många kommer att tvingas prioritera bort museibesöken. Men det finns också ett annat hinder, nämligen det mentala. Det finns naturligtvis inget självändamål i att samla prylar på hyllor. Museer finns för människor och fyller en viktig funktion i deras liv och vardag. Människor måste få känna att föremålen och utställningarna är en del av det egna och det allmänna. Därför bör trösklarna in vara låga.

Jag skulle vilja göra en jämförelse med allemansrätten, någonting som är en unik företeelse här i Sverige. Vi kan vistas i naturen utan att fundera över om man kan gå dit, vems mark det är och hur länge man kan vara där. Det är en frihet som innebär att vi har ett öppet förhållningssätt till naturvivelser. Ett sådant öppet förhållningssätt har vi lyckats skapa till våra museer, men det tänker alliansen ändra på.

Prot. 2006/07:39

13 december

*Kultur, medier,
trossamfund och fritid*

Herr talman! Att kulturen är skevt fördelad i dag vet vi alla. Vissa får inte tillgång till kulturella upplevelser på grund av ekonomiska faktorer. För många är avgifterna helt enkelt för höga. Andra har inte tillräckligt att välja mellan eller ingen tillgång alls till kulturen därför att utbudet i vissa regioner eller kommuner har prioriterats bort. Våldigt många välutbildade kulturarbetare är arbetslösa, och andra har svårt att livnära sig på sitt arbete och måste därför jobba med annat som man inte är utbildad till. Detta är naturligtvis resursslöseri.

Det behövs nytänk inom kulturpolitiken.

Miljöpartiet har flera förslag som skulle innebära bättre lösningar både för kulturarbetarna och för att ge flera människor möjlighet att ta del av eller medverka i kulturen utifrån sina preferenser och förutsättningar.

Ett nytt förslag som Miljöpartiet har är regionala kulturfonder. Syftet med fonderna är att finansiera nya kulturprojekt, få ett jämnare utbud av kulturen i landet och förbättra arbetsvillkoren för kulturarbetarna. Fonderna ska administreras av länsstyrelserna, som också tillsätter kommittéer som fördelar medel. Projekten ska vara regionalt förankrade och skapa mervärde till den befintliga kulturen. Tanken är att befintliga organisationer, privata kulturarbetare och offentliga kulturinstitutioner ska kunna söka medel därifrån.

Till sist, herr talman! Att kultur har både förebyggande och läkande effekter visar många studier, och därför vill Miljöpartiet göra en särskild satsning på hälsofrämjande kultur inom vården och skolan. Vi har därför anslagit 25 miljoner för detta. Tråkigt nog yrkar inte alliansen bifall till vårt förslag trots att delar av den ofta talar om hälsofrämjande kultur. Men retorik och verklighet går inte alltid hand i hand, som sagt.

Herr talman! Självklart står jag bakom alla Miljöpartiets reservationer, men för att vinna tid yrkar jag bifall till reservation 4.

Anf. 62 CECILIA MAGNUSSON (m):

Herr talman! Först vill jag säga att jag är väldigt glad för den arkitektoniska förändringen av vår plenisal. Det är verkligen en kulturell upphöjning, och jag tycker att den ser fantastisk ut. Det är jätteroligt att stå här i den nybyggda talarstolen som är så vacker.

Jag vill välkomna Lena Adelsohn Liljeroth, kulturministern, men också den före detta kulturministern, Leif Pagrotsky, som var här alldeles nyligen. Jag hoppas att han inte har tröttnat på debatten utan återkommer.

Jag vill också tacka Cecilia Wikström, Dan Kihlström och Anders Åkesson – Solveig är inte här – för ett jättegott samarbete med framtagandet av det här betänkandet.

Denna första gemensamma budget från regeringens sida har tagits fram med en oerhört kort tidshorisont, och mycket bra har gjorts. Men för att Margareta Israelsson, andra socialdemokrater och övriga i oppositionen inte ska vara tveksamma om det kan jag säga att det kommer mycket mer. Det återstår så mycket mer att göra. Det kommer!

Vi står bakom samtliga förslag som finns i budgeten angående utgiftsområde 17. Endast på en punkt, som Anne Marie Brodén poängterade, har vi gjort ett tillägg när det gäller målsättningen för textning under den innevarande tillståndsperioden.

Jag yrkar dessutom bifall till proposition 16 om överlåtelse av rättigheter till offentligt framförande av radio- och tv-sändningar.

Även hos oppositionen finns det oerhört mycket kvar att göra. Jag förstår att omställningen har varit svår. Men när det gäller Socialdemokraternas budget kan man, för att använda en idrottsterm, nästan säga att det är walkover. Vi har ingen möjlighet att ta ställning till annat än klumpsummor. Vi vet inte vilka detaljer man vill se och inriktningen av viljan. Jag ska dock försöka att i mitt anförande kommentera en del av förslagen.

De andra oppositionspartierna, Miljöpartiet och Vänstern, har gjort ett verkligt bra budgetalternativ, och jag tycker att det är roligt och förtjänar en eloge. När man vet argumenten är det enklare att debattera. Men då vi inte delar uppfattningen i flertalet av dessa och det också kommer förslag framöver yrkar jag avslag på samtliga motioner.

Jag ska inleda med frågan om de fria entréerna, där alla i oppositionen har varit oerhört upprörda. Men det är ju ingen nyhet, utan det här har funnits som förslag länge. Nu släpper vi bojorna, för museerna tvingas inte ta ut några entréer. Nu får museerna göra som de vill. De får själva bestämma vilka prioriteringar de vill göra. Dessutom har inte Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet tidigare kompenserat för de fria entréerna för barn. Det gör vi nu. Museerna får möjlighet att göra prioriteringar, och också prioritera för barnen.

Siv Holma ställde en fråga om arbetsvillkoren för konstnärer, och det är ett uppenbart problem att det inte är ett arbete från kl. 7 till 16 eller kl. 8 till 17. De arbetar på helt andra tider och under andra förutsättningar. Inte heller kan de arbeta fram till 67 års ålder. Det här är ett problem som kräver en lösning. Den nya regeringen har skrivit i propositionen att man ser allvarligt både på detta med pensioner och på problemen med akassan.

Det förvånar mig att Margareta Israelsson uttrycker sig som hon gör, för vi har i utskottet haft besök både från fackhåll och från arbetsgivarhåll som har gett oss information om hur man ser på den här frågan. Den nya regeringen kommer att bearbeta de eventuella problem som uppkommer och följa frågan noga.

Det finns en lång rad frågor, men den viktigaste frågan är kulturen som en del i utvecklingen för barn och ungdomar. Jag tror att alla har tagit upp den, och jag hörde en viss kritik mot att vi inte var benägna att satsa lika mycket. Men jag tror att ni kommer att bli nöjda framöver. Den nya alliansregeringen är helt överens om att vi på kulturområdet ska prioritera barns och ungdomars möjligheter att ta del av kulturen för att det ska kunna bli en ingång till ett rikare liv, både för barn och för vuxna.

Jag vill inte föregripa kulturministerns anförande, men jag vill påpeka – eftersom jag inte tror att någon av er i oppositionen tog upp det – att kulturområdet som vi ser det ska genomsyras av långsiktighet och goda utvecklingsförutsättningar. En utgångspunkt för arbetet är att ersätta kortsiktiga projekt med kontinuitet i arbetsförutsättningarna. Detta är väldigt viktigt. Här är våra åsikter väsensskilda. Det är tydligt när man ser regeringens och oppositionens förslag.

Anf. 63 SIV HOLMA (v) replik:

Herr talman! Jag begärde ordet för att jag gärna vill höra Cecilia Magnussons uppfattning om könsuppdelad statistik. Det är ju allmänt känt att kulturkonsumenterna oftast är kvinnor, medan en stor andel av beslutsfattarna är män. Det finns ett betänkande som heter *Plats på scen* som Kommittén för jämställdhet inom scenkonstområdet har gjort. Kommittén konstaterar att ”kvinnor utgör en högst närvarande majoritet som publik till teatern, dansen och operan, medan män i stället utgör en majoritet på ledande poster inom organisationerna samt präglar repertoaren och de erfarenheter som står i fokus där”.

Könsuppdelad statistik är ett verkligt viktigt verktyg för att kunna synliggöra de här förändringarna. Vi motionerade om att man skulle ge Kulturrådet detta uppdrag. Ni har alltså avslagit det förslaget. Varför tycker ni inte att det är viktigt med könsuppdelad statistik?

Anf. 64 CECILIA MAGNUSSON (m) replik:

Herr talman! Så tycker vi inte alls! Jag förutsätter att Siv Holma har läst vårt betänkande. Där står faktiskt svaret: Det finns organisationer, inte Kulturrådet utan de som arbetar med själva verksamheten, som har könsuppdelad statistik. Det tycker vi är alldeles tillräckligt. Där kan man nämligen se hur bilden är och hur verkligheten ser ut, vilket också Siv Holma beskrev. Vi tycker att det är alldeles utmärkt att det är verksamheterna folk besöker som också har den tillgängliga statistiken. Vi tycker inte att det finns någon anledning att ha olika statistikområden.

Jag har lite tid över i repliken och vill ställa en fråga. Jag tog inte upp det här i mitt inlägg eftersom det tog sådan tid – varav hjärtat är fullt, brukar man säga – men Vänstern föreslår ju att man ska dra ned en femtedel av anslaget för stöd till trossamfund. Jag vill fråga varför. Det här står varken i motionen eller i reservationen. Kan det vara så att Vänstern vill svälta ut de statliga bidragen för stöd till trossamfund?

Anf. 65 SIV HOLMA (v) replik:

Herr talman! Jag ska börja med min egen fråga här. Visserligen tar Konstnärdsnämnden fram könsuppdelad statistik över sina bidrag, men det tycker vi inte räcker. Vi menar också att Kulturrådet måste kunna göra mer, och vi vill ge dem i uppdrag att ta fram statistik över hur konstnärstöd av olika slag fördelas på kvinnor respektive män, inklusive de stöd som ges till grupper och organisationer. Det är det senare man har uppfattat som svårt. Men vi tycker inte att det är svårt om man engagerar sig.

Sedan skulle jag även vilja passa på att väldigt snabbt yrka bifall till reservationerna 2, 7, 8, 10 och 17.

Så har vi frågan om trossamfund. I och med att man har skilt svenska staten från kyrkan tycker vi att det finns anledning att se över stödet till trossamfundet. Vi tycker inte alla gånger att man har en demokratisk och jämställd syn eller att man har en vettig uppfattning när det gäller till exempel homosexuellas rätt till olika saker. Vi tycker inte att staten bör stödja sådana verksamheter förrän de ändrat attityd i dessa frågor.

Men det viktigaste argumentet handlar om att vi inte längre har någon statskyrka. Kyrkan är skild från staten.

Anf. 66 CECILIA MAGNUSSON (m) replik:

Herr talman! Med förlov är det en kraftig översynssignal att dra in en femtedel av anslaget. Vi har ju även efter det att kyrkan skildes från staten en del tilläggsupdrag som kyrkan skulle sköta åt staten, till exempel begravningsväsendet.

Jag skulle önska att Siv Holma hade en replik till så att vi hade kunnat föra den här diskussionen vidare. Nu har hon inte det, men jag är tacksam att jag fick ett svar.

Anf. 67 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Herr talman! Välkommen, får jag säga till Cecilia Magnusson. Här står vi nu, nya bägge två.

Ni drar ned 54,9 miljoner kronor på de statliga museerna och kallar det för att släppa loss. Jag blir då väldigt orolig när Cecilia Magnusson inleder med att tala om att det kommer mer. Blir det någonting kvar över huvud taget på detta område, kan man då fråga sig.

Jag noterade alldeles särskilt att Cecilia Magnusson i sitt inlägg inte alls nämnde public service. Det har ju annars varit en vanlig fråga att debattera här i kammaren. Det är inte mer än två år sedan Cecilia Magnusson tillsammans med andra ledande företrädare för Moderata samlingspartiet undertecknade en kommittémotion om fria och oberoende medier där jag läser följande:

”Eftersom public service skall finansieras med allmänna medel måste dess verksamhet präglas av kvalitet. Genom att för TV koncentrera uppdraget till en kanal och för radio till två, förbättras möjligheterna att göra kvalitetsprogram. Vi anser därför att en av SVT:s och två av SR:s kanaler bör privatiseras. På motsvarande sätt bör Utbildningsradion privatiseras.”

Jag måste då fråga Moderaternas gruppleddare i kulturutskottet om denna målsättning är någonting som hon hoppas få genomslag för med en moderatledd regering. Vilka tv- och radiokanaler är det i så fall som Cecilia Magnusson vill sälja ut?

Anf. 68 CECILIA MAGNUSSON (m) replik:

Herr talman! Margareta Israelsson inledde sitt anförande med att citera ur en artikel av en före detta kulturminister, Bengt Göransson. Nej förlåt, det var Siv Holma som gjorde det. Margareta Israelsson nämnde att Fredrik Reinfeldt i valrörelsen hade sagt att alliansen skulle föra samma politik som Socialdemokraterna. Nej, vi har aldrig sagt detta, varken i kommitté- eller i partimotioner. Om Margareta Israelsson hade läst vår partimotion från 2005 hade hon kunnat se skillnaden. Vi kommer inte att bedriva samma politik som Socialdemokraterna. Det är en förändring som vi har påbörjat.

När det gäller den kommittémotion som Margareta Israelsson läste ur hörde jag inte vilket år den var från, men självklart ska diskussionen föras om en förändrad public service – definitivt! Det är också möjligt, nu när vi har förkortat avtalat, att diskutera stora förändringar här.

Jag skulle dock vilja höra med Margareta Israelsson, som tycker att tv-licensen är så viktig för public service och dess fristående: Ska det också tolkas som en kritik mot finansieringsformerna för andra verksamheter, till exempel museer som ju går över statsbudgeten? Hur ska jag tolka denna trädkramaraktiga inställning?

Anf. 69 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Herr talman! Om jag är trädkramare när jag förfasas över att Cecilia Magnusson talar om att det ska komma mer och man startar med att dra ned med 54,9 miljoner för de statliga museerna, då lovar jag att jag ska krama träd. Då ska jag krama ordentligt! Men jag kommer inte att krama den här politiken.

Jag tycker faktiskt att det är oroväckande att vi inte får mer svar än så, även om jag får säga, herr talman, att det var svar nog att få höra att vi visst ska diskutera att sälja ut radio- och tv-kanaler. Det var ju faktiskt vad den moderata ledamoten här sade. Jag har ju blivit emotsagd på den punkten så många gånger, men nu har vi det klarlagt. Så ska vi smalna av SVT: Vi ska diskutera hur vi kan sälja ut kanaler. Tack för det klarläggandet!

Det var två år sedan den motionen skrevs. Jag ska ta upp något färs-kare, så kan jag få svar på den frågan också.

Förra året kom en ny motion med samma undertecknare. Där säger Moderaterna: ”Det ligger i sakens natur att det skattefinansierade public service-uppdraget kontinuerligt måste prövas i ljuset av vad andra aktörer på mediemarknaden erbjuder.”

Formuleringen ”vad andra aktörer ... erbjuder” ställer jag mig frågan-de till. Det är alltså det ni vill göra med en förkortad avtalsperiod. Ni ska sitta där, som jag sade, med tv-bilagorna och granska tv-utbudet för att avgöra vad som ska finnas kvar i public service. Är det så? Nu finns ju TV 8 – då behöver inte SVT sända debattprogram. Är det så ni ska sitta och stryka: Det behöver de inte göra, och det behöver de inte göra? Förklara för mig, Cecilia Magnusson, varför ni moderater inte tror att det är tvärtom, det vill säga att det är de reklamfinansierade kanalerna som söker locka med sådana program som SVT inte erbjuder?

Anf. 70 CECILIA MAGNUSSON (m) replik:

Herr talman! Jag förstår att Margareta Israelsson och andra är väldigt nyfikna på vad som ska komma ut av den här översynen som regeringen nu låter göra. Men jag är tacksam om Margareta Israelsson låter bli att lägga ord i min mun. Jag har inte stått här i talarstolen och sagt att vi ska sälja ut tv-kanaler. Jag svarade på Margareta Israelssons fråga om det som stod i motionen och om att vi skulle genomföra det. Men det vet ju också Margareta Israelsson: Vi moderater bestämmer inte ensamma. Vi har en alliansregering med fyra partier, och det kommer att vara diskussioner. Men jag kan lova Margareta Israelsson att den detaljeringsgrad där man sitter och stryker olika program, som kanske Socialdemokraterna ägnat sig åt, tänker vi inte arbeta med. Politikens uppgift är ju faktiskt att ange inriktning, mål och finansiering, och det kommer vi nu att ha en tid på oss att åstadkomma.

Anf. 71 ANDERS ÅKESSON (c):

Herr talman! Först vill jag yrka bifall till majoritetens förslag i utskottets betänkande som senare ska behandlas här i kammaren.

När man kommer in så här har man att kommentera några bitar i det budgetförslag som är lagt. Jag vill inledningsvis säga att Centerpartiet och jag som centerpartist självklart står bakom utskottsmajoritetens för-

slag till budget. Det är några saker, herr talman, som jag är särskilt nöjd med och särskilt vill passa på att belysa.

En av dem är satsningen på folkbildningen. Folkbildningsorganisationer och folkhögskolor inklusive idrottsrörelsens ledarutbildning tillförs i den här budgeten och långsiktigt ytterligare ½ miljard kronor att bedriva utbildning för. Vi vet alla här att de här institutionerna och organisationerna fyller en mycket viktig funktion i ett hållbart samhälle, ett samhälle där ambitionen är att alla ska kunna vara med. Det innebär att människor, organisationer, unga och gamla över hela landet kommer samman, växer som individer och också blir en del av det kitt som behövs i ett demokratiskt hållbart samhälle.

Jag är också särskilt nöjd med det ökade stödet till idrotten. Vi vet alla här att den samlade idrottsrörelsen är ett av samhällets viktigaste medel för verksamheter bland unga och gamla på gräsrots- och elitnivå.

Jag är väldigt nöjd med att staten håller sitt avtal med samfundet Svenska kyrkan avseende stödet till kyrkoantikvarisk ersättning. Jag blir lika oroad när jag hör duellen med Siv Holma, där oppositionen helt uppenbart med uttrycket ”översyn” vill kraftigt reducera underlaget i det avtal staten har med samfundet Svenska kyrkan om att förvalta det gemensamma kulturarv som kyrkobyggnader, kyrkotomter etcetera utgör. Vore jag samfundet Svenska kyrkan så skulle jag känna djup oro över den signal som Siv Holma och en del av oppositionen gav uttryck för. Jag är nöjd att tillhöra en majoritet som håller avtalet och räknar upp anslaget.

Herr talman! Jag är särskilt nöjd med sloandet av fria entréer till statliga museer. Jag vill passa på att säga det. Införandet av den så kallade reformen med fri entré till statliga museer var någonting som gjorde mig, då verksam regional politiker med ansvar för bland annat kulturpolitik, utomordentligt upprörd. Reformen med fri entré till statliga museer kom att omfatta ett 20-tal museer, företrädesvis belägna i storstäderna och i all synnerhet i Stockholm.

Reformen kostade ungefär 100 miljoner kronor att genomföra. När den genomfördes tog den ett mycket stort reformutrymme i anspråk och begränsade givetvis motsvarande satsningar på andra områden. När den så kallade reformen genomfördes skapade den också förväntningar på andra museer att erbjuda fria entréer, museer som inte fick någon statlig kompensation för att släppa på entrén.

Enligt mitt, Centerpartiets och alliansens sätt att se det finns det inga fria luncher. Allting kostar. Det kostar att hålla i gång och utveckla även ett statligt museum. Att fortsätta politiken med fria entréer, herr talman, medför snarare en risk att vi dränerar hela museiområdet på nödvändiga intäkter för att kunna utveckla och göra museerna värda att besöka också i framtiden. Därför är det helt riktigt och nödvändigt att, som vi nu föreslår, ta bort den fria entrén till statliga museer men dock låta den vara kvar för den grupp vi värderar högst, barn och unga upp till 19 år.

Avslutningsvis, herr talman, vill jag säga något om public service, där det också har ställts en del frågor. Jag tycker måhända att oppositionen överdriver dramatiken. Det som händer är att vi inför ett treårigt avtal i stället för det innevarande avtalet eller tillståndet som löper på fyra år.

Det kommer att inbjudas till samtal inför arbetet med ett nytt sändningstillstånd. Inför de här samtalen känner jag som centerpartist en

mycket stor trygghet i den hållning vi har och har haft i synen på public service och dess roll. Vår syn är att en fungerande demokrati, ett levande samhälle och ett starkt, av samhället med flera oberoende public service-företag hänger ihop. Det nuvarande, från och med kommande nyårsdag gällande, avtalet gäller, och i det ges uttryck för att verksamheten ska bedrivas över hela landet, att den ska spegla hela vårt samhälle och att det som sänds ska vara tillgängligt. Vi har dessutom tillstyrkt motioner om synen på textning etcetera. Det var något om vår, Centerpartiets och alliansens, syn på public service och dess roll.

Jag tycker avslutningsvis, herr talman, att oppositionen ibland överdriver dramatiken i frågan om public service. Jag har upplevt debatten eller diskussionen som sådan att alla slår vakt om den och tycker att den är viktig, men ingenting, har jag lärt mig, i det här samhället är så bra att det inte tål att kikas på, ses över och att man vänder på stenarna i syfte att göra det bättre.

(Applåder)

Anf. 72 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Herr talman! Det har nu gått drygt ett halvår sedan riksdagen beslutade om ett nytt förlängt avtal för public service-bolagen, och det skedde efter år av utredande och genom en bred politisk uppgörelse.

Centerpartiet var ett av de partier som vi gjorde upp med. Och den förre kulturministern sade tidigare här: Jag har gjort upp närmare 30 gånger med Centerpartiet, men det här är den enda gång som jag via medierna har fått reda på att de har brutit avtalet.

Jag ska be att få citera ur kammarens protokoll: ”Det gläder mig att det i Sverige i dag, alliansen till trots, finns en bred samsyn över blockgränserna om vad public service är och bör vara i framtiden. Jag konstaterar samtidigt att det alltjämt finns två partier som skiljer sig från mängden, två partier som vill göra sig av med den svenska modellen och därmed avveckla public service. En dag kommer dessa två partier att vilja omvandla sina idéer till handling. Detta kan göra mig orolig för framtiden för public service.”

Så sade socialdemokraten Johan Andersson i debatten den 31 maj i år.

Centerpartisten, nu tjänstgörande vice talman, Birgitta Sellén sade att han darrade som ett asplöv inför den 17 september. Hon fortsatte med att säga: Jag tycker att vi eliminerar det här när vi voterar i morgon och fattar beslut. Och så hävdade hon att hon hade åsikten att uppgörelser är till för att hållas.

Nu undrar jag hur Anders Åkesson ser på den saken. Anser du att uppgörelser är till för att hållas?

Får jag också kommentera regionaliseringen av fri entré. Du nämnde att det var väldigt bra att ni behöll fri entré för barnen – då är det väl inga bojor på museerna, förstår jag. Men är det inte lika orättvist för barnen i Småland, som inte får fri entré, om de får det i Stockholm? Jag förstår inte riktigt skillnaden.

Anf. 73 ANDERS ÅKESSON (c) replik:

Fru talman! Margareta Israelsson! Vi kan börja med den sista frågan, om rättviseperspektivet. Det är givetvis ett perspektiv som den dåvarande

regeringen borde fundera på när man införde reformen. Jag kan dela Margareta Israelssons syn, att man skulle kunna ha ett rättviseperspektiv på det. Men som den generösa smålänning jag är ser jag ändå ett värde i att barn och ungdomar fortfarande har fri entré till de nationella museerna i landets huvudstad. Så ogina är vi inte i Småland.

Sedan kan vi ta public service. Vi har inte brutit något avtal, Margareta Israelsson. Vi har blivit överens i alliansen om att korta av. I den tidigare överenskommelsen uttrycktes att det skulle vara en kontrollstation efter tre år. Det blir i stället avtalets längd. Riksdagsbeslutet i övrigt avseende innehållet i uppdraget till public service-företagen, som fattades här i kammaren våren 2006, gäller. Och inför de samtal som vi ska föra inför den nya tillståndsperioden är jag full av tillförsikt. Jag tror att det ska kunna gå att bli överens i en bred överenskommelse i den här kammaren, precis som vi blev våren 2006. Jag känner inte den oro som Margareta Israelsson ger uttryck för.

Anf. 74 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Fru talman! Det är väl ändå ett faktum att vi socialdemokrater också i vårt särskilda yttrande och i vår budgetmotion beskriver hur vi ville gå vidare med en regionalisering vad gäller fri entré-reformen, så den argumentationen håller inte riktigt. Sedan tycker jag att barnen, även om de kommer från Småland, ska få ta med sig sina föräldrar in på museet. Det är ju trevligt om de åker till huvudstaden.

Men jag har också tagit del av de åsikter i public service-frågan som Anders Åkesson själv har velat föra fram. Och i Sydsvenska Dagbladet skrev han tillsammans med suppleanterna i kulturutskottet:

”Vi vill också studera hur de rätt så omfattande omvärldsförändringar som nu sker skapar nya förutsättningar och möjligheter för public service.”

Det här finner jag så intressant. Vad är det som har hänt i sommar? Det måste ju vara något enormt. Vad är det för tekniska upptäckter som Anders Åkesson har gjort som Birgitta Sellén aldrig märkte inför junibeslutet? Finns de över huvud taget? Digitaliseringen av tv kan ju knappast ha varit okänd för Centerpartiet vid den tidpunkten, och inte heller har det skett någon större teknisk utveckling just i sommar.

Författarna skriver vidare i den här artikeln: ”Enligt vårt sätt att se vore det oansvarigt att i en tid då teknikutvecklingen går väldigt fort låsa in oss i långa avtal.”

Om inte detta är en kovändning vet jag inte vad som skulle kunna kallas så i fortsättningen. Jag måste tillstå att det väcker mina funderingar. Hade Centerpartiet den här åsikten redan från början? Är det rentav så att ni redan i våras när ni slöt överenskommelsen om public service hade planer på att bryta den så fort ni fick chansen? Ville ni bara få bort public service från valrörelsen? Varför berättade ni inte för väljarna att ni hade helt andra planer, bara ni fick regeringsmakten?

Anf. 75 ANDERS ÅKESSON (c) replik:

Fru talman! Det är intressant att notera, fru talman, att den nuvarande oppositionen, den tidigare majoriteten, hade för avsikt att gå vidare och regionalisera de fria entréerna.

Man kan ju ha en principiell synpunkt när det gäller det kommunala självstyret. Det är trots allt landets kommuner och landsting som i stor utsträckning företräder de museer och besöksmål där den här riksdagen i så fall skulle fatta beslut om att införa fri entré. Det är en principiell invändning. Den kan vi lämna därhän. Men resurserna, Margareta Israelsson, blir ju inte flera för att vi sprider dem över ännu flera och dessutom gör det gratis.

Principiellt är vår hållning att det är fel med fria entréer därför att det tar resurser från någon annanstans. Det dränerar verksamheten på resurser, resurser som verksamheten behöver ha för att utveckla det besöksmål som museet utgör.

Sedan gäller det den debattväxling som Margareta Israelsson och jag har haft i Sydsvenska Dagbladet om public service och där Margareta Israelsson hänvisar till omvärldsförändring. Ja, om jag inte är felunderlättad var en synpunkt som Birgitta Sellén, dåvarande talesman för Centerpartiet i kulturfrågor, framförde redan under våren, inför riksdagsbehandlingen, att det var otillfredsställande att public service utreddes parlamentariskt skilt från finansieringsfrågan. Och det är just finansieringsfrågan och en uthållig finansiering som Centerpartiet och alliansen har anfört som ett skäl till översynen. Ska vi ha ett, av staten och andra, oberoende public service i samhällets tjänst är en uthållig och över tiden oberoende finansiering av verksamheten oerhört viktig. Det utreddes förvisso, men det var skilt från den övriga parlamentariska utredningen. Det är, Margareta Israelsson, ett av flera skäl till att jag tror att det tål att tittas på igen.

Anf. 76 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! Jag ska också beröra det här med public service. Man kan ju notera att Moderaterna och Folkpartiet är i minoritet i riksdagen men i majoritet i regeringen.

Här har nu Anders Åkesson uttalat att han är intresserad av breda lösningar. Men samtidigt saknas det, som jag uppfattar det, insikt. Jag anser att både Centerpartiet och Kristdemokraterna bröt de breda lösningarna eller det breda beslutsunderlag som vi hade i våras när de gick med på att halvera tillståndperioden. Hur ser då Anders Åkesson på möjligheten att vara med när man själv har brutit? Vad finns det för trovärdighet när det gäller att arbeta för breda lösningar i framtiden? Tycker Anders Åkesson att det är ett problem?

Sedan undrar jag: Hur ser Centerpartiet på finansieringsfrågan? Tittar man på utskottsmajoritetens ställningstagande ser man ju att det öppnas för andra finansieringsformer. Man beskriver till exempel Folkpartiet liberalernas förslag. Man kan tänka sig fonder och ekonomiska tillskott genom koncessionsavgifter och genom att radiofrekvenser auktioneras bort. Jag uppfattar det som att Centerpartiet har öppnat dörren för denna form av finansiering. Uppfattar jag det rätt?

Anf. 77 ANDERS ÅKESSON (c) replik:

Fru talman! Siv Holma! Jag vill återupprepa det som jag sade i mitt anförande. Jag tycker att oppositionen har en våldsamt överdriven dramatik i synen på public service. Beslutet i kammaren här i veckan inne-

bär att vi sluter ett treårigt tillståndsavtal i stället för det nuvarande fyraåriga.

Jag tycker att signalerna både från mig och tidigare Cecilia Magnusson om synen på public service inte heller borde signalera den dramatik som Siv Holma ger uttryck för. Men om det är någonting som gjort att jag har känt en oro, Siv Holma, för public service och dess oberoende i framtiden, oberoende från stat och andra, är det just när det gäller finansieringen, en hållbar och över tiden oberoende finansiering. Det är inte givet att den kan ske genom licensen. I en tid när vi digitaliserar de markburna tv-utsändningarna, folk i stor utsträckning skaffar sig köpta kanaler och vi vid sidan av det har ett licensfinansierat system tror jag, Siv Holma och fru talman, att i ambitionen att vidmakthålla ett oberoende public service-företag i vårt land det förtjänar mer genomlysning än vad vi hittills har ägnat oss åt.

Anf. 78 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! Det var en mycket intressant upplysning som Anders Åkesson kom med, att man kan tänka sig att förändra. Jag ser framför mig att man kan komma över bristerna med tv-licensavgiften. Den är kärnan i att vi har den självständiga, oberoende public service-verksamhet som vi har. Man kommer in på nya former – nu har man bara beskrivit till exempel Folkpartiets. Det brukar vara så när det gäller utskottets ställningstagande och där man öppnar för vissa saker att det är de lösningarna som man kommer att titta särskilt på. Så det kan ju hända att Centerpartiet inte har uppmärksammat det här och egentligen i den nya majoritetskonstellationen borde sett till att det avsnittet inte fanns med i utskottets ställningstagande.

För det är just sådana här saker som gör oss oroliga. Vi hoppas naturligtvis på Centerpartiets tidigare ställningstagande, att det håller och att ni är tillräckligt starka i den alliansregering där moderater och folkpartister faktiskt är i majoritet.

De signaler som vi hittills har fått är tyvärr inte av det slaget. Jag hoppas att det här replikskiftet kommer att kunna ge Centerpartiet råg i ryggen och se till att man inte slarvar bort public service-tanken.

Anf. 79 ANDERS ÅKESSON (c) replik:

Fru talman! Siv Holma, jag känner ingen som helst oro, tvärtom en stor trygghet inför den dialog vi har att föra om hur vi i den här kammaren fattar beslut om ett system som innebär att vi även i framtiden har ett av stat och övriga oberoende public service-företag med uppdrag från den här kammaren att leverera någonting som väldigt många tycker är väldigt viktigt i vårt land. I den ambitionen, inför det arbetet tror jag att både Siv Holma och jag har den insikten att de omvärldsförändringar som just nu sker, där både Siv Holma och jag inom kort kommer att kunna ta emot tv-utsändningar i våra mobiltelefoner och därmed per definition blir licensbetalningsskyldiga, borde föranleda Sveriges riksdag att fundera över hur vi över tiden skapar ett mer oberoende finansierings-system för public service-företagen som också de som är satta att bruka systemet känner förtroende och förståelse inför. Där känner jag just i dag en oro, inte utifrån vad jag hör i den här kammaren, för jag upplever att många delar den uppfattningen, men utifrån de signaler jag får av mina

Prot. 2006/07:39
13 december

*Kultur, medier,
trossamfund och fritid*

barn, mina bekanta och omgivningen i det samhälle som finns utanför denna kammare. Jag känner inte den oro vare sig för public services framtid som Siv Holma och övriga i opposition ger uttryck för eller den inför att man ska kunna bli överens om ett stabilt finansieringssystem.

Anf. 80 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp):

Fru talman! Dynamiken och sprängkraften i svensk kulturpolitik har underskattats under lång tid. Därom tror jag att alla vi som ägnar oss åt kulturpolitik är ense. Men medlen och målen är annorlunda formulerade hos alliansregeringen respektive oppositionspartierna. Mina kolleger Anne Marie Brodén, Cecilia Magnusson och Anders Åkesson har på ett föredömligt sätt givit uttryck åt regeringens intentioner i budgeten. Låt mig bara få understryka att regeringen tillför 470 miljoner kronor i nya pengar till kulturpolitikens område. Eftersom de har fokuserat detaljer kommer jag i mitt anförande att uppehålla mig vid synen på bildning och kultur, vid friheten och mångfalden i kulturlivet och hur detta ska säkerställas.

Det kom som en överraskning för många människor att valrörelsen 2006 inleddes med debatten om litteratur, läsning och bildning. Det blev en intressant och vital debatt som inledde valrörelsen. Den genererade hundratals artiklar i svenska och utländska tidningar, och det blev en debatt som med flera avlöpare kom att leva genom hela valrörelsen. Kulturfrågan blev ingen dagslända och ingen nattfjäril. Den överlevde valrörelsen igenom. När man talar med valutvärderare säger de att det är första gången som en kulturfråga har levt på det sättet genom en hel valrörelse, så länge som man har utvärderat svenska val.

Det som den debatten förde med sig skulle vi kunna göra väldigt mycket med. Det är angeläget att vi nu tar sikte på och fortsätter arbetet med att utveckla för mig liberala, centrala frågor på kulturområdet såsom det fria ordet, biblioteken, mediepolitiken, yttrandefriheten, scenkonsterna och kulturarvet, för att bara nämna några.

När jag nämner kulturarvet vill jag omedelbart konstatera att det finns ett enda parti som mäter ut sig ordentligt, som skiljer ut sig, och det är Vänsterpartiet som vill, genom ett minskat anslag om 20 % av den kyrkoantikvariska ersättningen, gravt radera det kulturarv som generationer genom hundratals år har byggt i Sverige. Det är vårt gemensamma historiska minne som vi på ett skamligt sätt skulle underlåta att vårda. Jag tycker att det bör tas till protokollet i dag att det finns ett parti i Sveriges riksdag som vill förmäna människor rätten att låta sig omslutas av medeltida kyrkorum som under hundratals år har samlat ihop och inneslutit i sig människor, människors glädje och sorg, vardag och fest. Det är viktigt att detta syns och blir tydligt.

Ett rikt mångfasetterat och kreativt kulturliv kan omöjligen skapas med dekret och påbud, även om allt som den tidigare socialdemokratiska regeringen gjorde pekade i den riktningen. Det var ryckiga insatser som ömsom hette mångkulturår, ömsom ungekulturår och andra saker. Vi säger så här: Det ska vara barnkulturår varje år. Det ska vara mångkulturår varje år vid de statliga institutionerna och överallt där kulturen lever sitt liv. Vi överlåter till respektive myndighet att själva fatta beslut. Vi håller frihetens fana högt över varje kulturarbetare och varje kulturin-

stitution och tillmäter dem både ansvar och kunskap att själva forma sina strategier när det gäller jämställdhet, mångkultur och ungdokumentation.

Vi tycker att det är viktigt att stärka kulturinstitutionernas frihet på det sättet. Den friheten måste också säkerställas när det gäller mediernas oberoende, och vi vill, till skillnad från den tidigare socialdemokratiska regeringen, möjliggöra bättre ekonomiska villkor för kulturarbetare, för arbete och företagande. Kultursektorn ska bli en närande sektor och inte en tärande, såsom den har uppfattats under alltför lång tid.

Här vill jag, fru talman, poängtera att folkbildningen måste räknas som en betydande samhällsresurs. Alliansregeringen kommer att slå vakt om vårt gemensamma kulturarv och skapa möjligheter så att det ska komma alla till del.

Och, fru talman, vi har gått till val på att flera människor ska få ett arbete att gå till. Det gäller givetvis också kulturarbetarna. Den debatt som har rasat under hösten har gällt ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen.

Vi menar att flera ska komma i arbete och kunna leva på sina löner. Väljarna har givit oss förtroendet att regera Sverige på just den frågan – flera i arbete. Och det är det som vi nu steg för steg ska göra allt för att verkställa.

Kulturen ska alltså ses som närande och inte tärande, och kultursektorn måste få växa. Den ska inte begränsas och inte bli mindre, utan den ska växa med hjälp av arbete och företagande. Det måste löna sig bättre för kulturskapare att bedriva sina verksamheter. Och vi kommer så småningom att införa bättre möjligheter också för kultursponsring.

Fru talman! Det fanns en rättvisetanke bakom den traditionella bildningsskolan som innebar att man prioriterade det svenska språket och litteraturen. Den som inte får möjlighet att lära sig en god svenska kommer att ha starkt begränsade förutsättningar att förverkliga sitt livs drömmars mål och få svårigheter att delta i samhällslivet. Utan adekvata kunskaper i modersmålet är det hopplöst att formulera en jobbsökning, att kommunicera med myndigheter via blanketter och i telefon och på andra sätt eller att ta del av viktig samhällsinformation.

Det är i detta sammanhang viktigt att understryka att antalet boklån vid svenska folkbibliotek minskar och att antalet besök minskar. Och det som är särskilt allvarligt att poängtera är att det är pojkar som läser mindre.

Skolverket har gjort en undersökning som visar att var tredje högstadieläro elev behöver stödundervisning i läsning.

I detta sammanhang vill jag än en gång slå fast att det för alliansregeringen handlar om att slå vakt om det fria ordet och litteraturen som ska vara tillgängligt för alla. Det är särskilt viktigt nu i en tid då vi ser hur det möjligen är teknikens under som har tagit över bokläsandets fantastiska värld.

Den som har introducerats i litteraturens värld kan efter att själv ha fått inblick välja inriktning för fördjupning, eller för den delen en dag välja bort vidare läsning.

Men för mig som liberal är det viktigt att säga att friheten att själv välja hur man vill använda sin bildning och kunskap är essensen och det som vi lyfter fram.

Vi behöver en genomtänkt kulturpolitik för att slå vakt om ett öppet, demokratiskt och tolerant samhällsklimat.

Nobelpristagaren i litteratur i år Orhan Pamuk har sagt: ”Respekt för religiös övertygelse hos minoriteter har lett till att yttrandefriheten begränsats även i väst. Det är förkastligt och utgör ett uselt exempel för mänskligheten.”

I det sammanhanget är det viktigt att slå fast att litteratur och rättigheten till litteratur är någonting som vi ska verka för.

När det gäller att slå vakt om ett demokratiskt och tolerant samhällsklimat vill jag också understryka att Forum för levande historia, som har i uppgift att verka för alla människors lika värde och för demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt just i Förintelsen, nu kommer att få ett utökat uppdrag, vilket också framgår av budgeten, nämligen uppdraget att belysa de brott mot mänskligheten som har skett i kommunismens namn. Detta har vi från de borgerliga partierna år efter år motionerat om, och nu kommer vi äntligen att få se ett beslut om det, vilket vi tycker är viktigt. Alla människor är nämligen lika viktiga och har samma värde.

Jag tycker att det vore intressant och dessutom klädsamt om till exempel Siv Holma från Vänsterpartiet ville redogöra för sin syn på varför ni under årtal har underlåtit att beakta de brott som systematiskt har skett mot mänskligheten i Gulag, i det forna Sovjetunionen och på andra sätt och för den delen på Kuba i dag.

Biblioteken är de populäraste kulturinstitutionerna bland svenska folket. Men tv och radio är de populäraste mediekanalerna. Jag noterar här att mina kolleger från framför allt Socialdemokraterna har visat oro för vad som händer när det gäller den förkortade avtalsperioden för sändningarna. Mina kolleger har talat så väl om det att jag bara vill säga att även Folkpartiet liberalerna är fullständigt nöjda med att den kontrollstation som skulle ha inträtt efter tre år nu markerar en slutpunkt för ett avtal. Därefter kommer vi att få se nya avtal. Och jag tror att alla tv-tittare och radiolyssnare kan ta det alldeles lugnt. Det är nämligen inte produktionsbolagen som är det viktigaste för konsumenterna, till exempel för min mormor som inte orkar göra så mycket mer än att titta på tv. Konsumenterna är intresserade av bra program. Vem som distribuerar dessa program är mindre viktigt. Det viktiga är att kvalitetstelevision, som jag föredrar att kalla public service, får fortsätta att ha en hög ställning med stor tillförlitlighet och trovärdighet i det svenska samhället. Det är viktigt.

Det kommer att bli kostsamt för samhället om vi inte ger den fria och oberoende kulturen ett större utrymme i samhällslivet.

Kom ihåg att kultur kan förena olika nationaliteter, religioner, kön och minoriteter och för den delen även binda samman generationer med varandra. Litteraturen och andra konstnärliga uttryck är exempel på tillgångar när det gäller vårt gemensamma och individuella sökande efter våra rötter och vår tillhörighet som gör det möjligt att fördjupa dialogen med människor från andra kulturer. Förankring ger näring till vår egen nyfikenhet och lust att lära mer om det som är nytt och främmande. När kulturen marginaliseras vittnar det däremot om ett samhälle i förfall.

Inom alliansen ska vi göra allt för att synliggöra kulturen och lyfta fram kulturens betydelse på olika sätt. Kom ihåg att vi bara har börjat. Ge

oss en mandatperiod, så lovar vi att effektuera mycket mer än vi har hunnit i den första budgeten som väl på något sätt kan anses som en startpunkt. Vi hade drömt om en bättre start. Nu fick vi den som vi fick. Men vi kommer successivt att göra mer och mer för kulturen och i kulturens tjänst.
(Applåder)

Anf. 81 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! Jag ska börja med att ställa en fråga utifrån Cecilia Wikströms anförande om litteraturen och allt det goda. Hur kommer det sig att det inte finns några medel för de nationella minoriteternas kultur och språk?

Cecilia Wikström talar väldigt varmt om det svenska språket. Men de nationella minoriteternas språk nämner hon inte. Ändå talar hon om ett öppet och tolerant samhälle.

Vi i Vänsterpartiet har i vårt budgetalternativ föreslagit att det reformutrymme som regeringen har på 25 miljoner ska gå just till de nationella minoriteterna. De medel som finns i dag svarar nämligen inte mot de åtaganden som Sverige har gjort i och med ratificeringen av konventionen om nationella minoritetsspråk.

Jag ska ge ett svar på den fråga som Cecilia Wikström ställde till Vänsterpartiet när det gäller Forum för levande historia. Det är ett enkelt svar som du ska få. Det handlar om att vi inte gillar statligt styrd forskning. Vi vill ha fri forskning. Det är svaret.

Vi har ingenting emot att allianspartierna vill informera sig om kommunismens brott mot mänskligheten. Jag känner till dessa brott, och jag tar med kraft avstånd från alla brott som har begåtts mot de mänskliga rättigheterna oavsett om de har skett i kristendomens namn eller i någon annan religions namn eller i någon annan ideologis namn. Jag känner inte till alla. Men när det gäller brott begångna i kommunismens namn bland annat i Sovjet tror jag att jag är ganska väl informerad om dem. Och jag har inte darrat på manschetten när det gäller dessa frågor. I detta sammanhang sköt Cecilia Wikström på fel människa.

Anf. 82 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik:

Fru talman! Jag vill poängtera att jag inte har skjutit på någon människa. Det vore mig helt främmande.

Däremot tycker jag att det var klädsamt att Siv Holma nu markerade avstånd mot de brott som systematiskt har skett mot människor under kommunismens regimer runtom i världen. Precis nu sker det för första gången. Ni har nämligen inte tillstyrkt de motioner som vi har haft på området, åtminstone inte under den gångna mandatperioden. Och det är så långt som jag kan överblicka det hela.

När det gäller Siv Holmas fråga om de nationella minoriteterna och språken vill jag understryka att jag vet och känner till att vi har en lagstiftning som skyddar meänkieli, finska, samiska, romani och jiddisch som är fem nationella språk. Men vi har ingen språklag som skyddar det nationella språket svenska. Det enda land i världen som har en språklag som skyddar svenska språket är Finland. Svenskan har där samma status som det finska nationella språket. Lagen tillkom omkring 1920. Där ligger vi stegvis, kilometervis, efter. Där kommer ytterligare ett vallöfte.

Vi ska under mandatperioden stifta lag som skyddar det nationella språket svenska så att det nationella språket svenska kan existera sida vid sida med de fem nationella minoritetsspråken som redan nu åtnjuter svenskt lagskydd.

Anf. 83 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! Låt mig än en gång säga att Cecilia Wikström gör sina egna tolkningar av var Vänsterpartiet står i demokratifrågan. Det får stå för Cecilia Wikström och Folkpartiet. Jag vet var Vänsterpartiet står när det gäller demokratin.

Lagstiftningen till skydd för våra nationella minoritetsspråk är en regional lagstiftning. Det är inte i paritet med att ha en nationell lagstiftning. Lagstiftningen till skydd för nationella minoritetsspråk handlar om att skydda de språk som är på väg att försvinna. Det är en oerhört stor skillnad. Vi tycker från Vänsterpartiets sida att man ska grundlagsskydda både det svenska språket och de nationella minoritetsspråken och kulturen. Det vore väl bra om också Folkpartiet kunde ställa sig bakom ett sådant krav.

Anf. 84 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik:

Fru talman! Här får man höra nya saker. Om Siv Holma och Vänsterpartiet stod bakom ett lagskydd för det nationella språket svenska, varför i all världens dagar röstade ni inte för en sådan lagstiftning i december, för ganska precis ett år sedan? Det där är en efterkonstruktion som saknar trovärdighet, fru talman!

Om ni tyckte att det var så viktigt skulle ni givetvis redan ha agerat. Vi hade fått till en språklag om det inte hade varit så att det blev ett voteringsfel – ett kvittningsfel – vid den voteringen. Men vi lovar att vi ska lagskydda det svenska språket. Det är det kommunikationsmedel med vilket vi alla kan kommunicera med varandra, oaktat ålder eller geografi i landet. Det är också det enda språk som de fem minoritetsgrupperna har vid sidan av sina modersmål, sina nationella minoritetsspråk, för kommunikation med oss andra som inte behärskar dessa minoritetsspråk.

Detta är viktigt att slå fast. Det är klädsamt att Vänsterpartiet har givit ett löfte om att vara med och stifta lag om det svenska språket. Det ska vi givetvis beakta.

Anf. 85 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! I rättvisans namn följde Cecilia Wikström inte riktigt med ordentligt i den debatt vi hade i samband med den språkproposition som det fattades beslut om förra mandatperioden.

Vi hade ett särskilt yttrande där vi ville att man skulle grundlagsskydda det svenska språket. Det finns en grundlagsberedning som ska beakta denna fråga. Jag har i talarstolen sagt att vi är för. Det är inget nytt. Vi har drivit frågorna i samarbete med Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Anf. 86 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Fru talman! Utskottets vice ordförande talade mycket engagerat om kulturen, och hon nämnde att det var någonting i början av mandatperi-

oden som inte gick så bra. Om det var fråga om några av de politiska förslagen som kom snabbt om presstöd, public service och a-kassa går de att justera. Det är fullt möjligt.

Det är kortsiktigt att spara på kultur, och sådana besparingar blir dyra för samhället i längden, har Cecilia Wikström skrivit på sin hemsida. Det finns ingen anledning för mig att säga emot på den punkten. Det är bra sagt. Men varför väljer Cecilia Wikström att delta i att avskaffa den fria entrén till museerna? Jag har tolkat det som att du känner att det är en bra fråga. Jag vill gärna höra något om det.

Annars sade Cecilia Wikström att de håller frihetens fana högt. Men det verkar vara något som inte riktigt gäller för public service. Det är något lättvindigt i att säga att kontrollpunkten är ett avtalsbrott – det är ungefär samma sak. Det är det inte. Kontrollpunkten var till för att frågan inte skulle in i politiken igen. Det var förvaltningsstiftelsen som skulle granska om ekonomin fungerade och om de utåtriktade verksamheterna hade rätt fokus och så vidare.

Det finns ännu en sak att rätta till i fråga om de bättre ekonomiska villkoren för kulturarbetare som ni vill skapa. Ni hävdar att det enda vi resonerar om är de sänkta bidragsnivåerna. Men det är inte bara de som är problemet för kulturarbetarna. Reglerna skapar stora problem för kulturarbetarna att försörja sig som kulturarbetare. Är det meningen att kulturarbetarna i ert Sverige ska ge sig ut och leta sponsorer och sedan jobba på McDonalds? Hur ska kulturarbetarna få tillvaron att gå ihop i ert Sverige?

Anf. 87 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik:

Fru talman! Det var en soppa på allt som går att röra ihop på en gång. Jag ska försöka att systematiskt besvara detta.

När det gäller reformen om fri entré slog Margareta Israelsson huvudet på spiken när hon ställde frågan till mig. Jag måste i denna kammare erkänna att jag hade drömt om att besparingen på 55 miljoner kronor inte skulle ha blivit av. Det är lika bra att jag säger det. Jag tycker det var en kortsiktig besparing, och jag tycker det fortfarande. Men att ingå i en alliansregering med fyra partier handlar om att gå kompromissernas väg. För det mesta är man inte helt lycklig. Ibland kan man leva med kompromisserna. Jag kan leva med den kompromissen tack vare att vi har säkrat fri entré för barn och ungdomar till och med 19 års ålder. Jag kan lättare leva med kompromissen därför att vi har satsat resurser på andra museer, till exempel Prins Eugens Waldemarsudde som aldrig har haft fri entré. Museet har kämpat med sin existens år efter år. Där tillför vi nu 2 miljoner kronor per år för att museet ska kunna fortsätta att bedriva det fantastiska arbetet ute på udden.

Det finns andra saker som vi också gör när det gäller museerna som är viktiga, till exempel inför vi en museikoordinator och flera andra saker. Men Margareta Israelsson var smart nog att ställa frågan till mig. Det är lika bra att jag gör avbön och säger att jag hade önskat att vi hade haft kvar reformen om fri entré. Man fick mycket kultur för 55 miljoner kronor av en mycket stor budget på museernas område. Men jag kan leva med detta.

Anf. 88 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Fru talman! Det var inte min mening att koka en soppa. Jag tog upp några av de trådar som Cecilia Wikström själv lyfte fram. Det är starkt av dig att uttala dig på det här sättet. Jag ska inte vidare dra i dessa frågor. Det gläder mig att vi har samma syn på dem.

Men frågan om en museikoordinator var redan beredd i departementet. Vi väntar på att få se lite mer av vad han eller hon ska arbeta med. Låt oss gå tillbaka när tid finnes till frågan om kulturarbetarna. Vi väntar med spänning på vad som ska komma på det området.

Men kom ihåg att i fråga om förändringarna i a-kassan kan vi ha många diskussioner om vad vi tycker om ersättningsnivåer. Men problemet för kulturarbetarna är att de ramlar mellan systemen. Det går inte att vara säker på att efter ett engagemang på en institution få gå direkt till ett annat. Om man inte kvalificerar sig till a-kasseersättning mellan engagemangen, vad ska man då göra? Ska man jobba på McDonalds? Kan man få ledigt därifrån för att gå på audition?

Det finns en tanke att det ska bli mer kultur i Sverige bara det blir skattesänkningar eftersom alla människor då kommer att lägga pengarna på kulturinstitutionerna. Det är väl bra om människorna använder pengarna till det. Jag tror att de kommer att använda det mesta av pengarna till att betala höjda a-kasseavgifter och diverse annat. Det kanske inte blir så mycket kultur kvar.

Jag tycker att det är bra om ni värnar om kulturarbetarna. Det gör vi också. Men säg någonting om hur det ska fungera för dem i det här nya Sverige med andra regler på arbetsmarknaden.

Anf. 89 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik:

Fru talman! Vi värnar verkligen också om kulturarbetarna. Vi har under den gångna mandatperioden gång på gång kritiserat den då socialdemokratiska regeringen för att till exempel inte lösa frågan om pensionering av sångare och dansare. Det lovar vi att göra slutgiltigt under denna mandatperiod.

När det gäller att sprida inkomster över ett år finns det ju lösningar för till exempel idrottare. Om man till exempel bildar och driver ett eget bolag kan man på det sättet sprida inkomsterna, så att man inte står på bar backe mellan två engagemang. Och vi vill göra det lättare att starta och driva företag.

Jag håller med Margareta Israelsson om att arbetsmarknaden inom kulturen är av en annan art än andra arbetsmarknader i Sverige. Vi kan se över detta, och vi ska ha en fördjupad dialog med de olika aktörerna. Men kom ihåg att regeringen bara har suttit under ett par månader. Vi har gått till val för en mandatperiod om fyra år, och under den tiden ska vi säkert slutgiltigt lösa de här frågorna som Margareta Israelsson, liksom jag, bekymrar sig över.

Anf. 90 DAN KIHLESTRÖM (kd):

Fru talman! I mitt korta inlägg vill jag göra några nedslag med anledning av de förslag som regeringen har lagt fram inom vårt utgiftsområde.

Kulturbudgeten är ca 1 % av statsbudgeten. Tittar man bara på siffrorna kan man tro att den är marginell, men så är det inte. Vårt betänkande beskriver en rad intressanta och viktiga verksamheter, både på nationell och på lokal nivå.

Kultur kan handla om alltifrån drömmar och ideologi till form och politik. Kulturen tar sig olika uttryck i språk, traditioner, religion, estetiskt skapande och kreativa uttrycksformer.

För oss kristdemokrater är kultur något som ger oss rötter till vår historia, mening i nuet, visioner för framtiden och möjlighet att faktiskt ingå i ett sammanhang. Denna helhetssyn ligger till grund för Kristdemokraternas kulturpolitik.

Kulturen hjälper oss att bli hela människor. Som en del i det har den också ett unikt egenvärde. Den får inte begränsas till en avgränsad sfär utan måste få genomsyra samhällets alla delar.

Det är också viktigt att kulturpolitiken i första hand är stödjande, inte styrande. När vi pratar om kulturpolitik menar vi naturligtvis kulturpolitiken i den offentliga sektorn, vad den privata sektorn kan göra och inte minst vad kulturen är och innebär i den ideella sektorn.

Fru talman! Jag välkomnar den kraftiga ökningen av anslaget till folkbildningen som regeringen har presenterat. Den har sin bakgrund i de förslag som lades fram i folkbildningspropositionen. Precis som det står i budgetpropositionen syftar statens bidrag till folkbildningen till att bredda kulturintresset i samhället, öka delaktigheten i kulturlivet och främja kulturupplevelser och eget skapande. Genom studieförbundens, och för den skull också folkhögskolornas, finmaskiga nät i hela landet skapas möjligheter till samhällsengagemang och utveckling av vår demokrati.

Häromdagen besökte jag ett öppet hus hos ett studieförbund i Örebro. Det var spännande att se att på denna mötesplats fikade en äldre dam, som var cirkelledare för en handarbetsgrupp, och en ung man, som ledde en rollspelsgrupp. Jag var spänd på hur det skulle gå. Det var ett intressant möte, mellan generationer förstås, men också mellan helt olika kulturyttringar. Det var ett mycket intressant samtal och ett tydligt bevis på att folkbildningen är ett kulturkitt i hela samhället.

Barn och unga har rätt till eget skapande och till delaktighet i kulturlivet. Regeringen har också en uttalad ambition att under den kommande mandatperioden presentera en tydlig strategi för hur barn- och ungdomskulturen ska stärkas.

För oss kristdemokrater är det viktigt att barn och ungdomar får tillgång till kulturella upplevelser. Det främjar deras kreativitet och inlärningsförmåga och stärker självkänslan. Barn måste under uppväxten ges möjlighet att ta del av och delta i olika kulturella aktiviteter. Vi måste kombinera barns eget skapande med ett rikt utbud av just kulturella aktiviteter.

Här kommer naturligtvis skolan in. Kulturen måste få en plats i skolans vardag. Kulturen får inte reduceras till att bli tillfälliga evenemang utan koppling till övrig verksamhet. Det skulle därför inte förvåna mig om regeringens strategi på området vad gäller barn och kultur också innefattar kulturen i skolan.

Fru talman! Den mest debatterade kulturfrågan under hösten är nog public services framtid, med anledning av förslaget om kortare tillståndsperiod. Det är bra att vi har en levande och omfattande debatt i vårt land om just public service.

Vi kristdemokrater anser att radio och tv i allmänhetens tjänst, som vi kanske ska säga på svenska, inte bara har haft utan också i framtiden har en mycket viktig uppgift att fylla. I den stora förändringsprocess som pågår inom medieområdet är det viktigt att det finns kanaler med ett brett utbud av kvalitetsprogram i alla genrer, inklusive underhållning.

En viktig uppgift för public service-kanalerna är att garantera att det finns sändningar som alla har möjlighet att ta del av och som människor, oavsett var de bor i landet, kan identifiera sig med. Public service kan också vara en röst för de grupper, till exempel språkliga och etniska minoritetsgrupper eller funktionshindrade, som inte är tillräckligt intressanta för en kommersiell marknad. Det är viktigt att fortsatt prioritering ges åt program för och med barn och unga och att programföretagen vidgar och fördjupar sitt kulturansvar samt värnar mångfalden i nyhets- och samhällsbevakningen.

Programföretagen har ett tydligt ansvar för att programmen i ökad omfattning görs tillgängliga för personer med funktionshinder. Det som hittills gjorts är inte tillräckligt. Programverksamheten för döva bör ges ökad omfattning och ambitionsnivån för Sveriges Televisions sändningar på teckenspråk bör höjas. Den förra regeringens ambitioner för att öka tillgängligheten var inte särskilt stora och innebär att andelen av Sveriges Televisions förstasändningar av svenskproducerade program som ska vara textade skulle öka till 65 % till år 2010. Uppgifter från bolagen visar att detta uppnår de redan nästa år.

De stora viktiga frågorna när det gäller public service är alltså tillgänglighet, barn och unga, kulturansvar, spegling och närvaro i hela landet, finansieringsfrågor och minoriteternas situation, inte i första hand tillståndslängden.

(Applåder)

Anf. 91 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! Jag vill börja med att uttala mitt gillande av det som Dan Kihlström säger om folkbildningen. Det är väl ingen hemlighet att s, v och mp i sitt samarbete hade kommit upp till de här siffrorna. Vi har ett brett och bra synsätt på de här frågorna, och det är positivt. Sedan hade vi gärna velat ha lite mer, men så är det i politiken.

Inför valet gjorde Amatörkulturens samrådsgrupp, Ax, en partienkät om amatörkulturpolitik. Enligt samrådsgruppen var Kristdemokraterna bäst på amatörkulturpolitik bland allianspartierna. Det står i det häfte som jag har läst: Kristdemokraterna och Moderaterna stöder kravet på utredning om ansvar och utveckling av amatörkultur. Kristdemokraterna utlovar utökad stöd till Amatörkulturens riksorganisation och vill bryta ålderssegregationen och ge stöd till åldersintegrerad kulturverksamhet.

Detta är faktiskt sådant som också Vänsterpartiet vill. Dan Kihlström, kommer vi att se att de här frågorna får något genomslag i nästkommande budgetproposition?

Anf. 92 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik:

Fru talman! Tack, Siv Holma, för synpunkterna när det gäller folkbildningen. Folkbildningen var faktiskt min väg in i politiken. Jag engagerade mig i ett politiskt ungdomsförbund som ganska ung. Jag började nog medan jag gick på gymnasiet. Det första vi gjorde i den politiska gruppen var en fotocirkel. Det kan man tycka inte har med politik och samhällsutveckling att göra, men det var vägen in för mig att lära mig oerhört mycket om samhället och det som fanns runtomkring. Så småningom vandrade jag vidare inom folkbildningen. Den har stor betydelse för både unga och gamla. Det får vi fortsätta att verka för tillsammans. Den har ju också många uttryck och uttryckssätt.

Så till amatörkulturen. Det finns egentligen en ganska tydlig koppling mellan folkbildning och amatörkultur. Om jag inte är alldeles borta har vi redan tagit hänsyn till det i det liggande förslaget. Det har tillförts pengar till amatörkulturen. Det kanske behöver analyseras ytterligare vart pengarna ska gå, men amatörkulturen har uppmärksammats i det förslag som ligger. De får pengar under kommande år.

Anf. 93 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! I folkbildningspropositionen ingick 5 miljoner till amatörverksamhet och som vi ser det till de centrala amatörverksamhetsorganisationerna. Det som skulle behövas är utredningen. Men det kan vi diskutera sedan.

Jag vill passa på att säga att allting var bra som Dan Kihlström sade när det gäller public service utom att tillståndsperioden saknar betydelse. Jag tycker att den har betydelse. Det handlar om att ge public service långsiktiga hållbara villkor. Det blir ett onödigt hattande. Dessutom är jag orolig, och jag har inte blivit mindre orolig efter att ha hört Centerpartiet, för att man öppnar för andra finansieringsmodeller. Jag tyckte att Dan Kihlström var väldigt tydlig när han sade att finansieringen har betydelse för att vi ska kunna ha ett public service som är fri från olika intressen, till exempel statens, och det avgiftssystem som vi har.

Jag upplever att Kristdemokraterna är lite ensamma i alliansregeringen. Hur kan ni bli starkare i den här frågan?

Anf. 94 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik:

Fru talman! När det gäller amatörkulturen vill jag återigen påstå att det finns ett utrymme på 5 miljoner i det lagda förslaget som ska gå till amatörkulturen. Vad jag förstår behöver det utredas hur det ska kanaliseras. Det tror jag är på gång.

Det var inte min avsikt att säga att tillståndsperioden inte har någon betydelse, men man ska sätta det i sitt sammanhang. Den här debatten är väldigt levande just nu. Man kan jämföra frågan om finansiering och tillståndsperiodens längd. Det är naturligtvis en viktig fråga för de stora bolagen och deras planering, men jag tror inte att tv-tittarna bryr sig så särskilt mycket om ifall det är tre fyra fem eller sex år.

När det gäller frågan om finansiering kan man däremot spontant höra från många som man möter: Nu måste ni sätta er och diskutera frågan om finansiering. Det är en viktig fråga.

Jag tycker framför allt att frågan om innehåll är viktig. Det står fast i det som har diskuterats fram och beslutats. Tillgänglighetsfrågorna, public services roll i Sverige och tillgänglighet i hela landet är de viktiga frågorna.

Anf. 95 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Fru talman! Dan Kihlström var ju en av de två ledamöterna i utredningen om radio och tv i allmänhetens tjänst som några månader senare blev överkörda av sina partiledare. Det är emellertid riksdagen som bestämmer i den här frågan. Det är fullt möjligt att rösta för den reservation som finns. Jag tycker att det vore ytterst märkligt om Dan Kihlström och Birgitta Sellén inte skulle välja att göra det mot bakgrund av vad som har sagts.

När jag läser i protokollet från den 31 maj ser jag att Dan Kihlström sade: ”I det här betänkandet står det att det är radio och tv i allmänhetens tjänst 2007–2012 som tillståndsperioden är. Om man läser de första raderna står det att utskottet tillstyrker regeringens förslag till villkor och riktlinjer som ska gälla under kommande tillståndsperiod för den radio- och tv-verksamhet i allmänhetens tjänst som bedrivs av SR, SVT och UR – till 2012. Därmed är den frågan avgjord i dag, eller möjligtvis i morgon när vi ska rösta. Punkt slut med den delen.”

Det blev varken punkt eller slut. Kan du, Dan Kihlström, mot bakgrund av det som har hänt förstå att vi socialdemokrater inte har så stor tilltro till borgerliga löften? Du säger att tv-tittarna inte bryr sig om avtalstidens längd. Det är klart att de gör.

Plötsligt efter att man har suttit i en utredning i fem år och inte haft några speciella synpunkter kring just detta dyker frågan upp och nu är det väldigt mycket som ska hanteras. Vi ska sälja ut kanaler, vi ska ha annan finansiering och det har hänt så mycket på teknikens område. Vad gjorde ni i den där utredningen? Hade ni mörka glasögon och öronproppar? Märkte ni inte vad som pågick utanför?

Anf. 96 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik:

Fru talman! Margareta Israelsson fortsätter att måla upp denna bild. Det skulle jag också göra om jag var i Margareta Israelssons situation. Det tror jag. Hon håller naturligtvis fast vid den enda punkt som skiljer från det som vi pratade om i våras. Jag känner naturligtvis igen protokollet från riksdagsdebatten. Den var ju väldigt omfattande.

Margareta Israelsson säger vi inte skulle ha några speciella synpunkter i utredningen och undrar vad vi gjorde. Vi gjorde ett väldigt seriöst arbete. Jag har haft förmånen att vara med och diskutera public service-frågor under hela min riksdagstid, åtta år. Jag kan försäkra att jag hade många synpunkter och förslag i utredningen. Margareta Israelsson vet hur det är när man sitter tillsammans. Man ger och tar.

Om jag får nämna det hade jag synpunkter när vi hade möjlighet att komma med förslag på direktiv till utredningen. Jag ville lyfta in finansieringsfrågorna. Jag menade att de säkert skulle återkomma i utredningen gång på gång. Det gjorde de också, men regeringen valde att inte lyssna på det utan tillsatte en separat utredning när det gällde den frågan.

Jag tycker att vi kan avdramatisera frågan om avtalsperiodens längd. Det fanns en diskussion i utredningen om alltifrån tre år upp till tio. Vi tittade väldigt mycket på hur BBC arbetar i England till exempel.

Den diskussionen böljade fram och tillbaka och landade så småningom i sex år. Jag håller fast vid att jag tror att medborgarna är mer intresserade av vad public service är och vad public service innehåller än just tiden.

Anf. 97 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Fru talman! Precis så är det. Det är därför det är så märkligt när ni träffar ett avtal och säger att vi ska ha en kontrollstation kring en viss typ av frågor, men avtalet ska gälla i sex år. Plötsligt säger ni: Nej, avtalet ska inte gälla i sex år. Det ska gälla i tre år. Det blir ingen kontrollstation. Det blir ett avtalsbrott. Vi vill prata oss samman inom den borgerliga alliansen om vad vi vill göra med SVT. Det har ni ju uttryckt på olika sätt. Ni har lite olika varianter om hur långt man ska gå. Det får ni väl ha en seans om över julhelgen så att vi får reda på vad det ska bli.

Det är just detta som är den kritiska punkten. Jag tycker själv att det är tråkigt att jag behöver bita mig fast vid just denna fråga. Men det är ju för att vi inte får några svar, vare sig av de borgerliga partierna eller av ministern.

Ni döljer den här frågan och liksom maler in den och låter oss alla leva i något slags osäkerhet. Sedan pratar ni om att det handlar om att man kan se på tv i mobiltelefonen. Det blir nästan löjligt.

Dan Kihlström har sagt i debatten: Public service för mig som kristdemokrat handlar om självständighet och oberoende. Jag är den förste att instämna i det. Vårt parti tycker att detta är oerhört väsentligt.

När jag fick uppdraget att ingå i kulturutskottet läste jag nogsamt protokoll från debatten om radio och tv i allmänhetens tjänst. Jag delar Dan Kihlströms tanke att vi egentligen mer ska använda det uttrycket. Jag ska träna upp mig på det.

Men jag slogs av att det var en fråga som vi tog upp: Gäller nu det här avtalsperioden? I övrigt var det en fråga som diskuterades, och det var frågan om textningen av program. Det var de två stora frågorna. Det var inga stora visionära utsvävningar kring osäkerhet beträffande teknisk utveckling eller kring vart det här skulle ta vägen. Men nu får vi höra än det ena, än det andra.

Anf. 98 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik:

Fru talman! Jag tror inte att jag, i alla fall inte i min replik, nämnde om saker kring mobiltelefoner, teknikutveckling och sådant.

Jag hoppas att Margareta Israelsson lyssnade på mitt anförande där jag ändå, tycker jag, angav en programförklaring om hur jag ser på public service-bolagen. Jag kan försäkra att jag inte döljer någonting, utan jag har talat om precis vad jag tycker och tänker.

Det är ganska spännande i fråga om mediesituationen. Där rör det sig otroligt mycket, och fort naturligtvis. Jag kan ta andra exempel på vad som hänt under tidens gång.

Jag kan till exempel berätta att vi i utredningen var mycket överens om textningen när det gäller Sveriges Television. Där sade utredningen klart och tydligt: Vi vill ha ett mål. Man ska inte sätta upp några procentmål när det gäller textningen, utan vårt mål är att 100 % av programmen ska vara textade. Det ändrade regeringen sedan på. När man kom med propositionen var det borta. I stället hade man infört ett mål om 65 %, något som sedan togs i våras.

Sedan har diskussionen om textningen tagits upp igen i utskottet. Där kom vi fram till att bolagen har gått fram så snabbt att det liksom blir lite inaktuellt. Därför säger utskottet att 65 % gäller till år 2010. Jag ser ingen reservation från Socialdemokraterna på det området, utan det tycker ni är jättebra. Det är ett annat exempel på att frågor kan röra sig under tiden.

När jag, som sagt, talar om public service är innehållet och kanalen fortfarande viktigare än just längden. Då pratar vi om tillgängligheten. Vi pratar om speglingen och närvaron i hela landet. Vi pratar om minoriteternas situation, om en prioritering på barn och ungdomar och om kulturansvaret. Jag tror att vi också kommer att få anledning att diskutera finansieringen.

Anf. 99 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Fru talman! Det är roligt att vara här igen, och tack för de välkomnande orden från oppositionen!

Det är lite dacapo, för flera av de frågor som vi diskuterat under hela den gångna mandatperioden är på något sätt aktuella igen. Jag tycker mig känna igen mycket, även om positionerna är något förändrade.

Det har nu gått nästan två månader sedan jag tillträdde posten som kulturminister – en ärofylld post; det vill jag verkligen säga. Under den här tiden har jag haft flera tillfällen att här i kammaren debattera bland annat frågor om våra museer, om kulturskaparnas villkor och om arvet från forntiden.

Det har varit intensiva veckor. Som tidigare ledamot av kulturutskottet vet jag också med vilket engagemang och med vilket nit jag kommer att granskas och nagelfaras. Det ska bli roligt – om än också tufft ibland. Jag vet dock att vi har det starka intresset för kulturlivet gemensamt. Det är en bra grund att stå på. Jag vet också att vi kommer att mötas i många andra sammanhang, inte bara i debatter utan kanske också på museer, på konserter och i konsthallar.

Det var inte, fru talman, så många dagar den nya regeringen fick på sig för att presentera den första kulturbudgeten. Sådant är tyvärr systemet. Det hade varit roligt om tiden var generösare tilltagen. Ändå anser jag att den politiska inriktning som presenteras ger en färdriktning för kulturpolitiken under de närmaste åren. Mer kommer att komma, vilket också alliansens företrädare här i debatten har vittnat om.

I regeringsförklaringen anges att grunden för den nationella kulturpolitiken ska vara ett kulturutbud med bredd och kvalitet i hela landet och att ett levande kulturliv är grunden för det öppna samhället och ska präglas av mångfald och öppenhet gentemot omvärlden och av respekt för varje människas värde. Kulturen utvecklar det civila samhället och håller samtalet levande – ett digert uppdrag kan man säga.

I utskottets betänkande redovisas en mängd motioner författade av enskilda eller av flera ledamöter tillsammans. I några fall handlar det om partimotioner. Infallsvinklarna är många: sverigefinsk bibliotekskonsult, namnsdagar för namn av utländsk härkomst, ett Alvar Aalto-center till södra Dalarna, kultur i världen, bibliotek och folkbildning, marknadsföring av Sverige och mycket annat. Så ska det också vara.

Vi vet att behoven på kulturpolitikens område så gott som alltid är större än de befintliga resurserna. Det är inte annorlunda nu. Det är en fråga som, vill jag säga, kanske i någon mening också bekymrar mig därför att jag vet att kostnaderna framöver för att bevara vårt kulturarv – vare sig det handlar om föremål eller om digitalisering av rörliga bilder eller det handlar om våra arkiv – kommer att öka. Vi vill ju också ha pengar kvar till verksamheterna. Allt detta är så att säga inbyggt i systemet och säger mycket också om kulturens utvecklingskraft och kulturskaparnas engagemang.

Med de förslag som redovisas av regeringen i årets budgetproposition motsvarar anslaget till kultur-, medie- och idrottspolitiken nära 7,3 miljarder kronor. Till detta kommer 1 miljard från Svenska Spel. Det är mycket pengar att förvalta och mycket pengar att stödja kulturlivet med. Jag har ansvaret när det gäller att se till att pengarna används rätt och att de gör nytta, att vårt kulturarv bevaras och vårdas och att det finns utrymme också för utveckling och nyskapande samt, naturligtvis, ett brett utbud av kultur i hela landet.

Men samhällsförändringarna sker numera i ett allt snabbare tempo. Kunskapsproduktionen i världen är enorm, teknikutvecklingen likaså. Länder som för bara något decennium sedan betraktades som utvecklingsekonomier bjuder nu svenskt näringsliv knivskarp konkurrens. Nya marknader skapas, och flödena av varor, tjänster och kapital växer och skiftar hela tiden form.

Ingen förblir opåverkad av det här, allra minst i Sverige. I globaliseringens spår ändras också värderingar, tankemönster och livsformer. Kanske innebär det att kulturpolitiken i allt högre grad kommer att handla om att medla vid övergången från det gamla. Det innebär att slå vakt om traditioner och kulturarv och att samtidigt slå vakt om kulturen som ett område där det föränderliga ständigt får uttryck.

Jag tror att vi framöver kommer att behöva se över kulturpolitiken väsentligt oftare än hittills. Som medborgarnas ombud behöver vi också försäkra oss om att vi för en kulturpolitik som svarar mot dagens behov. Kanske kommer kulturpolitiken framöver att präglas av ett kontinuerligt förändringsarbete mer än av särskilda översyner vid speciella tidpunkter.

Nu är det emellertid, fru talman, återigen dags att undersöka om vi gör de rätta prioriteringarna och om vi använder skattepengarna på rätt sätt. Har nätet av kulturinstitutioner hela den vitalitet vi önskar? Vad kan göras bättre? Vad saknas i dagens kulturliv? Vilka röster behöver så att säga mer komma till tals? Och hur ska vi bäst slå vakt om det värdefulla kulturutbud vi redan har och inte vill mista?

Som kulturminister kommer jag att verka för att våra kulturinstitutioner får förbättrade möjligheter att göra sina prioriteringar. Vi har mycket kompetenta myndigheter och institutioner med ledare som kan sina verksamheter och som måste få göra sina prioriteringar.

Det är min övertygelse att politisk styrning, genom så kallade temaår och så kallad mainstreaming, snarare skapar osäkrare institutioner och därmed i längden ett svagare utbud. Det kan inte – och får inte – vara syftet med kulturpolitiken. Det armslånga avståndet i kulturvärlden är särskilt viktigt där, om jag får travestera, ”konstnären också måste kunna bita den hand som föder den”. Sedan är det min roll, er roll och även kulturskaparnas roll att utvärdera kulturinstitutionernas prestationer utifrån de mål som är givna. Det är oerhört viktigt att det offentliga samtalet ständigt pågår och hålls levande.

Regeringens förslag om ändrade riktlinjer för fri entré-reformen får ses mot just den bakgrunden. Med fri entré för alla – den debatten har ju förts i kammaren under snart ett par timmar – prioriterade den tidigare regeringen framför allt besökssiffror. Museernas verksamhet har sedan en tid tillbaka präglats av ekonomisk osäkerhet. Jag ser det som oerhört viktigt att trygga våra kollektiva minnens bevarande, för utan dem står vi oss slätt oavsett vilken publik vi har. Det handlar om att ta hand om och ansvar för våra barns och ungdomars tillgång till sin historia. Barnen och ungdomarna ska därför fortsatt ha fri entré till våra statliga museer.

Med de förslag som presenteras i årets budgetproposition behåller de centrala museerna drygt hälften av medlen för den ursprungliga reformen samtidigt som flera kulturinstitutioners segdragna ekonomiska problem och frågor antligen får sin lösning. Den aviserade nationella koordinatören för museiområdet – det kanske inte är en särskilt spännande benämning, men vi hoppas att det ska kunna bli en spännande verksamhet – ska ses som ytterligare ett led i vår strävan att ge museisektorn goda förutsättningar till verksamhet med fortsatt hög kvalitet som lockar och intresserar många besökare.

Som kulturminister tänker jag kämpa för barn- och ungdomskulturen. Det ska ske på kulturens egna villkor och med utgångspunkt i att alla barn har rätt till delaktighet och att själva få skapa utifrån sina intressen och behov. Det ska inte behöva skilja så mycket, som vi vet att det i dag gör, beroende på var du växer upp – vilken stadsdel, på landet eller i storstaden – vad dina föräldrar har råd med eller om du är flicka eller pojke. Och där tror jag inte att någon annan del i vårt samhälle har så stora förutsättningar att nå ut som just skolan.

Vi sade redan före valet att det är dags för en satsning på kultur i skolan. Nu arbetar vi med att ta fram en långsiktig strategi med målet att alla barn och ungdomar ska ha tillgång till kultur, gärna då också i skolan. Vår förhoppning och vision är att så tidigt som möjligt uppmuntra och skapa bättre förutsättningar än i dag för att alla barn och ungdomar får vara kreativa och i lek, bilder, dans, musik och litteratur utforska sig själva och världen.

Det är dags för en satsning där kulturen får möta alla elever och inte som i dag bara på vissa skolor och i vissa klassrum. Det är dags för en satsning där kulturen i dialog med barnen utvecklas till en integrerad del av hela lärandet, precis som våra läroplaner slår fast, och inte som tillfälliga avbrott som kommer och går med de besökande kulturskaparna.

Konstnärers villkor och möjligheter att leva på sitt konstnärskap är en viktig fråga för regeringen. Det är en fråga som kommit att hamna i debattens centrum den senaste tiden, och det tycker jag är bra. Det är sannoligen inte min tanke, även om det kanske låter förvånande för några,

att det ska bli svårare att vara kulturskapare, tvärtom. Jag tror inte att det finns en grupp individer som lever en guldkantad konstnärstillvaro. Jag vet att verkligheten inte ser ut så. Och jag tror inte heller på schablonen att den bästa konsten föds ur lidande.

I stället för att förlita oss på schabloner och myter bör vi ta en rejäl diskussion. Det viktigaste är att skapa villkor så att konstnärer kan försörja sig på sitt eget arbete. Det handlar bland annat om att stimulera efterfrågan, vidga marknaden för konstnärliga verk och prestationer. Min ambition är att konstnärers beroende av de generella stödssystemen ska minska och i stället ersättas av bättre möjligheter att leva av sitt arbete och sitt konstnärskap.

Jag vet, fru talman, att de förändringar som är på gång inom a-kassan väckt oro på många håll. Jag vet också att situationen inom kulturens värld ser annorlunda ut än på många andra områden. Inom alliansen kommer därför en särskild arbetsgrupp att följa utvecklingen redan från början.

Ambitionerna är höga för regeringens kulturpolitik. Det gäller även på mediepolitikens område. Jag värnar verksamheten inom public service och vill ge den goda utvecklingsmöjligheter inför framtiden. Men utvecklingen går hisnande fort, vilket förts fram i debatten och även tidigare i interpellationsdebatter, och hela tiden sker förändringar i omvärlden som public service måste förhålla sig till på ett eller annat sätt.

Dessutom återkommer frågan om effektivitet även här. Används resurserna på bästa sätt? Tas licens- och skattepengarna till vara på det sätt som folket har rätt att kräva? Det är frågor som en bred översyn av public service kan ge svar på. En tillståndperiod på tre år gör en sådan översyn möjlig. Målet är fortfarande att värna public service!

Precis som utlovats i budgetpropositionen kommer arbetet för att lösa de återstående pensionsfrågorna för skådespelare, dansare, sångare med flera vid de statligt understödda institutionerna att fördjupas. Jag har haft diskussioner med kommunminister Mats Odell, som äger frågan, och vi är överens om att det är dags att sätta punkt för denna segdragna fråga. Den bereds nu skyndsamt i Regeringskansliet.

Också på idrottens område – nu börjar jag närma mig slutet – är ambitionerna höga. Regeringen tillför svensk idrott 500 miljoner kronor i en ny satsning. Satsningen ska skapa möjligheter för svensk idrott att utveckla verksamheten efter sina egna villkor och förutsättningar. Idrotten spelar en viktig roll för människorna, såväl för aktiva idrottsutövare som för intresserade åskådare.

Långsiktighet, engagemang och självständighet präglar regeringens kultur-, medie- och idrottspolitik. Under mandatperioden kommer regeringen att verka för en politik som kännetecknas av just detta – inom flera områden än de som inledningsvis presenterats i denna proposition.
(Applåder)

Anf. 100 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Fru talman! Jag vill upprepa mitt välkomnande av kulturministern. Det är trevligt att hon är här och företräder sin budget. Vi får på så sätt möjlighet att tala lite grann om den.

Kulturministern nämnde, och många andra har också gjort det i dag, detta med en allt snabbare utveckling i samhället. Den ser vi alla. Och då

är det som på stormens hav, man måste veta vad man har för kurs. Jag tror att vi som partier vet det. Vi lägger ut en kurs om vad vi vill med utvecklingen. Det är det vi tittar på. Och vi är alldeles övertygade om att den kurs som Moderata samlingspartiet lagt ut på flera områden också kommer att få genomslag i den moderatledda regeringen. Vi har redan sett det på flera områden.

Sedan för ministern ett resonemang om att använda skattemedlen på rätt sätt inom kulturområdet. Jag håller med om det. Det är viktigt. Där- emot delar vi naturligtvis inte den uppfattning som nu lite grann är råd- dande, nämligen att om medborgarna bara får sänkt skatt så kommer kulturen att få ökade resurser. Det är ju för att det inte riktigt ser ut på det sättet som vi har ett annat system för att stödja kulturen. Jag vill gärna varna för idén och tankarna om att allting ordnar sig med sänkt skatt. Det handlar också om vilka som får pengar kvar när de betalat sina högre avgifter till att kunna nyttja kulturen, även om man talar om att kunna göra egna prioriteringar.

Ministern säger att nu när museerna slipper fri entré har de möjlighet- er att ta hand om samlingarna. Det är jättebra att de kan göra det, men det är också viktigt att det finns resurser till att ta hand om de besökare som kommer. Det stämmer att många var tveksamma när vi genomförde fri entré-reformen, men regeringen såg till att ge extra resurser till museerna just för att de skulle klara den omställningen. Nu hamnar museerna i den situationen att de både ska möta barnen som kommer, klara av att ta avgifter och hantera samlingarna. Det blir besvärligt.

Anf. 101 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik:

Fru talman! Nu hann Margareta inte ställa sin fråga, men jag anar vad den skulle handlat om. Om vi börjar med den sänkta skatten vill jag säga att här naturligtvis finns en ideologisk skillnad. Detta är inte någon hem- lighet, vare sig för väljarna som har röstat fram en alliansregering eller för Socialdemokraterna som har kunnat följa debatten under många år.

Vi lever i ett land som har världens högsta skatter om man räknar in hela skattetrycket, så det är inte konstigt att vi tycker att det här är ett problem. Jag har läst i uttalanden från den namninsamling som har skett till förmån för bevarandet av fri entré att man talar om att människor inte har råd. Det är just det som är ett problem. Lösningen på problemet är inte att man ska ha fri entré för vissa på 19 statliga museer. Problemet är att människor har för lite pengar kvar i plånboken när skatten är dragen och lönen har kommit.

Visst vet vi att det har kommit många flera besökare till museerna, men det kan också vara en följd av den diskussion som drogs igång efter fri entré-reformen. För en positiv del i den är att man började diskutera museerna och deras innehåll.

Men redan inför äskandena här konstaterade Moderna museet att de pengar som var avdelade inte skulle räcka när man inte fick ta ut en en- tréavgift. Jag hörde Margareta Israelsson säga att ni haft kontakt med företrädare för de statliga museerna. Det har jag också haft. De betraktar inte det här som ett problem på samma sätt som oppositionen gör.

Det finns mycket man skulle vilja göra om man hade hur mycket pengar som helst. Vi anser inte att vi har det.

Det här blir också en väldigt svår situation för andra museer. Det finns flera hundra museer i Sverige. Anders Åkesson berörde också det i sitt anförande. Därför har vi valt att prioritera fri entré för barn och unga på de här 19 museerna.

Anf. 102 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik:

Fru talman! Problemet med att få pengarna att räcka till är ju olika för olika inkomstgrupper. Problematiken är också sådan att de som inte har en inkomst inte heller får någon sänkt skatt. Det är ju en grupp som drabbas hårdare än andra. Vi har väldigt svårt att se det goda i att en grupp ställs utanför möjligheten att använda kulturen på samma sätt som andra.

Det må tyckas märkligt, men det finns faktiskt människor i vårt land som har ytterst små marginaler. Vi tror inte att det blir roligare för dem om de kostar på sig en resa till Stockholm och får säga: Varsågoda barn, gå in på museet! Mamma och pappa sitter utanför och väntar så länge, för biljetterna kostar si och så mycket.

Det är någonting i synen på detta som jag tycker är fel. Att vi får en bred översyn av public service är någon form av klarläggande. Vi ser fortfarande fram emot att få veta vad det betyder med en bred översyn. Är det en utredning man tänker sig? Ska den vara parlamentarisk? Vad är det för frågor som man ska titta närmare på? Det vill vi gärna veta mer om.

Jag skulle också, även om vi nu är lite tjugatiga, vilja fråga om pengarna till idrotten som ministern tog upp. Vi har ju försökt att få klarhet i om det verkligen är så att det är ett löfte att idrotten kommer att få en halv miljard varje år under den här perioden. Vi får de signalerna men det är också oklart om de kommer att gälla fullt ut.

Fru talman! Låt mig också, eftersom det här blir min sista replik, passa på att tillönska ministern en riktigt god jul och en avkopplande julhelg. Vi ska väl se till att vi hittar något att sätta fart på.

Jag vill också tacka kulturutskottets kansli för gott samarbete, och också kollegerna i utskottet.

Anf. 103 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik:

Fru talman! Jag önskar Margareta Israelsson detsamma.

Enligt Kulturrådets statistik spelade reformen med fri entré inte någon större roll för 70 % av dem som gick på museerna. Om det nu finns stora grupper i landet som har ekonomiska problem – och vi vet att det finns – frågar jag mig: Hur kommer det sig att Socialdemokraterna, som har suttit vid makten i så många decennier, inte har lyckats göra mer för att lösa dem? Vi försöker göra det.

Till stor del beror denna orättvisa på att väldigt många står utanför arbetsmarknaden. Det är just detta som alliansregeringens politik ska försöka åtgärda. Det är inte tillfredsställande. Över en miljon människor mellan 20 och 64 år är beroende av sociala stödssystem för att kunna överleva. Många av dem skulle vilja arbeta, om det fanns arbete. Nu går det antligen i rätt riktning.

Så till frågan om utredningen. Sedan 1974, då de stora kulturpolitiska riktlinjerna lades fast har mycket hänt. Vi är medlemmar i Europeiska unionen. Globaliseringen har minst sagt tagit fart. Vi har närmare en miljon människor i landet som kommer från helt andra delar av världen.

Det är på många sätt en tillgång. Regionerna spelar i dag en helt annan roll. Det är dags att se över de kulturpolitiska målen, och det är för att stärka kulturen; inte för att försvaga den. I dag vet vi väldigt lite om vi verkligen har den träffsäkerhet som vi skulle vilja ha.

Anf. 104 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! Det fanns en positiv ton i det som kulturministern sade i sitt anförande. Det här med pensionerna är värt ett plus – att det ska finnas en lösning inom en ganska snar framtid. Det ser jag fram emot. Jag har en del frågor. Jag ska fokusera mig på kulturen. Det finns säkert mycket annat vi kan resonera om, men det får vi göra i andra sammanhang.

Hur ser kulturministern på att öka kulturanslagen för de nationella minoriteterna och att göra dem permanenta? Såvitt jag vet har anslagen till nationella minoriteter inte motsvarat de behov som finns sedan Sverige ratificerade minoritetsspråkskonventionen och konventionen om skydd för nationella minoriteter. Anslaget ligger någonstans mellan 15 och 16 miljoner. Jag tycker att det skulle vara viktigt att kunna permanenta exempelvis stödet till Tornedalsteatern, Uusi Teatteri och det romska kulturcentret i Gubbängen, för att nämna några.

Den andra frågan jag vill ställa gäller filmstödet. Hur ser kulturministern på finansieringen av det? I Vänsterpartiet brinner vi för digitaliseringen av biograferna. Filminstitutet har gjort en utredning om det. Vad har ni för framtidsplaner när det gäller dessa frågor?

Anf. 105 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik:

Fru talman! Som jag nämnde inledningsvis hade vi inte så många dagar på oss för budgetarbetet. Av kända skäl var jag själv inte ens delaktig i det. När det handlar om de nationella minoriteterna ber jag därför att få återkomma. En del av de språkliga frågorna har också Cecilia Wikström svarat på. Jag återkommer om detta.

När det gäller filmstödet har det nya avtalet varit i gång i nästan ett års tid. Svenska Filminstitutet har sedan man fick en ny vd gjort ett ganska genomgripande reformarbete. Detta är det bara att följa. Man kanske ska lyssna till vad de själva säger. Man har kanske spritt ut pengarna till för många filmer och därmed kanske fått för lite gehör. Huruvida det handlar om kvalitet, marknadsföring eller för lite anslag till manusförfattare vet jag inte än.

Men jag för diskussioner med dem, och vi kommer under 2007, tror jag, att tillsätta en ny grupp för att se över detta. Det måste ju till ett nytt filmstöd efter 2010, och vi måste diskutera hur det ska se ut: Finns det andra modeller att välja på än den som vi nu har och den som man har i Danmark, med en helstatlig finansiering? Det vet vi inte. Det får vi också titta på. Naturligtvis vill vi att det ska finnas bra film och att man ska tala om kvalitet i film och inte bara om regionalpolitik, som ofta har varit fallet.

Digitaliseringen är också en fråga som ligger hos Svenska Filminstitutet. Såvitt jag förstår av de resonemang som förs avvaktar man den utveckling som sker i USA, alltså i det som kallas Hollywood, för det blir styrande för hur tekniken utvecklas och hur kostnadsutvecklingen blir. Men denna fråga följer vi också.

Anf. 106 SIV HOLMA (v) replik:

Fru talman! Jag noterar med tillfredsställelse att kulturministern har för avsikt att under 2007 tillsätta en utredning om hur filmstödet ska se ut efter den nuvarande avtalsperioden.

När det gäller digitaliseringen har jag förstått att statens roll i sammanhanget borde kunna vara mer aktiv. Man avvaktar den teknikutveckling som kommer från USA, men det finns redan nu teknisk utrustning som skulle kunna vara av mycket stor glädje.

Jag skulle vilja ta upp en fråga som jag också noterade, och det är synen på barnkultur. Vi har lyft fram Barnaktionsgruppens förslag och det betänkande som gruppen kom med. Mina frågor när det gäller barnkulturen blir: Kommer kulturministern att hämta förslag från detta betänkande? Har kulturministern redan nu någon bestämd uppfattning och i så fall vad?

Anf. 107 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik:

Fru talman! Siv Holma vill att staten ska spela en mer aktiv roll när det gäller digitaliseringen. Men jag vet att det är förenat med väldigt höga investeringskostnader. Därför måste vi först se vad Svenska Filminstitutet, som självt utreder frågan, kommer fram till. Mycket kan ske och sker väldigt fort, vet jag, när det handlar om tekniken. Kommer väl tekniken sjunker kostnaderna.

Jag kan inte i det här läget utlova några statliga stöd för att skynda på utvecklingen. Jag tror inte heller att det vore rätt väg att gå.

När det gäller Barnaktionsgruppen har jag utredningen och Birgitta Englins 600-sidiga utredning *Plats på scen*. Jag hoppas att få tid under den juledighet som jag önskar ska innehålla också lite vila att studera förslagen. Jag är övertygad om det finns goda idéer i båda. Eftersom jag inte hunnit läsa dem ännu och inte heller kunnat få den sammanställning som jag får innan jul av remissyttrandena, kan jag inte säga så mycket mer än att frågorna är viktiga på olika sätt.

Anf. 108 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s):

Fru talman! Det är lucia i dag. Det är säkert en hel del av er som lyssnar på debatten, inte bara vi i utskottet utan även andra, som har haft förmånen att lyssna på toner från ett skönsjungande luciatåg. Visst är det härligt! Tänk på all den tid som barnen har lagt ned på att lära sig sångerna och att spela instrumenten för att en gång vid lucia kunna uppträda för sina föräldrar, för sina syskon, för kanske mor- och farföräldrar som alla tycker att just deras små är så duktiga.

Detta är viktigt. Barnkultur är viktigt!

Vi socialdemokrater tycker att barnkultur är viktigt. Därför vill vi att 2007 ska bli ett ungdokulturrår, ett år då det fokuseras extra på barns och ungdomars kultur, både för och naturligtvis också med barn och unga, inte bara för att 2007 skulle bli ett år då man lade ned all sin energi på barn och unga utan för att detta skulle vara fortsättning på utvecklingen av barn- och ungdomskultur men också ett startskott för denna fortsatta utveckling. Vi vet att det fortfarande är stora skillnader i tillgängligheten till kultur för våra barn och unga.

Fru talman! Jag vill citera ur det betänkande som aktionsgruppen för barnkultur lämnade till den socialdemokratiska regeringen våren 2006:

”För oss som arbetat i utredningen är det glädjande att regeringen utsett 2007 till barnkulturår. Aktionsgruppen ser detta som ett mycket viktigt steg i att sätta fokus på barnkulturen och lyfta fram goda exempel.

En mängd aktörer, organisationer, fria kulturlivet med flera har hört av sig till aktionsgruppen och har givit förslag på verksamheter och tankar gällande barnkulturåret. Det är positivt, och det finns ett mycket stort engagemang.”

Ett stort engagemang pratar man om. Ja, det finns ett jättestort engagemang inom området barn- och ungdomskultur. Museerna har under de senaste åren jobbat enormt bra på att ta emot barn och unga och på att få deras besök att bli roliga, stimulerande och lärorika. Teatrar, orkestrar, bibliotek, ja, mängder av intresserade såg fram emot ett ungdulturår 2007.

Jag är väldigt besviken på den nya regeringen och regeringsrepresentanterna i kulturutskottet, som väljer att stoppa denna satsning, en satsning på 50 miljoner kronor till ett som jag är övertygad om riktigt lyft för barn och ungdomar i det här landet och som skulle möjliggöra för flera att ta del av kultur och att själva forma kulturen.

Många tycker att det är fruktansvärt att den nya regeringen nu gör detta ställningstagande och beklagar det beslut som har tagits. Och jag håller med. Det är bara att beklaga, och jag beklagar det djupt.

Den nya högerledda regeringen vill inte satsa på våra barn och unga. De säger nej till ungdulturåret.

Vi har i vårt alternativ till budget en reservation som innehåller 50 miljoner kronor till satsningen på barn och unga, reservation nr 7, som jag yrkar bifall till. När de borgerliga var i opposition pratade de sig ofta varma för kultur riktad till barn och unga. Men nu när de sitter i regeringsställning lämnar de den linjen.

Än en gång: Jag tycker att det är sorgligt.

Nu tänkte jag växla över, eller kanske koppla samman, till de äldre barnen, dem som vi oftast kallar för ungdomar. För någon vecka sedan kom Ungdomsstyrelsen ut med en rapport med namnet *Fokus 06* som tittat på ungdomars kultur och fritidsaktiviteter.

Det som ungdomar sätter upp som det man saknar mest är möteslokaler, såsom ungdoms- och fritidsgårdar. En ytterligare satsning som vi har i vårt budgetalternativ är 80 miljoner kronor för mötesplatser och fritidssysselsättning för unga. Men också den satsningen vill den nya regeringen förhindra. Man stoppar ungdomarnas önskan om mötesplatser och fritidssysselsättning. I stället säger man att man vill satsa de resurserna inom integrationspolitiken. Hur hänger detta ihop? kan man fråga sig. Är det ungdomarna som i stället för att få mötesplatser ska integreras? Med vad då? Helt ofattbart!

I Ungdomsstyrelsens rapport pekar man också på, som säkert flertalet av oss känner till, att ungdomar just är storkonsumenter av fritid och kultur. Men de är samtidigt en grupp med lite pengar som därför är beroende av offentligt finansierade verksamheter. Även regeringens beslut om att slopa fri entré till statliga museer för dem som är över 19 år kommer att slå hårt mot gruppen unga. De som vi ibland brukar kalla unga vuxna är i regel över 19 år. De är ofta studerande med en väldigt knaper ekonomi. För dessa personer kommer från och med årsskiftet dörrarna att slås igen på våra museer, om man inte har råd att betala för sig så klart.

Att barnen och ungdomarna är vår framtid har definitivt den nya högerledda regeringen tappat bort. Som tur är, så länge det nu varar, följde i alla fall den nya regeringen det tidigare förslaget till höjda anslag till folkbildningen, som några har tagit upp. Ni ska veta att jag kände en stor oro innan budgetpropositionen lades på riksdagens bord.

Jag vill verkligen gratulera er som är folkbildningsföreträdare i den högerledda majoriteten. Denna gång lyckades ni slå vakt om folkbildningens överlevnad. Frågan blir nu hur länge det kommer att vara så. Med en moderat kulturminister kan man känna en viss oro.

Jag vet hur Lena Adelsohn Liljeroth resonerade om folkbildningens vara eller icke vara innan hon blev kulturminister. Hon var väldigt tydlig i debatten om folkbildning under förra mandatperioden. Hon menade dels att anslaget skulle minska med 300 miljoner kronor, dels att vi politiker i Sveriges riksdag skulle bestämma vad som skulle vara folkbildning. Med Moderaternas syn på folkbildning ser jag snart att den verksamhet som många av våra barn och ungdomar ägnar sig åt genom studieförbunden kommer att försvinna.

I en enskild motion till riksdagen skrev Lena Adelsohn Liljeroth: ”En hel del av folkbildningsuppdraget har övergått till mer hobbybetonade verksamheter och studiecirklar som i praktiken påminner om intresseföreningar inom hobby-, kultur- och fritidssektorn. Vår mening är att dessa borde kunna bära sina egna kostnader.”

Fru talman! För mig blir det naturligt att ställa frågan: Vad betecknas som hobbycirkel, och vad är det inte? Är det Centerns definition som gäller eller är det Moderaternas? Att till exempel musikcirklar, som vi vet att många ungdomar är intresserade av att delta i, är i fara med en moderatledd regering känner jag en djup oro inför. Och som sagt: Vad är hobbycirklar, och vad är det inte? Är det vi politiker som ska avgöra vad som är folkbildning eller inte?

Fru talman! Avslutningsvis vill jag framföra att vi socialdemokrater står bakom samtliga socialdemokratiska reservationer, men för tids vinning yrkar jag endast bifall till reservationerna 2, 3 och 7.

I detta anförande instämde Margareta Israelsson, Anne Ludvigsson, Nikos Papadopoulos, Göran Persson i Simrishamn, Leif Pettersson och Lars Wegendal (alla s).

Anf. 109 ANDERS ÅKESSON (c) replik:

Fru talman! Först vill jag lugna Gunilla Carlsson. Det vore förskräckligt om oppositionen skulle gå till julleddighet med den oron. Det måste också vara ett elände för oppositionen att regeringens och alliansens kulturbudget inte riktigt lever upp till det spöke ni försöker att utmåla den till.

För att klippa ett av orosmomenten, synen på och stödet för folkbildningen, ges ett tydligt uttryck i budgeten. Den som avgör vad som är god folkbildning, Gunilla Carlsson och fru talman, är Folkbildningsrådet. Där har vi en partssammansatt grupp som sköter det och sanerar, om jag uttrycker det så, och avgör vad som är god och inte god folkbildning. Det är inga som helst problem. Den ordningen har rått tidigare. Vi känner stor tilltro till att den kan fungera också nu.

Gunilla Carlsson oroar sig och vurmar för ungdokumentåret. I följd vid den här tiden hade jag glädjen att som regional politiker notera att vi blev begåvade med ett år som utlystes som mångkulturår. Det verkar nu. Det är jättebra, viktigt och angeläget. Problemet, fru talman och Gunilla Carlsson, var att det utlystes ett mångkulturår av riksdag och regering, men det kom precis inga resurser att göra någonting med den utlysta ambitionen.

Det var 50 miljoner, Gunilla Carlsson. Tror Gunilla Carlsson att morgonens lucior vi har njutit av, barnkultur och ungdomskultur som vi redan har och betyder väldigt mycket i vårt land står och faller med att vi skjuter till 50 miljoner extra? Är det inte som ministern gav uttryck för? Det handlar om att använda befintliga institutioner och skolan som verksamhet för att lyfta upp och nå flera unga med kulturen.

Anf. 110 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik:

Fru talman! Det är många frågor som Anders Åkesson lyfter upp. Det känns väl skönt att vi nu inför julledigheten kan gå hem och inte känna oro vad gäller folkbildningen. Det kanske även Anders Åkesson kan göra. Jag skulle ändå känna en oro med tanke på den syn på folkbildningen som vår nya kulturminister har och som vi också lyfte upp. Som centerpartist borde han väl känna en viss oro med tanke på att man faktiskt har fått lämna några av sina andra frågor som man har värvat om. Kanske är det så att folkbildningen ligger på tur. Det vet man inte.

50 miljoner till ungdokumentåret skulle vara en del av den verksamhet som finns i alla de befintliga institutionerna. Väldigt många har sagt till aktionsgrupperna att de har sett det som positivt att det också kom ytterligare resurser. Det var inte bara prat om att vi ska satsa på barn och unga utan det kom dessutom ytterligare resurser.

Birgitta Sellén, en tidigare partikamrat till dig och numera talman, har vid ett flertal tillfällen stått i kammaren och talat om Centerpartiets kulmiljoner till barn och unga. Vad säger Anders Åkesson om att man i dag inte ställer sig bakom den satsning som vi har när man tidigare har talat sig varm för just kulmiljonerna, där jag i och för sig var kritisk till själva upplägget? Men det var i varje fall resurser riktade till den här gruppen.

Anf. 111 ANDERS ÅKESSON (c) replik:

Fru talman! Såvitt jag uppfattat det, Gunilla Carlsson, är fortfarande fru talmannen partikamrat med mig. Vi delar synen på kulturpengarna.

Det är bra att vi har lugnat Gunilla Carlsson och oppositionen avseende synen på folkbildning. Gunilla Carlsson uppehöll sig väldigt mycket vid att tala om en högerledd regering. Det är en alliansregering bestående av fyra partier där vi kommer fram till en gemensam politik. Det har bland annat getts uttryck i en budget vad gäller kulturområdet.

Jag har heller inte upplevt att Centerpartiet eller något annat parti i någon nämnvärd omfattning behövt avträda väsentliga och tydliga uppfattningar. Den oron behöver Gunilla Carlsson heller inte ge uttryck för.

Det var inte bara prat, sade Gunilla Carlsson. Är det egentligen inte bara prat att måla upp väldiga förväntningar kring ett ungdokumentår och sedan skicka med 50 miljoner på en nationell basis? Vad är 50 miljoner delat på 290 kommuner eller 21 län annat än prat, Gunilla Carlsson?

Anf. 112 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik:

Fru talman! Det är inte bara så att man får 50 miljoner till barn- och ungdomskultur. Barn och unga är prioriterade målgrupper inom de verksamheter som vi också stöder i andra delar av budgeten. De 50 miljonerna var ett extra tillskott som skulle vara riktat just mot ungdokumentåret och med ambitionen att fortsätta den utvecklingen för barn och unga.

Alla de institutioner som har hört av sig och de som jobbar inte bara i institutioner utan inom kulturlivet och även andra har tyckt att barnkulturåret var någonting positivt. Man kan undra vad man använder öronen till. Det kanske där är samma som med museerna.

Väldigt många har tyckt att det har varit positivt med fri entré till museer. Det gäller både cheferna men också de som har tagit del av samlingsarna. De har väldigt tydligt framfört det positiva med fri entré. Det har riktat sig dels mot barn och unga, dels till de vuxna och de unga vuxna.

Det är kanske genom att lyssna av som man får forma politiken. Det känner inte jag att den nya högerledda regeringen har gjort i de här frågorna.

Anf. 113 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik:

Fru talman! Frågan dök upp om folkbildningen. Eftersom jag hade möjlighet att stanna kvar tänkte jag att jag måste ta upp det. Jag har inte räknat pinnar, men några av de ord som Gunilla Carlsson använde mest i sitt anförande var ”orolig” och ”bekymrad”, och ”mycket orolig” och ”mycket bekymrad”.

Jag tycker inte att Gunilla Carlsson ska vara så orolig och bekymrad när det handlar om den borgerliga alliansregeringens framtida planer när det handlar om barn- och ungdomskultur. Det handlade trots allt mycket om det.

Det är trots allt fortfarande fri entré för barn och unga upp till 19 år. Innan det här trädde i kraft och man satte av 100 miljoner fick museerna inte någon som helst kompensation om de ville ha fri entré för barn och unga. Det får ju inte andra museer heller. Men nu får de statliga museerna det. De har byggt upp pedagogisk kompetens, vilket har varit bra och någonting som vi har pratat om tidigare inom alliansen. Den kommer också att finnas kvar, vilket är positivt. Det här med att sitta i kassan och ta betalt i stället för att möta barn- och ungdomsgrupperna, som någon sade, tror jag inte kommer att bli verklighet.

När det handlar om folkbildningen är det väl riktigt – det kan jag någonsans unna mig att tycka som moderat – att det fanns mycket konstigheter. Det var chokladkurser och en hel del annat, som jag fortfarande tycker kan vara någonting som människor själva kan bekosta och inte kräva att andra, till exempel grannarna, ska delta i. Men det var en debatt vi förde då.

Vi har ett beslut om en ökning av anslaget till folkbildningen. Detta ligger inte på Kulturdepartementet utan på Utbildningsdepartementet. Jag står självfallet lojalt bakom alliansens beslut. Alla vet ju att det är en fråga om att ge och ta. I det här fallet fick vi ge, för de här 300 miljonerna hade vi i den moderata oppositionsbudgeten lite andra tankar om när det gäller hur vi skulle kunna använda dem. Men självfallet står jag bakom alliansens politik.

Anf. 114 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik:

Fru talman! Jag tog upp folkbildningen därför att för mig är det en jättefråga, precis som Lena Adelson Liljeroth vet. Det är det också för vårt parti.

Både Centern och Kristdemokraterna tycker också att det här är en viktig fråga. Dan Kihlström tog upp den i sitt anförande, där han lyfte fram att han hade varit på studieförbund i Örebro – tror jag att det var – och talade om två cirkelledare. Den ena jobbade med hantverkscirklar och den andra med rollspel. Det är klart att jag ställer mig frågan, när man nu ska samarbeta och Moderaterna är ett av de större partierna i samarbetet: Vems politik är det som ska styra?

När jag hör och känner till Moderaternas syn på folkbildning känner jag förstås oro. Jag kommer att känna den djupa oron även under nästa år, även om vi vet att nästa års budget innehåller extra resurser till folkbildningen. Man har inte sagt att man ska göra ändringar på inriktningen. Men jag kommer att leva kvar med den oron, och jag tror att många bland studieförbundens verksamhet och i folkhögskolorna också gör det. Man känner ju till den syn som Moderaterna har på folkbildningen.

Jag ska passa på att ställa ytterligare en fråga till kulturministern. Den gäller pengarna till ungdomar, där vi i vårt budgetalternativ hade 80 miljoner kronor till mötesplatser och fritidssysselsättning för unga. Ni skriver i budgeten: Vi väljer att förlägga de här resurserna till integrationspolitikens område i stället. Det skulle vara roligt att höra kulturministern här i kammaren framföra vad det är man har tänkt göra. Och vilka är det ungdomarna ska integreras med?

Anf. 115 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik:

Fru talman! Nu är vi återigen inne på en fråga som jag dessvärre kanske inte har möjlighet att påverka på samma sätt. Jag kan ha det inom ramen för regeringen, men ungdomsfrågor och integration ligger hos statsrådet Nyamko Sabuni. Jag föreslår därför att Gunilla Carlsson tar en diskussion med henne. Det är där som den delen av budgeten ligger, även om det fortfarande hamnar i kulturutskottets budget. Men det här sticker ju i väg i lite olika riktningar. Jag kan dessvärre inte svara på just den frågan.

Jag vet fortfarande inte hur jag ska göra för att stilla Gunilla Carlssons oro och bekymmer. Jag hoppas att hon sover lugnt om nätterna i alla fall. Det är inga större förändringar på gång. Anslaget till folkbildningen uppgår trots allt till runt 3 miljarder kronor. Vi föreslog på vår tid i opposition en besparing på 300 miljoner som vi ville lägga på andra delar inom kulturvärlden. Det var inte fråga om att ta bort dem från kulturfären, utan det gällde tvärtom att stärka andra delar.

Nu är det den gemensamma borgerliga politiken som gäller. Här har vi fått ge oss; det är ingenting att hymla med. Men det kommer inte att bli några större förändringar, och jag tror inte att Folkbildningsrådet eller de olika studieförbunden delar Gunilla Carlssons oro. Jag tror att de tar det väldigt lugnt och känner att det finns ett stöd. Även jag har gått på många studiecirklar och haft stor glädje av detta.

Anf. 116 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik:

Fru talman! Nej, jag ligger faktiskt inte vaken om nätterna. Jag har ganska god nattsömn. Men det är klart att det här oroar mig eftersom jag vet att ni har den synen. Men vi kan lämna folkbildningen, för nu vet vi att i alla fall i nästa års budget har Centerpartiet och Kristdemokraterna uppenbarligen lyckats få med sig de övriga allianspartierna att lägga resurser på folkbildningen. Det känns roligt att man kan göra det här. Jag gratulerade också i mitt anförande Centerpartiet och Kristdemokraterna till att de hade lyckats göra det. Det gäller även Folkpartiet; Cecilia pratade ju också varmt om folkbildningen och bildningen.

Kulturministern kunde inte svara när det gäller de pengar som man lägger till integrationspolitiken. Och visst – det är inte kulturministern som har ansvaret för integrationspolitiken. Men du har ju ändå ett ansvar för samlingslokaler, mötesplatser och fritidssysselsättning för ungdomar och unga människor. Jag vet att kulturministern har ett stort engagemang i frågorna. Nu vill man inte satsa på flera mötesplatser för ungdomar, vilket de efterfrågar, och hänvisar i stället till att man lägger detta inom integrationsområdet i sin budget. Då hade det varit roligt om kulturministern också hade vetat om att man lämnar över resurserna från en jätteviktig verksamhet till någonting annat. Vad är det man ska göra för de här pengarna på integrationspolitikens område? Ska man vända sig till ungdomar eller ska man vända sig till någon annan? Det kan man tycka att kulturministern borde veta. Vad ska man använda pengarna till?

Anf. 117 KARLA LÓPEZ (mp):

Fru talman! I dag är Sverige segregerat. För att få bukt med det har man ett begrepp som kallas integration. Man pratar om att man ska integrera vissa delar av befolkningen. ”De där” ska in i det svenska samhället. Integrationen ska ske genom att ”de där” ska lära sig svenska eller få jobb. Men så enkelt är det inte.

I dag i Sverige finns det många människor som talar flytande svenska och som har jobb, men som känner att de är andra klassens medborgare. Varför det? Jo, det de har gemensamt är ett utomeuropeiskt utseende. Jag ska ge ett exempel. Jag har en kompis som heter Bob. Han är musikproducent. Han är framgångsrik – en av de mest framgångsrika R & B-producenterna i Sverige. Han får också jobba med mycket kända R & B-musiker. Han gillar att klä sig i märkeskläder. Varje gång han går till de dyra affärerna blir han stoppad av kassörskan. Hon undrar om det är hans betalkort eller om han har stulit det. På det här sättet blir tusentals människor ifrågasatta i Sverige varje dag. Jag själv har blivit det många gånger i skolan, i affären, på jobbet och i föreningar. Det är det som är grunden till segregationen, anser jag. Därför blir jag alltid förbannad när folk säger att vi ska integrera ”de där” – sådana som jag. Jag tycker att man i så fall lägger skulden på offret. Det är vi som bär skulden för att vi hela tiden blir ifrågasatta.

Anf. 118 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill påminna Karla López om att det är kulturbudgeten vi behandlar.

Anf. 119 KARLA LÓPEZ (mp):

Fru talman! Vi i Miljöpartiet är medvetna om den här problematiken. Vi pratar inte om integration, utan vi pratar om diskriminering. Vi måste sluta diskriminera människor. Därför föreslår vi olika åtgärder för att minska diskrimineringen.

Diskriminering finns överallt. Till och med staten diskriminerar. Jag ska ge ett exempel. I budgeten för 2002 påpekades bland annat att jämställdhet mellan könen är ett prioriterat område och att Integrationsverket särskilt ska uppmärksamma hur organisationer bildade på etnisk grund kan delta aktivt i detta arbete. Mer specifikt menar de att "arbete för öka jämställdhet skall vara ett prioriterat insatsområde vid Integrationsverkets beslut om verksamhetsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund 2003". Längre ned står det: "Regeringen anser att frågor som gäller jämställdhet mellan könen samt de frågor som är förenade med den gemensamma värdegrunden skall uppmärksammas vid fördelningen av statsbidrag till organisationer som främjar integration. Jämställdhet skall vara ett prioriterat område vid fördelningen av verksamhets- och projektbidrag."

Med andra ord menar man att man kan dra bort statliga bidrag till organisationer på etnisk grund om de inte arbetar med jämställdhet. Menar staten att det bara är organisationer på etnisk grund som motarbetar jämställdheten? Vi vet alla i dag att ojämställdheten finns i fotbollsklubbar, handbollsklubbar, musikföreningar och även i politiska föreningar. Då tar man inte ansvar, man lägger ansvaret därborta, på de andra, på de organisationerna.

Det är därför jag skrev den här motionen. Jag menar att om vi ska jobba för jämställdhet ska det gälla alla organisationer och inte enbart de etniska organisationerna.

Vi ska även gynna andra grupper som är diskriminerade i samhället och inte bara kvinnor. Det gäller folk med handikapp, folk med olika sexuell läggning, folk i viss ålder etcetera. Det är därför jag menar att det ska vara antidiskrimineringsvillkor för bidrag till alla föreningar i landet. Det blir mer rättvist. Då utmålar man inte bara en liten grupp av organisationer.

Vill vi ha ett rättvist Sverige, ett Sverige för alla där alla känner sig välkomna, måste vi behandla alla människor lika oavsett etnisk bakgrund.

Anf. 120 TORBJÖRN BJÖRLUND (v):

Fru talman! Jag ska som sista talare ta upp ett ämne som har varit lite berört, nämligen idrottens finansiering. Jag har varit inne på det några gånger förut här i kammaren.

Vi i Vänsterpartiet har lagt fram en reservation som gäller idrottens finansiering. Vi vill ha mer pengar i fast anslag och mindre från Svenska Spel. Nu har regeringen aviserat en översyn av detta, och därför tänker jag inte yrka bifall till den här reservationen. Jag vill bara kort redogöra för min syn på varför man ska göra detta.

Enligt mitt sätt att se det är idrotten en heterogen rörelse. Det finns alltså ett antal olika delar som är olika och som behandlas olika. Idrotten är både kommersiell och ideell. Den är också elit- och breddinriktad.

Den kommersiella elitidrotten klarar sin finansiering själv. Det finns fotbollsspelare som har miljonlöner, och det bör vi egentligen inte lägga oss i.

Sedan finns den kommersiella breddidrotten. Det handlar kanske om gym där folk betalar för sin egen idrott eller sitt eget motionerande, vilket kan vara bra. Men det kan också vara ett hot mot breddidrotten.

Det finns också ideell elitidrott, sådant som det inte skrivs så mycket om. Ett exempel kan vara en man från Skänninge, som en berömd minister kommer från, i mitt hemlän, Östergötland. Han är säkert Sveriges mesta världsmästare i en idrott som är oerhört anonym. Det handlar om casting. Det är alltså fiske på land. Man använder inte krok utan har en tyngd längst ut. Man kastar, prickar och kastar långt. Den mannen har kanske 40–50 VM-guld, och det är det ingen som vet om. Han får naturligtvis slita för detta utan att få några pengar för det. Så är det. Det är alltså ett exempel på ideell elitidrott som också behöver samhällets stöd.

Sedan kommer den stora delen, den ideella breddidrotten där barn och ungdomar finns. Den behöver allt stöd som det offentliga kan ge. Det är naturligtvis kommunerna som är de främsta bidragsgivarna, men även statens del är väldigt viktig.

Det som vi har lagt fram som en del av vårt förslag till finansiering handlar om ta över pengar från Svenska Spel och lägga dem som ett fast anslag. Jag hoppas att regeringen kan göra den här översynen. Det finns lite oklarheter i budgetskrivningen om vilka pengar man tar och synen på vad pengarna används till. Det gäller vad som ingår i LOK-stödet och vad som ingår i Handslaget. Jag tror att man bör reda ut detta.

Det hot som finns – om man gör allvar av sin avreglering – är att man tar pengar från den ideella breddidrotten. Den är alltså reellt hotad av detta. Det är det som vi måste ändra på. Jag hoppas att den översyn som regeringen ska göra kommer fram till det resultatet. Den vinstdel man har från Svenska Spel är inte till idrottens fördel utan till statens fördel. Ojämnheter i vinsterna gör att idrotten tar smällen. Enligt uppgifter på Riksidrottsförbundets hemsida går den delen oavkortat till LOK-stöd, det vill säga lokalt aktivitetsstöd. Det innebär att den delen direkt drabbar barn och ungdomar och deras aktivitetsstöd om Svenska Spels andel av marknaden går ned och vinsten går ned. Då är staten skyddad men inte idrottsrörelsen.

Det vill vi i Vänsterpartiet ändra på. Vi vill göra tvärtom och se till att man får en fast del till idrotten från Svenska Spel, och sedan får staten ta smällen om vinsten går ned, åtminstone till dess att man i en översyn kommer fram till att idrotten ska ha ett fast anslag från statsbudgeten som gör att man skyddar den ideella breddidrotten. Det är ju den stora delen av idrottsrörelsen i dag. Det kommer vi i Vänsterpartiet att jobba vidare för.

Jag kommer alltså inte att yrka bifall till den här reservationen. Jag hoppas att regeringen i sin översyn kommer fram till samma resultat som vi. Någonstans och någon gång måste det bli ett fast anslag till idrotten och inte någonting från Svenska Spel.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

8 § Genomförande av ändringar i fusionsdirektivet

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU2
Genomförande av ändringar i fusionsdirektivet (prop. 2006/07:2).

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 12 §.)

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

9 § Kreditering på skattekonto av stimulans till arbetsgivare för nystartsjobb samt andra skattefrågor

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU3
Kreditering på skattekonto av stimulans till arbetsgivare för nystartsjobb
samt andra skattefrågor (prop. 2006/07:7).

Anf. 121 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Fru talman! Regeringen har en klart uttalad målsättning att minska utanförskapet och att ge alltfler människor ett meningsfullt arbete.

En väg är att införa en kreditering på skattekontot för arbetsgivare som skapar nystartsjobb. Det här betänkandet handlar bland annat om det. Stimulansen ges såväl till det privata näringslivet som till offentliga arbetsgivare som bedriver affärsverksamhet. Det belopp som ska tillgodogöras arbetsgivaren är det som motsvarar arbetsgivaravgiften inklusive ålderspensionen för de personer som kvalificerar sig till de här nystartsjobben.

Utskottsledamöterna från alla oppositionspartier har anmält ett särskilt yttrande i den här frågan.

Ärendet innehåller dessutom förslag om att utländska företag inte ska behöva lämna kontrolluppgifter när bestämmelserna i hemstaten hindrar det. En motion från Vänsterpartiet finns i det här ärendet. Där anser man att lagtexten ska kompletteras, något som utskottet avstyrker. Vänsterpartiet har reserverat sig i det ärendet.

Därutöver innefattar betänkandet omvandling av justeringsregeln för miljöbilar till att bli en ersättningsregel för att arbetsgivare själva ska kunna beräkna förmånsvärdet. Kalla det gärna en regelförenkling. I det ärendet är utskottet enigt.

Fru talman! Med den korta beskrivningen överlämnar jag ärendet till kammaren för debatt.

Anf. 122 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Jag tror att jag har sagt det förut, men regeringen måste ha en väldigt stark tro på att det finns en stor automatik i att sänkt a-kassa ger nya jobb, eftersom de direkta jobbförslag man kommer med är pinsamt kläna. Ett av de jobbförslagen behandlas i det här betänkandet, och det ska vi debattera nu.

Det handlar om nystartsjobben, som man skrävar ganska mycket om. Men man nämner inte ett ord om att man tar bort stora delar av dagens arbetsmarknadspolitiska åtgärder – man skrotar dem helt enkelt.

Man gör också en stor affär av andra satsningar, till exempel subventionerad städhjälp, att man vill sänka arbetsgivaravgifter i tjänstesektorn trots att det kommer att bidra till stora gränsdragningsproblem och att man vill slopa löneskatten i åldrar över 65 år.

Det är det som regeringen har att komma med. Från Vänsterpartiets sida tycker vi, som sagt, att detta är mycket klent. Vi drar slutsatsen att det som regeringen har gett uttryck för är en övertro på att sänkt a-kassa ska skapa de nya jobben. Vi är inte alls överens på den punkten.

Jag såg ett tv-inslag där man hade intervjuat ett antal företagare om nystartsjobben. Det visar sig att knappt 5 % av företagarna är intresserade av den anställningsformen. De tror inte att det är den typen av rekrytering de behöver nu, utan det är en annan typ av rekrytering.

Det är också väldigt viktigt att lyssna på vad Ams säger i sin senaste jobbprognos, som kom för någon vecka sedan. Där pratar man om någonting väldigt positivt: Nu kommer jobben. Vi från Vänsterpartiet tycker att det är jättebra att det kommer jobb, men trots att jobben kommer ökar den öppna arbetslösheten. Varför blir det så? Jo, man minskar ju samtidigt Ams resurser, och därmed minskar man Ams möjligheter att matcha företagens behov av ny arbetskraft med den arbetskraft som i dag inte har något arbete.

Detta blir ett slags moment 22 på den svenska arbetsmarknaden. Företagen får inte den arbetskraft de behöver, och det kommer att bidra till att utslagningen bland lågutbildade, invandrare och människor med långtidsarbetslöshet blir än större.

Vi i Vänsterpartiet har bland annat i vår budgetmotion varit starkt kritiska till nystartsjobben och framför allt mot att de införs på bekostnad av att man minskar volymerna för anställningsstöd, plusjobb och utbildningsvikariat, som har visat sig vara relativt goda arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Vi tar upp Vänsterpartiets syn på nystartsjobben i ett särskilt yttrande som vi har gemensamt med Socialdemokraterna och Miljöpartiet, och där belyses just de här frågorna. Samtidigt menar vi att vi har behov av flera människor i arbete. Vi är också motståndare till de stora skattesänkningar som nu görs, för vi menar att vi måste bygga upp en bra ekonomi för att klara de åtaganden som en bra välfärd kräver.

Fru talman! Vänsterpartiet har också en reservation i detta betänkande, och det är angående förbindelsen att lämna kontrolluppgift. Vi menar att man i det här fallet bör kunna ändra lagstiftningen på ett sådant sätt att man ställer lite större krav på företagen än vad skrivningen i betänkandet ger vid handen.

Jag står naturligtvis bakom Vänsterpartiets reservation, men för tids vinnande yrkar jag inte bifall till den.

Anf. 123 LAILA BJURLING (s):

Fru talman! Om 18 dagar börjar ett nytt år, ett år då Margareta får sin inkomst sänkt med över 2 000 kr i månaden. Varför? Jo, hon har varit arbetslös för länge. Den moderatledda regeringen tror att Margareta får lättare att få jobb om hennes a-kassa sänks.

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

Nästa år blir 60 000 flera individer öppet arbetslösa. Varför? Jo, den moderatledda regeringen gör kraftiga neddragningar på de arbetsmarknadspolitiska programmen. Plusjobben, utbildningsvikariatet och friåret får inga nya deltagare. Varför? Jo, den moderatledda regeringen har satt stopp för de här programmen.

Vi socialdemokrater har tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet fört en politik för arbete, ökad välfärd och rättvisa. Vi satsar på jämställdhet mellan kvinnor och män och en långsiktig, hållbar ekologisk utveckling. Allt detta har resulterat i att alla ekonomiska kurvor pekat rätt under hösten. Tillväxten är hög, arbetslösheten minskar och inflationen är fortsatt låg.

Ams redovisning av arbetsmarknadsläget visar en fortsatt mycket bra utveckling på arbetsmarknaden, och alltför många människor går från arbetslöshet till arbete. Bara förra veckan minskade arbetslösheten med över 5 000 personer.

Trots alla goda nyheter och alla kurvor som pekar åt rätt håll finns det alltför många kvinnor och män som fortfarande står utanför arbetsmarknaden och som behöver stöd för att komma tillbaka. Men i stället för att verkligen satsa på att hjälpa de långtidsarbetslösa när jobben nu blir flera gör den borgerliga regeringen precis tvärtom – en kraftig nedskärning av stödet.

Många av de arbetsmarknadspolitiska programmen tas helt enkelt bort helt och hållet. Det gäller, som jag sade inledningsvis, plusjobben, utbildningsvikariatet och friåret. I dag omfattar de programmen över 35 000 individer. Regeringen tar också bort det allmänna och förstärkta anställningsstödet, som i dag omfattar nästan 13 000 personer.

Vad kommer då i stället? Ja, den borgerliga regeringens svar är nystartsjobb, en stimulans till arbetsgivarna för att de ska anställa individer som varit arbetslösa över ett år. Subventionen till arbetsgivarna ska motsvara arbetsgivaravgiften och betalas ut lika länge som den anställde varit arbetslös, men högst fem år, alternativt tio år för de äldre.

Jag ska faktiskt säga att förslaget är bra. Det är enkelt att förstå för både arbetsgivare och arbetslösa. Det låter bra att det även omfattar flera grupper än de traditionellt arbetslösa.

Men det som inte sägs och som vi socialdemokrater vänder oss emot är att förslaget innebär en kraftig försämring av nivån på stödet. De borttagna anställningsstöden innebär att subventionen motsvarade inte bara arbetsgivaravgiften utan också en del av själva lönekostnaden – en högre del ju längre tid individen varit arbetslös. Det tycker jag är bättre, för då får den som varit arbetslös länge en större chans att visa arbetsgivaren vad hon kan, och anställningen kan gå över till en osubventionerad anställning snabbare än med det borgerliga förslaget.

Den största skillnaden på de avskaffade anställningsstöden och de föreslagna nystartsjobben är ändå att den borgerliga regeringen föreslår att bara det privata näringslivet ska få vara med i systemet. Offentliga arbetsgivare får bara vara med till den del de bedriver affärsverksamhet. Hela den övriga offentliga sektorn utesluts från möjligheten att anställa en långtidsarbetslös kvinna eller man till en lägre kostnad.

Tror ni i de borgerliga partierna verkligen att arbetsgivaren blir mer intresserad av att anställa långtidsarbetslösa Margareta när subventionsgraden sjunker? Och varför ska hela äldreomsorgen, förskolan och sjuk-

vården ställas utanför möjligheten att anställa en långtidsarbetslös kvinna eller man till en lägre kostnad? Är detta förslag bara ytterligare ett sätt att försämra för den som är arbetslös, ett sätt att öka antalet öppet arbetslösa med låg ersättning för att pressa lönerna nedåt?

Fru talman! Eftersom vårt budgetförslag inte vunnit riksdagens gehör har jag inget yrkande i den här frågan. Jag kan dock konstatera att den moderatledda regeringen föreslagit ytterligare en försämring för de arbetslösa.

I detta anförande instämde Christin Hagberg, Lars Johansson, Fredrik Olovsson och Britta Rådström (alla s).

Anf. 124 ANNICKA ENGBLOM (m):

Fru talman! Betänkandet om kreditering på skattekonto av stimulans till arbetsgivare för nystartsjobb omfattar som sagt tre delar, varav jag i mitt anförande kommer att uppehålla mig vid den första.

Den något byråkratiska titeln, fru talman, gör nog inte förslaget i sig riktig rättvisa. Vad det egentligen handlar om är en mycket mänsklig aspekt av vår samhällsapparat, nämligen möjligheten att försörja sig på eget arbete och det oberoende för individen som detta innebär. Det handlar om den del av regeringens breda program för arbete och företagande som vi benämner nystartsjobb.

Nystartsjobb införs från årsskiftet och ska gälla för personer som har varit arbetslösa, deltagit i arbetsmarknadspolitiska program eller fått sin försörjning från sjukpenning eller sjuk- och aktivitetsersättning på heltid i mer än ett år. Det innebär en subvention motsvarande arbetsgivaravgiften plus ålderspensionen för arbetsgivare som anställer sådana här personer. Subventionen ges genom en kreditering av arbetsgivarens skattekonto under lika lång tid som personerna har varit utan jobb, dock högst fem år. För personer äldre än 55 år ges subventionen under dubbelt så lång tid, dock högst tio år.

Vad är då kreditering på skattekonto? Jo, hos Skattemyndigheten har ju var och en av oss ett konto där in- och utbetalningar av olika skatter sker, motsvarande det vi har på banken. Varje företag har också ett konto, och om företaget anställer en person som omfattas av reglerna om nystartsjobb får företaget insatt på kontot ett belopp som motsvarar arbetsgivaravgifterna plus ålderspensionen för denna person. Det är alltså en betydligt enklare hantering än allt det krångel som har omgett de arbetsmarknadsåtgärder som den förra regeringen ägnat sig åt.

Eftersom det också är angeläget att denna stimulans kommer arbetsgivarna och i förlängningen givetvis arbetstagarna till del så snart som möjligt har man i förslaget valt att använda administrativa rutiner som redan finns hos myndigheterna.

Svensk ungdomsarbetslöshet är en av EU:s högsta. Enligt Statistiska centralbyråns, SCB:s, siffror från före sommaren låg bara Polen och Slovakien sämre till. Detta är väldigt allvarligt. Att redan i början i livet, i början av sin yrkeskarriär, inte få komma till sin rätt och få visa vad man går för utan schasas runt i olika åtgärder är nedbrytande för individen. Därför omfattar nystartsjobben även ungdomar i åldern 20–24 år som varit arbetslösa eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska program i

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

minst sex månader. För dessa gäller subventionen högst ett år. Här är processen snabbare.

Även våra invandrade svenskar, asylsökande som fått uppehållstillstånd och kvotflyktingar samt dessa gruppers anhöriga ska kunna få nystartsjobb, detta under de tre första åren efter det att uppehållstillstånd beviljats.

Nystartsjobben gäller, precis som Laila sade, i det privata näringslivet och för offentliga arbetsgivare som driver affärsverksamhet. Det beror på en ideologisk skillnad. Det är just privata företag, företagarna som inte tillhör den offentliga verksamheten, eller affärsdrivande verksamhet som vi vill stimulera. Det är den sektorn som behöver växa. Det är den som står för tillskotten till den välfärd vi alla så gärna vill bygga ut.

Lagen om anställningsskydd kommer att gälla för nystartsjobben. Det gör den inte för plusjobben. Enligt beräkningar kommer nystartsjobben att omfatta 10 000 personer per månad under 2007 – 10 000 personer per månad! Nystartsjobben kommer att minska statens inkomster med 700 miljoner kronor, men det är väl investerade pengar. Det är investeringar i människor och deras framtid.

Jag vill understryka att nystartsjobben inte är ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program. De är, som man också uttrycker det i betänkandet, en rättighet för alla som varit utanför arbetsmarkanden under viss tid, oavsett hur jobbet förmedlats. Det förutsätter alltså inte någon anvisning från arbetsförmedlingen.

Jag ska ta lite statistik. I en färsk undersökning gjord av revisionsfirman Öhrlings Price Waterhouse Coopers visas att många av landets företag planerar att anställa flera medarbetare när nystartsjobben och andra skattelättnader införs nästa år. I undersökningen framkommer att nästan hälften av företagen uppger att de kommer att anställa nästa år. Det skulle kunna betyda att drygt 55 000 personer kan få nystartsjobb i små och mellanstora företag.

I en annan lika färsk undersökning gjord av organisationen Företagarna nu i december och omfattande ca 1 100 företagare svarar ungefär en tiondel att deras beslut att anställa helt beror på nystartsjobben. En tredjedel svarar att just nystartsjobben inte kommer att spela någon större roll eftersom de är i behov av att anställa i vilket fall som helst.

Den kanske mest intressanta slutsatsen av denna undersökning, som jag tycker att vi alla ska känna oss besjälade av, är dock att mer än hälften av företagarna kommer att leta mer noggrant bland de sökande som berättigar till denna avgiftssänkning. Vad innebär då detta? Jo, det innebär att de potentiella arbetsgivarna aktivt kommer att leta efter arbetskraft bland de människor som under alltför lång tid har varit svåra att nå, de människor som under tidigare regim varit undandömda i alla dessa åtgärder som tidigare har räknats upp – förtidspensioneringar, sjukskrivningar och så vidare – och som vill tillbaka.

Från företagen själva får vi alltså svaret att denna reform, denna stimulans, kommer att få avsedd verkan. Förväntan är alltså stor hos företagen. Förväntan är också stor hos många av dem i arbetslöshet som detta förslag kommer att omfatta.

Fru talman! Trots högkonjunktur och trots kraftig tillväxt i Sverige står i dag mer än en miljon människor utanför arbetsmarknaden eller arbetar inte i den utsträckning de skulle vilja och förmå. Nystartsjobben

är en del av det program, bestående av många åtgärder, som ska vända skutan. Nystartsjobben är precis vad de heter: en ny start, en verklig chans för den som har stått utanför arbetsgemenskapen under alltför lång tid.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag i betänkandet i dess helhet.

Anf. 125 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Ett par saker kan vi vara överens om. Att de flesta vill försörja sig på eget arbete är jag helt överens med Annicka Engblom om. Att nystartsjobben kanske är enkla till sin utformning kan vi också vara överens om.

Det jag egentligen ville fråga om är det problem som Ams uppdagade i förra veckan i sin jobbprognos. Vi får flera jobb på arbetsmarknaden, men vi får samtidigt en högre arbetslöshet beroende på att den nuvarande majoriteten planerar att dra ned så mycket i de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Det är ingenting som nystartsjobben kan råda bot på på något sätt. Tycker inte Annicka Engblom att det är besvärligt att det verktyg som Arbetsmarknadsstyrelsen har för att matcha arbetskraften mot de nya jobben tas bort – att få ut människor i de nya jobb som finns?

Jag kommer från Värmland där företagen snart skriker efter arbetskraft, men det finns inga möjligheter för arbetsmarknadsmyndigheten att utbilda människor till de jobb som finns. Detta är ett jättestort problem.

Anf. 126 ANNICKA ENGBLOM (m) replik:

Fru talman! Med den politik som har bedrivits av den tidigare regeringen, med inriktningen koncentrerad på sysselsättningsåtgärder i stället för riktiga jobb, har man nog haft mycket att göra på Ams. I er tankevärld är också Ams den enda deltagaren i matchningen av jobben.

Vi ser en palett av olika aktörer som skulle kunna medverka till att stimulera möten mellan arbetstagare och arbetsgivare. Vi har till exempel olika matchningsföretag, rekryteringsföretag, som inte är statliga företag.

Vi ger Ams nya arbetsuppgifter såtillvida att Ams ska få ägna sig åt det man är duktig på, nämligen att förmedla jobb. Ams ska ägna sig åt att matcha individen, lära sig vem man har framför sig och skapa nätverk bland företagen. Jag har vänner som är arbetsförmedlare som är själagladda över att de äntligen får utbilda sig till det de brinner för och känner för.

Anf. 127 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Poängen med min fråga är att jag anser att ni tar ifrån Ams de verktyg man har haft för att utföra det viktiga jobbet. I det läge vi befinner oss i nu är det en dålig tajmning från regeringens sida. Nu kan vi från alla läger glädja oss åt att det verkar som om jobben i viss mån kommer. Det är naturligtvis bra.

Jag har noterat att Annicka Engblom pratar om att det finns en klar ideologisk skillnad. Det är alltid en klar ideologisk skillnad när skatteutskottet debatterar. Ert förslag syftar till att den privata sidan ska växa. Jag har absolut inga problem med att den privata sidan växer. Från Vänsterpartiets sida lägger vi fram en lång rad förslag för att stimulera framför allt de mindre företagen att nyanställa. Ett av förslagen tog ni bort i er budget, nämligen att sänka arbetsgivaravgifterna för soloföretagare.

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

Ni blir lite blinda i er iver att försöka att göra saker som är positiva enbart för den privata sektorn. Men jag måste ändå säga att det just verkar vara så att ni förhindrar den privata sektorn att växa i och med att ni begränsar möjligheterna för den privata sektorn att få välutbildad arbetskraft. Det är ett stort problem.

Anf. 128 ANNICKA ENGBLOM (m) replik:

Fru talman! Jag fick inte riktigt ihop Marie Engströms resonemang. Men jag tror att vi är ganska överens. Alla vi som sitter härinne är besjälade av att de som har varit långt ifrån arbetsmarknaden – vi pratar om nystartsjobben – får en verklig chans att komma tillbaka.

Jag har träffat dessa människor i valrörelsen. Det är människor som har varit utanför arbetsmarknaden i tio år – de riktigt långtidsarbetslösa. De har suttit ned, och vi har förklarat för dem paketet av åtgärder som vi har gått till val på. Sedan vann vi och fick förtroende för att genomföra detta. Flera av dem sade: ”Ja, banne mig. Ni ska få en chans. Jag kommer att lägga min röst på er i valet.” De kände att det behövs något nytt. Det behövs andra grepp. När de har gått i den ena sysselsättningsåtgärden efter den andra, hamnat i aktivitetsstöd och inte fått chansen att komma till sin rätt har de känt att det behövs en ny start. Jag är övertygad om att vi kommer att få se goda resultat när det här sätts i sjön vid årsskiftet.

Anf. 129 LAILA BJURLING (s) replik:

Fru talman! Jag väntade länge under Annicka Engbloms anförande på mantrat: ”Det här har vi gått till val på och fått väljarnas förtroende för.” Men Annicka Engblom sade aldrig det i sitt anförande. Okej, tänkte jag. Men nu kom det i replikskiftet med Marie Engström.

Visst, alla går vi till val. Det mantra Moderaterna hela tiden upprepar, vad ni än har för förslag, hur mycket protester det än blir mot förslaget, hur mycket det än verkar hopradsat och hur mycket felaktigheter det än blir som måste rättas till i efterhand, är: ”Vi gick till val på detta, och vi har fått väljarnas förtroende.” Jag tror att man ska tänka efter lite mer. Det är kanske inte varje detalj i det program ni nu genomför som väljarna över huvud taget var medvetna om när de gick och röstade.

Det de inte var medvetna om, är jag övertygad om, var att dessa nystartsjobb skulle försämra för de långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden. Annicka Engblom försöker framhålla att nystartsjobben blir en förbättring. Men det är bara arbetsgivaravgiften som sänks i det hela. De anställningsstöd som den moderatledda regeringen har tagit bort gav större subventioner till arbetsgivaren. Vad är det som kan få er i Moderaterna, med Annicka Engblom i spetsen, att tro att arbetsgivaren ska bli mer intresserade av att anställa den människa du träffade i valrörelsen som hade varit arbetslös i tio år eller min Margareta som jag brukar prata om? Varför ska arbetsgivaren bli mer intresserad av att anställa henne nu än med en högre subventionsgrad tidigare?

Anf. 130 ANNICKA ENGBLOM (m) replik:

Fru talman! Jag är glad att jag har kunnat tala om för Laila att vi har fått väljarnas förtroende. Tongångarna från det förra valet var inte anorlunda med den förra regeringen.

Jag lyssnade också på ditt anförande, Laila. Men vad är er politik? Större subventioner, säger ni. Men ger det något resultat? Nej, det har inte gjort det. Det är under er regim som utanförskapet har vuxit, som sjukskrivningarna har skjutit i höjden, som de ungdomsarbetslösa har blivit så många flera.

Nystartsjobb verkar inte vara en helt impopulär term hos Socialdemokraterna. På er egen hemsida kan jag läsa att Socialdemokraterna föreslår förstärkta nystartsjobb. Ni använder nystartsjobb som begrepp, men lägger till förstärkt. Det innebär precis samma politik. De som eventuellt läser detta ska inte lura sig och tro att det ska vara något helt annorlunda. Det är precis samma politik, precis samma åtgärds- och sysselsättningspaket som ni har ägnat er åt och som inte har fungerat och inte gett något resultat. Ni pratar om vår politik, som inte ens har satts i gång.

Vi måste få en möjlighet att pröva nya grepp eftersom det har varit en alltför lång tid där människor inte har kommit till sin rätt.

Anf. 131 LAILA BJURLING (s) replik:

Fru talman! Jag sade också i mitt anförande att vi tycker att det finns fördelar med detta. Det är enkelt. Det är lättbegripligt. Men det är en mycket sämre subventionsgrad än i de anställningsstöd som ni vill ersätta nystartsjobben med. Det är det vi vänder oss mot. Vi tror faktiskt att subventionsgraden måste vara hög i början för att en långtidsarbetslös man eller kvinna ska få chans att visa vad de går för på en arbetsplats. Sedan behöver det inte var så långt i tiden som fem eller tio år. Kommer en arbetslös ut på arbetsmarknaden och får visa sin kompetens under något år kan det sedan bli en vanlig osubventionerad anställning. Det är vår inställning i det hela.

Det är tydligen arbetsgivarnas inställning också. Vi kunde ha lite olika siffror här, men om det var 5 eller 10 % av arbetsgivarna som tycker att de skulle anställa bara för att de får nystartsbidraget spelar ju ingen roll – det är ju inte särskilt mycket. Det radioprogram som Marie Engström pratade om lyssnade jag också på. Där sade bland annat en företagare att det viktigaste ju faktiskt är kompetensen och inte de sociala avgifterna. Och den kompetensutveckling som ligger i arbetsmarknadsutbildning har ni förhindrat nu genom att ni har dragit ned så kraftigt på de stöd som finns.

Jag tycker att det är lite magstarkt av Annicka Engblom att säga att vår politik under den förra mandatperioden inte har gett något resultat. Titta på Ams rapporter! Det öser ju in nya jobb. De har ju inte på jag vet inte hur lång tid fått in så många nya jobb som nu och även under föregående år. Det är alltså inte er förtjänst. Det är inte ens ett resultat av valet, utan det förekom även förra året. Bara i förra veckan var det 5 000 som lämnade arbetslösheten, och då är det ännu flera som har kommit i jobb eftersom arbetslösheten inte minskar i samma takt som nya jobb kommer till. Säg alltså inte att vår politik inte har gett något resultat. Det har den ju verkligen gjort.

Anf. 132 ANNICKA ENGBLOM (m) replik:

Fru talman! Jag ska nog ge ett stort erkännande – ni har gjort ett bra jobb vad gäller det. Men för den grupp vi pratar om nu, som är en väldigt skör grupp, har det inte blivit bättre. Den har blivit större. Det har de

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

facto blivit flera som har hamnat i förtidspensioneringar och sjukskrivningar under er period.

Låt mig förtydliga om den undersökning som jag pratade om här från talarstolen. Siffran 5 % gällde då nystartsjobben är helt avgörande för att man ska anställa, men över hälften av företagen skulle aktivt titta bland den grupp som omfattas av nystartsjobb, alltså de som har haft svårt att hitta arbetsgivare. De hittar varandra nu. Kombinationen med de vässade uppgifter som bland annat Ams men också andra medspelare vad gäller att matcha arbetsgivare och arbetstagare nu får med att hitta rätt kompetens för rätt uppgifter gör ju att de här hjulen kommer att snurra ännu snabbare.

I din inledning talade du bland annat om att ni varit framgångsrika, om rättvisa, jämställdhet och mycket politik för arbete. Ja, så är det till viss del, men ett visst mått av ödmjukhet får man väl ändå ha och fundera över att den politik som fick ett underkännande i valet ändå behöver en översyn. Vi gjorde vår läxa. Jag tror att det är dags att framför allt socialdemokratin gör sin egen.

Anf. 133 AGNETA BERLINER (fp):

Fru talman! Som liberal och folkpartist tror jag på kraften i människor. Det är inte bara kvinnor som kan utan alla människor. Då är det tröstlöst gripande att höra så många människor säga: För en sådan som jag finns det inga jobb. Vem skulle vilja anställa mig?

År 2005 var ett tufft år för Västmanlands län, speciellt för de unga. Det var innebörden av rubriken på länsarbetsnämndens redogörelse för arbetsmarknadsläget i mitt hemlän för ett år sedan. Det var en ökning av ungdomsarbetslösheten från redan höga över 8 % till 13 %. 2 578 unga människor var arbetslösa och i konjunkturprogram. Det var 2 578 unga människor som inte hade ett arbete att gå till.

Massarbetslösheten för ungdomar höll i sig. Som Annicka påpekade var den i våras den tredje högsta i Europa. Jag kan inte se det som något annat än ett misslyckande när ett land slussar ut sina unga direkt från skolan ut i ett bidragsberoende.

Vi vet alla att ungdomar som inte etablerar sig på arbetsmarknaden löper en större risk att bli utslagna om inte arbetslösheten bryts snabbt. Ungdomsarbetslöshet är ett gissel. Att inte kunna försörja sig, att inte känna den stolthet som arbete och egen försörjning ger, att inte känna sig behövd och att inte komma in i de rutiner och den gemenskap som ett arbete innebär, det bryter mycket snabbt ned självkänslan hos en ung människa.

Fru talman! I dag finns det alldeles för många tappade sugar. Det finns alldeles för många som inte har någon tilltro till sig själva – både unga och äldre. För mycket kompetens, kraft och erfarenhet kommer inte till sin rätt eftersom vi har bäddats in i bomull och varma filter så till den milda grad att vi tappat tron på oss själva. Alltför många ser bidrag som den enda möjligheten att försörja sig i dag. Men vi kan så oändligt mycket mer än vi själva anar.

Så ser jag på nystartsjobben. Det finns en grundtanke i dem som är att även den som har varit arbetslös länge har mycket att tillföra, inte genom att sysselsättas genom bidrag utan genom att få ett reguljärt arbete hos ett företag, att fylla ett verkligt behov hos det företaget och att bidra själv.

De regler och system som har funnits hittills är alldeles för stelbenta för att till exempel ungdomar naturligt ska komma in på arbetsmarknaden. Därför behövs det ett förändrat synsätt och åtgärder som är av en annan karaktär framöver. Nystartsjobben är en sådan åtgärd. Det finns flera.

1. Halverade arbetsgivaravgifter när man anställer unga personer.
2. Personlig coach på arbetsförmedlingen.
3. Jobbgaranti med praktik och utbildningar.
4. Bättre yrkesförberedande utbildningar.
5. Lärlingssystem.

Listan kan göras ännu längre.

Fru talman! Några dagar efter att alliansen hade vunnit valet blev jag uppringd av en företagare i Västerås. Han skulle delta i en diskussion om hur valutgången kommer att påverka hans företag. Det är ett företag som jag känner mycket väl sedan länge. Hans fråga till mig var: Vilka tror du att de viktigaste politiska besluten är för oss som företag framöver?

Det jag svarade var: De halverade arbetsgivaravgifterna om ni anställer en ung person och nystartsjobben, inte bara för att ungdomar ska ha en chans att få ett roligt jobb i ett stimulerande företag utan för att ni kommer att ha råd att anställa unga människor som kommer att bli en riktig vitamininjektion. De kommer med kraft och nya idéer. De kommer att röra om i grytan, och de kommer att bidra till er konkurrenskraft framöver.

Jag tror inte att folk vill vara i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Jag tror att folk vill ha jobb. Nu sjunker förvisso arbetslösheten, kan jag säga, men fortfarande är det alltså tiotusentals personer som är långtidsarbetslösa. Därför är nystartsjobben viktiga. Det är en insats som riktar sig till dem som har svårast att komma på arbetsmarknaden, inte minst ungdomar. Det är ett sätt för dem att få ett arbete där deras insats verkligen behövs.

Fru talman! I regeringsförklaringen slogs fast att den enskilt viktigaste uppgiften under mandatperioden är att skapa förutsättningar för flera jobb i flera och växande företag. Jag tror att vi är i starten på en mental förändring. Vi går från arbetsmarknadspolitiska program där myndigheter bestämmer vad en arbetssökande ska och inte ska göra för att få bidrag. Vi går bort från bidrag nu, en väg som ger möjlighet att försörja sig själv genom arbete. Det ökar varje människas möjligheter och frihet att bestämma över sitt eget liv.

Vi håller på att byta perspektiv. Vi ska sluta tänka: staten, styrning, Ams, åtgärder, beroende. Vi ska sluta tänka bidrag. Vi ska i stället tänka: egen kraft, vilja, ansträngning, jag kan. Vi ska tänka lön. Vi ska sluta tänka sysselsättning, och vi ska börja tänka arbete.

Nystartsjobben är en möjlighet för dem som står längst från arbetsmarknaden, och inte minst en start på arbetsmarknaden för de unga.

I detta anförande instämde Jessica Polfjärd (m).
(forts. 13 §)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.50 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

10 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 11 december

FöU1 Försvar samt beredskap mot sårbarhet – budgetåret 2007

Punkt 1 (Utgifterna m.m. inom utgiftsområde 6 för budgetåret 2007)

1. utskottet

2. res. 1 (mp)

Votering:

248 för utskottet

19 för res. 1

26 avstod

56 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 94 s, 87 m, 26 c, 20 fp, 19 kd, 2 v

För res. 1: 3 s, 16 mp

Avstod: 11 s, 15 v

Frånvarande: 22 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 5 kd, 5 v, 3 mp

Claes-Göran Brandin (s) anmälde att han avsett att rösta ja men markerats ha röstat nej.

Punkt 11 (Insatsorganisationen)

1. utskottet

2. res. 7 (mp)

Votering:

249 för utskottet

16 för res. 7

30 avstod

54 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 s, 87 m, 26 c, 20 fp, 19 kd

För res. 7: 16 mp

Avstod: 12 s, 18 v

Frånvarande: 21 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 5 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 15 (Exportstöd)

1. utskottet
2. res. 10 (v, mp)

Votering:

251 för utskottet

34 för res. 10

10 avstod

54 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 100 s, 87 m, 25 c, 20 fp, 19 kd

För res. 10: 18 v, 16 mp

Avstod: 10 s

Frånvarande: 20 s, 10 m, 4 c, 8 fp, 5 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 18 (Samverkan vid kris)

1. utskottet
2. res. 13 (s)

Votering:

154 för utskottet

109 för res. 13

33 avstod

53 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 s, 87 m, 26 c, 20 fp, 19 kd, 1 mp

För res. 13: 109 s

Avstod: 18 v, 15 mp

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 5 kd, 4 v, 3 mp

Marina Pettersson (s) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

SfU2 Utgiftsområde 8 Migration

Punkt 1 (Arbetskraftsinvandring som mål för politikområdet)

1. utskottet
2. res. 1 (s)

Votering:

168 för utskottet

109 för res. 1

19 avstod

53 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 87 m, 26 c, 20 fp, 19 kd, 16 mp
För res. 1: 109 s
Avstod: 1 s, 18 v
Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 5 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 5 (Sjukvård för asylsökande och gömda)

1. utskottet
2. res. 3 (v)
3. res. 4 (mp)
Förberedande votering:
18 för res. 3
16 för res. 4
258 avstod
57 frånvarande
Kammaren biträdde res. 3.
Huvudvotering:
254 för utskottet
18 för res. 3
24 avstod
53 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 103 s, 87 m, 26 c, 20 fp, 18 kd
För res. 3: 18 v
Avstod: 7 s, 1 kd, 16 mp
Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 5 kd, 4 v, 3 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

SfU4 Några följdändringar med anledning av ny kriminalvårdslagsstiftning

Kammaren biföll utskottets förslag.

TU1 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Punkt 1 (Mål- och resultatfrågor för politikområdet Transportpolitik)

1. utskottet
2. res. 1 (v, mp)
Votering:
257 för utskottet
34 för res. 1
5 avstod
53 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 105 s, 87 m, 26 c, 20 fp, 19 kd
För res. 1: 18 v, 16 mp
Avstod: 5 s
Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 5 kd, 4 v, 3 mp

1. utskottet
2. res. 2 (v)

Kammaren biföll utskottets förslag med acklamation.

Punkt 14 (Citybanan m.m.)

1. utskottet
2. res. 3 (s, v, mp)

Votering:

153 för utskottet

144 för res. 3

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:

För utskottet: 87 m, 26 c, 20 fp, 20 kd

För res. 3: 110 s, 18 v, 16 mp

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

11 § Beslut om ärende som slutdebatterats den 12 december

SkU8 Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) m.m.

Återförvisningsyrkande (s)

Proposition ställdes först beträffande det under överläggningen framställda yrkandet om återförvisning av ärendet till utskottet för ytterligare beredning.

För bifall räckte att *minst en tredjedel* av de röstande anslöt sig till detta.

Votering:

145 för bifall

152 för avslag

52 frånvarande

Tredje vice talmannen konstaterade att minst en tredjedel av de röstande hade bifallit återförvisningsyrkandet.

Kammaren hade således bifallit återförvisning av ärendet till utskottet för ytterligare beredning.

Partvis fördelning av rösterna:

För bifall: 110 s, 1 c, 18 v, 16 mp

För avslag: 87 m, 25 c, 20 fp, 20 kd

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Kallelse till sammanträde

Tredje vice talmannen kallade på uppdrag av skatteutskottets ordförande skatteutskottet till sammanträde omedelbart efter det att kammarens sammanträde avslutats denna dag.

12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

JuU1 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Punkt 3 (Prioritering av ekonomisk brottslighet)

1. utskottet
2. res. 1 (s, v, mp)

Votering:

153 för utskottet

142 för res. 1

1 avstod

53 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 87 m, 26 c, 20 fp, 20 kd

Avstod: 1 mp

För res. 1: 110 s, 18 v, 14 mp

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 4 mp

Punkt 5 (Prioritering av mäns våld mot kvinnor samt hatbrott)

1. utskottet
2. res. 2 (mp)

Votering:

262 för utskottet

34 för res. 2

53 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 109 s, 87 m, 26 c, 20 fp, 20 kd

För res. 2: 18 v, 16 mp

Frånvarande: 21 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 9 (Ekobrottsmyndighetens organisation och verksamhet)

1. utskottet
2. res. 4 (s)

Votering:

155 för utskottet

111 för res. 4

31 avstod

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 87 m, 25 c, 20 fp, 20 kd, 3 mp

För res. 4: 110 s, 1 v

Avstod: 1 c, 17 v, 13 mp

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 16 (Utvärdering av rättshjälpslagen m.m.)

1. utskottet

2. res. 6 (s)

3. res. 7 (v)

4. res. 8 (mp)

Förberedande votering 1:

19 för res. 7

16 för res. 8

260 avstod

54 frånvarande

Kammaren biträdde res. 7.

Förberedande votering 2:

109 för res. 6

19 för res. 7

169 avstod

52 frånvarande

Kammaren biträdde res. 6.

Huvudvotering:

153 för utskottet

110 för res. 6

34 avstod

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 87 m, 26 c, 20 fp, 20 kd

För res. 6: 110 s

Avstod: 18 v, 16 mp

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

KrU1 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Punkt 7 (Halvering av tillståndensperiodens längd)

1. utskottet

2. res. 2 (v, s, mp)

Votering:

153 för utskottet

144 för res. 2

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 s, 86 m, 26 c, 20 fp, 20 kd

För res. 2: 109 s, 1 m, 18 v, 16 mp

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 11 (Förslag om avslag på proposition 2006/07:16)

1. utskottet
2. res. 3 (v, s)
3. res. 4 (mp)
Förberedande votering:
129 för res. 3
16 för res. 4
152 avstod
52 frånvarande
Kammaren biträdde res. 3.
Huvudvotering:
153 för utskottet
128 för res. 3
16 avstod
52 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 87 m, 26 c, 20 fp, 20 kd
För res. 3: 110 s, 18 v
Avstod: 16 mp
Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 16 (Barn- och ungdomskultur)

1. utskottet
2. res. 7 (v, s, mp)
Votering:
152 för utskottet
144 för res. 7
53 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 87 m, 26 c, 19 fp, 20 kd
För res. 7: 110 s, 18 v, 16 mp
Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 9 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 17 (Ökat kulturanslag för nationella minoriteter)

1. utskottet
2. res. 8 (v)
Votering:
271 för utskottet
25 för res. 8
53 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 107 s, 87 m, 25 c, 20 fp, 20 kd, 12 mp
För res. 8: 2 s, 1 c, 18 v, 4 mp
Frånvarande: 21 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Punkt 19 (Statistik över konstnärstöd)

1. utskottet
2. res. 10 (v, mp)

Votering:

262 för utskottet

33 för res. 10

2 avstod

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:

För utskottet: 110 s, 87 m, 25 c, 20 fp, 20 kd

För res. 10: 18 v, 15 mp

Avstod: 1 c, 1 mp

Frånvarande: 20 s, 10 m, 3 c, 8 fp, 4 kd, 4 v, 3 mp

Bodil Ceballos (mp) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha avstått från att rösta.

Punkt 38 (Utredning om ett nytt filmavtal)

1. utskottet
2. res. 17 (v)

Kammaren biföll utskottets förslag med acklamation.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

SkU2 Genomförande av ändringar i fusionsdirektivet

Kammaren biföll utskottets förslag.

13 § (forts. från 9 §) Kreditering på skattekonto av stimulans till arbetsgivare för nystartsjobb samt andra skattefrågor (forts. SkU3)

Anf. 134 LAILA BJURLING (s) replik:

Fru talman! Det som jag reagerade väldigt starkt på var det som Agneta Berliner sade om att våra arbetslösa, de 2 578 unga människorna hemma hos Agneta Berliner och alla andra arbetslösa, har bäddats in i bomull och varma filtar och tappat initiativförmågan. Jag blir faktiskt upprörd, milt sagt, när man har den åsikten om människor som utan egen förskyllan, i alla fall i nästan 99,9 % av fallen, står utanför arbetsmarknaden. Att då säga att de bäddats in i bomull och varma filtar och inte har någon egen initiativförmåga tycker jag är fräckt och oförskämt mot alla dessa människor som ligger i och söker jobb efter jobb. I bästa fall får de ett nej, men i de flesta fall får de inte någon reaktion över huvud taget.

Dessa 2 578 unga människor som hemma hos Agneta Berliner står utanför arbetsmarknaden ska nu erbjudas ett nystartsjobb med drygt 30 % subvention. Då vill jag fråga: Varför ska man ta bort den nuvarande subventionen på 50 % av lönekostnaderna för de här ungdomarna som har varit arbetslösa under en längre tid? Varför ta bort den 50-procentiga subventionen och ersätta den med en lägre subventionsgrad? Vad får Agneta Berliner att tro att detta ger flera jobb för unga människor?

Kreditering på skattekonto av stimulans till arbetsgivare för nystartsjobb samt andra skattefrågor

Anf. 135 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Fru talman! Det är synd att Laila Bjurling blir så enormt upprörd över något som jag inte har sagt. Jag har inte sagt att de här ungdomarna eller andra som har varit långtidsarbetslösa har tappat initiativförmågan. Jag sade att de har tappat tron på sig själva, och det är någonting helt annat. Det är den som jag tror att man kan återfå med regeringens politik, inte genom att fortsätta att pumpa in bidrag utan att göra det lättare för företagare att anställa i reguljära jobb. Jag har inte pratat om några tappade initiativförmågor, så var snäll och felcitera mig inte.

Anf. 136 LAILA BJURLING (s) replik:

Fru talman! Det är möjligt att jag drog en förhastad slutsats. Men att man bäddats in i bomull och varma filter var väl i alla fall ett rakt och klart citat av det som Agneta Berliner sade tidigare. Vilka slutsatser man ska dra av att de arbetslösa behandlats på det sättet tidigare är upp till kammarens ledamöter att avgöra.

Jag påminner mig att Agneta Berliner läste upp alla olika program som finns kvar som väldigt bra grejer som skulle ge flera jobb och större möjligheter för individer att komma ut på arbetsmarknaden. Men jag hörde inte Agneta Berliner prata om arbetsmarknadsutbildningen. Arbetsmarknadsutbildningen är ju det absolut bästa sättet att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Minst 70 % av dem som genomgått en arbetsmarknadsutbildning kommer ut i jobb, i vissa utbildningar ännu flera. Varför vill då den borgerliga regeringen dra ned så kraftigt på stödet för arbetsmarknadsutbildning? Det gäller inte bara arbetsmarknadsutbildning utan även annan vuxenutbildning, så man kan inte säga att stödet går över till någon annan utbildning. Inte heller komvux får bra resurser. Rekryteringsbidragen dras in. Det blir över huvud taget svårare för en vuxen människa att sadla om i det borgerliga Sverige. Varför gör ni så, Agneta Berliner, när ni vill få ut folk på arbetsmarknaden?

Anf. 137 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Fru talman! Vi tror på ett helt paket, som det som nu genomförs, som i mångt och mycket kommer att stimulera företagande. Det ger också en kraft åt de jobb som redan är på väg. Många av dem som är arbetslösa i dag kommer att ha möjligheter att få jobb genom att det kommer att finnas flera jobb i företagen.

Jag håller med om att det var ett lite dimmigt svar – jag ser det på din min.

Anf. 138 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Först en fråga kring detta med bomull och filter, eller hur det nu var uttryckt.

Jag är övertygad om att de människor som av olika skäl blir utslängda i arbetslöshet har som allra högsta önskan att få ett jobb igen. Och jag är övertygad om att de ungdomar som går ut från universitet och högskolor har en väldigt hög önskan om att så fort som möjligt få ett fast arbete. Jag skulle vilja veta om Agneta Berliner är av en annan åsikt än vad jag är i frågan.

Väldigt ofta när vi diskuterar majoritetens politik och majoritetens syn på de arbetslösa och nivån på arbetslöshetsersättningen får man hela tiden känslan av att människor som av olika skäl inte har ett arbete har sig själva att skylla. Jag skulle vilja ha en kommentar från Agneta Berliner till den frågan.

Jag skulle också vilja ha en kommentar kring en annan fråga. Som jag och kanske också andra tog upp i anförandena ökar jobben nu, men trots det ökar den öppna arbetslösheten.

Anf. 139 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Fru talman! Nej, för att svara på den första frågan, jag har ingen avvikande åsikt där. Jag tror också att de allra flesta människor, för att inte säga alla, som är arbetslösa vill ha ett jobb. Vad jag är ute efter när jag talar om varma filter och bomull är en känsla av hopplöshet som är kopplad till att man tror att den enda möjligheten är att få bidrag.

Jag var på en TCO-diskussion där jag träffade flera kvinnor i övre medelåldern som jag upplevde som oerhört värtaliga och kompetenta. De hade, i alla fall som jag kunde känna in så där direkt, kompetens som mycket väl skulle kunna vara till glädje på många ställen, men de hade inte självbilden att de någonsin skulle kunna få ett arbete. Det tycker jag är synd.

Jag skulle vilja att många, många flera kände det som självklart att det finns arbeten för dem, även om de har varit arbetslösa ett tag och även om de har blivit över 32 eller 45 år. Det som jag är ute efter är tilltron till den egna kraften och att ens kompetens behövs.

Anf. 140 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Om det är så att Agneta Berliner håller med om mitt resonemang, varför fattar ni då beslut om att sänka a-kassan? Ni säger att det är ett sätt att öka drivkraften hos människor att söka jobb. Om vi har samma utgångspunkt behöver ni inte väva in en sådan drivkraft som ni säger att en sänkning av a-kassan ska vara. Ni tar också bort studerandevillkoret för våra ungdomar. Jag hörde att Agneta Berliner pratade sig varm för ungdomars möjligheter. De måste också ha möjlighet att försörja sig på rimliga villkor.

Agneta Berliner kan ju försöka använda den sista repliktiden till att svara på min andra fråga. Nu ökar jobben, men samtidigt ökar den öppna arbetslösheten. Jag skulle vilja ha en kommentar till det från Agneta Berliner.

Anf. 141 AGNETA BERLINER (fp) replik:

Fru talman! Jag tyckte att Annicka Engblom svarade väldigt bra på det. Ungefär samma fråga ställdes till henne. I stället för att dölja de verkliga siffrorna i statistiken blir det tydligt vilka som är arbetslösa.

Du frågade också om sänkt a-kassa. Det är ju inte det vi debatterar. Vi debatterar sänkta arbetsgivaravgifter. Jag vet inte om du vill att jag ska svara mer på varför jag ser det som en bra stimulans till att flera ska bli anställda.

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

Anf. 142 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Fru talman! Jag vill först från Kristdemokraternas sida yrka bifall till skatteutskottets betänkande nr 3 och därmed avstyrka de reservationer som är förelagda kammaren.

Jag tycker att själva begreppet nystartsjobb anger vad det handlar om, nämligen en ny start för människor med möjlighet att få jobb. Det handlar om arbete. Det handlar inte om konstgjorda åtgärder eller olika typer av program.

Vi kan uppehålla oss lite vid de två begreppen.

Det handlar om att få en ny start i livet. Våldigt många människor har, som har nämnts tidigare här i kammaren, tappat hoppet. Kan jag någonsin komma tillbaka till arbetsmarknaden? Den föregående talaren talade mycket om tillit, att känna att den egna kraften kommer tillbaka.

Jag tror att det själsligt och psykologiskt är en viktig del i nystartsbegreppet och de åtgärder som presenteras. Det handlar inte om något som är skapat, en åtgärd, ett program. Du erbjuds möjligheten att komma tillbaka till arbetsmarknaden, en ny start.

Att komma in på arbetsmarknaden är som svårast för de grupper som varit borta från arbetsmarknaden längst. Vi kristdemokrater ser det som oerhört positivt att det finns en profil vad gäller ungdomar och inte minst de äldre, 55-plus. Subventionsgraden på den nedsatta arbetsgivaravgiften är fördubblad när det gäller tiden för både de yngre och de äldre.

När man ska genomföra förändringar inom arbetsmarknadspolitikens område innebär det självklart att en del övergångsbekymmer uppstår. Det är en del av den kritik som framförs. Man tycker att den tidigare arbetsmarknadspolitik har varit bättre och mer framgångsrik. Ingen ny majoritet, ingen ny regering, kan genomföra de här förändringarna med mindre än att det blir övergångsbekymmer. Därav kritiken. Jag tycker att man också får visa viss respekt för behovet av en omläggning av arbetsmarknadspolitik. Det går inte alltid att fasa in den ena åtgärden eller den andra stimulansinsatsen utan att det i övergångsskedet kan uppstå en del bekymmer.

Det handlar om en rättighet som nystartsjobben erbjuder. Den människa som har varit arbetslös en viss tid får nu en möjlighet att bli mer attraktiv på arbetsmarknaden och komma tillbaka. Under en tid som motsvarar den tid som personen har varit arbetslös kommer arbetsgivaravgiften att vara rejält nedsatt. För unga mellan 20 och 24 år och för dem över 55 år gäller denna möjlighet under en fördubblad tid.

Detta gäller inte bara de arbetslösa utan också dem som har levt på sjukpenning, dem som är förtidspensionärer och dem som är i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det är också en öppning för asylsökande och flyktingar i vårt land.

Nystartsjobben ska ändå ses som en möjlighet. Vi kristdemokrater från alliansen förstår att det finns en legitim skyldighet från oppositionen att utöva sin roll att kritisera den förda regeringspolitiken. Men jag är inte helt övertygad om att alla socialdemokrater och vänsterpartister, trots de reservationer som är lagda, tycker att den här modellen är helt fel.

Det skapar nya möjligheter för de människor som har varit borta från arbetsmarknaden längst att bli mer attraktiva på arbetsmarknaden. Vi ska heller inte glömma bort att de allmänna reglerna om lagen om anställningsskydd, las, gäller.

Fru talman! Jag vill som kristdemokrat och en del av alliansens majoritet här i riksdagen varmt yrka bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande och lyfta fram nystartsjobben som en möjlighet för just de människor som har funnits längst bort från arbetsmarknaden. Det är en väg tillbaka, nytt hopp och en möjlighet för den som inte varit attraktiv på arbetsmarknaden att bli det på nytt.

Anf. 143 LAILA BJURLING (s) replik:

Fru talman! I socialdemokraternas budgetförslag fanns det pengar till 40 000 subventionerade anställningar. Den moderatledda regeringens förslag om nystartsjobb beräknas omfatta 10 000 personer.

Jag har en mycket enkel fråga till Lennart Sacrédeus. Vad har Kristdemokraterna att säga till de 30 000 individer som inte kan komma i fråga för ett subventionerat jobb?

Svara nu inte att de ska ha ett osubventionerat jobb i stället. Så ser ju inte verkligheten ut. Det vet både Lennart Sacrédeus och jag.

Anf. 144 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Tack för frågan. Det var en viss matematik inbyggd i att 40 000 minus 10 000 ger 30 000.

Vi i alliansen och den nya regeringen har tyckt att det är rimligt att man går tillbaka till en arbetsmarknadspolitisk åtgärdsnivå som historiskt sett är mer rimlig. De arbetsmarknadspolitiska insatser som den tidigare socialdemokratiska regeringen har inriktat sig på har varit på en högre nivå historiskt sett än vad som är normalt.

Tidigare socialdemokratiska regeringar har legat på en nivå som vi gjorde tidigare.

Jag fick inte – det förbjöds av frågeställaren – säga att det ska skapas 30 000 nya osubventionerade arbeten. Jag vet inte om jag begår ett regelbrott när jag ändå hävdar att den politik som vi för är mer sysselsättningsskapande på den reguljära arbetsmarknaden än vad jag och vi kristdemokrater bevisligen ansåg att den tidigare socialdemokratiska regeringens var.

Man kan naturligtvis säga att 40 000 subventionerade anställningar från Socialdemokraternas sida är 30 000 flera än vad nystartsjobben enligt beräkningar skulle kunna ge.

Vi ska vara ödmjuka inför framtidsprognoser. Det vet Laila Bjurling, och det vet jag. Vi menar att den sysselsättningspolitik vi för är bättre i samklang med dem som ska erbjuda jobben, företagarna och näringslivet. Där har ni inte alltid varit lyhörda.

Anf. 145 LAILA BJURLING (s) replik:

Fru talman! Jag förstod att jag skulle få svaret att det blir 30 000 nya osubventionerade arbeten. Det var därför jag lade till den lilla knorren att jag gärna skulle vilja ha ett svar utan det.

Vi vet att det kommer massor av jobb på grund av den socialdemokratiskt förda politiken. Förra året var det 80 000. I år blir det nog 90 000. Det tillkommer ständigt nya jobb. Det hjälper ju inte dem som står allra längst bort från arbetsmarknaden. Om det vore så enkelt så att alla får ett jobb skulle inte ni heller ha föreslagit subventionerade anställningar. Det är de som står väldigt långt ifrån som behöver ha en extra

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

puff och ett extra stöd för att få chansen att visa upp sig och över huvud taget kunna konkurrera med nyutbildade och dem som varit arbetslösa kortare tid.

Då måste frågan till Lennart Sacrédeus bli: Om man nu ska få denna nya start i livet som låter så härlig och som jag verkligen önskar att alla arbetslösa kan få, vad tror ni då skulle löna sig bäst – att ge en subvention till arbetsgivarna på 35 % som ni föreslår eller på 50 % eller rentav 75 % som i de anställningsstöd som ni nu har tagit bort? Vilket skulle locka flest arbetsgivare att anställa dem som står längst bort från arbetsmarknaden?

Anf. 146 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Herr talman! Jag vill tacka för den nya frågan.

Jag tycker att det är positivt att det skapas nya arbeten i vårt land. Jag vill instämma i det Laila Bjurling säger om att den förda politiken också har skapat arbeten. Jag skulle inte vilja använda så starka ord som att det är den socialdemokratiska regeringen som har skapat dessa nya jobb. Jag vill heller inte hävda att det nu under denna mandatperiod är vi i alliansens partier och alliansregeringen som skapar nya jobb. Jag har en vidare syn på samhället som någonting utöver politiken där näringsliv, fria företagare och individer – över nio miljoner medborgare i detta land – skapar någonting tillsammans med 349 riksdagsledamöter.

Visst kan man dock föra en politik som är mer jobbefrämjande eller mindre jobbefrämjande. Jag menar att den politik ni har fört har bidragit till att skapa nya jobb, men inte tillräckligt.

När det handlar om de människor som står längst bort från arbetsmarknaden är det människor som har levt i tolv år med socialdemokratiskt regeringsinnehav. Den jobbskapande politik som jag vet har varit er ambition – jag vill inte på något sätt fränkänna er att ha haft denna ambition och vilja, även om jag och vi kristdemokrater inte tycker att den haft rätt inriktning – har inte räckt till för att få dessa människor i arbete.

Jag ska inte glömma bort den fråga som Laila Bjurling ställde: Vilken subvention är bäst för en arbetsgivare, 35 % eller mer? För en arbetsgivare som uteslutande skulle anställa en människa för att kostnaden är så låg som möjligt måste självklart en subventionsgrad på 100 % vara den ideala. Någonstans ligger dock en rimlig nivå där man också ser till den anställdes och individens värdighet. Jag är inte säker på att det skulle vara stärkande för självkänslan att få ett jobb som är till 100 % subventionerat.

Anf. 147 HELENA LEANDER (mp):

Herr talman! När man kommer relativt sent i debatten har mycket redan blivit sagt, så jag ska inte bli alltför långrandig.

Jag ska börja med att ödmjukt erkänna att förslaget har sina poänger. Till exempel är namnet lysande. Men då vill jag också att alliansen ödmjukt erkänner att detta med att subventionera anställningar av långtidsarbetslösa inte är någonting alldeles nytt. Det är ju precis det de anställningsstöd som vi har nu och som alliansen nu vill ta bort faktiskt går ut på. Faktum är också, som tidigare talare varit inne på, att nuvarande anställningsstöd i många fall går längre genom att man inte bara tar bort

arbetsgivaravgifterna utan också subventionerar betydande delar av själva lönekostnaden.

Nu är det inte så att vi bara med anställningsstöd kan trola bort arbetslösheten, långt därifrån. Men för de människor som vi pratar om, de långtidsarbetslösa som står långt från arbetsmarknaden, hjälper det inte bara med nya jobb. Här krävs det faktiskt olika former av stöd, till exempel anställningsstöd. Jag är rädd att dessa nystartsjobb för dem som verkligen allra mest behöver en nystart på arbetsmarknaden faktiskt inte kommer att vara någon hjälp.

Nu har ju Miljöpartiets budgetförslag redan röstats ned. Jag ska därför inte yrka på någonting i den här frågan utan i stället lämna plats åt nästa talare.

Anf. 148 FREDRIK SCHULTE (m):

Herr talman! Vi har alltså nu att ta ställning till ett av de viktigaste momenten i den borgerliga alliansens åtgärds paket för att bekämpa massarbetslösheten. Jag vill betona just detta med massarbetslösheten. Det är ju på något sätt den problembilden vi vill bekämpa med detta förslag, och den tycks ha seglat bort lite i den här debatten. Jag tror att det är viktigt att påminna oss om att det faktiskt är den vi ska bekämpa.

I dagsläget har vi en och en halv miljon människor som befinner sig i utanförskap på arbetsmarknaden och som många gånger lever under väldigt hemska förhållanden. Det är människor som känner att de inte är delaktiga, att de inte är produktiva, att de inte står på egna ben och att de är socialt isolerade. De har ingen arbetsplats att gå till och inga arbetskolleger att träffa till vardags. Detta är människor som osynliggörs i den här debatten.

Socialdemokraterna vill gärna att den ska handla om statistik och tror att antalet öppet arbetslösa blir mindre bara för att de flyttas från en statistisk post till en annan. Jag tror att det är viktigt att komma ihåg att det är människor det handlar om, människor av kött och blod som många gånger lever ett liv som många av oss har svårt att föreställa sig. Det är viktigt att komma ihåg att detta är problembilden, att det är dessa människor som politiken måste finnas till för och att det är dem vi arbetar för. Vi i den borgerliga alliansen kommer alltid att ha dem som utgångspunkt och deras känsla av ofrihet som fokus för vår politik.

Det är svårt att tolka det så att Socialdemokraterna och oppositionen har den utgångspunkten. Man pratar väldigt lite om just de här människorna men också väldigt lite om hur vi skapar jobb för dessa utsatta personer. I Laila Bjurlings inledningsanförande nämndes ordet ”arbete” bara en enda gång. Om man läser reservationen i betänkandet kan man konstatera att arbete nämns bara två gånger – lika många gånger som man nämner plusjobb, arbetsmarknadspolitiska åtgärder och för den delen även klimatpolitiken. Klimatpolitiken ska på intet sätt förringas, men icke desto mindre tyder detta på en idé- och visionslöshet från oppositionen vad gäller att bekämpa massarbetslösheten. Man saknar helt en beskrivning av hur den påverkar människor och av vilka förklaringar som ligger bakom att så pass många människor faktiskt befinner sig i ett utanförskap.

Prot. 2006/07:39
13 december

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

I stället ägnar man sig uteslutande åt att berömma sig själv: Man styrde Sverige under en period där vi hade en väldigt hög tillväxt, och därav skapades väldigt många jobb. När man ska försöka förklara varför det blev så, varför det går så bra för Sverige nu, hänvisar man till att vi har en bra jämställdhetspolitik, en ekologiskt hållbar utveckling och så vidare. I själva verket är det ju den globala ekonomins högkonjunktur vi rider på. Vi rider också på det faktum att vi har goda ekonomiska institutioner som i stor utsträckning utformades under den tidigare borgerliga regeringen 1991–1994. Framför allt beror det dock kanske på att vi har människor i Sverige med idéer och visioner som skapar någonting, som är företagsamma och som producerar. Det som är dessa människors förtjänst försöker Socialdemokraterna nu på något sätt göra till sin egen.

I vilket fall vill jag återigen betona att vi ser problemen. Vi kommer alltid att bekämpa utanförskapet. När Socialdemokraterna bara pratar statistik och flyttar människor från den ena statistiska posten i den arbetsmarknadspolitiska offentliga statistiken till den andra kommer vi att stå där och beskriva människors vardag, människors problem och hur vi löser arbetslösheten.

Våra lösningar är väldigt enkla. Det handlar om flera saker. Märk väl att jag talar om lösningar i pluralis; det är inte *ett* åtgärdsförslag utan en kombination av olika åtgärder. Först och främst har vi en politik som går ut på att det ska löna sig bättre att arbeta. Därför sänker vi skatten för dem som arbetar och bidragen för dem som inte arbetar för att öka drivkrafterna att gå ut i arbete. Detta i kombination med den här propositionen om nystartsjobb, som jag tycker att Lennart Sacrédeus mycket föredömligt argumenterade för – som ger en ny start i livet för människor som befinner sig i ett utanförskap, som handlar om generella och enkla lösningar för att uppmuntra företag att anställa dessa människor – gör att människor kommer att mötas på arbetsmarknaden och att nya jobb skapas.

Socialdemokraterna å andra sidan föreslår väldigt lite. De lutar sig, åtminstone i sin reservation och i sina anföranden i här kammaren, tillbaka på två åtgärder.

Den ena åtgärden är anställningsstödet. Hur man kan använda sig av anställningsstödet som ett argument för att bekämpa massarbetslösheten kan jag inte förstå. Vi har sett konsekvenserna av anställningsstödet. Det gick inte så bra. Det användes inte så flitigt. Det var ingen stor del i finansieringen av nystartsjobben eftersom det inte användes i någon vidare bemärkelse. Anställningsstödet har också kraftiga begränsningar. Det finns ett tak på 350 kr per arbetsdag, vilket innebär att det inte får den effekt som Laila Bjurling försökte göra gällande i talarstolen.

Den andra åtgärden är att argumentera för plusjobb. Det blir nästan larvigt och löjligt med tanke på vilket dåligt utfall plusjobben fick. Under den tid vi hade en socialdemokratisk regering var det 3 015 plusjobb som förmedlades. Målet var 20 000. 7 500 var målet för akademikerjobben, och två plusjobb förmedlades. Därtill ska vi komma ihåg att plusjobben är inga riktiga jobb i den bemärkelsen. De är låtsasjobb. De är jobb som inte är a-kassegrundande. De är jobb som inte omfattas av lagen om anställningsskydd. Däremot var det intressant att se att så fort det blev ett regeringsskifte blev det väldig fart på att tillsätta plusjobb.

Vi har en tydlig fokusering i vår politik. Det handlar om att skapa jobb. Det handlar om att se människor som befinner sig i utanförskap. Det handlar om att det ska löna sig bättre att arbeta. Mot oss står en socialdemokrati som inte har några förslag, inte har några visioner, inte pratar om problemen, som bara ser sin egen självbelåtenhet, som bara ser det faktum att det finns människor som befinner sig i olika poster i den offentliga arbetsmarknadspolitiska statistiken. Vi kommer inte att acceptera de utgångspunkterna. Vi kommer alltid att ha människor för våra ögon och hitta lösningar på deras problem.

Anf. 149 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Jag kan inte tala för de andra oppositionspartierna, men jag har aldrig påstått att anställningsstödet skulle vara en lösning på massarbetslösheten. Jag har bara påstått att just för dessa människor som står långt från arbetsmarknaden hjälper det inte att arbetslösheten minskar totalt. Där kan det behövas olika former av stöd för att få en chans att få in en fot på arbetsmarknaden igen och åter få visa vad man går för.

För massarbetslösheten – om vi använder det uttrycket – handlar det om helt andra åtgärder. Det handlar om ett småföretagarklimat. Där tror jag att vi är eniga i många frågor. Det handlar faktiskt också om en klimatpolitik i den mer traditionella bemärkelsen, även om du tycker att det är lite löjligt att ta upp det.

Vi vet att vi står inför omfattande klimatförändringar och att vi måste anpassa oss till det. Om vi redan nu är aktiva i den omställningen ger det våra företag en möjlighet att gå före i omställningen, ta fram nya och smarta produkter som sedan kan bli lönsamma och gå på export till andra länder som förr eller senare kommer efter. Givetvis är vi inte alltid först.

Det är klart att vi ska haka på det tåget. Det är klart att en vettigt förd klimatpolitik kan ge jobb. Pratar vi långsiktigt är det uppenbart att vi inte kan leva på ett sätt som kommer att orsaka stora problem i framtiden och då slå undan fötterna för allt vad kloka jobbsatsningar heter.

Anf. 150 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Jag påstod inte heller att du skulle ha något emot – nu minns jag faktiskt inte vad du sade! Jag adresserade inte dig i mitt inledningsanförande, och jag påstod därmed inte heller något om din politik.

Det finns många exempel på bra arbetsmarknadspolitiska åtgärder som är nödvändiga för att få människor ut i arbete. Men det finns också många exempel på dåliga arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Jag kan ge ett exempel. Jag har en kompis, Daniel, från Iran. Hans pappa är utbildad civilingenjör. När han kom hit till Sverige fick han delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program och lära sig CAD-ritning, som han i princip redan kan och har otroligt mycket mer kunskaper om i kraft av sin examen från den tekniska högskolan i Teheran. Det finns många sådana exempel på människor som inte får den hjälp de behöver.

Det finns många problem med de arbetsmarknadspolitiska programmen som finns i dag. Det är en förenkling av problemen att säga att vi nu har sparkat undan benen för alla de människor som befinner sig i utanförskap på arbetsmarknaden bara för att vi har avvecklat några arbetsmarknadspolitiska program. Det är inte där skon klämmer.

Vi är helt överens vad gäller småföretagarna. Jag vill på intet sätt förringa klimatpolitiken. Klimatpolitiken är viktig. Jag betonade det i mitt inledningsanförande. Klimatpolitiken är viktig. Men jag tycker att det tyder på viss idé- och visionslöshet från Socialdemokraterna att man pratar så lite om jobb, att man nämner arbete lika många gånger som man nämner klimatpolitiken i sin reservation i skatteutskottet. Det är en sak om man nämner klimatpolitiken i andra utskott som miljö- och jordbruksutskottet, men att nämna den lika många gånger som man nämner jobb tyder på visionslöshet från Socialdemokraterna. Jag ser fram emot att föra en diskussion med dig och Miljöpartiet kring hur vi bättre kan agera för att det ska löna sig att arbeta och hur vi kan förbättra förutsättningarna för arbete.

Anf. 151 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Jag tycker i och för sig att det är högst relevant att diskutera klimatpolitik i skatteutskottet i och med att ekonomiska styrmedel som till exempel skatter är viktiga verktyg och att miljö och klimat faktiskt kan ge jobb. Det är inte obefogat.

Däremot vad gäller olika former av arbetsmarknadsåtgärder kan vi säkert vara överens om att det finns exempel på störtlöjliga åtgärder som inte alls har varit meningsfulla. Jag vill inte försvara varenda åtgärd som någonsin har uppfunnits av Ams. Jag vänder mig mot att man avskaffar anställningsstöden och ersätter dem med nystartsjobb och tror att man på så sätt gör en tjänst för de långtidsarbetslösa – de som mest behöver en nystart på arbetsmarknaden.

Anf. 152 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Jag vill återigen betona att jag tycker att klimatpolitiken är viktig, och jag vill inte på något sätt förringa den. Men det är fel att påstå att alla våra tillväxtproblem, alla våra problem med arbetslösheten, åtgärdas bara vi pratar mer klimatpolitik. Man måste ta ett bredare grepp. Man måste kunna prata om de strukturella problem som finns på arbetsmarknaden. I övrigt är vi helt överens.

Du och Miljöpartiet gör er själva en tjänst om ni låser er fast vid anställningsstödet. Vi har tagit bort anställningsstödet som åtgärd för att hitta ett bredare generellare åtgärdspaket som ska vara mer lättförståeligt och som ska vara mer överskådligt. Vi tror att det kommer att bli enklare för människor att uppfatta hur systemet fungerar, och det kommer att bli enklare för företag att uppfatta hur systemet fungerar. Och sedan är det också bättre. Anställningsstödet har sina begränsningar. Det finns ett tak i anställningsstödet, 350 kr, som gör att anställningsstödet räcker bara upp till en viss nivå, 10 000–11 000 kr i månaden.

Vi har ett kraftfullare förslag. Det är tråkigt om Miljöpartiet ska låsa sig vid socialdemokratiska lösningar. Var i stället med i en diskussion om hur vi kan reformera arbetsmarknaden och hur vi bättre kan arbeta för att få flera människor i arbete. Vi har egentligen samma utgångspunkter. Ni vill bekämpa arbetslösheten. Ni ser arbetslösheten, precis som vi gör. Det är Socialdemokraterna som är problemet. Låt oss i stället föra en dialog mellan den borgerliga alliansen och Miljöpartiet för att hitta gemensamma lösningar på problemen. Jag tror att många av våra utgångspunkter är likartade.

Anf. 153 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag hade egentligen inte tänkt att ta replik på Fredrik Schulte i dag. Vi har haft en hel del replikväxlingar.

Men jag vaknade till när du sade att vi led av idé- och visionslöshet och att vi bara tog upp klimathotet i vårt särskilda yttrande. Nu har Helena Leander varit uppe och kommenterat samma sak, men jag har en stor invändning. Det är en av de riktigt stora framtidsfrågorna som vi pekar på. Skatteutskottet ska inte på något sätt vara diskvalificerat från att lyfta upp en sådan fråga i våra betänkanden. Vi kan kanske i nästa ärende prata mer precist om de olika styrmedlen, varav skatter är ett, för att få en bättre miljö.

Det var ett anmärkningsvärt uttalande av någon som driver en politik där man vill minska möjligheterna för Vinnova att bedriva forskningsverksamhet, stödda de mindre företagen och så vidare. Jag vet inte om ni har fått ordning på detta, men det var inte ett uttryck för er vilja när ni lade fram budgetpropositionen i höstas.

På tal om att räkna ord; varje gång jag har hört Fredrik Schulte i talarstolen har du sagt att våra förslag är larviga och löjliga. Du sade det i dag också, så jag kommer att fortsätta att räkna de här orden. I dag var det nog plusjobben och anställningsstödet som var larviga och löjliga. Det är ju också ett lite märkligt sätt att uttrycka sig. Jag tycker att man kanske kan visa oppositionen lite mer respekt för de förslag som man lägger fram. Jag tror att jag aldrig har sagt att era förslag är löjliga, men jag kanske kan tycka att de är dumma då och då.

Det kanske är ett svar om den idé- och visionslöshet som vi lider av eftersom vi *bara* pratar om klimatförändringarna.

Anf. 154 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Vad gäller detta med språkbruket håller jag självklart med. Det är dumt, och jag ska försöka avhålla mig från det, även om det kan tyckas vara något av semantiska hårklyverier att tycka att det är okej att säga "dumt" men inte "löjligt" och "larvigt". Men låt gå.

Angående klimatpolitiken upprepar jag samma svar som jag gav Helena Leander. Jag vill på intet sätt förringa klimatpolitiken. Klimatpolitik är otroligt viktigt. Vi står inför många tuffa utmaningar när det gäller klimatpolitiken. Men jag tror att man läser sig för mycket och har ett för snävt perspektiv om man tror att det är bara klimatpolitiken det handlar om när man ska bekämpa massarbetslösheten.

Därför efterlyste jag bättre och mer träffsäkra beskrivningar från oppositionen vad gäller de problem som finns. Var är samhällskritiken? Var är pratet om alla de människor som finns i utanförskap? Socialdemokraterna har ju fortfarande inte erkänt att de finns. Det är ju fortfarande 4 % arbetslöshet enligt Socialdemokraterna – nej, just nej, nu går den ju upp på grund av att vi avskaffar arbetsmarknadspolitiska program. Det är här problemen finns. Ni pratar för lite om de problemen och levererar för få lösningar på de punkterna.

Vinnovas vara eller inte vara – det är inte där skon klämmer, utan ni saknar visioner när det kommer till de stora greppen och de stora reformerna på arbetsmarknaden.

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

Anf. 155 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Vi är visionslösa, och jag tror att Fredrik Schulte försöker förminska Vinnovas verksamhet. Vinnovas verksamhet kanske i och för sig inte har med det här betänkandet att göra, men vi pratar ju om möjligheten att skapa jobb för människor och att få flera i arbete.

Forskning är väl en väldigt central fråga när det gäller att skapa förutsättningar inte minst för små och medelstora företag. Det är väl någonting som Fredrik Schultes parti verkligen sätter väldigt högt upp på dagordningen, så jag är förvånad över att jag får den typen av svar.

I övrigt, herr talman, tänker jag inte ställa några ytterligare frågor. När det gäller klimatpolitiken tror jag faktiskt att vi återkommer till den i nästa betänkande.

Anf. 156 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Nu lägger Marie Engström ord i min mun. Jag vill inte på något sätt förringa Vinnova. Jag var faktiskt och besökte Vinnova i tisdags, träffade förvaltningschefen där och tittade på deras kontor på Mäster Samuelsgatan 56. Jag tycker att de bedriver en jättebra verksamhet, och återigen: Jag vill inte förringa dem. Jag ville egentligen bara lyfta upp Vinnova därför att du tog upp dem själv, som ett exempel på att det faktiskt inte är Vinnovas vara eller inte vara eller hur mycket eller lite vi satsar på Vinnova som avgör huruvida vi får 1 ½ miljon människor i arbete eller inte. Det handlar ju om bredare grepp och reformer av arbetsmarknaden.

Nummer ett är ju att man erkänner problemen. Marie Engström, du har ännu inte pratat någonting om alla de människor, 1 ½ miljon människor, som befinner sig i utanförskap. Var är verklighetsbeskrivningen? Det handlar bara om teknikaliteter. Det var det jag ville belysa. Det handlar bara om de små frågorna och de små myndigheterna, som Vinnova, eller om anställningsstödet som har väldigt liten omfattning, som har gett väldigt lite resultat och som kostade väldigt lite att avveckla. Det var en väldigt liten del i finansieringen av nystartsjobben. Det är det jag klagat på: visionslösheten, att ni inte ser de stora problemen och inte kommer med de stora lösningarna och de stora reformförslagen. Det är där skon klämmer.

Det ska bli spännande att se hur ditt parti och speciellt Socialdemokraterna väljer att tackla det – om man kan inse att man faktiskt har slarvat på den här punkten och förpassat människor i ett långvarigt utanförskap.

Anf. 157 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Herr talman! I det här betänkandet och det som diskuteras när det gäller nystartsjobb så är det väl inte nystartsjobsproblematiken som är det problem som jag skulle vilja peka på. Det intressanta i det här är att det som sker samtidigt är en kraftig neddragning på en rad olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Från 165 000 platser vill regeringen dra ned antalet till 90 000 platser, och det ska ske som ett snitt under nästa år. Det här har fått till följd, som säkert de flesta uppmärksamma har sett, att i dag avbryts pågående åtgärder, praktiker och utbildningar. Människor som har blivit lovade att komma in på det här har fått besked att det inte blir någonting av eftersom man inte har resurser i Arbetsmarknadsverket

längre utan måste leva upp till den ram man har. Dessa människor blir förpassade till öppen arbetslöshet i stället för att ingå i en åtgärd där man utbildar sig och skaffar högre kompetens för att faktiskt kunna ta de jobb som nu i ganska stark ström kommer ut i samhället. Det är ju där problemet ligger.

Då kommer svaret på det här. Nystartsjobb är det som ska lösa och ersätta det här. Det finns en väldig skillnad här. Arbetsmarknadsministern sade själv när man pekade på det här: Vi ska inte låsa in människor i åtgärder nu när jobben kommer. Men hallå: Problemet har väl inte varit att en massa människor har gått i olika former av Amsåtgärder eller utbildningar och att en massa arbeten på så sätt inte har blivit gjorda ute i samhället. Problemet är väl det, när man tittar på det, att det har funnits för få arbeten för dem att söka. Det är där problematiken har funnits. Det blir ju knappast flera arbetstillfällen om man tar bort praktikplatserna och åtgärderna för de här människorna. Det skapar ju inte flera jobb i samhället.

Det har pratats mycket om att man ska se människorna bakom det här. Ja, det är precis det jag har sagt hela tiden också. I hela a-kassedebatten har vi sagt så här: Vad säger vi åt den som blir utstämplad, inte får en ny period och inte vet vilken försörjning han eller hon ska ha eller till den som får en sänkt ersättning så att han eller hon inte klarar sig på den och inte på det försörjningsstöd man har. Vad säger man då? Det är bättre att ha ett jobb än att ha a-kassa, är det svar som hela regeringen och alliansens olika partier har lämnat. Det är klart att jag ställer upp på det, men så ser ju inte verkligheten ut.

Jag tror faktiskt att det är på det sättet att under den långa oppositionstid som nuvarande regeringspartier har befunnit sig i så har man pratat så illa om arbetsmarknadspolitiken och om vad arbetsförmedlingarna gjort att man till sist har blivit fångad i sin egen retorik. Man har trott på den. Och då tror man att det är så enkelt med arbetslösheten att sätter man dit ett nystartsjobb och sätter ned det här, ja, då kommer man att lösa problematiken.

Det är ju så här: Jag tror att ni underskattar kraften i arbetslösheten. Det handlar inte om människor som hellre går på en a-kassenivå än tar ett jobb. Så fungerar det inte. Det är ju det som sägs många gånger: Lägre a-kasseersättning gör att det blir mer jobb. Men vad blir det för mer jobb av det där? Det där strider ju många om. OECD kom med en rapport tidigare där man var mycket tveksam till att det var på det sättet. Det är inte där jobben kommer, om man gör på det sättet. Däremot är det många människor som blir trängda. Och det finns inget svar till de människorna i dag.

Ja, det är bättre med ett jobb än med a-kassa – jag ställer upp på det – men fortfarande är ni svaret skyldiga: Var kommer de nya jobben till dessa människor? Var får de jobb så att de kan gå från den situation de är i i dag?

Däri tror jag att det ligger en stor underskattning av den problematik som finns i arbetslösheten. Här finns många människor som har haft det svårt, som är kantstötta av livet och som kanske inte har en 100-procentig kompetens av diverse olika slag. Det kan finnas missbruksproblem, och det kan finnas andra bekymmer i den här gruppen också så att det fordras stöd och hjälp att komma ut i samhället. Besök en Samhallsanläggning

*Kreditering på
skattekonto av
stimulans till
arbetsgivare för
nystartsjobb samt
andra skattefrågor*

och titta på de människor som jobbar där! Problemet är inte att de är inlåsta där, utan problemet är att de här jobben inte finns ute på den öppna arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden har hårdnat den senaste tiden. Det finns en uppgift som säger att för 15 år sedan fanns det ungefär i storleksordningen 60 000–70 000 som hade plats på den ordinarie arbetsmarknaden som i dag inte platsar där därför att kraven har ökat. Det är den problematiken man ska öppna också. Den löser man inte med en subventionsgrad på 25 %. Vi har haft och har åtgärder som ger ända upp till 80 % subventionsgrad för att man ska kunna få komma ut, och vissa har svårt att komma ut till och med då därför att det har funnits ett motstånd mot att anställa. Jag kan inte se vad det här skulle ge för någonting.

Sedan är det en lek med ord. Man har sagt att vi leker med ord. Före valet och regeringspartiernas valvinst var det inga riktiga jobb om man hade en subventionerad del. Efter valet gör man om det, och så kallar man det här för riktiga jobb, och de ska nu inte räknas i statistiken för arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Okej, vi kan väl ansluta oss till det. Vi har ju ett eget förslag på det här. Vi säger till och med att man ska ha en högre subventionsgrad. Man kanske inte behöver vara arbetslös ett år för att man ska kunna komma i fråga. Det kanske är så att man även skulle låta kommunerna använda sig av det här, eftersom det finns behov av det här. Det ger ju en bredare del, om det är lösningen i sig. Men det här är en lek med retoriken kring det som har varit. Helt plötsligt handlar det inte om det.

Jag hörde också från talarstolen att plusjobben inte är några riktiga jobb. Subventionerade städtjänster hos dem som har råd är riktiga jobb. Men när någon får ett plusjobb och hjälper någon gammal i äldreomsorgen eller i hemmet, och höjer kompetensen, är det inte ett riktigt jobb. Det handlar tydligen mycket om vad man anser är ett riktigt jobb. Och det handlar tydligen också om vem man hjälper, om det är ett riktigt jobb eller inte. Det är tydligen så alliansen ser på de här frågorna.

Till sist gäller det pratet om massarbetslösheten. Vi har hört det till leda under valrörelsen. Vi kan tycka att det är för många som är arbetslösa i Sverige – ja, det är jag den första att ställa upp på. Å andra sidan kan vi se i ett internationellt perspektiv. Då ligger vi tillsammans med de nordiska länderna inte illa till. Vi är inte nöjda – vi vill mycket mer. Men man pratar om massarbetslöshet. 1 ½ miljon, 1,8 miljoner, 1,2 miljoner, 600 000 – det varierar beroende på vem som debatterar. Nu har vi 3,9 % öppen arbetslöshet i Sverige, och det sägs att det är massarbetslöshet i dag. Om det är 3,9 % öppen arbetslöshet efter fyra år med borgerlig regering, är det fortfarande massarbetslöshet? Är det det begreppet som gäller då också från alliansens sida? Det skulle jag vilja ha svar på.

I detta anförande instämde Laila Bjurling, Patrik Björck, Christin Hagberg och Lars Johansson (alla s).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 14 december.)

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU5
Anpassningar av energibeskattningen till energiskattedirektivet, m.m.
(prop. 2006/07:13).

*Anpassningar av
energibeskattningen
till energiskatte-
direktivet, m.m*

Anf. 158 ULF BERG (m):

Herr talman! Det handlar om skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU5. Och i det betänkandet tillstyrker utskottet i allt väsentligt regeringens proposition om Anpassningar av energibeskattningen till energiskattedirektivet med mera. Utskottet anser samtidigt att de nya 0,8-procentsreglerna gällande förädlingsvärdesmodellen bör följas upp och där efter utvärderas när tillräckliga erfarenheter vunnits, och vi förutsätter att detta sker utan något tillkännagivande av riksdagen. Ett motionsyrkande angående denna fråga anses tillgodosett med detta.

I några delfrågor – skattebefrielse för biologiska oljor samt biogas som används för uppvärmning samt den nya 0,8-procentsregeln – fanns inget statsstöds godkännande av EG-kommissionen vid behandlingen av ärendet i utskottet. Beslut angående skattebefrielsefrågan fattas därför inte nu utan får anstå till dess att ett besked från EG-kommissionen kommit in. När beskedet kommer in, och om det är positivt, är det utskottets avsikt att utforma lagstiftningen så att de nya reglerna för skattebefrielse ska tillämpas retroaktivt från årsskiftet 2006/07. Utskottet föreslår att detta förslag ska få sättas i kraft den dag regeringen bestämmer, det vill säga när ett statsstöds godkännande föreligger.

Jag tror mig dock veta att kommande talare kommer att ge oss nya upplysningar kring 0,8-procentsreglerna.

När det gäller skattesatserna i fråga om skatt på energi innehåller regeringens förslag till ny lagstiftning de skattesatser som följer av den allmänna prisutvecklingen och som enligt regeringen ska gälla för 2007. Utskottet tillstyrker beloppen men gör en mindre korrigering.

Propositionen innehåller ytterligare några detaljfrågor rörande tidsgränsen för ansökan om återbetalning av skatt avseende varor för vilka skatt inte ska betalas i Sverige, återkallelse av godkännande som skattebefriad förbrukare samt återbetalning av skatt på el och bränsle som förbrukas i samband med extern värmeproduktion. Utskottet tillstyrker propositionen såvitt avser dessa frågor.

I de delar där något statsstöds godkännande inte är påkallat följer utskottet regeringens förslag att de nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2007. Dock ska reglerna i fråga om skattefrihet för bränslen i metallurgiska processer tillämpas först från och med den 1 januari 2008. De sammantagna offentligfinansiella effekterna av förslagen beräknas bli små.

Den motion som, enligt vad som sagts tidigare, anses tillgodosedd i viss del avstyrks i övriga delar, liksom ytterligare en motion som väckts i ärendet.

Utskottets betänkande innehåller två reservationer. Med detta, herr talman, överlämnas betänkandet till riksdagen för debatt och beslut i ärendet.

Anf. 159 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Precis som Ulf Berg påtalade finns det vissa delfrågor i det här betänkandet som inte har fått sin lösning. Jag tänkte uppehålla mig lite kring det, för vi har lite krångel just nu med EU-kommissionen, skulle man kunna säga. Detta är naturligtvis inte bra. Det kommer att innebära att vissa biobränslen kommer att beskattas. Det handlar också om den så kallade 0,8-procentsregeln för den energiintensiva industrin. Det är viktigt, inte minst för vår industri, att vi har klara regler och att man också vet vilka spelregler man ska hålla sig till.

Vi har i utskottet fått ett brev från Svebio där man är förgrymmad över att situationen ser ut som den gör och att både bioolja och biogas kommer att beläggas med skatt från årsskiftet. Nu har ju Skatteverket också skrivit till utskottet, och vi vet att man, som de ser det, har möjlighet att få anstånd med inbetalningen. Men det krävs ändå att man ska lämna in en deklARATION. Och vad detta sammantaget egentligen handlar om är att det blir mycket merarbete. Det blir mycket merarbete för Skatteverket. Det blir mycket merarbete för olika företag. Och det blir faktiskt också väldigt dåligt för miljön när det blir på det här sättet.

Vi har ju ytterligare problem med kommissionen. Och det finns andra saker som inte är lösta. Det gäller koldioxidskatten för den handlande sektorn där Sverige nu är föremål för ett formellt granskningsförfarande. Det kan vara lite problematiskt för Sverige, med den näringslivsstruktur som vi ändå har med energiintensiv industri. Inget besked har i varje fall nått mina öron. Jag vet inte om någon annan regeringsföreträdare här i kammaren har något ytterligare att berätta om detta. Vi får väl se under debattens gång. Men det är nog så problematiskt så länge vi har den här situationen. Och i förlängningen tror jag inte att någon egentligen menar att vi ska använda dubbla styrmedel, alltså att vi ska ha företag och anläggningar som är inlemmade i handelssystemet samtidigt som vi har en koldioxidbeskattning.

Vi får många skrivelser. Vi har fått en skrivelse även från Finansdepartementet, eftersom vi i utskottet efterfrågade jämförelser med andra länder i Europa när det gäller hur man beskattar företagen. Slutsatsen tycker jag är lite oroväckande. Antingen är man helt befriad från punktskatt, eller också beskattas man på en väldigt låg nivå. Det kan ju vara väldigt negativt för den svenska energiintensiva industrin, som trots allt finns på en konkurrensutsatt marknad.

I betänkandet har man till viss del tillgodosett en motion från Vänsterpartiet där vi menar att man måste uppmärksamma hur man använder den så kallade förädlingsvärdesmodellen och se till att den utvärderas så att den energibeskattnings som vi nu ska ha inte blir orättvis när man jämför olika energiintensiva företag. Det kan ju finnas sådana som anser sig vara energiintensiva men som ändå inte faller inom ramen och så vidare. Jag tycker att det är bra att man tog till sig detta från majoritetens sida. Samtidigt kanske det var lite snålt att man inte gjorde ett tillkännagivande, men det är okej. Bara regeringen bevakar detta tycker jag att det är bra.

Vänsterpartiet har en reservation, och där tar vi upp några delar. Vi tar upp frågan om borttagande av skatt på alternativa bränslen, vilket vi i och för sig införde redan år 2002 när vi tog bort energiskatt och koldioxidskatt på koldioxidfria bränslen. Men det krävde ju en förlängning. För

inte så länge sedan sade finansministern här i kammaren att förlängningen var klar fram till år 2013, vilket jag tycker är bra. Vi skriver att vi kanske kan komma i ett läge där man kan behöva ytterligare förlänga en sådan här befrielse just för att ge tydliga signaler, inte minst till industrin, om vad man har att hålla sig efter.

Jag tänker till exempel på den artikel som Volvochefen Leif Johansson skrev i Dagens Industri för någon vecka sedan. Jag tycker faktiskt att det var väldigt bra att näringen själv går ut och säger: Ge oss bra styrmedel! Se nu till att alternativa bränslen blir konkurrenskraftiga så att vi vet vad vi ska satsa på!

Vi har också i vår reservation tagit upp frågan om man möjligtvis kan sänka moms på drivmedel som etanol och biogas. Vi vet att vi lever under EU:s sjätte mervärdesskattedirektiv. Där finns väldigt noga uppräknat vilka områden man kan sänka moms på. Drivmedel tillhör naturligtvis inte de områdena. Det bästa vore om vår regering nere i EU jobbade för att man kunde få en sådan ordning till stånd.

Vi tar också upp i vår reservation nödvändigheten av att göra en översyn av näringslivets energiskatter. Då menar vi den sektor som inte omfattas av utsläppshandel. Det kan ju finnas möjlighet att på något sätt försöka öka skatten i en sektor för att öka miljöstyrningen men samtidigt vara väldigt noga med att ta hänsyn till den internationella industrins konkurrenskraft.

Herr talman! Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation nr 1.

Anf. 160 HELENA LEANDER (mp):

Herr talman! Jag håller med det Marie Engström säger om sänkt moms på etanol. I Miljöpartiet har vi med det i vår budgetmotion. Jag har därför inte sett någon anledning att ta upp det också i den här frågan.

Jag skulle kunna ägna det här anförandet åt att klaga på EU och säga att de bara krånglar till det för oss. Först hade vi skattebefriade biobränslen. Nu ska vi göra dem skattepliktiga men ändå inte, och det blir en massa krångel.

Men jag tror att vi över partigränserna är överens om att så här behöver vi inte ha det, att vi ska försöka få en så smidig lösning som möjligt. Så jag ska inte prata mycket om det.

Det viktiga är ändå att vi har en energibeskattnings som styr bort från miljöovänliga alternativ mot mer miljövänliga och mot energieffektivisering. Därför tänkte jag ta upp ett område där det här förslaget faktiskt går åt fel håll, nämligen när det gäller att skattebefria bränslen som används i mineralogiska processer, när man tar fram kalk och cement och liknande.

Det är inga problem för de anläggningar som ingår i handeln med utsläppsrätter, men för de anläggningar som inte ingår blir det förstås en minskad miljöstyrning och innebär också en risk för ökade koldioxidutsläpp. I dag har vi i stället en skattenedsättning men inte hel skattebefrielse. Jag tycker att den ordningen är rimligare av miljöskäl. Tvärtom, skulle jag vilja säga, borde vi gå i riktning att försöka öka miljöstyrningen i energibeskattningen. Vi har till exempel de företag som har olika former av nedsättningar där man i dag inte ställer så mycket krav. De elintensiva företagen kan delta i program för energieffektivisering och på så sätt få en total skattebefrielse. Men man skulle faktiskt också kunna ställa krav på att man deltar i program för energieffektivisering eller

liknande också när det gäller företag som bara får en nedsättning men inte total skattebefrielse och på så sätt ta till vara den potential som finns för energieffektivisering och konvertering till förnybara bränslen som givetvis inte bara finns i den elintensiva industrin.

Därför vill jag yrka bifall till Miljöpartiets reservation.

Anf. 161 CHRISTIN HAGBERG (s):

Herr talman! Med dagens beslut blir svensk energibeskattnings i de delar som här redogjorts för helt anpassad till det energidirektiv som fastställdes 2003 av EU:s medlemsländer. Syftet med direktivet är att konkurrensen ska vara likvärdig. Det handlar också om varors fria rörlighet inom unionen.

EU har sedan 1992 haft ett direktiv för harmonisering av strukturerna för punktskatter på mineraloljor. Det nya direktivet utvidgar det så att i princip alla energiprodukter och elektricitet omfattas av beskattningen.

Det finns dock några problem som ännu inte kunnat lösas när det gäller det som det nya direktivet omfattar, vegetabiliska och animaliska oljor och fetter som inte beskattas i dag men som kan skattebefrias enligt reglerna i direktivet, men detta måste då statsstödsprövas som tidigare nämnts. Därför kommer skatt att tas ut under kommande år, men det är vår mening att denna skatt ska återbetalas när vi fått det förväntade positiva svaret efter prövning. Man kan också enligt Skatteverket begära anstånd om särskilda skäl föreligger med den här skatteinbetalningen.

Sverige har sedan år 2003 gjort flera lagändringar i enlighet med direktivet, bland annat infört en möjlighet för energiintensiva industriföretag att befrias från energiskatt på el i utbyte mot att företagen deltar i ett program för energieffektivisering. Detta har lett till att svensk industri ligger långt framme i att hitta nya miljövänliga lösningar och kommer framdeles att ha stor konkurrensfördel av detta.

Sverige har också under lång tid beskattat de energislag som nu omfattas av direktivet. Våra skattenivåer ligger långt över de minimiskatter som direktivet anger, vilket vi tycker är bra.

Det som nu återstår är ändringar av vissa förfaringsregler. Det finns dock några delar, som vi tidigare har hört, som vi inte har kunnat gå fram med eftersom det kräver EU-kommissionens godkännande.

Herr talman! Vi socialdemokrater har inget att erinra mot de förslag som finns i propositionen. Vi yrkar sålunda bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande nr 5. Vi känner dock stor sympati med motionerna men väljer i detta fall att inte stödja dem nu eftersom propositionen enbart är en direkt anpassning till direktivet.

I betänkandet står också att regeringen och majoriteten i denna kammar kommer att återkomma till dessa frågor. Vi utgår från att det i vissa fall sker relativt omgående för att Sverige inte ska tappa i sitt arbete med att ha en politik där vi använder energiskatterna som ett medel för en bra miljö- och energipolitik.

Jag har för att bilda mig en uppfattning om var de olika partierna står och hur man resonerar i dessa frågor läst skatteutskottets betänkande från i våras om energibeskattningen. Efter att ha läst detta har jag några frågor till majoritetens företrädare.

Tycker ni att skatteinstrumentet är bra som ett medel för att nå målet om en mer miljöanpassad energianvändning?

Statsminister Reinfeldt har också klargjort att han – jag utgår från att han menar hela den borgerliga regeringen – inte har ambitionen att Sverige ska ligga i miljöpolitikens frontlinje. Att Moderaterna inte vill det har vi alltid vetat eftersom man inte har någon miljöpolitik. Men vad tycker ni från de andra borgerliga partierna om detta? Vilken inverkan får det på energiskatterna?

Anf. 162 LENA ASPLUND (m):

Herr talman! Europeiska unionens råd beslutade ju redan i oktober 2003 om ett energiskattedirektiv. Sverige har redan genomfört vissa anpassningar. I och med de åtgärder som nu slutförs anpassas den svenska energibeskattningen till energiskattedirektivet.

I propositionen lämnas förslag om anpassningar av skattepliktiga områden för bränslen samt tillvägagångssätt kring beskattningen av bränslen. Om vår svenska industri ska kunna konkurrera med övriga Europa och resten av världen är det viktigt med en anpassning och att vi inte ligger för högt i Sverige. Det gäller för Sverige att försöka ha samma energiskattenivåer som övriga EU.

Den svenska basindustrin är väldigt energikrävande. Att behålla denna industri i Sverige är av största vikt. Den ger arbetstillfällen och är dessutom väl förknippad med vårt land.

Basindustrin och dess industrinära tjänster står i dag för drygt 27 % av bnp. Industrin sysselsätter direkt över 700 000 personer. Indirekt sysselsätter tillverkningsindustrin uppskattningsvis 1 ½ miljon personer, och varuexporten står för 80 % av vår export.

Herr talman! Svensk industri har varit ledande när det gäller miljömedvetenhet. Man har moderniserat och anpassat sin tillverkning på ett mycket föredömligt sätt. Svensk industri är världsledande inom energiefektivisering.

Det som vi som politiker nu inte får göra är att beskatta den orättvist gentemot exempelvis resten av Europa.

Skogsindustrin, kemiindustrin, gruvindustrin och stålindustrin utgör moderna och konkurrenskraftiga industrisektorer i internationell toppklass. Svensk industri och basindustri är i det närmaste unika i ett internationellt perspektiv med sin förmåga att utvecklas och behålla en ledande position.

En av de viktigaste förutsättningarna för basindustrin är en säker tillgång till el och annan energi till konkurrenskraftiga priser.

Vidare sker en justering av vilka energiintensiva företag som kan få en nedsättning av koldioxidskatten enligt den så kallade 0,8-procentsregeln.

I förrgår, den 11 december, godkände EG-kommissionen ansökan om statsstödsgodkännande varvid denna regel nu kan träda i kraft den 1 januari 2007. Även detta utgör ett led i anpassningen av de svenska energiskattereglerna till energiskattedirektivet.

När det gäller vilka företag som ska anses som energiintensiva, vilket Marie Engström har varit inne på här, finns det olika sätt att definiera det. Det som kommer att gälla är den så kallade förädlingsvärdesmodellen,

vilket innebär att energiintensiteten knyts till relationen mellan betald energi och koldioxidskatt på bränslena och förädlingsvärdet.

Regeringen har dock för avsikt att följa upp denna modell. Då är det viktigt att inte upp- och nedgångar i fråga om råvarupriser styr om en industri är energiintensiv eller inte.

I propositionen föreslås vidare att den nuvarande skattefriheten för biogas ska behållas. Skattefrihet föreslås även för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter samt icke-syntetisk metanol och fettsyrametylest-rar som används för uppvärmning. I dag sker inte någon beskattning av dem.

Motsvarande gäller för skattefriheten för metan som framställts av biomassa, så kallad biogas, och som används som bränsle för uppvärmning.

I propositionen föreslås att en möjlighet till skattebefrielse enligt reglerna i artikel 16 i EU:s energiskattedirektiv utnyttjas, som tidigare talare har varit inne på. En sådan skattebefrielse behöver dock statsstödsprövas. Syftet med denna prövning är att säkerställa att företagen inte ges en kompensation som överstiger merkostnaderna för framställningen av dessa produkter i förhållande till konkurrerande bränslen.

Som vi tidigare har hört kommer EG-kommissionen antagligen inte att ha gett något godkännande före den 1 januari 2007. Det innebär att skatt borde börja tas ut från den 1 januari 2007. Men det finns en möjlighet till retroaktiv återbetalning. Det skulle för många företag innebära att de skulle behöva betala in skatt som de sedan kommer att få tillbaka. För många av dessa företag skulle det kunna innebära en stor likviditetsbelastning. Skatteverket kan dock bevilja anstånd med inbetalning av skatt om det finns synnerliga skäl. Denna uppkomna situation anses som ett synnerligt skäl. Och Skatteverket har i en skrivelse meddelat att anstånd kommer att beviljas.

När det gäller koldioxidfria drivmedel håller jag med Marie Engström om att det är galet att de ska vara dyrare än de fossila bränslena. Regeringen har för avsikt att återkomma i detta ärende i tilläggsbudgeten 2007.

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande 5.

Anf. 163 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Herr talman! Jag fick inget svar på mina frågor, och det hade jag kanske inte förväntat mig heller.

Energipolitiken och energibeskattningen är naturligtvis speciella och har också varit till gagn, som jag sade i mitt anförande, för den omställning som har skett i svensk industri där man ligger i framkant.

Det är därför intressant att den moderata företrädaren i sitt anförande också tar upp hur bra detta har fungerat.

För att ha någonting att så att säga hänga upp er politik på, eftersom detta betänkande milt sagt är ganska tekniskt i sin utformning, återkommer jag till att Moderaterna i sin reservation i mars 2006 skrev att energipolitiken behöver göras om och att den ska vara långsiktig.

I den förra debatten här talade man om stora visioner och stora lösningar. Och jag tror att vi nog här kan komma in på något sådant eftersom det här krävs att man har stora visioner och stora lösningar.

Efter att denna reservation hade skrivits gjorde de fyra borgerliga partierna upp om energipolitiken för de kommande fyra åren, det vill säga till valet 2010.

Lena Asplund från Moderaterna kan gärna få redogöra för om man tycker att fyra år är långsiktigt i detta sammanhang med tanke på de kostnadskrävande investeringar som det innebär att miljöanpassa energianvändningen i våra energiintensiva industrier.

*Anpassningar av
energibeskattningen
till energiskatte-
direktivet, m.m*

Anf. 164 LENA ASPLUND (m) replik:

Herr talman! Det viktiga är ju att vi har en energipolitik som inte missgynnar vår industri och våra hushåll. Vi har legat i framkant. Men den gröna skatteväxlingen har ju inte gett speciellt mycket i miljöhänseende. Miljön är global, och vi måste jobba globalt så att vi får med resten av Europa. Detta är en jätteviktig fråga för EU. Vi måste också få med resten av världen och speciellt de länder som inte har anslutit sig till Kyotoavtalet – USA, Kina och Indien. Det är där som vi har de stora bovorna. Vi måste jobba hårt. Det är en långsiktig miljöpolitik.

Anf. 165 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Herr talman! Det där vet vi. Men det krävs ju ändå att Sverige också drar sitt strå till stacken.

Nu har vi förstått att man också har lärt sig att säga klimatpolitik. Det gläder mig som tidigare har jobbat just med den frågan i ett annat utskott. Och jag vet att framför allt Moderaternas klimatpolitik inte var så långtgående.

Alla partier i den här kammaren är överens om att vi naturligtvis måste jobba globalt. Men det krävs ändå att vi i Sverige har en energipolitik som leder till mindre utsläpp av koldioxid. Och då krävs det en långsiktighet när det gäller energipolitiken och energiskattepolitiken för att man ska kunna driva politiken i den riktningen även här hemma.

Jag vill höra lite mer om vad majoriteten tycker om detta. Hur tänker ni jobba under de kommande fyra åren för att lösa detta och använda energiskatter som medel som vi debatterar just i dag?

Anf. 166 LENA ASPLUND (m) replik:

Herr talman! Koldioxid är vad man brukar kalla en blandbar gas. Det innebär i praktiken att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären blir densamma oavsett var utsläppen sker. Det som därför inte får ske är att vår svenska basindustri, som är väldigt miljömedveten och ligger i framkant, tvingas lägga ned sin verksamhet så att dessa arbeten utförs någon annanstans med smutsig kolkraftsel. Är det en sådan energipolitik som vi ska föra? Det är väl bättre att vi försöker föra en energipolitik i Sverige som ligger på en rimlig nivå, så att våra miljömedvetna industrier klarar av detta?

Utsläppen av koldioxid i USA är ungefär 20 ton per person och år. I Sverige är dessa utsläpp bara drygt fem ton.

Jag återkommer därför till att detta är en global fråga i och med att koldioxid åker rakt upp och finns över hela världen.

Anf. 167 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Lena Asplund gav ett besked: att 0,8-procentsregeln nu godkännts av EU-kommissionen. Det är mycket möjligt att du, Lena Asplund, har mer information än jag. Jag vet inte men du har kanske någon information när det gäller koldioxidskatten och den handlande sektorn. Du har möjlighet att ge ett svar om det.

Jag blev väldigt nyfiken när Lena Asplund sade att ni återkommer i tilläggsbudgeten för år 2007 när det gäller de alternativa bränslena. I dag har vi varken energiskatt eller koldioxidbeskattning beträffande alternativa bränslen – de är helt borta. Då blir man väldigt intresserad av att höra vad som kan komma.

Vad jag tog upp i mitt anförande handlade om mervärdesskatt på till exempel biogas och etanol. Skulle vi få till stånd det handlar det förmodligen om en ganska lång process eftersom det gäller mervärdesskattedirektivet. Men det är mycket möjligt att Lena Asplund inte har möjlighet att säga någonting om det.

Nyss hörde jag Lena Asplund säga att den gröna skatteväxlingen inte har gett så mycket. Man kan ha väldigt många olika uppfattningar om den gröna skatteväxlingen. Men det man säkert vet är att den höjda koldioxidskatten har haft betydelse; det finns belagt. Sedan kan det finnas saker som kanske inte är så bra.

Det stora som har hänt sedan vi införde grön skatteväxling är väl att vi också har fått alternativa styrmedel, av vilka utsläppshandeln är ett. Icke desto mindre gjorde ni ingen återläggning när det gäller den gröna skatteväxlingen. Det som var växlat till och med år 2006 finns också kvar så när som på flygskatten – om jag nu läst budgetpropositionen rätt. Därför skulle jag vilja att Lena Asplund lite grann utvecklar just de påståendena. Själv har jag inte kvar några sekunder av min talartid.

Anf. 168 LENA ASPLUND (m) replik:

Herr talman! Jag vet inte om jag riktigt förstått vilka påståenden du menar att jag ska utveckla, men några kan jag väl utveckla.

Den gröna skatteväxlingen har inte gett speciellt mycket. I Sverige har vi sedan 1970-talet sänkt koldioxidutsläppen. De har gått ned. Men den gröna skatteväxlingen har inte gett lika mycket som det var tänkt.

När det gäller drivmedel pratade jag om E 85. Det är inte rimligt att det ska vara dyrare att köra en bil avsedd för ett alternativt drivmedel på vanligt fossilt bränsle, bensin, i stället för på E 85. Detta har man också tagit till sig. Det här är någonting som är fel. I dag körs ju de här bilarna på bensin. Då är det någonting som är galet. Nu har ju bensinen blivit lite billigare, medan E 85 är dyrt.

Anf. 169 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag ställde kanske väldigt oprecisa frågor. Då blir det också väldigt oprecisa svar, så jag får väl skylja mig själv.

Lena Asplund har i alla fall tidigare sagt att det internationellt sett naturligtvis är väldigt viktigt att ställa krav på USA, Kina, Indien och så vidare. Jag kan dela den uppfattningen. Men det får inte vara så att vi kan slå oss till ro med att säga att andra nu får sätta i gång och jobba, medan vi över huvud taget inte ska göra någonting. Lite grann tycker jag att det

synsättet ibland lyser igenom när man hör moderata företrädare prata om miljö- och energifrågor.

Därför vill jag fråga Lena Asplund vilka åtgärder ni tänker vidta för att Sverige ska fortsätta att vara ledande när det gäller miljöhänsyn och kanske också kunna fortsätta att vara en spjutspets. Det kunnande som det för med sig har ju också på ett annat sätt betydelse för oss som nation. Att vi kan exportera vårt kunnande har betydelse för vår ekonomi. Men det har naturligtvis också stor betydelse för miljön. Det gäller, som sagt, att inte tappa det greppet. Jag är rädd för att vi med Moderaternas politik – ja, nästan avsaknad av miljöpolitik – kanske tappar det grepp som vi ganska länge har haft.

Vad tänker ni göra för att Sverige också i fortsättningen ska kunna ligga i framkanten i de här frågorna?

Anf. 170 LENA ASPLUND (m) replik:

Herr talman! Till skillnad från Vänsterpartiet är vi moderater väldigt EU-vänliga. Det är i EU vi måste börja jobba när det gäller miljön i Europa och att Europa blir ett föredöme för resten av världen.

Man kan också, om jag får återgå till koldioxidutsläppen, räkna på hur mycket som släpps ut per bnp-krona. Där kan man notera att Tjeckien och Polen har ungefär fyra gånger högre utsläpp per bnp-krona än Sverige. Det är alltså i EU vi måste börja jobba. Om Vänsterpartiet förstod det skulle man kanske bli lite mer EU-positiv och arbeta för detta.

Jag tycker att det är lite fel av Marie Engström att tala om Moderaternas avsaknad av en miljöpolitik. Så är det inte alls. Men vi har kanske inte riktigt samma syn på miljöpolitiken som Vänsterpartiet. För den skull är det inte fråga om en avsaknad hos oss, utan vi ser helheten rätt stort. Vi måste ha med oss allt i samhället. Vi får inte skatta ihjäl vissa delar av vårt land – det är till ingen hjälp – utan vi måste jobba globalt med miljöpolitiken.

Anf. 171 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Det faktum att svenska företag ligger i framkanten när det gäller miljön är ingen slump. Det är inte ett resultat av att vi har låga skatter och slappa krav, utan det beror just på att vi har fört en framgångsrik miljöpolitik där vi har kombinerat skatter och andra styrmedel för att få en styrning där det blir lönsamt att också ta ett långsiktigt ansvar.

Sedan kan man givetvis alltid diskutera utformningen. Vi vill ju inte ha en utformning som blir kontraproduktiv, som innebär att företag flyttar utomlands. Men jag tror fortfarande att det finns en potential för att jobba vidare med energieffektivisering och konvertering till förnybara bränslen i svenska företag om vi fortsätter med vår miljöpolitik i stället för att, som Moderaterna verkar vara inne på, luckra upp de här kraven.

Nu var det kanske era allianskamrater som brukade säga det, men att ställa krav är väl att bry sig?

Anf. 172 LENA ASPLUND (m) replik:

Herr talman! Jag tycker att Helena lite grann förringar industrins insikt i det hela, för industrin i sig har haft ett stort intresse för att förbättra

Prot. 2006/07:39
13 december

*Anpassningar av
energibeskattningen
till energiskatte-
direktivet, m.m*

och modernisera sin teknik. Då har det följt med att man har en god miljömedvetenhet.

Det har inte bara handlat om skattestyrning. Man kan ha energiskatter. De kan vara fiskala, och de kan vara styrande. Jag vet att svenskar över huvud taget har en god miljömedvetenhet. Vi sopsorterar. Vi försöker fundera på vad vi gör och vad vi handlar när vi går och handlar – om vi handlar Kravmärkt och rättvisemärkt. Vi har en god insikt.

Jag tror inte att man som politiker ska styra allting. Däremot tror jag att det finns en väldigt stor medvetenhet hos den svenska befolkningen. Det ser vi nu. Det diskuteras ju väldigt mycket med tanke på den här väldigt varma hösten. Det pratas om miljöfrågor. Det finns en medvetenhet. Vi ska inte tacka bara oss politiker för det – speciellt inte ni.

Anf. 173 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Absolut! Det är viktigt att det kommer underifrån, att människor själva är beredda att ställa om sin livsstil. Här har vi en hel del att göra. Om alla människor levde som vi i Sverige skulle det behövas ungefär tre jordklot till, så *så* himla miljövänliga är vi faktiskt inte!

Då går det inte att bara säga att vi ska jobba internationellt och att vi ska jobba i EU – ungefär som att de ska göra någonting, medan vi inte ska göra någonting alls. Vi måste faktiskt vara beredda att dra vårt strå till stacken.

Självklart är de inom industrin inte nödvändigtvis onda människor som vill förstöra miljön för sakens skull. De är aktörer på en marknad. Moderaterna som är varma anhängare av marknadsekonomi borde vara fullt medvetna om att ekonomiska drivkrafter spelar roll. Om det är mer lönsamt att vara miljövänlig än att vara miljöbov blir man självklart mer miljövänlig. Vad är det för konstigt med det?

Anf. 174 LENA ASPLUND (m) replik:

Herr talman! Vi kan släppa USA och titta på länder som har en dålig miljömedvetenhet och som är dåliga i det arbetet. Det är ofta länder som vi kallar för tredje världen, länder som är fattiga. För att ha råd med en god miljöpolitik måste man också ha en relativt god ekonomi – jag antar att Helena håller med mig om det. Då måste vi fortsätta att ha det i Sverige. Och då får vi inte driva företagen utanför Sverige. Vi får inte driva i väg dem. Till slut har de som är kvar här inte råd att behålla en god miljömedvetenhet.

Därför är det oerhört viktigt med en bra balansgång. Hur ska man styra det hela? Man får inte gå för långt. Men man måste givetvis även ha kvar en god miljöpolitik. Vi måste vara rädda om vår jord. Det handlar om våra barn – många av oss har barn – och barnbarn. Vi kan inte lämna efter oss ”en skitig värld”. Detta är jätteviktigt.

Jag vill definitivt inte medverka till det, men jag vill inte heller medverka till att vår industri flyttar utomlands. Jag tror inte att det hjälper, som jag har sagt. Vi måste vara kvar här, och vi måste vara föregångare. Det här är ett jätteviktigt arbete i EU. Det är där vi måste jobba med det, och också i FN. Vi måste få igenom allt det här globalt. Vi kan diskutera det hur mycket vi vill här i Stockholm, i Sverige, men det hjälper inte. Jordklotet äger vi tillsammans. Låt oss då vara rädda om det tillsammans.

Anf. 175 ÅKE SANDSTRÖM (c):

Herr talman! Får jag börja med att konstatera, beträffande diskussionen om skatterna, att skatteinstrumentet ju är tydligt styrande i syfte att skapa ett miljövänligare samhälle, att komma till rätta med klimatförändringen och att skapa nya jobb i sektorn förnybar energi.

Det betänkande som vi har på vårt bord är ytterligare ett steg i den riktningen, men mer finns att göra. Som utskottet säger förutsätter vi att regeringen återkommer till riksdagen i de här frågorna. I de motioner som finns fogade till betänkandet finns också delar som kan vara intressanta att ta upp och analysera vidare. Allt är inte bra i betänkandet.

Införandet av skatt på vegetabiliska och animaliska oljor och fetter som används till uppvärmning är ett exempel på ett negativt inslag. Signalen från en regering som tydligt uttalat att man vill satsa på förnybara energislag blir något fel när man ytligt läser förslaget i betänkandet. För att ha en fortsatt skattebefrielse på det här området fordras, som framgår, ett godkännande av EU-kommissionen, och ett sådan godkännande finns inte i dag. Här kan man fråga sig om inte den tidigare regeringen har underlåtit detta, eller haft bristande planering, då man inte ansökt om fortsatt skattebefrielse i tid.

Nu är sittande regering bokstavligt talat inmålade i ett hörn och måste höja skatten. Samtidigt går man nu in och ansöker om skattebefrielse för att göra vad som göras kan och för att rädda en miljömässigt bra näring. Behandlingen av en sådan här ansökan tar tid. I mellantiden kommer de här oljorna att beskattas, och det är en olycklig situation. De företag som arbetar med de här produkterna är ofta i startskedet mellan forskning och produktion och alltså mycket känsliga för extra ekonomiska pålagor. En sådan här skatt, även om det är ett övergångsskede, även om garantier ges för retroaktivitet och även om alla säger sig vara positiva till produktionen, är olycklig och kan vara droppen som gör att hela verksamheten går över styr för det enskilda företaget.

Nu har departementet, utskottet och Skatteverket gjort allt för att mildra effekterna av den gamla regeringens misstag på den här punkten, att inte ansöka i tid, och allt talar ju för att kommissionen beviljar skattefriheten. Som vi har hört här tidigare finns det enligt Skatteverket också synnerliga skäl att bevilja anstånd med att betala skatt. Det företag som jag talade med i dag sade att okej, vi kan leva med de här två blanketterna, som det gäller, för att ansöka om det här anståndet med skattebetalning. Det är den signal jag har fått i dag.

Det är bra att snabba åtgärder vidtas för att rädda utvecklingen av denna gren av den gröna sektorn, som det ju faktiskt är fråga om. Det är också bra att snabba och resultatriktade åtgärder kan komma till stånd i samverkan mellan aktuella instanser, som jag här har nämnt.

Herr talman! Anpassningen av energibesattningen till energiskatte-direktivet är ett steg i utvecklingen, och trots den här skönhetsfläcken yrkar jag bifall till utskottets förslag.

I detta anförande instämde Jörgen Johansson (c).

Anf. 176 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Herr talman! Jag har en fråga till Centerpartiets företrädare Åke Sandström. Centerpartiet var ju länge ett parti som företrädde miljöfrå-

gorna på högerkanten. Numera har vissa frågetecken kring detta uppstått, inte minst sedan Centerns ordförande har gått ut och sagt att svensk lagstiftning är för krånglig. Det måste till flera morötter och mindre piskor.

Om man stannar där låter ju detta väldigt sympatiskt. I klartext betyder det att man inte vill att någon ska belastas för eventuella miljöpåverkande verksamheter men att de som jobbar intensivt med att förbättra sin verksamhet i mer miljövänlig riktning ska belönas. Det man då frågar är ju principen som gäller inom europeisk miljöpolitik om att förorenaren ska betala. Då undrar jag om Centerpartiets företrädare Åke Sandström här i debatten kan ge några exempel på hur man har tänkt sig detta inom det område som vi debatterar nu, det vill säga energibeskattningen.

Anf. 177 ÅKE SANDSTRÖM (c) replik:

Herr talman! Låt oss utradera eventuella frågetecken om att vi inte har kvar vårt djupa intresse och engagemang för energifrågorna med miljöinriktning. Det tror jag är en alldeles obefogad fundering. Att tolka ett enskilt uttalande från partiledaren gör jag inte så här oförberett. Det finns inget som tyder på att vi inte ska jobba i den riktning som vi har haft tidigare.

Som jag sade är skatteinstrumentet viktigt. Vi har ju bland annat också sagt att vi inte omedelbart springer iväg och sänker skatten på drivmedel eftersom vi behöver en satsning. Vi behöver styra bort från dessa fossila medel till förnybara fordonsbränslen, vilket jag jobbar ganska mycket med personligen.

Det är ett klart besked: Vi kommer att jobba i den riktning som Christin Hagberg har känt oss för tidigare.

Anf. 178 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Herr talman! Det är skönt att övriga företrädare för Centerpartiet står fast vid den politik som man tidigare har gjort sig känd för medan partiledaren är ute och pratar i vanlig ordning.

Det som bekymrar mig lite här är de svar som jag fick från era kollegor i den borgerliga majoriteten. Man hävdar, vilket i och för sig är sant, att det är viktigare att vi jobbar globalt än att vi jobbar inom svensk politik för att förbättra miljön. Då vill jag höra lite grann hur Centerpartiet resonerar i den här frågan. Vi pratar ju lite om energiskatterna kopplat till energipolitiken men också om det som vi har haft uppe gällande handel med utsläppsrätter. Där har vi resonerat väldigt långtgående kring det här, utökning och så vidare. Moderaterna menar att svenska företag hotar att lägga ned om man inte har en bra energipolitik. Som jag ser det har svensk basindustri och energiintensiv industri stannat kvar. Vi har genom skattepolitiken kopplat till energipolitiken naturligtvis sett till att man har lagt om sin energianvändning, sin elanvändning, för att komma ned och därigenom få ta del av att vi har styrt mot det här. Därigenom har de kunnat få en bra produktion med lägre energiförbrukning, något som ju dessutom gynnar dem i konkurrensen. Jag vill höra lite grann hur Centerpartiets företrädare resonerar när det gäller den frågan, som jag tidigare också ställde till Moderaterna.

Anf. 179 ÅKE SANDSTRÖM (c) replik:

Herr talman! Jag var inte riktigt beredd på att det skulle bli en allmän energidebatt av detta, och övriga partier får som sagt tala för sig själva när det gäller vilka besked de har att ge på de här punkterna, men det är alldeles klart att vi har som linje att handeln med utsläppsätter ska kunna utvecklas ytterligare. Den borde på sikt kunna omfatta hela vår värld. Hela energipolitiken grundas ju på, för att upprepa vad jag sade på en energikonferens i Sundsvall i går, att den globala energipolitiken är den största utmaning vi har i dagsläget. Där ska alla partier inbjudas. Här måste vi se till att vi får breda lösningar. Jag har varit med om sådana tidigare. Det är en jätteviktig sak. Utan att gå in på detaljer måste vi se till att utveckla detta med utsläppsätterna. Vi måste få bredare allianser i energipolitiken för att få långsiktiga spelregler så att även industrin och andra kan lita på det här. Det är jag, som sagt, fullständigt beredd att i alla delar jobba för i framtiden.

Anf. 180 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Åke Sandström använde en del av sitt anförande till att skylla på den gamla regeringen för det som jag i mitt anförande sade var mycket av krångel eftersom EU-kommissionen till exempel inte låter oss befria biobränslen från beskattning från årsskiftet. Jag vet inte om man ska beskylla den gamla regeringen för så mycket. Jag tror mig veta att den regeringen har följt kommissionens regelverk och gjort allt för att man ska kunna införliva energiskattedirektivet i svensk lagstiftning på ett sätt som är så bra som möjligt, inte minst för miljön.

Jag skulle vilja vända på frågan lite grann och fråga Åke Sandström: Vad gör den här regeringen för att till exempel koldioxidskatten för den handlande sektorn ska tas bort, till exempel för att öka prisskillnaden mellan fossila och förnybara bränslen till förmån för förnybara bränslen? Vad gör regeringen för att man ska kunna öka inblandningen av etanol i bensin från dagens 5 % till 10 %, vilket skulle få stor betydelse? Det finns en lång rad sådana frågor som jag i stället skulle kunna ställa till Åke Sandström när det gäller vad den här regeringen gör.

Anf. 181 TALMANNEN:

Jag vill erinra alla om att det är energidirektivet och energibeskattningen vi ska debattera i första hand.

Anf. 182 ÅKE SANDSTRÖM (c) replik:

Herr talman! Jag instämmer i att vi har hamnat något vid sidan av betänkandet, men okej. Vad jag menade var att det inte är bra om man har ansökt alltför sent för att kunna få besked i tid. Det jag försökte säga lite vänligt var att man kanske kunde ha ansökt tidigare. Jag har också tagit reda på när ansökningarna inlämnades. Detta är inte bra.

Jag har inte heller något positivt att säga om krånglet i EU. Jag delar Marie Engströms uppfattning att vi borde ha kunnat få skattebefria de här bränslena, speciellt de som vi talar om i dag som har en ringa omfattning totalt sett.

Som sagt pågår arbetet i Energisamverkan. Jag deltar inte själv aktivt där, och det är lite synd. Men jag vill upprepa det jag sade tidigare, att vi för att kunna gå vidare måste skapa en grund för att få en energipolitik som är värd namnet och omfattas av en bred majoritet. Det vill jag återkomma till.

Men som sagt kan jag i dag inte gå in på detaljerna i det som ligger utanför betänkandet.

Anf. 183 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag återkommer i andra sammanhang med frågorna.

Anf. 184 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Herr talman! Detta betänkande kan förefalla något tekniskt i sin inriktning. Ulf Berg har på ett förträffligt sätt redogjort för vad det handlar om, nämligen anpassningen av energibeskattningen i Sverige till EU:s energiskattedirektiv. Det finns också några delfrågor som han har gått igenom, 0,8-procentsregeln och så vidare.

Det finns emellertid några andra viktiga saker att notera i detta utskottsbetänkande. Det allra viktigaste är möjligen att vi gör en justering av de skattesatser på el som följer av den allmänna prisutveckling som har skett.

Det här, herr talman, är samma linje som den tidigare regeringen har haft, i den mån att prisutvecklingen påverkar energipriserna på till exempel bensin och olja. Detta är en omdiskuterad fråga, men för vår del har vi hela tiden sagt att vi måste se till att energiskatterna inte blir lägre än vad de är nu. Det är en väldigt viktig uppgift att hålla dem uppe.

Jag skulle vilja kommentera några andra saker som har kommit upp här, och jag ska svara noga på Christin Hagbergs frågor som är väldigt intressanta och som kräver ordentliga svar. Men jag vill först vända mig till Marie Engström.

Jag tycker att det finns en intressant mening i hennes reservation längst ned på s. 17, herr talman, där det står så här: "Målet måste vara att förbättra miljöstyrningen och effektivisera energianvändningen samtidigt som hänsyn tas till den energiintensiva industrins konkurrenskraft." Jag tror att det är en viktig utgångspunkt för alla partier i det här landet att se till att det är på det sättet. Vi som har haft möjlighet att leva under ganska många år vet ju att det blir besvärligt med konkurrenskraften om man vidtar väldigt kraftfulla åtgärder på sådana här områden.

För ganska många år sedan bodde jag i en liten ort som heter Viskafors, där jag vet att den ärade ledamoten Hans Olsson numera bor. Strax söder om Viskafors fanns en gummifabrik som hette Firestone. Jag besökte fabriken på 50-talet. Och jag förstår att den är nedlagd numera, för arbetsmiljön var helt enkelt fruktansvärd. Det beklagliga var inte att man vidtog åtgärder utan att de förfärliga arbetena flyttade till andra länder. Det som ofta är problemet om man vidtar för häftiga åtgärder är att företagen flyttar till andra länder, och det var tyvärr exakt vad som hände. Men man får vara glad att arbetsplatsen inte finns kvar i det skick som det var då.

Christin Hagberg ställer två frågor. Den första frågan är: Är skatteinstrumentet bra? För den här regeringen och för Folkpartiet finns det bara ett svar på den frågan: Ja.

Man måste gå tillbaka och se vad det finns för historia. Man behöver inte gå tillbaka till 1959, när de två folkpartisterna Martin Söderquist i Solna och David Ollén i Stockholm motionerade om det som så småningom blev Naturvårdsverket. Men man kan börja på 60-talet och titta på det intressanta nytänkande som kom på den tiden, framför allt genom Sören Norrby i Åkersberga. Man kan notera att det var före Miljöpartiets tillblivelse. I den stora utredningen Miljövårdens kostnader, som tillsattes 1973, drev Folkpartiet och Centerpartiet den här frågan hårt genom reservationer. Utredningen, som leddes av Valfrid Paulsson, kom till och med innan herr talman hade blivit riksdagsman, så det är väldigt länge sedan. Men den var upphovet till begreppet grön skatteväxling, och det som vi i dag i grund och botten diskuterar är hur häftig grön skatteväxling vi kan göra.

Jag ser stora förändringar på det här området. Om man bortser från de rent tekniska saker som vi diskuterar i dag, kom hela energipolitiken under den förra mandatperioden att handla om hur mycket man skulle beskatta bilar innanför Stockholms tullar. Men energipolitiken kom under fyra år att i stort sett haverera därutån. Visserligen gjordes en del saker på energiskatteområdet, men det upphävdes på andra områden genom införandet av en massa avdrag i Norrlands inland.

Nu måste man ta ett rejält tag här. Det är viktigt, som Marie Engström påpekade, att regeringen har kommit fram till att de låga skattesatserna kan förlängas till 2013. Det ger stabilitet.

Christin Hagberg frågar om ett påstående i en tidningsartikel där den blivande statsministern Reinfeldt har sagt att miljöfrågan är lågt prioriterad. Mot det måste man ställa den synpunkt som statsministern framförde i en frågestund där han sade det motsatta, nämligen att för den här regeringen är miljöfrågorna starkt prioriterade. Det har han också sagt. Jag medger att det finns en viss motsättning mellan de båda ståndpunkterna, men det kan gälla olika delar av miljöpolitiken.

Jag tror att man kan säga att vi som har åsikten att ekonomiska styrinstrument och skatteinstrument är väldigt viktiga för miljöpolitiken och energipolitiken kommer, efter vår förmåga, att se till att den här regeringen driver en politik i samma riktning som den tidigare, kanske till och med lite mer utanför Stockholms tullar och kanske lite mer i samklang med den allmänna europeiska energipolitiken. Jag tror att det är den största skillnaden.

Jag kommer att ställa en fråga till Christin Hagberg på den punkten. Kan vi isolera miljö- och energipolitiken till Sverige, Stockholms län eller Stockholms stad eller ska vi se miljöpolitiken som något som är gränslöst? Det är den mest centrala frågan. Är miljöpolitiken begränsad till ett land eller är den gränslös?

I förhållande till andra länder ska vi vara stolta över den energi- och miljöpolitik som vi har drivit i Sverige. Vi har ett rent land. Vi har bra kraftverk. Vi släpper ut väldigt få immissioner.

*Anpassningar av
energibeskattningen
till energiskatte-
direktivet, m.m*

Nu har jag svarat på dina två frågor, Christin Hagberg.

Nu vill jag ställa en annan fråga. Den ligger fyra år framåt i tiden från nu. Ni vill ju driva en aktiv energi- och miljöpolitik som vi behandlar i det här betänkandet. Om ni har åsikten att klimatpolitiken är gränslös, hur ska ni kunna driva det med två partier som vill utträda ur EU och som vill fransäga sig det kraftfullaste verktyget av alla?

Nu har jag svarat på två frågor från Christin Hagberg om vad vi säger om skatteinstrumentet, hur vi ser på frågan om Reinfeldt och att vi ska se till att våra partier agerar efter förmåga.

Hur tänker sig Christin Hagberg efter 2010 att samarbeta med två partier som vill avsvära sig det kraftfullaste instrumentet av alla för en gränslös effektiv energipolitik?

Anf. 185 TALMANNEN:

Jag vill ånyo uppmärksamma kammaren på vad debattämnet är. Det är en skattefråga om anpassning av energibeskattningen till skattedirektivet. Vi bör inte gå alltför djupt in i en allmänpolitisk energidebatt.

Anf. 186 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Herr talman! Jag vill erinra om att det också heter med mera.

Jag lyssnade på Gunnar Andréns inlägg. Tack för att du svarade på mina frågor. Det var intressant att lyssna på. Jag ska återkomma till den sista frågan du hade.

Du sade att energipolitiken havererade den förra mandatperioden. Man höll sig i princip inom Stockholms tullar. Du sade inte ordagrant så, men jag uppfattade det ungefär så. Jag tycker att det var ett mycket märkligt inlägg. Den uppfattningen har inte jag.

Jag tycker att vi jobbade väldigt aktivt. Bland annat infördes till exempel handeln med utsläppsrätter. Det är ju en överenskommelse inom EU att vi ska prova den för att på det viset kunna jobba bättre med miljöfrågorna. Då svarar jag också på frågan om vi kan isolera miljö- och energipolitiken från omvärlden, både EU och globalt. Det kan vi naturligtvis inte.

Miljöpolitiken är ett av skälen till att jag röstade ja till EU. Det är naturligtvis intressant att fortsätta att jobba med det.

Jag ska passa på att skicka tillbaka en fråga, och så får jag svara på den andra frågan i mitt nästa inlägg.

Jag frågade om statsministern och att han har sagt att Sverige inte ska vara framträdande när det gäller miljöpolitiken. Jag tror att jag också var på den frågestunden. Vad han menar med miljöpolitik är klimatpolitik. Det är också havsmiljöpolitik, det vill säga Östersjön. Min fråga blir: Sträcker sig inte miljöpolitiken utöver de två områden som är de enda som han har lärt sig att han ska nämna?

Anf. 187 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Det är svårt att tolka vad en annan person lägger in i det som sägs.

Låt mig återkomma till det första. Jag är ledsen att jag använde ordet haverera. Jag skulle inte vilja säga att den havererade. Jag skulle vilja uttrycka det på ett annat sätt. Det var mycket skrik för lite ull, sade bonden som klippte grisen.

Det tycker jag är mer betecknande för hur det blev i verkligheten.

Jag är glad för alla goda framsteg på det här området. Vi ska vara glada över att vi gjorde saker och ting. Det var saker som blev mindre bra.

Jag tycker att det är väldigt bra att flygskatten, i den utformning den fick, kommer bort. Jag vill ha en effektiv miljöpolitik. Jag vill beskatta allt bränsle i hela Europa. Vi ska inte se till att flygplanen landar på Kas-trup i stället för på Sturup. Det måste man jobba hårt med.

Handeln med utsläppsrätter är ett lysande styrinstrument. Det är fantastiskt bra. Jag hoppas att marknaden kommer att fungera. Det finns ju både positiva och negativa synpunkter på om den verkligen gör det. Så är det med alla marknader. Ibland kan de ha en del oformligheter. Som princip tycker jag att det är en god liberal politik. Jag tycker att vi har all anledning att säga att detta är ett bra steg för en klok miljöpolitik.

Anf. 188 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Herr talman! Jag ska återkomma till den andra frågan, nämligen hur vi ska kunna driva en aktiv energipolitik från 2010 när vi kommer tillbaka till makten – det var ju det du sade – tillsammans med Miljöpartiet och Vänstern. Vem som kommer att sitta med vem 2010 kanske vi ska återkomma till då.

Om vi tittar tillbaka ser vi att vi har en omfattande gemensam energipolitik där vi till juni i år har haft en överenskommelse över blockgränserna. Den kopierade ni i alliansen i princip, fränsett att ni under fyra år lade en våt handduk över en fråga som ni inte är överens om, det vill säga kärnkraften. Vi och Vänsterpartiet har ingått i den överenskommelsen. Miljöpartiet har andra åsikter i en del av de frågorna. Där är också en hel del som ni tidigare har varit motståndare till i energiöverenskommelsen men som ni nu har accepterat och gått vidare med.

Frågan är: Hur tänker ni från Folkpartiet jobba med de här frågorna när ni vet att det finns en ganska stor spännvidd inom den nuvarande majoriteten?

Anf. 189 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Hur ser den våta handduken ut? Det är väldigt intressant. Den våta handduken har under sig någonting väldigt speciellt, nämligen en överenskommelse som klargör att under de här fyra åren ska inga flera kärnkraftverk avvecklas. Det är det viktigaste.

Med er politik visste man inte någonting om vilka olika utpressningsargument som skulle kunna komma. Man hade ingen aning om det. Det är ingen hemlighet att Centerpartiet och Folkpartiet i grunden har lite olika synpunkter på detta. Men väljarna vet exakt att under de här fyra åren kommer inte något nytt kärnkraftverk att avvecklas. Den våta handduken tackar jag för. Väljarna visste det före och väljarna vet det efter valet.

Jag vill ta upp en fråga som jag glömde i det förra svaret. Det gäller vad klimatpolitiken omfattar. Jag menar absolut att den också omfattar Östersjön. Jag vill påminna om att det är väldigt viktigt att vi tillsammans gör bra saker. Vi är gärna med och kopierar allting som är bra – konstigt vore det annars – oavsett var det kommer ifrån. Ni får gärna ta våra bästa idéer också; det är helt okej.

Slutligen, herr talman, vill jag på denna punkt erinra om en tidigare partiledare i Folkpartiet som heter Per Ahlmark. Han skrev ungefär 1975 en väldigt uppmärksam bok som hette just *Hotet mot våra kuster*. Inte för att jag vill skryta, men jag tror att det också spelade en opinionsbildningsroll att han gjorde det. Det var en viktig sak att ta tag i – att hotet mot våra kuster inte bara är partipolitik, för det kan det också vara, utan också någonting där vi har ett ansvar inför våra barn och vår framtid. Hotet mot våra kuster måste vi se till att avvärja. Det är en väldigt viktig del av både miljö- och klimatpolitiken.

Anf. 190 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Det var väldigt mycket som jag ville säga. Efter talmanens påpekande att vi skulle hålla oss till energiskattedirektivet blev det dock inte så jättemycket kvar, men jag ska ta det i alla fall.

Jag är väldigt glad att höra att Gunnar Andrén ändå har en positiv grundinställning till skatter i miljöpolitiken. Jag har alltid hävdat att det är en liberal princip som vi borde kunna enas om över partigränserna. Däremot räcker det inte att bara omhulda principen och sedan säga nej till varje konkret förslag som kommer. Det är bra om man faktiskt kan ta fram några konkreta saker.

Frågan om EU var väl egentligen ställd till Socialdemokraterna. Udden var dock helt klart riktad mot oss, så jag tar mig friheten att svara på den också. Först och främst ska man ha klart för sig att vi inte är dummare än att vi så länge vi är med i EU försöker utnyttja situationen så gott det går och jobba för en bättre energipolitik med alla krafter vi har. Sedan ska vi inte glömma att EU inte bara är av godo i miljöpolitiken. I dag såg vi ett tydligt exempel på hur EU lägger hinder i vägen för skattebefrielse av vissa biobränslen, även om vi nu försöker fixa till det så gott det går.

Men det jag tror är viktigast att bära med sig är ändå att världen faktiskt är större än EU, inte tvärtom.

Anf. 191 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Jag tycker att detta betänkande är ett bra exempel på det, för att anknyta till vad talmannen önskade att vi skulle tala om: Världen är verkligen större än bara EU och Sverige, och det gäller att anpassa sig till olika förhållanden. Samtidigt håller jag gärna med Helena Leander om att det finns ganska stora brister i EU:s miljöpolitik. Det beror på att många länder har alldeles för låga ambitioner på miljöområdet. Om vi ska påverka detta är dock lösningen absolut inte att gå ur. Då måste vi vara med i denna union. Det är det absolut viktigaste.

Anf. 192 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Vi kan ha en lång EU-debatt om vad som är viktigast, att kunna gå före med det goda exemplet eller att vara med och försöka påverka en oformlig koloss. Jag tror dock att jag sparar den till en EU-debatt, inte en energiskattedirektivsdebatt.

Återigen vill jag bara säga att ska vi nu jobba globalt hjälper det att inte bara jobba i EU. Och i slutändan måste vi faktiskt göra saker i Sverige också, inte bara hoppas att EU ska göra saker åt oss.

Anf. 193 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Herr talman! Jag vill för Kristdemokraternas räkning yrka bifall till skatteutskottets förslag i betänkandet om anpassning av energibeskattningen till energiskattedirektivet inom EU.

Jag tror att det är viktigt att vi har klart för oss under vilka förutsättningar vi behandlar detta i kammaren och därmed också vilka förväntningar vi kan ställa på det beslut som vi kommer att fatta i morgon.

För det första handlar det om en anpassning, att anpassa den svenska energibeskattningen till det nya energiskattedirektiv som finns inom EU.

För det andra handlar det om ett bibehållande, att bibehålla nuvarande ordningar för både skatteplikt och skattebefrielse så långt det är möjligt.

För det tredje handlar det om enkelhet. Regeringen och skatteutskottet konstaterar att skattereglerna på energiområdet ska vara så enkla att tillämpa som möjligt för såväl de skattskyldiga som de rättstillämpande myndigheterna.

För det fjärde handlar det om ett begränsat omfång för detta beslut. Styrmedelsfrågorna har regeringen generellt avstått från att ta ställning till då de ligger vid sidan av propositionens egentliga ärende. Visserligen pekar regeringen och därmed också utskottet på PFE-systemet, program för energieffektivisering, och även på EU:s system för handel med utsläppsrätter, men omfånget är begränsat.

För det femte pekar regeringen på framtida initiativ och en framtida behandling och att man i det sammanhanget vill titta närmare på det som föreslås i motionerna.

Det är de utgångspunkter som finns, och jag anser dem rimliga.

Herr talman! Det finns en viss problematik här som vi inte kan komma ifrån och som också utskottet lyfter fram, nämligen att vi måste avvakta ett beslut inom EU-kommissionen. Det hade vi gärna haft i dagsläget. Detta godkännande gäller inte minst fortsatt skattebefrielse vad gäller vegetabiliska och animaliska fetter och oljor för uppvärmning. Denna skattebefrielse vill utskottet och regeringen ha kvar. Nu hamnar vi dock i det olyckliga läget att vi inte vet hur rättsläget ser ut. Därför är det ett viktigt besked de företag som är särskilt drabbade av denna oklarhet har fått av Skatteverket, där man menar att regeln om synnerliga skäl är tillämplig. Det skulle alltså innebära att företag som här skulle tvingas betala en skatt nu skulle slippa att göra denna inbetalning ända fram till halvårsskiftet den 30 juni 2007.

Vi hoppas att beskedet från EU kommer dessförinnan. Här kan nämligen ett antal företag bli kraftigt drabbade ur likviditetssynpunkt. Skatter ska inte heller inbetalas som man sedan inte kan kräva att de ska inbetalas. Vi väntar alltså på detta besked från EU-kommissionen.

Herr talman! Med detta vill jag ånyo från Kristdemokraternas sida yrka bifall till skatteutskottets förslag i detta betänkande.

Anf. 194 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Herr talman! I detta betänkande tillstyrker Kristdemokraterna att vi höjer skattesatsen på bensin. Vi har en indexuppräknning som numera infaller under detta. I valrörelsen gick Kristdemokraterna till val på att skatten på bensin skulle sänkas. Det troliga är också att en hel del röstade på er just av det skälet. Nu höjs den i stället. Då undrar jag vad Kristde-

mokraterna och Lennart Sacrédeus i denna fråga har att säga till de väljare som röstade på er.

Anf. 195 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Herr talman! Jag vill tacka Christin Hagberg för frågeställningen. Den är minst sagt relevant eftersom vi hade som valbudskap att vi ansåg, vilket vi fortfarande gör, att det ligger en problematik, även en etisk sådan, i att ha moms på energiskatter, det vill säga skatt på skatt, och att statens inkomster därmed växer med stigande drivmedelspriser.

Självklart hade jag gärna undvikit denna skattehöjning, som omfattar 9 öre, och jag kan tala å hela det kristdemokratiska partiets vägnar. Nu menar vi ändå att denna 9-öriga skattehöjning – 7 öre i indexering på energibeskattningen och 2 öre i moms ovanpå detta – trots allt är marginell satt i relation till allt annat positivt som denna alliansregering åstadkommer, inte minst inom skatteområdet.

Jag tror att Christin Hagberg och Socialdemokraterna är medvetna om att allt i politiken som man önskar och även går till val på inte blir förverkligat. Jag vill dock inte på något sätt undanhålla att vi inte är glada över att denna indexeringsregel finns kvar. Vi kommer att fortsätta att aktualisera den inom ramen för det goda samarbete – för ett sådant har vi verkligen – vi har i alliansen. Är det så att vi inte kan få detta förverkligat beklagar vi det, men vi tillstår gärna att vi gärna hade sett en annan politik vad gäller denna fortsatta indexering.

Till väljarna och till Christin Hagberg vill jag säga att denna höjning på 9 öre via indexeringen nu ändå kommer i ett läge där bensinpriserna bevisligen ligger klart lägre än i somras. Det innebär att den praktiska effekten för den enskilde bilisten inte blir densamma. Du har dock rätt i sak: Vi hade detta budskap, och vi vill gärna fortsätta att hävda denna fråga, gärna med större framgång.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 14 december.)

15 § Ändringar i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Österrike

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU6
Ändringar i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Österrike
(prop. 2006/07:14).

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut skulle fattas den 14 december.)

16 § Bordläggning

Prot. 2006/07:39
13 december

Anmälades och bordlades

Proposition

2006/07:26 Flytt av försäkringssparande

Socialutskottets betänkanden

2006/07:SoU1 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
m.m.

2006/07:SoU2 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvs-
fonden under budgetåret 2005

2006/07:SoU3 Skydd mot internationella hot mot människors hälsa

17 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 12 december

2006/07:156 Rätt till behandling för spelberoende

av *Siv Holma* (v)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2006/07:157 Spelandets negativa verkningar

av *Siv Holma* (v)

till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:158 Elleveranser i Övertorneå och Haparanda

av *Leif Pettersson* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabb-
protokoll tisdagen den 19 december.

18 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 13 december

2006/07:340 Utländska spelföretags annonsering i Sverige

av *Lars Wegedal* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:341 Konkurrensvillkor för inrikes färjetrafik

av *Rolf K Nilsson* (m)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:342 Tvärvillkorens jämställande

av *Cecilia Widegren* (m)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

- 2006/07:343 Vaccinationsprogram mot pneumokocker för barn**
av *Solveig Ternström* (c)
till statsrådet Maria Larsson (kd)
- 2006/07:344 FM Log**
av *Leif Pettersson* (s)
till försvarsminister Mikael Odenberg (m)
- 2006/07:345 Sekretessen i migrationsdomstolarna**
av *Kalle Larsson* (v)
till statsrådet Tobias Billström (m)
- 2006/07:346 Ensamkommande flyktingbarn**
av *Kalle Larsson* (v)
till statsrådet Tobias Billström (m)
- 2006/07:347 Hivsmittades situation i Sverige**
av *Ewa Björling* (m)
till statsrådet Maria Larsson (kd)
- 2006/07:348 Organisationsstödet till RFSL**
av *Ewa Björling* (m)
till statsrådet Maria Larsson (kd)
- 2006/07:349 Glöd**
av *Carina Hägg* (s)
till statsrådet Maria Larsson (kd)
- 2006/07:350 Transportstödet**
av *Gunilla Tjernberg* (kd)
till näringsminister Maud Olofsson (c)
- 2006/07:351 Vileledande reklam**
av *Egon Frid* (v)
till statsrådet Nyamko Sabuni (fp)
- 2006/07:352 Polisinsatser mot dopningsbrott**
av *Johan Pehrson* (fp)
till justitieminister Beatrice Ask (m)
- 2006/07:353 Jämställdheten i organisationer som får Sidastöd**
av *Carina Hägg* (s)
till statsrådet Gunilla Carlsson (m)
- 2006/07:354 Förintelsekonferens i Teheran**
av *Birgitta Ohlsson* (fp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)
- 2006/07:355 Scientologernas lärosäten**
av *Carina Hägg* (s)
till statsrådet Jan Björklund (fp)
- 2006/07:356 Åtgärder för att minska koldioxidutsläppen**
av *Cecilia Wikström* i Uppsala (fp)
till miljöminister Andreas Carlgren (c)
- 2006/07:357 Skatteavdrag för yrkesfiskare**
av *Jan-Olof Larsson* (s)
till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 19 december.

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 12 december

2006/07:244 Stöd till Internationella Företagarföreningen i Sverige, IFS

av *Luciano Astudillo* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2006/07:251 Användning av viktningsfaktorer vid energideklarationer

av *Sven Gunnar Persson* (kd)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

den 13 december

2006/07:225 Transportbidraget

av andre vice talman *Birgitta Sellén* (c)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:263 Frisök till gymnasiet

av *Helena Bouveng* (m)

till statsrådet Jan Björklund (fp)

2006/07:264 Handläggning av högskolors universitetsansökningar

av *Ulf Sjösten* (m)

till utbildningsminister Lars Leijonborg (fp)

2006/07:265 Abortköer

av *Cecilia Widegren* (m)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:266 Gärningsmän yngre än 15 år

av *Helena Bouveng* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:267 Influensavaccinering

av *Catharina Bråkenhielm* (s)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2006/07:268 Motorväg genom Skaraborg

av *Cecilia Widegren* (m)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:269 Neddragning av arbetsmarknadspolitiska åtgärder

av *Håkan Juholt* (s)

till statsrådet Sven Otto Littorin (m)

2006/07:270 Enskilda organisationers opinionsarbete i Sverige

av *Veronica Palm* (s)

till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

2006/07:271 Underhållsstöd till barn när en ensam vårdnadshavare avlider

av *Jan Ertsborn* (fp)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

- 2006/07:273 Hemligstämlade Vaxholmsyttanden**
av *Krister Örnfäder* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)
- 2006/07:274 Granskning av läroböcker**
av tredje vice talman *Liselott Hagberg* (fp)
till statsrådet Jan Björklund (fp)
- 2006/07:275 Sveriges medverkan i Mellanöstern**
av *Hans Wallmark* (m)
till utrikesminister Carl Bildt (m)
- 2006/07:276 Dödsdomar och avrättningar i irakiska Kurdistan och övriga Irak**
av *Hans Linde* (v)
till utrikesminister Carl Bildt (m)
- 2006/07:277 Reklamskattens avvecklande**
av *Mats Johansson* (m)
till finansminister Anders Borg (m)
- 2006/07:278 Grannlands-tv efter digitalisering**
av *Hans Wallmark* (m)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)
- 2006/07:279 Malmös flyktningmottagande**
av *Luciano Astudillo* (s)
till statsrådet Tobias Billström (m)
- 2006/07:280 Tonnageskatt**
av *Marie Engström* (v)
till finansminister Anders Borg (m)
- 2006/07:281 Folkbildningsorganisationernas roll i ett demokratiskt e-samhälle**
av *Anders Åkesson* (c)
till statsrådet Jan Björklund (fp)
- 2006/07:282 Giwa/Riwap och Högskolan i Kalmar**
av *Anders Åkesson* (c)
till statsrådet Gunilla Carlsson (m)
- 2006/07:283 Vård av alzheimersjuka**
av *Lars-Ivar Ericson* (c)
till socialminister Göran Hägglund (kd)
- 2006/07:284 Orättvis isolering inom kriminalvården**
av *Lena Olsson* (v)
till justitieminister Beatrice Ask (m)
- 2006/07:285 Bristande konkurrens mellan banker som förordrar remitteringar**
av *Luciano Astudillo* (s)
till statsrådet Mats Odell (kd)
- 2006/07:286 Parallella organisationer för utförsäljning**
av *Thomas Östros* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)
- 2006/07:287 Krav enligt tortyrkonventionen**
av *Lena Olsson* (v)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:288 Processen kring den kyrkoantikvariska ersättningen

av *Hans Wallmark* (m)
till statsrådet *Lena Adelsohn Liljeroth* (m)

2006/07:289 Betyg i skolan

av *Mats Gerdau* (m)
till statsrådet *Jan Björklund* (fp)

2006/07:290 Måluppfyllelsen i förskolan

av *Mats Gerdau* (m)
till statsrådet *Jan Björklund* (fp)

2006/07:291 Speciallivsmedel för patienter

av *Catharina Bråkenhielm* (s)
till socialminister *Göran Hägglund* (kd)

2006/07:292 Samarbetet mellan skolan och näringslivet

av *Holger Gustafsson* (kd)
till statsrådet *Jan Björklund* (fp)

2006/07:293 Vaccination mot pneumokocker

av *Marina Pettersson* (s)
till statsrådet *Maria Larsson* (kd)

2006/07:294 Avpolitisering av högskolestyrelserna

av *Gunilla Tjernberg* (kd)
till utbildningsminister *Lars Leijonborg* (fp)

2006/07:295 Riwap till Sverige

av *Lena Hallengren* (s)
till statsrådet *Gunilla Carlsson* (m)

2006/07:296 Svenska statens ansvar för krigsoffer

av *Jasenko Omanovic* (s)
till justitieminister *Beatrice Ask* (m)

2006/07:297 Narkotikaförsäljning som sker under hot

av *Lena Olsson* (v)
till justitieminister *Beatrice Ask* (m)

2006/07:298 Undantag från kvotplikt när det gäller lagen om elcertifikat och den elintensiva industrin

av *Ulf Berg* (m)
till näringsminister *Maud Olofsson* (c)

2006/07:299 Nordjobb

av *Maria Öberg* (s)
till statsrådet *Cristina Husmark Pehrsson* (m)

2006/07:300 Rättssäkerhet i skatteprocesser

av *Ulf Sjösten* (m)
till justitieminister *Beatrice Ask* (m)

2006/07:301 Motala som kansliort för Linköpings tingsrätt

av *Andreas Norlén* (m)
till justitieminister *Beatrice Ask* (m)

2006/07:302 Svensk minnesdag för Raoul Wallenberg

av *Birgitta Ohlsson* (fp)
till statsminister *Fredrik Reinfeldt* (m)

2006/07:303 Jobbavdrag

av *Jasenko Omanovic* (s)
till finansminister *Anders Borg* (m)

2006/07:304 Åtgärder mot barnsexturism

av *Johan Pehrson* (fp)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:305 Stöd till västahariska flyktingar i Algeriet

av *Birgitta Ohlsson* (fp)
till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

2006/07:306 Försäkringsbolags tillgång till barns och ungas patientjournaler

av *Annie Johansson* (c)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:307 Förändrade villkor för närradioföreningarna

av *Dan Kihlström* (kd)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2006/07:308 Bonussystem i de statliga företagen

av *Thomas Östros* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2006/07:309 Anslaget till forskning med alternativa metoder till djurförsök

av *Inger Davidson* (kd)
till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2006/07:310 Renovering och modifiering av Haubits 77 B

av *Allan Widman* (fp)
till försvarsminister Mikael Odenberg (m)

2006/07:311 IMF:s och Världsbankens krav på fattiga länder

av *Luciano Astudillo* (s)
till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

2006/07:312 Spelmissbruk

av *Else-Marie Lindgren* (kd)
till finansminister Anders Borg (m)

2006/07:313 Generaladvokatens yttrande över Finlands vargjakt

av *Ann-Kristine Johansson* (s)
till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2006/07:314 Övertäckning av investeringsstödet för byggandet av hyresrätter

av *Lars Mejern Larsson* (s)
till statsrådet Mats Odell (kd)

2006/07:315 Handläggningstider vid länsrätterna

av *Yilmaz Kerimo* (s)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:316 Äldres mobilitet och trafiksäkerheten

av *Kerstin Engle* (s)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:317 Stöd till anhörigvård

av *Rosita Runegrund* (kd)
till statsrådet Maria Larsson (kd)

2006/07:318 Afrikas horn

av *Carina Hägg* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:319 Genderhandläggare på ambassader

av *Carina Hägg* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:320 Massgrav i Turkiet
av *Cecilia Wikström* i Uppsala (fp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:321 Undersökningskommissionen för övergreppen i Andizjan, Uzbekistan

av *Hans Linde* (v)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:322 Beslutsfattande på området rättsliga och inrikes frågor
av *Lena Olsson* (v)

till statsrådet *Cecilia Malmström* (fp)

2006/07:324 Åldergränser för läkare

av *Cecilia Widegren* (m)
till socialminister *Göran Hägglund* (kd)

2006/07:325 Ersättningsetableringarnas framtid

av *Cecilia Widegren* (m)
till socialminister *Göran Hägglund* (kd)

2006/07:326 Centralisering av tingsrätten i Västmanland

av *Jörgen Johansson* (c)
till justitieminister *Beatrice Ask* (m)

2006/07:328 Transportbidraget

av *Karin Åström* (s)
till näringsminister *Maud Olofsson* (c)

2006/07:329 Statsministerns syn på ägandet i Scania

av *Fredrik Olovsson* (s)
till statsminister *Fredrik Reinfeldt* (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 19 december.

20 § Kammaren åtskildes kl. 18.50.

Förhandlingarna leddes

av andre vice talmannen från sammanträdet början till och med 6 § anf. 11 (delvis),

av talmannen därefter till och med anf. 36 (delvis),

av förste vice talmannen därefter till och med 7 § anf. 72 (delvis),

av andre vice talmannen därefter till och med anf. 119 (delvis),

av tredje vice talmannen därefter till och med 13 § anf. 145 (delvis) och

av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
3 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	3
4 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan.....	3
5 § Förnyad bordläggning.....	3
6 § Rättsväsendet.....	3
Justitieutskottets betänkande 2006/07:JuU1	3
Anf. 1 KRISTER HAMMARBERGH (m)	3
Anf. 2 THOMAS BODSTRÖM (s)	4
Anf. 3 LENA OLSSON (v).....	7
Anf. 4 MEHMET KAPLAN (mp)	9
Anf. 5 INGER DAVIDSON (kd).....	12
Anf. 6 LENA OLSSON (v) replik.....	15
Anf. 7 INGER DAVIDSON (kd) replik.....	15
Anf. 8 LENA OLSSON (v) replik.....	15
Anf. 9 INGER DAVIDSON (kd) replik.....	16
Anf. 10 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	16
Anf. 11 INGER DAVIDSON (kd) replik.....	17
Anf. 12 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	17
Anf. 13 INGER DAVIDSON (kd) replik.....	18
Anf. 14 HILLEVI ENGSTRÖM (m)	18
Anf. 15 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	21
Anf. 16 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik	21
Anf. 17 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	22
Anf. 18 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik	23
Anf. 19 LENA OLSSON (v) replik.....	23
Anf. 20 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik	24
Anf. 21 LENA OLSSON (v) replik.....	24
Anf. 22 HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik	24
Anf. 23 KARIN NILSSON (c).....	25
Anf. 24 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	27
Anf. 25 KARIN NILSSON (c) replik	27
Anf. 26 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	27
Anf. 27 KARIN NILSSON (c) replik	28
Anf. 28 LENA OLSSON (v) replik.....	28
Anf. 29 KARIN NILSSON (c) replik	28
Anf. 30 LENA OLSSON (v) replik.....	29
Anf. 31 KARIN NILSSON (c) replik	29
Anf. 32 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	29
Anf. 33 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	32
Anf. 34 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp) replik	32
Anf. 35 THOMAS BODSTRÖM (s) replik	33
Anf. 36 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp) replik	33
Anf. 37 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	34

Anf. 38	THOMAS BODSTRÖM (s) replik	37
Anf. 39	Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik	38
Anf. 40	THOMAS BODSTRÖM (s) replik	39
Anf. 41	Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik	39
Anf. 42	MEHMET KAPLAN (mp) replik	40
Anf. 43	Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik	40
Anf. 44	LENA OLSSON (v) replik	41
Anf. 45	Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik	41
Anf. 46	LENA OLSSON (v) replik	42
Anf. 47	Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik	42
Anf. 48	ALICE ÅSTRÖM (v)	43
Anf. 49	HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik	45
Anf. 50	ALICE ÅSTRÖM (v) replik	45
Anf. 51	HILLEVI ENGSTRÖM (m) replik	46
Anf. 52	ALICE ÅSTRÖM (v) replik	46
Anf. 53	Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik	46
Anf. 54	ALICE ÅSTRÖM (v) replik	47
Anf. 55	Justitieminister BEATRICE ASK (m) replik	47
Anf. 56	ALICE ÅSTRÖM (v) replik	48
Anf. 57	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	48
	(Beslut fattades under 12 §.)	48
7 §	Kultur, medier, trossamfund och fritid	48
	Kulturutskottets betänkande 2006/07:KrU1	48
Anf. 58	ANNE MARIE BRODÉN (m)	48
Anf. 59	SIV HOLMA (v)	49
Anf. 60	MARGARETA ISRAELSSON (s)	52
Anf. 61	ESABELLE RESHDOUNI (mp)	55
Anf. 62	CECILIA MAGNUSSON (m)	56
Anf. 63	SIV HOLMA (v) replik	58
Anf. 64	CECILIA MAGNUSSON (m) replik	58
Anf. 65	SIV HOLMA (v) replik	58
Anf. 66	CECILIA MAGNUSSON (m) replik	59
Anf. 67	MARGARETA ISRAELSSON (s) replik	59
Anf. 68	CECILIA MAGNUSSON (m) replik	59
Anf. 69	MARGARETA ISRAELSSON (s) replik	60
Anf. 70	CECILIA MAGNUSSON (m) replik	60
Anf. 71	ANDERS ÅKESSON (c)	60
Anf. 72	MARGARETA ISRAELSSON (s) replik	62
Anf. 73	ANDERS ÅKESSON (c) replik	62
Anf. 74	MARGARETA ISRAELSSON (s) replik	63
Anf. 75	ANDERS ÅKESSON (c) replik	63
Anf. 76	SIV HOLMA (v) replik	64
Anf. 77	ANDERS ÅKESSON (c) replik	64
Anf. 78	SIV HOLMA (v) replik	65
Anf. 79	ANDERS ÅKESSON (c) replik	65
Anf. 80	CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp)	66
Anf. 81	SIV HOLMA (v) replik	69
Anf. 82	CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik	69
Anf. 83	SIV HOLMA (v) replik	70

Anf. 84 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik.....	70
Anf. 85 SIV HOLMA (v) replik.....	70
Anf. 86 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik.....	70
Anf. 87 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik.....	71
Anf. 88 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik.....	72
Anf. 89 CECILIA WIKSTRÖM i Uppsala (fp) replik.....	72
Anf. 90 DAN KIHLESTRÖM (kd).....	72
Anf. 91 SIV HOLMA (v) replik.....	74
Anf. 92 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik.....	75
Anf. 93 SIV HOLMA (v) replik.....	75
Anf. 94 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik.....	75
Anf. 95 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik.....	76
Anf. 96 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik.....	76
Anf. 97 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik.....	77
Anf. 98 DAN KIHLESTRÖM (kd) replik.....	77
Anf. 99 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m)	78
Anf. 100 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik.....	81
Anf. 101 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik.....	82
Anf. 102 MARGARETA ISRAELSSON (s) replik.....	83
Anf. 103 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik.....	83
Anf. 104 SIV HOLMA (v) replik.....	84
Anf. 105 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik.....	84
Anf. 106 SIV HOLMA (v) replik.....	85
Anf. 107 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik.....	85
Anf. 108 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s).....	85
Anf. 109 ANDERS ÅKESSON (c) replik.....	87
Anf. 110 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik	88
Anf. 111 ANDERS ÅKESSON (c) replik.....	88
Anf. 112 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik	89
Anf. 113 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik.....	89
Anf. 114 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik	90
Anf. 115 Statsrådet LENA ADELSON LILJEROTH (m) replik.....	90
Anf. 116 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s) replik	91
Anf. 117 KARLA LÓPEZ (mp).....	91
Anf. 118 ANDRE VICE TALMANNEN	91
Anf. 119 KARLA LÓPEZ (mp).....	92
Anf. 120 TORBJÖRN BJÖRLUND (v).....	92
(Beslut fattades under 12 §.)	93

8 § Genomförande av ändringar i fusionsdirektivet..... 94

Skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU2	94	Prot. 2006/07:39
(Beslut fattades under 12 §.).....	94	13 december
9 § Kreditering på skattekonto av stimulans till arbetsgivare		
för nystartsjobb samt andra skattefrågor.....	94	
Skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU3	94	
Anf. 121 JÖRGEN JOHANSSON (c).....	94	
Anf. 122 MARIE ENGSTRÖM (v).....	94	
Anf. 123 LAILA BJURLING (s)	95	
Anf. 124 ANNICKA ENGBLOM (m).....	97	
Anf. 125 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	99	
Anf. 126 ANNICKA ENGBLOM (m) replik	99	
Anf. 127 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	99	
Anf. 128 ANNICKA ENGBLOM (m) replik	100	
Anf. 129 LAILA BJURLING (s) replik	100	
Anf. 130 ANNICKA ENGBLOM (m) replik	100	
Anf. 131 LAILA BJURLING (s) replik	101	
Anf. 132 ANNICKA ENGBLOM (m) replik	101	
Anf. 133 AGNETA BERLINER (fp).....	102	
(forts. 13 §).....	103	
Ajournering.....	104	
Återupptagna förhandlingar	104	
10 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 11 december.....	104	
FöU1 Försvar samt beredskap mot sårbarhet – budgetåret		
2007.....	104	
SfU2 Utgiftsområde 8 Migration.....	105	
SfU4 Några följdändringar med anledning av ny		
kriminalvårdslagstiftning.....	106	
TU1 Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	106	
11 § Beslut om ärende som slutdebatterats den 12 december.....	107	
SkU8 Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) m.m.	107	
Kallelse till sammanträde.....	107	
12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens		
sammanträde.....	108	
JuU1 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	108	
KrU1 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och		
fritid.....	109	
SkU2 Genomförande av ändringar i fusionsdirektivet	111	
13 § (forts. från 9 §) Kreditering på skattekonto av stimulans		
till arbetsgivare för nystartsjobb samt andra skattefrågor		
(forts. SkU3)	111	
Anf. 134 LAILA BJURLING (s) replik	111	
Anf. 135 AGNETA BERLINER (fp) replik.....	112	
Anf. 136 LAILA BJURLING (s) replik	112	
Anf. 137 AGNETA BERLINER (fp) replik.....	112	
Anf. 138 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	112	
Anf. 139 AGNETA BERLINER (fp) replik.....	113	
Anf. 140 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	113	
Anf. 141 AGNETA BERLINER (fp) replik.....	113	

Anf. 142	LENNART SACRÉDEUS (kd)	114
Anf. 143	LAILA BJURLING (s) replik	115
Anf. 144	LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	115
Anf. 145	LAILA BJURLING (s) replik	115
Anf. 146	LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	116
Anf. 147	HELENA LEANDER (mp)	116
Anf. 148	FREDRIK SCHULTE (m)	117
Anf. 149	HELENA LEANDER (mp) replik	119
Anf. 150	FREDRIK SCHULTE (m) replik	119
Anf. 151	HELENA LEANDER (mp) replik	120
Anf. 152	FREDRIK SCHULTE (m) replik	120
Anf. 153	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	121
Anf. 154	FREDRIK SCHULTE (m) replik	121
Anf. 155	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	122
Anf. 156	FREDRIK SCHULTE (m) replik	122
Anf. 157	SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	122
	(Beslut skulle fattas den 14 december.)	124
14 § Anpassningar av energibeskattningen till		
energiskattedirektivet, m.m. 125		
	Skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU5	125
Anf. 158	ULF BERG (m)	125
Anf. 159	MARIE ENGSTRÖM (v)	126
Anf. 160	HELENA LEANDER (mp)	127
Anf. 161	CHRISTIN HAGBERG (s)	128
Anf. 162	LENA ASPLUND (m)	129
Anf. 163	CHRISTIN HAGBERG (s) replik	130
Anf. 164	LENA ASPLUND (m) replik	131
Anf. 165	CHRISTIN HAGBERG (s) replik	131
Anf. 166	LENA ASPLUND (m) replik	131
Anf. 167	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	132
Anf. 168	LENA ASPLUND (m) replik	132
Anf. 169	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	132
Anf. 170	LENA ASPLUND (m) replik	133
Anf. 171	HELENA LEANDER (mp) replik	133
Anf. 172	LENA ASPLUND (m) replik	133
Anf. 173	HELENA LEANDER (mp) replik	134
Anf. 174	LENA ASPLUND (m) replik	134
Anf. 175	ÅKE SANDSTRÖM (c)	135
Anf. 176	CHRISTIN HAGBERG (s) replik	135
Anf. 177	ÅKE SANDSTRÖM (c) replik	136
Anf. 178	CHRISTIN HAGBERG (s) replik	136
Anf. 179	ÅKE SANDSTRÖM (c) replik	137
Anf. 180	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	137
Anf. 181	TALMANNEN	137
Anf. 182	ÅKE SANDSTRÖM (c) replik	137
Anf. 183	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	138
Anf. 184	GUNNAR ANDRÉN (fp)	138
Anf. 185	TALMANNEN	140

Anf. 186	CHRISTIN HAGBERG (s) replik	140	Prot. 2006/07:39
Anf. 187	GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	140	13 december
Anf. 188	CHRISTIN HAGBERG (s) replik	141	
Anf. 189	GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	141	
Anf. 190	HELENA LEANDER (mp) replik	142	
Anf. 191	GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	142	
Anf. 192	HELENA LEANDER (mp) replik	142	
Anf. 193	LENNART SACRÉDEUS (kd)	143	
Anf. 194	CHRISTIN HAGBERG (s) replik	143	
Anf. 195	LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	144	
	(Beslut skulle fattas den 14 december.)	144	
15 §	Ändringar i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Österrike	144	
	Skatteutskottets betänkande 2006/07:SkU6	144	
	(Beslut skulle fattas den 14 december.)	144	
16 §	Bordläggning	145	
17 §	Anmälan om interpellationer	145	
18 §	Anmälan om frågor för skriftliga svar	145	
19 §	Anmälan om skriftliga svar på frågor	147	
20 §	Kammaren åtskildes kl. 18.50	151	

Prot. 2006/07:39
13 december

Tryck: Elanders, Vällingby 2007